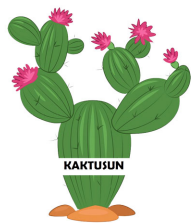

BETH PATTILLO

Jane Austen

hayatımı mahvetti

-Roman-

"İlginç Austen bilgileriyle çeşnilendirilmiş bu kitabı, mis kokulu bir fincan çay içer gibi okuyacaksınız."

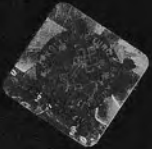
BookPage

*... Jane Austen'dan intikamımı almak için İngiltere'ye gidiyorum.
Ama en çok da mutlu son diye bir şey olmadığını ispatlamaya...*

Emma Grant, her şeyi daima kitabına uygun yapmıştır: saygın bir evlilik, iyi bir okuldaki saygın bir iş ve olmazsa olmaz iki de çocuk için uygun bir plan. Hayat onun için fevkalade güzeldir, ta ki kocasını başka bir kadınla yakalayana kadar.

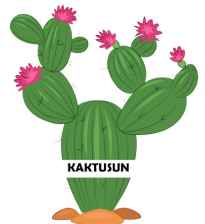
Emma bu olaydan sonra Austenvari romantik fikirlerinin aslında saçma hayaller olduğuna karar vermiştir. Şimdi edebi idolüyle görülecek büyük bir hesabı vardır. Böylelikle Austen'ın kayıp mektuplarının peşine düşen Emma, ilk aşkının ortaya çıkışıyla kendini yine Austenvari bir karmaşanın içinde bulur.

Jane Austen Hayatımı Mahvetti, ihanete uğrayan ve sadakatin asıl anlamını çözen bir kadının hikâyesi.

www.pegasusyayinlari.com

ISBN: 978-605-4456-61-1

JANE AUSTEN

HAYATIMI MAHVETTİ

Pegasus Yayınları: 344

Bestseller Roman: 142

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

BETH PATTILLO

Özgün Adı: JANE AUSTEN RUINED MY LIFE

Yayın Koordinatörü: Yusuf Tan

Editör: Gamze Bulut

Son Okuma: Zeynep Tür

Bilgisayar Uygulama: Meral Gök

Kapak Uygulama: Yunus Bora Ülke

Kapak Baskı: Gündüz Ofset

Film-Grafik: Mat Grafik

Baskı-Cilt: Alioğlu Matbaacılık

Orta Mah. Fatin Rüştü Sok. No: 1/3-A

Bayrampaşa/İstanbul

Tel: 0212 612 95 59

1. Baskı: Haziran 2011

ISBN: 978-605-4456-61-1

PEGASUS YAYINLARI © Türkçe Yayın Hakları, 2010

BETH PATTILLO © 2009

Bu kitabın Türkçe yayın hakları

Aslı Karasuil Telif Hakları Ajansı aracılığıyla

BENT Agency'den alınmıştır.

Yayınevinden yazılı izin alınmaksızın

hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yayıncı Sertifika No: 12177

PEGASUS YAYINLARI

Gümüşsuyu Mah. Osmanlı Sk. Alara Han

No: 27/9 Taksim / İSTANBUL

Tel: 0212 244 23 50 (pbx) Faks: 0212 244 23 46

www.pegasusyayinlari.com / info@pegasusyayinlari.com

BETH PATTILLO

JANE AUSTEN

HAYATIMI MAHVETTİ

İngilizceden Çeviren:

SEDA PEKŞEN

PEGASUS YAYINLARI

Beth Pattillo'nun *Jane Austen Hayatımı Mahvetti* Romanına Övgüler

"*Jane Austen Hayatımı Mahvetti*, zekice yazılmış olay örgüsü ve yazarın araştırmalarının derinliğini ispatlayan muhteşem detaylarıyla Austen hayranlarını büyüleyecek... Pattillo'nun alaycı esprileri, dokunaklı anlatımı ve bakış açısından oluşan güzel denge eski hayranlarını neşelendirirken, yenilerinin de dikkatini çekecek. Mutlak bir zafer!"

Nicole Byrd, *Enticing the Earl*'ün ödüllü yazarı

"*Jane Austen Hayatımı Mahvetti*, günümü şenlendirdi! Büyüleyici, eğlenceli ve düşündürücü; elimden bırakamadım."

Celeste Bradley, *The New York Times* en çok satanlar listesine giren *The Heiress Brides* serisinin yazarı

"Yenilmez! Beth Pattillo'nun Austen'la ilgili her şeyi kapsayan fazlasıyla neşeli romanı daha ilk sayfadan gönlümü fethetti. Emma Grant, nihayetinde kendi mutlu sonunu arayan son derece gerçekçi bir karakter; okurken ona tezahürat yapmaktan kendinizi alamıyorsunuz."

May Vanderbilt, *The Book of Jane*'in yazarı

“Hafif ve hoş bir hayali yolculuk. Austen’ın yaşamının akıllı ve hayali ‘ya öyleyse’lerini incelerken bir yandan da saygı duyarak (ve açıkça önünde eğilerek) hassas bir denge kurmayı başarıyor. Bu kitabı okurken kendimi İngiltere’ye dönmüş, Austen’ın kırsaldaki hayatını izliyormuş gibi hissettim. Aferin!”

Lori Smith, *A Walk with Jane Austen*’ın yazarı

Jane Austen Quote of the Day Blog editörü

*Sam ve Meg'e,
Tüm Kalbimle.*

Teşekkür

Öncelikle sabrı, anlayışı ve güler yüzü bu kitaba bir fark katan editörüm Beth Adams'a teşekkür etmeliyim. Bir büyük teşekkür de coşkuları ve destekleri için Guideposts'taki herkese.

Menajerim Jenny Bent teşvik edici bir ortak ve yayım aşamasında avukatlığımı yapmaya devam ediyor. Yardımları ve genel olarak muhteşem bir insan olduğu için ona ne kadar teşekkür etsem azdır.

Arkadaşım Judith Stanton, taslağı okuma ve hem yazar hem de akademisyen olarak değerli görüşlerini sunma inceliğini gösterdi. Onun cömertliği şüphesiz kitabımı daha iyi hale getirdi. Elbette ki hataların hepsi bana ait.

Hidden Britain Tours'tan Phil Howe, Hampshire'ı önüme getirdi ve bu nedenle ona minnettarım. Şayet o taraflara yolunuz düşerse, bir tura yazılın.

Arkadaşım ve gurum Deb Dixon'a hem bilge tavsiyeleri hem de verdiği cesaret için ne kadar teşekkür etsem yetmez.

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

Her zamanki gibi bütün bunları değerli kılan ailemdir. Eşim Randy ile çocuklarım Sam ve Meg, aile tatilimizi benim araştırma gezimle birleştirmeyi şikâyet etmeden kabul etme inceliğini gösterdiler. Sanıyorum neticede hepimizin iyi vakit geçirdiğini söyleyebilirim.

Nashville, Tennessee Batı Yakası Bulvarı'ndaki Panera Bread'in güzel insanları bu kitabın yazım aşamasında gerekli olan kahve ve çikolatalı *bagel* takviyesini yaptılar. Mimi, Sundra ve şirkete kafein ve karbonhidrat için çok teşekkürler.

Dostlarım bana işleri yolunda tutmamda yardım etmeye devam ediyorlar. Panera'daki suç ortağım Annie Solomon'a, daima yardımcı olan Cheryl Lewallen'a, asla durdurulamayan Mary Strand'e ve kız kıza eğlence partnerlerim Gwen Holder, Julie Shadburne ve Marcie Nash'e hayatımda oldukları için sonsuz minnetimi sunuyorum.

Ve son olarak, Jane Austen'a teşekkürlerimi sunuyorum. Onun kaleminin gücü olmadan benim ve benim gibi pek çok kişinin hayatı eksik kalırdı.

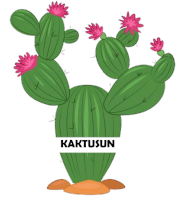

“Eğer genç bir hanım esas kız olacaksa,
çevresindeki kırk ailenin aksiliği onu engelleyemez.
Önüne bir esas oğlan çıkarmak için
bir şey mutlaka olmalıdır ve olacaktır.”

JANE AUSTEN

Giriş

Jane Austen hayatımı mahvetti. Tamamıyla onu suçluyorum. Yani aslında kafamı sarsılmaz bir mutlu son inancıyla dolduran annemi de suçluyorum. Bir de insanların iyi olduğuna inanmayı ve Tanrı'nın herkesin hayatı için bir planı olduğuna dair kararlılığı bana aşıladığı için papaz babamı suçluyorum. Üçünün arasında -Austen ve ebeveynlerimin- hiçbir şansım yoktu. Onlar beni bugün olduğum kadın yaptılar. 37B numaralı koltukta oturan kadın. Horlaması elektrikli testere sesine benzeyen adamın yanındaki koltukta. Üstelik uçak kalkalı sadece otuz dakika oldu. Londra'ya inmemize daha altı buçuk saat var.

Sonuç olarak Jane Austen'dan intikamımı almak için İngiltere'ye gidiyorum. Ve de ailemden. Bir de ihanetçi eski kocam var. Ama en çok da mutlu son diye bir şey olmadığını ispatlamaya gidiyorum. Ve bir mutlu sonum olabileceğini düşündüğüm için aptal olduğumu.

Birinci Bölüm

Çantamdan *Aşk ve Gurur*’un yıpranmış kopyasını çıkardım ve çantayı önümdeki koltuğun altına yerleştirdim. İngiltere’ye en son uçtuğumda Edward’la, eski kocamla, birinci sınıfta oturmuştum. Fazladan battaniye ve yastığın yanı sıra, sıcak havlularını ve şampanyalarını da ısrarla almanızı istedikleri birinci sınıf. Şimdiyse dizlerim öndeki koltuğun sırtına dayanmış, sol yanımda Seattle’ın Davulcular Kralı, ekonomi sınıfındaydım. Meğer adamın horlamasından daha kötü tek şey uyanıp tekrar benimle konuşmaya başlamasıymış.

“İzin ver sana bir içki söyleyeyim, tatlım” dedi, fazla kiloları küçük bir çocuğa eş olan, ellilerindeki bir adama servetin verdiği güvenle.

Hayatım boyunca bana öğretilen, doğru şeyi yapıp dürüst olduğun ve kendini aptal durumuna düşürmediğin takdirde, Bay Doğru’nun karşına çıkmakla kalmayıp, aynı zamanda tam finansal destek ve ömür boyu sadakat garantisi sunacağıydı. Buna otuz üç yaşında, kocamı mutfak masamızda asistanımla uygunsuz bir pozisyonda yakalayana kadar inandım.

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

Bundan hemen sonra evden ayrıldım, ama masayı Edward'a bıraktım. Artık o masada nasıl yemek yiyebilirdim ki?

Her ne kadar onu hayatımı mahvetmekle suçlasam da Jane Austen'dan kaçmak öyle kolay değildi. Evlilikte sadakate olan inancımı yitirmeme sebep olmuş olabilirse de kocam dahi, Jane'in şu ilk meşum sözlerini okuduğum anda içime işleyen umudu söndüremedi:

İyi servete sahip bekâr bir adamın bir eşe ihtiyacı olduğu evrensel kabul görmüş bir gerçektir.

Aşk ve Gurur'un bir cümlesi ve işte yeni bir doz için tekrar tekrar gelen bir eroınman gibi bağımlı olmuştum. O yüzden üniversitede İngilizce bölümünde okumam hiç kimseyi şaşırtmadı. Doktoramı Edward'la tanışıp evlendiğim yer olan Texas Üniversitesi'nde yaptım. Edward kadrolu bir öğretim üyesiydi. Ben de sefil bir doktora öğrencisiydim. Fakat hem kızınıza Emma adını koyup hem de Mr. Knightley'nin peşinden koşmamasını bekleyemezsiniz. Edward benden daha büyük ve daha bilgeydi. Yanlış adımlar atmama engel oldu. Anlaşılan o ki doğru adımlar atmama da engel olmuş.

İçki için tekrar ısrar edince, "Böyle iyiyim, teşekkürler," diye cevapladım Davulcular Kralı'nı. Kitabımı açıp, başlayacak güzel bir yer bulmak için sayfalar arasında gezindim. Uzun bir gece olacaktı.

Nova Scotia sahilinin açıklarında otuz bin fit yükseklikte ne işim vardı? Açıkçası, elde kalan azıcık gelirim de boş bir hayal uğruna tehlikeye atıyordum. Kaç rezil İngiliz edebiyatı profesörü bireysel emeklilik hesabını nakde çevirip, var olup olmadığı bile belirsiz bir tomar eski belge uğruna geleceğiyle kumar oynamıştır ki? Kaç kaçık, Londra'da bir yerlerde, küçük yaşlı bir kadının Jane Austen'ın, aslında kar-

deşi Cassandra tarafından yakıldığına inanılan mektuplarını sakladığına inanmıştır?

Fakat eşinizi, kariyerinizi ve ümitlerinizi yitirdiğinizde, imkânsız olan bir şeye değilse bile pek muhtemel olmayan bir şeye yatırım yapabilirsiniz.

Yan koltuktaki, “Londra’da ne yapacaksın?” diye sordu. İçkisinin çoğunu gömleğine dökmeyi başarmıştı ve ekmeğinin büyük bir kısmı da çenesinin katmanları arasında duruyordu.

“Araştırma,” diye geveleyip, mesajı anlamasını umarak kitabıma gömüldüm. Tabii ki o kadar şanslı olamazdım. Belli ki insan ilişkilerinde ancak bir davul kadar başarılıydı.

“Ben de yeni dağıtıcılarla toplantı yapacağım,” dedi ve cevap vermemi bile beklemeden kendisi, işi ve genel olarak ne kadar muhteşem biri olduğuyla ilgili bir monoloğa girişti. İyi yetiştirilmiş bir Güneyli olduğum için en azından dinliyormuş gibi yaptım fakat tek isteğim Elizabeth ve Darcy’nin öyküsünde kendimi kaybetmekti. Amacım Jane Austen’ı mahvetmekti belki ama ona daha önce bahsi geçen bağımlı gibi ihtiyacım vardı. İnsanın kocakarı ilaçlarından medet umması tıbbi ilaçlara ihtiyacı olmadığı anlamına gelmez.

“Nerede kalacaksın?” Davulcular Kralı’nın sorgulamadan kolay kolay vazgeçeceği yoktu. “Ben Dorchester’da kalacağım. Belki biz...”

“Ben şehrin epey dışında bir yerde kalacağım. Hampstead’de. Londra’nın merkezine geleceğimden bile şüpheliyim,” diye uyduruverdim. Kuzenim Anne-Elise’in yaşadığı banliyö, şehir merkezinden metroyla sadece yirmi-otuz dakika uzaklıktaydı.

“Harika bir yer biliyorum...”

“Ah, bak. Film başlıyor.” *Tanrı’ya şükür.*

Koltuğun cebinden kulaklıkları çıkarıp takıverdim. Beni yanımdakinden kurtaran hangi film yapımcısıysa Tanrı onu kutsasın. Tabii film izlemek demek kitabımı okuyamayacağım anlamına geliyordu. O yüzden sonraki doksan dakikayı tepemdeki monitörde, meşhur bir oyuncunun binaları havaya uçurup, kaz kadar akli olmadığından topuklu ayakkabı giymiş olan küçük hanımı kurtarışına bakarak geçirdim. Neyse ki, katliam bittiğinde Davulcular Kralı çoktan uyumuştı. Bu sefer horlamasını çok da umursamadım.

Sekiz saat ve uzun bir gümrük kuyruğundan sonra, metro Hampstead istasyonuna geldiğinde minnetle iç çektim. İngiltere'ye gece boyu süren bir uçuşla gelmenin bedeli inanılmaz bir yorgunluktu. Londra'da sabahın çok erken bir saati olmasına rağmen, kuzenim Anne-Elise'in evine gidip, bulduğum ilk düzlüğe serilmeye hazırdım, ama önce oraya gitmeyi başarmalıyım.

Metrodan indim ve valizimi çekerek çılgın bir kalabalığın arasında asansörlere doğru sürüklendim. Hampstead İstasyonu yerin o kadar altındaydı ki mayısın ortalarında havanın gayet sıcak olmasına rağmen bir serinlik vardı.

Yirmi bir inçlik bir kabin bagajı ile bir el çantasından başka bir yükü olmayan şık bir turist olduğumu sanıyordum. Sadece temel ihtiyaçlar. Camden Pazarı'ndan ya da Portobello Pazarı'ndan harika aksesuarlar, belki bir deri ceket ya da *vintage* bir kaşmir kazak almak gibi fikirlerim vardı. Kendimi bir çingene gibi düşünmüştüm. Fakat şimdi zengin Hampstead sakinlerinin giysilerine bakarken içime bir pişmanlık

dalgası yayılmaya başlamıştı. Armani takımımı uçak biletimi alabilmek için e-bay'de satmıştım. Prada marka kokteyl elbisem ileride biraz gelir olur diye bir ikinci el mağazasında bekliyordu. Edward'ın seçtiği ve parasını ödediği ne varsa hepsini hiç yaşanmamış bir hayatın vitrin süsleri olarak ya satmış ya da Amerika'da bırakmıştım.

Asansör öyle hızlı yükseldi ki kulaklarım çınladı, sonra kapılar açıldı ve insanlar izdiham halinde çıkışa yöneldiler. Kot pantolonumun cebinden biletimi çıkarmaya çalıştım. Biletin hangi yüzünü turnikeden geçirmeliydim? Ben tereddüt edince birisi bileti elimden aldı, ters çevirdi ve yuvaya soktu.

“Teşekkürler,” diye geveledim, ama kurtarıcım duymazdan geldi.

Kalabalık arkadan bastırıldığından valizimi turnikeden benimle birlikte geçebilmesi için sertçe çektim.

İstasyondan çıkınca köşede durup dört bir yanda ucu bucağı görünmeyen araba kuyruklarını izledim. Hampstead, Londra sınırlarına katılmış olmasına rağmen eski moda cazibesini kaybetmemiş, çekici bir on sekizinci yüzyıl kasabasıydı. İki ve üç katlı mağazaların ön cepheleri yukarıya uzanıyordu. Ana cadde de en az Heathrow kadar hareketliydi ve ara sokağın da aşağı kalır yanı yoktu. Bir sokak tabelası aradım; nerede olduğumu anlamama yarayacak herhangi bir şey.

Anne-Elise karşıya geçip Holly Hill'e giden dar sokağı bulmamı söylemişti. Ara sokaktaki emlak ofisleri ve dükkânların önünden birkaç kez bir aşağı bir yukarı yürüdükten sonra, nihayet dar geçişi gördüm; sabah güneşinin gölgesinde kalmış dik ve dar, tuğla duvarların arasından yukarı doğru giden beton bir geçit. Derin bir nefes aldım, valizimi sıkıca kavrayıp tırmanmaya başladım.

Belki irtifadandı, zira Hampstead Londra'nın beş yüz fit yukarısında kalıyor, belki de kocamı mutfak masasının üzerinde suçüstü yakaladığımdan beri tıkmakta olduğum Krispy Kreme çöreklerindendi, ama geçitin tepesine ulaşım son dik basamakları da çıktığımda nefes nefese kalmıştım. Tepede dönüp ne kadar tırmanmış olduğumu görmek için arkama baktım.

Ve kalan son nefesim de böylece ciğerlerimden uçup gitti.

Ağaç tepelerinin çok üzerinde, bacaların ve dik çatıların arasından, gözler önüne serilen Londra'yı görebiliyordum. British Telekom Kulesi. London Eye. Thames'in üzerinde güneşin parıltısı. Yeni milenyumun anlatan ve altın renkli günışığı ve pamuktan bulutlarla tamamlanan bir Constable tablosu gibiydi. Aniden şehir büyük, buzdan bir hanımefendi değil de renk ve ışıktan oluşan sihirli bir boyama gibi göründü.

Ve aniden kendimi daha az aşağılanmış hissettim. Ufak da olsa umut vardı. Bu benim yeni hayatımdı. Yeni bir başlangıç. Hatalarımdan ders almıştım. Bu sefer farklı olacaktı. Artık mutlu son yanılsamaları, mükemmel planlar ya da buna benzer saçmalıklar olmayacaktı.

Yeni bir adım atmanın heyecanı ile valizimi Holly Hill 10 numaraya doğru sürükledim. George dönemi yapısı olan ev muhteşemdi; derin bir maviye boyanmış cephenin üzerinde beyaz panjurlar vardı. Evin yeşil renkli ön kapısı tam merkezinde, sıra sıra güzel evlerin arasında yuvalanmıştı ve bir çeşit çiçekli sarmaşık üst katlardaki pencerelere uzanıyordu.

Anne-Elise'in giriş kapısı öyle küçüktü ki sanki hobbitler için yapılmış gibiydi. Arnavutkaldırım ile cadde ile kapının iki yanındaki pirinç ışıktandırıcılar arasında tamamen büyülenmiştim.

BETH PATTILLO

Anahtarı kilide sokup biraz uğraştan sonra nihayet kapıyı açabildim. *Pas sökücünün halledemeyeceği bir şey değil*, diye düşündüm, zira hâlâ yeniden canlanmış iyimserliğimin etkisindeydim. Kapı ardına kadar açıldı ve içeri girdim. Kendimi küçük bir antrede buldum. Çok şükür deyip valizimi eşikten geçirdim ve kapıyı kapattım.

İşte tam o sırada kafamı kaldırdım ve belinde bir havluyla koridorda duran uzun, zayıf ve yarı çıplak adamı fark ettim.

Herhangi bir yarı çıplak adam değil tabii. Hayır, herhangi bir yabancı olsa, bu durumla çok daha rahat başa çıkılabilirdi. Ama bu Adam'dı. Edward'la evlendiğim güne dek dünyadaki en iyi arkadaşım olan Adam. Neredeyse on yıldır görmediğim, konuşmadığım Adam.

İşte şimdi onu görüyordum.

İkinci Bölüm

Bir çığlık patlattım. Adam'ı tanımama, bıçak çekip paramı yahut bedenimi –ya da her ikisini de– isteyecek dengesiz bir kaçık olmadığını bilmeme rağmen. Fakat yorgunluk, keder ve şaşkınlık birleşince kendimi kaybettim.

Adam, “Şşş!” diye atıldı ve eliyle ağzımı kapattı. Onun devinimiyle her ikimiz de ön kapıya doğru savrulduk. Omurgam sert ahşapla karşılaşınca tek söyleyebildiğim, “Ahh!” oldu. Kapı küçüktü ama gayet sağlamdı.

“Affedersin. Ama komşular...” Hâlâ ağzımı kapatmakta olduğunu fark edince elini çekti. “Affedersin. Niyetim şey değildi...”

“Burada ne işin var?” Bu tiz ses benim sesim miydi? Duraksadım, yutkundum, birkaç derin nefes aldım. “Nasıl olur da...” dedim ve sustum. “Ha,” dedim nefes verirken birden olayı kavrayınca. “Unutmuşum. Sen ve Anne-Elise...”

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

“Bir zamanlar çıkıyorduk,” diye tamamladı yardımsever Adam. “Bizi tanıştıran sen olduğuna göre, bunu hatırlamana sevindim.”

Hâlâ kapıya yaslanmaktaydım ve iyi ki de kapı oradaydı, zira aksi takdirde muthemelen ayakta duramazdım.

“Burada ne işin var?” diye sordum.

“Ee, birkaç nedeni var. Öncelikle araştırma için. British Library’de.”

“Lütfen bir şeyler giyer misin?” dedim, gözlerimi Adam’ın omzundan yukarıda tutmaya çalışarak.

Yıllar içinde onu tekrar gördüğüm takdirde neler söyleyeceğime dair epey düşünmüştüm, fakat tasarladığım zekice esprilerin hiçbirini şu anda hatırlayamıyordum. Adam benim Edward’la ilişkim konusunda düşündüklerini gayet açık bir şekilde dile getirmiş, bense onun beni böyle bir başıma bırakmasına kahrolmamış gibi yapmıştım. Ve şimdi, onca zaman geçtikten sonra, işte karşımdaydı, koyu renkli saçları ve gözleri ile o bayıldığım yarı anlayışlı yarı alaylı sırıtışıyla.

Bir adım geri çekilip kaşlarını çattı. “Seni beklemiyor...” derken birden sustu.

Ben de diklendim. “Ben de seni beklemiyordum.”

“Pes.”

“Hadi git giyin,” diye emrettim ve çok şükür ki çıplak ayaklarıyla koridorda ilerlediğini duydum.

“Bir yere kaybolma,” diye seslendi uzakta bir yerlerden. Mutfaktan diye tahmin ettim.

Anne-Elise Londra’ya taşındığı zaman babasının onun için satın aldığı küçük evin üç katlı olduğundan bahsetmişti.

Giriş katta salon ve mutfak, üstteki her iki katta da ikişer yatak odası ile birer banyo.

“Senin için bir sürü yerim var,” diye pürneşe ikna etmişti beni telefonda. “Etienne’le ben zaten vaktimizin çoğunu Paris’te geçiriyoruz.”

Etienne, Anne-Elise’in çaldığı pek çok kalbin en yenisiydi. Annesinin Fransız olması Anne-Elise’in bu konudaki başarısını garantilemişti. Dolayısıyla benim annemin bir rahip karısı olması da benim başarısızlığımı garantiliyordu.

Adam koridorda tekrar belirdi ve bu sefer kot pantolon ve polo yaka tişörtle örtülüydü. Ayakları ise hâlâ çıplaktı.

“Senin burada ne işin var?” diye sordu.

E ne bekliyordum ki? Benim yapacağımdan daha çok havalara uçmasını mı?

“Bir davet aldım,” dedim dişlerimi sıkarak. “Hem Anne-Elise nerede?”

“Paris’te. Aksi takdirde çıplak dolaşmıyor olmazdım,” derken koyu renkli gözlerinde alaycı bir ışık hafiften belirdi. “Birkaç güne döner.”

“O yokken evinde kalabileceğimi söylemişti,” diyerek zaten bariz olanı dile getirdim.

“Ben de öyle düşünmüştüm; anahtarın var.”

Aniden ne yapacağımı bilemez oldum. O kadar yorgundum ki doğru düzgün düşünecek halim kalmamıştı. Adam neden buradaydı? Ve Anne-Elise neden bana onun burada olacağını söylememişti?

“Hey, iyi misin?” Adam bana doğru bir hamle yapınca sağa doğru kaydım. Kolumdan tutup beni doğrulttu. “Düş-

meden otursan iyi olacak.” Kolumdan çekip beni mutfığa götürdü. “Şurada bir kanepeler var. Haydi gel.”

Direnmeden gittim, ama parmaklarımı valizimin çekme kolundan ayıramadım. O da peşimden sürüklendi.

“Sağ ol,” dedim, ama o tek kelime kalan bütün enerjimi tüketti. Beni güneş sarısı kumaşla kaplı pofuduk kanepelere oturttu. “İşte buraya,” diye talimat verdi. “Otur. Ya da en iyisi yığıl.”

Talimatlarına uydum. Kanepeler beni pofuduk tuzağına çekti ve ben de teslim oldum.

“Çay içmek ister misin?” diye sordu Adam. “İçsen iyi olur gibi görünüyor.”

“Roma’daysan Romalı gibi davranmak” diye geveledim.

Yine gülümsedi, zeytuni teninde beyaz bir ışıltı oldu ve dönüp gitti. Uykulu gözlerle hareketlerini izliyor ve halüsinasyon görüp görmediğimi düşünüyordum.

Anne-Elise’in mutfığı İngilizsever bir fanteziden fırlamış gibiydi. Işıltılı tavanlar, sabah güneşinde parıltıyan kireçtaşı duvarlar, mavi-beyaz yemek takımlarıyla dolu antika bir dolap. Bit Aga fırını, devasa ocaklığa göre dizayn edilmişti.

Adam orada durmuş, arkası bana dönük, çaydanlıkla ilgileniyordu. İyi zımparalanmış ahşap bir masa, mutfak alanı ile benim uzandığım kanepeler arasında neredeyse oda boyunca uzanıyordu. Edward’ın bunu asla görmeyecek olması beni ancak mutlu etti. Masanın görkemi onu kesin tahrik ederdi.

“Sanırım öldüm ve cennete gittim,” dedim, ama aslında gerçekten niyetim kafamın içindeki sözcükleri yüksek sesle söylemek değildi.

“Daha Earl Grey’imin tadına bakmadın bile,” diye cevapladı Adam.

“Bu çok tuhaf.” Kanepeye iyice gömüldüm.

Adam omzunun üzerinden bana baktı. “Öyle mi dersin?” deyip güldü. “Pantolonu yerde yakalanan da sen değildin üstelik. Lafın gelişi yani.”

Onca yorgunluğumun arasında bu bana inanılmaz komik geldi. Öyle coşkulu gülmeye başladım ki sonunda titriyordum. Sonra, bir anda, kahkaha ve titreme adamakıllı gözyaşlarına dönüştü. Yüzümü kanepenin yastıklarına dönüp bu tepkimi Adam’dan gizlemeye çalıştım.

“Hey.” Orada, yanı başımda diz çökmüştü, bir eli omzumdaydı. “Hey.”

Edward’la paylaştığım evden taşındığımdan beri geçen aylarda tüm gözyaşlarımı tükettiğimi sanıyordum. Belli ki yanılmışım.

Sözlerim yastıkta boğularak, “Özür dilerim,” dedim.

“Geçti. Her şey iyi olacak.” Adam eliyle sırtımı sıvazladı. Onu görebilmek için kafamı çevirdim.

“Dünyanın en pahalı şehirlerinden birinde, beş parasız, ödünç bir kanepede uzanmışım ve az önce eski en iyi arkadaşımı üzerinde havluyla görmüşüm. Söyler misin her şey nasıl iyi olacak?”

Gerçekten dünyanın en harika gülümsemesine sahipti. Gözlerinin içi gülüyordu.

“Hımm, birincisi, en azından bir aşk romanı kahramanı gibi üstüne yığılacağın bir kanepede var.”

“Doğru,” deyip burnumu çektim.

“İkincisi, ben bir nevi *Londra’da ucuz yaşamının yolları* uzmanıyım. Püf noktalarını sana öğretirim. Buna ne dersin?”

“Olur, sanırım.” Üçüncü şikâyetimden bahsetmesini bekledim. Fakat bu kez aniden huzursuz görünen oydu.

“Belki de şu üçüncü şeyi unutsak daha iyi,” diyerek hafifçe başka tarafa döndü.

“Özür dilerim,” dedim, pişmanlığım, kendime acımanı aşmak için içimde kabarıırken. “Gerçekten başına bela oluyorum.” Doğrulup oturdum. “Canını sıkmak istememiştim.”

“Burada olduğumdan haberin yoktu.” Yine bana bakıyordu, bu kez huzursuz değildi. “Biraz kestirmeye ne dersin?” Saatine baktı. “Bir iki saate uyandırırım seni.”

“Ama uyumamam gerek... Jet-lag şeyi...” Artık cümlelerimin sonunu bile getiremiyordum.

“Londra’da ne kadar kalacaksın?” diye sordu.

İç çektim. “Çok değil. Birkaç hafta, belki.”

Başıyla onayladı. “Jet-lag’i atlatmak için yeterince zamanın var. Şimdilik yalnızca dinlenmelisin.” Arkama doğru uzanıp kanepenin tepesine örtülmüş Afgan kumaşı çekti. Çevik bir bilek hareketiyle kat yerlerini açıp üzerime serdi.

“Ama...”

Parmağını dudaklarımın üzerine koydu. “Tartışma. Sa-dece yap.”

Bütün yapabildiğim kafamı sallamak oldu. Gözlerimi kapatmadan hemen önce, son hatırladığım şey, Adam’a bakıp kahverengi gözlerinin hep bu kadar sıcak ve davetkâr olup olmadığını düşünmekti. Ve neden saatine bakıp durduğunu.

Uyandığımda güneş Anne-Elise'in mutfağının batıya bakan pencerelerinden içeri süzülüyordu. Adam ortalarda görünmüyordu. Belli ki söz verdiği bir-iki saatten çok daha uzun uyumama izin vermişti.

Örtüyü üzerimden atıp ayağa kalktım. Zihnim çok daha açıktı, Tanrı'ya şükür, ve artık kendimi her an zırıl zırıl ağlamaya başlayacakmış gibi hissetmiyordum. Masanın üzerinde bir beyazlık dikkatimi çekti. Bir not. Demek ki Adam beni toptan terk etmemişti.

ALIŞVERİŞE GİDİYORUM, diyordu büyük harflerle. HE-MEN DÖNERİM.

Jane Austen olsa Adam'ın maalesef çok kötü bir mektup arkadaşı olduğunu söylerdi. Tek dileğim, yiyecek bir şeyler almaya gitmiş olmasıydı. Karnım öyle gurulduyordu ki muhtemelen beni uyandıran da o olmuştu.

Çaydanlık hâlâ Aga'nın üzerindeydi, fakat ben bu koca fırını nasıl kullanacağımı hiç bilmiyordum. Biraz aradıktan sonra buzdolabını buldum; tezgâhın altına sığışmış ufacık bir şeydi. Bir şişe su alıp kapağını açtım. Farkına bile varmadan, yarısını mideye indirmiş, nefes almak için bile durmamıştım. Su midemde çalkalanıyordu, ama en azından karnımın guruldamasını bastırmıştı.

Valizim mutfakın bir köşesinde duruyordu. Onu oraya Adam koymuş olmalıydı. Gidip valizi yan yatırdım ve yan cebinden bir karton dosya almak üzere çömeldim. Bu dosya tuhaf maceranın tek kanıtını içeriyordu; Jane Austen'in ka-

yıp mektuplarının akıbetini bildiğini iddia eden Gwendolyn Parrot adlı biriyle son birkaç aydır birbirimize yazmakta olduğumuz bir tomar mektup. İlk mektubunu Edward'ın ihanetini öğrenmemin üzerinden fazla vakit geçmemişken almıştım ve bu mektupların, geçirdiğim o akademik soruşturma komedisine tahammül etmeye çalışırken canlılığımı ve cesaretimi korumama çok yardımcı olmuştu. Bayan Parrot'a, Austen'in mektuplarının fotokopilerini gönderip gönderemeyeceğini sormuştum. Bunun yerine beni Londra'nın, genç aileleri ve Fransız gurbetçileriyle ünlü bol yeşillikli bir yeri olan Güney Kensington'da onu ziyaret etmeye davet etmişti.

Aklı başında bir insan, hayatı daha yeni paramparça olmamış bir insan, böyle bir daveti tek isteği birileriyle ahbablık etmek olan yaşlı bir kadının tuzağı olarak görüp reddedebilirdi. Fakat mektuplarındaki kelime seçimlerinde bir şey vardı. Yine hiçbir kesin bilgi vermeyip bir şekilde bana hitap eden o belirsizlik. Bir açıklama getirir umuduyla yazışmayı sürdürmüştüm, fakat aldığım tek cevap ziyaret davetinin yinelenmesi olmuştu.

Bu son mektup boşanma işlemlerimin tamamlandığı gün posta kutuma gelmişti. Bir şekilde bu iki olay zihnimde birleşti. Bilgisayarın başına geçip Londra'ya en ucuz uçak biletini aradım. Bir saat sonra, uçak biletimi ayırtmış ve Bayan Parrot'ın davetini kabul ettiğimi bildiren bir mektup yazmıştım.

Fakat gerçekten bildiğim ne vardı ki? Devasa çam masanın başında bir sandalyeye çöktüm ve Bayan Parrot'ın mektuplarına baktım, sahiden baktım. İpuçlarıyla dolu, fakat hiç

açık bir beyan yok; *Akıl ve Tutku*'da Marianne'in, Willoughby için söylediği gibi.

Ön kapı kapandı. *Adam dönmüştü*. Ben mektupları saklayamadan bir yığın alışveriş torbası ve tatminkâr bir gülümsemeye mutfak kapısından girdi. "Notumu aldın mı?"

"Şimdi gördüm." Elimde tuttuğum dosyaya dikkat çekmek için umursamaz davranmaya çalıştım. "Bir akademisyene göre fevkalade kısa ve özsün." Kelimelere eşlik olsun diye gülümsemeye çabaladımsa da sesim sert çıktı.

Şaşkın bir bakış attı bana. "Kanepenin ters tarafından kalktın ha?" Naylon poşetleri masaya bıraktı. "Uzun sürdüğü için özür dilerim. Waitrose'a gidebilmek için Finchley Caddesi'ne giden otobüse binmek zorunda kaldım."

"Ha?" Sanki yabancı bir dil konuşuyordu.

"Waitrose, market. Buradakilerin deyimiyle doğru dürüst bir süper market." Torbalardan birine elini sokup bir kutu diyet kola çıkardı. "Ta ta."

"Çok yaşa!" derken içeceği balıklama dalmamak için kendimi tuttum.

"O ne?" Sonunda dosyayı fark etmişti.

"Hiç." Sanki hiçbir önemi yokmuş gibi dosyayı masaya fırlattım. Yeniden, bıraktığı diyet kolaya uzandım. "Sadece birkaç not."

Muhtemelen haddinden fazla paranoyak davranıyordum, ama o mektuplar ismimi temize çıkarıp tekrar öğretim üyesi olabilmek için tek umudumdu. Kapıdan girdiğimden beri Adam'ın nezaketi çok önemli bir gerçeği neredeyse unutturmuştu bana. Bu da tuhaf maceramı onunla asla paylaşa-

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

mayacağımdı. Çünkü o, aslında, Dr. Adam Clark'tı, Virginia Üniversitesi'nde İngiliz Edebiyatı profesörüydü ve uzmanlık alanı Sör Walter Scott olsa da sonuçta o hâlâ Jane Austen'ın kayıp mektuplarını keşfetme -ve yayınlama- ihtimali karşısında ağzı sulanacak akademik bir rakipti.

Üçüncü Bölüm

Stanhope Gardens 22 Numara Viktoryen tarzı, tıraşlı bir evdi ve Güney Kensington'daki Gloucester Caddesi durağından fazla uzak değildi. Zarif, beyaz binalar muhit sakinlerinin özel kullanımı için tel örgüyle çevrelenmiş yemyeşil, Viktoryen bir kare oluştuyordu.

Ertesi sabah, meydana ilerlerken, benim çocukluğumda giydiğim kot pantolon ve tişörtlerden çok farklı olarak ince çizgili pamuklu elbiseler ve hasır şapkalar giymiş okul kızlarının arasından geçtim. Erkekler tek renk mavi gömlekleri ve kravatlarıyla tamamladıkları koyu renk takım elbiseleriyle işe gitmeye hazırlanıyorlardı. Telaş içindeki anneler bir gözleri saatlerinde bir gözleri trafikte, çocuklarını sürü gibi güdüyorlardı. Bütün bu aile keşmekeşinin içinde kendimi yapayalnız hissettim.

Etrafımı sarmakta olan çocuk kalabalığından kurtulabilmek için kaldırımdan inip caddeye çıktım. *Hayalini kurduğum böyle bir şeydi*, diye düşündüm; gerçek bir mutlu sona işaret

eden bir aile hayatı karmaşası. Asla şu an olduğundan daha uzak bir ihtimal olarak görünmemiş bir hayal.

22 numaraya vardığımda gözyaşlarım gözlerime batıyordu. Gözlerimi kırıştıtırıp onlardan kurtuldum ve dudagımı ısırarak acısının kalbimin dolaylarındaki diğer ağrıyı bastırmasını umdum. Kaybettiklerimi kabullenme fikrine alışmak bir şeydi, bunlarla gerçek hayatta yüzleşmekse bambaşka bir şey.

Kararlı bir şekilde kapı tokmağını (vahşi bir aslanın ağzına takılmış ağır, demir bir halka) kaldırdım ve üç kez çaldım. Ve bekledim. Ve bekledim. Ve bekledim. Belki de Bayan Gwendolyn Parrot randevumuzu unutmuştu. Ya da belki baştan beri korktuğum gibi bütün bunlar bir şakaydı.

Okula ve işe gitmekte olan aile dalgası arkamdan geçip gitmişti. Yakınlardaki Cromwell Caddesi'nden gelen boğuk trafik uğultusu, meydandaki huzuru vurguluyordu. Hâlâ kapıya bakan yoktu. İç çekip metro istasyonuna yürümek üzere geri döndüm. Maceram daha başlamadan bitmişti.

Derken kapı arkamdan açılıverdi. Yüksek topuklarımdan birinin üzerinde dönüp -kötü bir ayakkabı seçimiydi ama profesyonel görünebilmek için en iyi seçeneğimdi- Bayan Parrot'la yüzyüze geldim.

Beklediğim gibi biri değildi. Ben Jane Austen'in annesinin silüetleri gibi, dik duruşlu, aristokrasiye özgü kemerli burunlu atmaca kılıklı, zayıf bir kadın hayal etmiştim. Aksine, Bayan Parrot günlerini pembe dizi izleyip çikolata yiyerek geçiren şişko bir büyükanneye benziyordu. Saçları sanki kuaförü Andy Warhol'muş gibi parlak turuncu renkteydi. Kenarları taşlı bir gözlük zincirle boynundan sarkıyordu, fakat onu pekâlâ göğsündeki, rafı andıran geniş çıkıntıda da taşıyabilirdi. Çiçekli elbisesinin kumaşı kanepede de gayet

iyi dururdu ve ayaklarında da daha iyi günler görmüş bir çift siyah bağcıklı ayakkabı vardı.

“Bayan Grant?”

“Evet. Bayan Parrot?”

“Beklettiğim için özür dilerim, hayatım.” İşte o zaman sağ elindeki bastonu fark ettim. “Eskisi kadar çevik değilim. İçeri gel madem. Gel. Burada durmanın anlamı yok.”

Aklıma gelen tek şey, “Tabii efendim,” demek oldu. Yazışmalarından yola çıkarak beklediğim zarif İngiliz hanımefendisi neredeydi? Kaşmir, Harris Tweed¹ ve gümüşü düz saçlar hayal etmiştim, Hyacinth Bucket² değil.

Eşikten bir adım attım, ama Bayan Parrot hareket etmeyince neredeyse ona çarpıyordum. Beni yukarıdan aşağıya süzdü. Belli ki beni süzmek için gözlüklerine ihtiyacı yoktu.

Tek söylediği, “Hımm,” oldu. Ardından yavaşça dönüp küçük girişe yöneldi.

Ayaklarımızın altındaki siyah-beyaz karolar resmen parlıyordu. Kapının yanındaki pirinç şemsiyeliğin içi geniş bir şemsiye koleksiyonuyla doluydu. Ferforje korkuluklu merdivenler altın kaplama çerçeveli büyük bir aynanın üzerinden yukarı doğru kıvrılıyordu. Sonuç olarak, içinde oturan kişi dışında ev tam olarak beklediğim gibiydi.

Omzunun üzerinden, “İşte burada, oturma odasında,” dedi.

Salyongoz hızıyla peşinden gidiyordum. Neyse ki çok uzak değildi. Kapıyı açıp güneşli, geniş bir odaya girdi. Yine tam olarak beklediğim gibiydi. Muhteşem beyaz kartonpiyer-

1 Ünlü bir İskoç giyim markası. (ç. n.)

2. BBC televizyonunda *Keeping Up Appearances* adlı dizinin orta sınıf olup, asilzadeymiş gibi davranmaya çalışan, görgüsüz başkarakteri. (ç. n.)

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

ler. Önüne iki adet berjer koltuk konmuş mermer şömine. Minderler, masalar ve üzeri güllerle kaplı perdeler. Hatta şöminenin üzerinde bir dizi porselen heykelcik.

Bayan Parrot berjer koltuklardan birine gidip dikkatlice oturdu. Sağ yanındaki küçük sehpa da çay servisi ve bir tabak kurabiye vardı. Büyük ihtimalle o bisküvi diyecekti bunlara. Eliyle diğer koltuğa geçmemi işaret etti ve ben de itaat ettim.

“Davetiniz için müteşekkirim,” diye başladım, fakat elini kaldırıp sözümü kesti.

“Resmiyete gerek yok, hayatım. Benim yaşıma geldiğinde, artık bunlara vakit yok.” Sözlerinin incitme amaçlı olmadığını göstermek için gülümsedi. “Burada olmanın bir nedeni var. Benim sizi davet etmemin bir nedeni var.”

Cevap vermem gerekip gerekmediğinden emin olamadan başımla onayladım.

Bayan Parrot çaydanlık ve fincana uzandı. “Çayınızı nasıl alırsınız?”

Demek ki resmî konuşmalar için olmasa da çay için zamanımız vardı. “Şekerli lütfen.”

Bayan Parrot uzun yılların verdiği deneyimin rahatlığıyla fincanıma çay doldurup küçük bir maşa yardımıyla bir parça şeker koydu. Tabağının tam kenarına gümüş bir kaşık yerleştirilmiş fincanı bana uzattı. Kendisi çayını sütlü içiyordu.

“Haydi öyleyse işimize bakalım.” Fincanından bir yudum aldı, zevk içinde gözlerini yumdu ve sonra açıp delici bakışlarını bana yöneltti. “Mektupları sizinle paylaşacağım... tabii eğer şartlarıma uyarsanız.”

“Şartlar?” Şartlar olduğunu ilk defa duyuyordum. Yazışmalarımızda buna dair hiçbir ipucu yoktu.

“Şartlardan ziyade bir dizi görev aslında.”

“Görev?”

“Buna layık olduğunuzu ispatlayabilesiniz diye.”

Omzumun üzerinden bir bakış attım. Bayan Parrot kesin kartonpiyerin içine yahut bir vazunun arkasına gizli kamera koymuştu. “Anlamıyorum.”

Derin bir iç çekip fincanını koltuğun yanındaki alçak sehpaaya bıraktı. “Hiç anlamazlar,” diye geveledi ve o an anladım ki benimle konuşmuyordu.

Odada yalnızca ikimiz bulunduğumuzdan, endişelendim. Ya yanıldıysam? Ya o Jane Austen’in mektuplarını *Sunday Times*’ın eski sayılarından ayırt edemeyecek kaçık bir yaşlı kadınsa? Ya onca yolu bir hiç uğruna geldiysem?

Bayan Parrot ellerini kucağında birleştirdi. “Mektuplara erişim bir ayrıcalıktır, Bayan Grant, bir hak değil. Onlara layık olduğunuzu ispatlamak durumundasınız.”

Ben de fincanımı yanımdaki sehpaaya bıraktım. Görünen o ki buradan mümkün olduğunca hızlı bir şekilde ayrılmanın zamanı gelmişti. Sadece birkaç dakika öncesine kadar harika bir tadı olan çay şimdi midemde rahatsız edici bir şekilde lıkırdıyordu.

“Ben ciddi bir araştırmacıyım, efendim. Amerika’nın en seçkin üniversitelerinden birinde doktoramı yaptım. Mektuplarınızda sınava girmek ya da layık olduğumu ispatlamakla ilgili hiçbir şey yazmıyordu.”

“Sınav değil,” diye kibarca düzeltti. “Görevler. Tamamen farklı bir şey.”

Kaçıktı. Üşütük. Ya da “çatlak” kelimesinin İngiliz İngilizcesindeki karşılığı neyse oydu.

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

“Ben arada bir fark göremiyorum.” Çantamı alıp koluma astım ve kalkmaya hazırlandım. “Beni davet etmeniz çok nazik bir davranıştı...”

“Ne yapıp edip çocuklarımı başkalarının adı ve kaba eleştirilerinden sakın,” diye alıntılıdı Bayan Parrot, tuhaf bir yarı gülümseme yüzünü aydınlatırken. *“Dünya sözcüklerimi öğrenebilir, ancak kalbim için böyle bir ayrıcalığı yok.”*

Bayan Parrot âdeta ışıldıyordu, sanki kâğıt gibi yanaklarından ışık fışkırıyormuşçasına. Sözcükleri çantamın askısını omzumdan kucağıma düşürmem için yeterliydi.

“Bu nereden?” Jane Austen’ın bilinen hiçbir mektubundan ya da romanından değildi. Onların hepsini baştan sona, yukarıdan aşağıya ezbere okuyabilirdim.

“Mektuplarından biri, hayatım. Sanırım iki bin sekiz yüz seksen beş numaralı olan.”

“İki bin sekiz yüz seksen beş?”

“Sonunculardan biri. Ömrünün sonuna doğru yazdıklarından.”

“İki bin sekiz yüz seksen beş?” diye şaşkınlıkla tekrarladım. Austen’ın yalnızca yüz altmış mektubunun varlığı biliniyordu. Duraksadım, gözlerimi yumdum ve kaderimi mühürleyeceğini bildiğim soruyu sordum. “Elinizde kaç mektup var?”

“Şahsımda mı?” Bayan Parrot fincanını tekrar eline aldı. “Sanırım beş yüz kadar. Belki biraz daha fazla.”

“Peki ya geri kalanlar?”

“Sizi temin ederim emin ellerdeler.”

“Kaç tane?” Adrenalin ve kuşku arasında ezilen sorumun anlaşılması güçtü, fakat Bayan Parrot anladı.

“Toplamda resmî envantere kayıtlı neredeyse üç bin mektup var.”

“Resmî envanter?”

Konuşma her dakika daha da fantastik bir hal alıyordu. Şüphesiz birazdan Bayan Parrot’ın bir sanrılı psikoz hastası olarak yatırıldığı akıl hastanesinden yakın bir zamanda salıverildiğini öğrenecektim. Eğilip çay fincanıma baktım. Tadı tuhaf değildi, ama...

“Mektupların bütünlüğü gayet iyi korunmuştur, Bayan Grant, sizi temin ederim.”

Mektupların bütünlüğü mü? Şaka mı yapıyordu?

“Jane Austen’ın neredeyse üç bin mektubunu bir kenarda sakladığınızı söylüyorsunuz ve tek derdiniz onların bütünlüğü öyle mi?” Çantamın askısını yeniden omzuma yerleştirdim. Kesinlikle Bayan Parrot’ı sanrılarıyla başbaşa bırakma zamanıydı. “Rahatsız ettiğim için özür dilerim...”

“Bilmek istemiyor musunuz?” diye sordu. Belirsiz soru aramızda, havada asılı duruyordu.

“Neyi bilmek istemiyor muyum?”

“Gerçeği.”

“Ne hakkındaki gerçeği?”

“Jane Austen hakkındaki gerçeği tabii ki.”

“Bayan Parrot...”

Bir elini havaya kaldırdı. “Buraya kadar geldiniz. Şimdi neden bu kadar kolay vazgeçiyorsunuz?”

Çünkü March Hare kadar kaçıksınız, demek istedim, ama kendimi tuttum. Sırf bu tatlı, turuncu saçlı hanım aklını oynatmış diye zalimlik etmenin gereği yoktu.

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

“Gerçekten ben en iyisi...”

“Gelin öyleyse size bir tane göstereyim.” Hayli dengesiz bir biçimde ayağa kalktı. “Belki bu sizi ikna eder.”

“Bana ne göstereceksiniz?”

“E, Jane Austen’ın mektuplarından birini tabii ki.”

“Onlar burada mı? Evinizde?”

Güldü. “Hepsi değil. Bu çılgınlık olurdu, öyle değil mi?”

Ağzım açık, tek kelime edemedim orada duruyordum. Çılgınlık? *Sanrı Ekspresi*’nin o durağını geçeli epey olmuştu.

“Benimle gelin.” Oturma odasının kapısına doğru ilerledi. Bayan Parrot çok yavaş hareket ediyordu. Tek ümidim, her nereye gidiyorduksak, uzak bir mesafede yahut üst katlarda olmamasıydı.

Kapıdan geçip girişe doğru ilerlerken ayağını sürümesi bana evini incelemeye yetecek kadar zaman kazandırdı. Uzun bir koridordan geçerken her odaya şöyle bir bakma fırsatı buldum. Duvarların her bir santimetrekaresi sanat eserleriyle doldurulmuştu; yağlıboya, suluboya tablolar, çizimler, pastel resimler, silüetler. Resimlerin görünen bir uyum ya da mantık olmaksızın karmakarışık altın yaldızlı, krom ve ahşap çerçeveleri vardı. Orada burada modern fotoğraflar ve portreler bahçedeki ayıksız otlar gibi aradan çıkıyordu.

Karmakarışık antika mobilyalar, kanepeler, kakma masalar ve ufak tefek süs eşyalarından oluşan bir Viktoryen labirente dönmüştü. Milo Venüs’ünün bir buçuk metre yüksekliğinde bir kopyası duruyordu. Hemen yanında bir başka şemsiyelik vardı; bu seferki fil ayağı gibi görünen bir şeyden yapılmışa benziyordu. Bu görüntü midemdeki çayın bir kısmının ağzıma gelmesine sebep oldu.

“Çok enteresan eşyalarınız var,” dedim tekrar konuşmaya başlamaktan ziyade normale dönebilme çabası içinde.

“Kıymeti gören gözdedir,” dedi Bayan Parrot. Ancak gizemli diye tanımlayabileceğim bir gülümsemeyle hafifçe kamburlaşmış omzunun üzerinden bana bir bakış attı. “Bir şeyin ne kadar değerli olduğu her zaman bakış açınıza bağlıdır.”

Ben cevap veremediğim bir başka kapıyı açtı. Onun peşinden loş ışıklı odaya girdim. Burada çok iyi göremiyordum, fakat zeminde ve duvarlarda yer kapmaya çalışan eşya kalabalığını seçecek kadar ışık vardı.

“Durun da düğmeyi bulayım.” Bayan Parrot kısa bir süre için el yordamıyla arandıktan sonra aniden tüm oda aydınlandı.

“Ah!” Ağzım açık kalakaldım. Duvarlarda sıra sıra raf vardı ve her biri düzinelerce kitapla doluydu. Zeminin neredeyse tamamı her boy ve şekilde çalışma masalarıyla kaplıydı.

“Bu da ne...”

“Araştırma odalarımızdan biri,” dedi, başıyla onu takip etmemi işaret ederken. “Yıllar içinde misyonumuz genişledi.”

“Araştırma odamız? Misyonumuz?” Bayan Parrot kendisinin izlediği delilik yolunda güle oynaya beni de peşinden sürüklüyordu. “Kimleri kastediyorsunuz?”

“Yenilmezler’i tabii ki.”

“Yenilmezler?”

Bu ismi anında tanımıştım. Jane Austen’ın kendisi ve ileri yaşlarında kardeşi Cassandra’ya taktığı lakaptı. Akrabalarını idare eden, ikna eden, rahatlatan, üzerlerine titreyen yenilmez bakire teyzeler gibi.

“Cassandra grubun ilk üyesini ölümünden önce görevlendirdi. Fanny Knatchbull da onlardan biriydi,” dedi, Jane’in yeğeni ve en bilinen mektup arkadaşlarından birini kastederek.

“Yenilmezler’den biri.” Onun kelimelerini tekdüze bir sesle tekrarlardım, soru olarak değil de sanki kendimi bunun doğruluğuna inandırmaya çalışmış gibi. Gizli bir topluluk? Jane Austen’a adanmış? İnanılamayacak kadar olağanüstüydü. Bir akademisyen olarak bir an için bile doğruluğuna inanmazdım. Fakat bir kadın olarak... bir romantik olarak, annemin kızı olarak... Yüreğim yerinden çıkacak gibi oldu.

Elbette doğru değildi. Çok canlı bir hayalgücü ve bir sürü boş vakti olan yaşlı hanımların oynadığı, özenle hazırlanmış bir tür oyundu. Doğru olamazdı. Fakat, ah, zavallı ben doğru olmasını ne çok isterdim.

Bayan Parrot bir dizi kitap rafının yanında durdu. “Bana inanmıyor musunuz?”

“Takdir edersiniz ki kulağa biraz inanılması güç geliyor.”

“Pek çok gerçek öyledir,” diye yanıtladı. Uzanıp raftan kalın bir cilt çıkardı. Kitap kadının yaşlı elinden düşmek üzereydi. İleri atılıp kitabı yakaladım ve en yakın masaya bırakmasına yardımcı oldum.

“Teşekkürler, hayatım.”

Geri çekildim ve Bayan Parrot kitabın kapağını açıp kenarları yaldızlı büyük sayfaları çevirmeye başladı. “Bunun içine koyduğumdan eminim...”

Besbelli bunamış bu yaşlı hanımın, Jane Austen’ın, bir kitabın içine sakladığı keşfedilmemiş mektuplarından birine gerçekten sahip olduğu düşüncesi bile hem heyecandan hem de endişeden kalbimde çarpıntı yaratıyordu. “Yardım...”

“İşte burada.” Sararmış bir parça kâğıdı başarı ifadesiyle havaya kaldırıp, muzafferane bir gülücük attı. Boştaki eliyle başını göstererek, “Zehir gibi,” dedi.

“Alabilir miyim?” Elimi mektuba uzattım. Kâğıdı kaplayan ince, uzun el yazısını görebiliyordum. İlk bakışta mektup kesinlikle çok eski görünüyordu, ama bu gerçekten Jane Austen tarafından kaleme alındığı anlamına gelmiyordu.

“O kadar kolay değil,” diyerek mektubu önümden çekti. “Önce oturun.”

İleri atılıp mektubu elinden kapmak için duyduğum isteği bastırdım. En azından bir kitabın içinde, zararlı ultraviyole ışıklardan uzakta saklamıştı.

Hiç istemeyerek en yakındaki masanın önünde duran iskemleye çöktüm.

Bayan Parrot başıyla onayladı. “Çok güzel. Şimdi, size bunu göstermeden önce, gizlilik yemini etmelisiniz.”

Gizlilik? Gizlilikten şimdi mi bahsediyordu? İşte şimdi oltaya geldiğimi ve direnemeyeceğimi anlamıştım. Hiç de görüldüğü kadar yarım akıllı değildi. Şu anda, elinde tuttuğu mektuba bir kez yakından bakabilmek için, doğacak ilk çocuğumu ona vermeyi teklif edebilirdim; gerçi çocuk doğuracağım falan yok. Birkaç adım öteden bile el yazısının Jane Austen’a ait olabilecek kadar eğik ve zarif olduğunu görebiliyordum.

“Ağzımı olabildiğince sıkı tutacağım,” diyerek açık bir bağlılıktan kaçınmayı umdum. Bunun işe yaramayacağını bilmem gerekirdi.

“Mutlak gizlilik,” diye yineledi. Etrafına bakındı ve arkasındaki raftan bir kitap daha çıkardı. Kitabı önüme koydu. “Bunun üzerine yemin edin.”

“İncil üzerine yemin etmemi mi istiyorsunuz?” Biraz ileri gidiyordu. Hele ki, Tanrı’yla ilgili olarak yakın zamanda yaşadığım hayal kırıklığı düşünülecek olursa...

Bayan Parrot burnunu çekti. “Tabii ki hayır. İnsanlar Kutsal Kitap üzerine ettikleri yeminleri hep bozarlar. Ama bu? Şayet iddia ettiğiniz gibi bir Austen araştırmacısıysanız, bunun kutsallığını asla bir yalanla bozmazsınız.” Kitabı bana doğru sürükledi. Küçük, deri kaplı bir ciltti. “Açın,” diye emretti ve ben de açtım. Daha kapak sayfasından ileri gitmeden sadakatimi garantilemek için önüme ne koymuş olduğunu anladım.

Akıl ve Tutku:

Roman.

Üç Cilt.

Bir Hanımefendinin Romanı.

Sayfanın altındaki tarihe baktım. 1811. “Bu ilk baskı.” Başım dönüyordu, bayılacak gibiydim.

“İlk baskı olmakla kalmıyor,” diye sakın bir şekilde yanıtladı Bayan Parrot. “Yazarın şahsen ithaf ettiği baskılardan biri. İthafı kendisi bizzat yazmamış tabii,” diye alelacele ekledi yüzümdeki saf umudu görünce. “Onun adına yayıncı yazmış. Fakat alıcıya Austen’ın talimatıyla gönderilmiş. Tabii bu sadece birinci cilt. Diğer ikisini de bulabilirim, şayet...”

“Hayır, hayır. Gerek yok.”

İşte o anda bunu yapacağımı anlamıştım. Gizlilik yemini edecektim. Çünkü bu kitaba sahipse, var olan birkaç

BETH PATTILLO

kitaptan birine sahipse, o zaman Austen'ın keşfedilmemiş mektuplarından en az birini de elinde bulundurması çok da akıl almaz bir düşünce değildi.

Onu yemini geri almaya sonra ikna edecektim. Bilinmeyen mektubun metnini yayınlamama izin vermesini sonra sağlayacaktım. Jane Austen'ın kaleminden çıkmış hiçbir şeyi dünyadan saklamaya hiç kimsenin hakkı olmadığına onu sonra inandıracaktım. Akademik itibarımı geri kazanmak yolunda atacağım ilk küçük adımları şimdiden hayal edebiliyordum. Fakat tam o anda, kesin olarak bildiğim tek şey, elinde tuttuğu mektubu incelememe izin verilmediği takdirde, hemen oracıkta meraktan öleceğimdi.

Dördüncü Bölüm

Jane Austen'ın kardeşi Cassandra'nın, ölmeden önce yazarın mektuplarının çoğunu yok ettiği biliniyordu. Sakladığı mektuplar çeşitli arkadaşlarına ve aile üyelerine verilmişti, bu nedenle çoğunun yerinin tespit edilmesi uzun yıllar sürmüştü.

Akademik çevrede olduğu gibi Austen hayranlarının oluşturduğu topluluklarda da zaman içinde başka mektupların da ortaya çıkacağına dair şüpheler hep olmuştu, fakat bunların nadir vakalar olacağı kabul edilmişti. Bayan Parrot'ın iddia ettiği kadar çok sayıda mektubun hâlâ var olduğu ve hatta bunların titizlikle listelenmiş olduğu düşüncesi beni affallatmıştı. Bir de Bayan Parrot elindeki mektubu önüme serince dünyam iyice altüst olmuştu.

Doğru, el yazısı ya da karbon tarih saptama uzmanı ya da böyle bir şeyin orijinallliğini tespit etmek için ne olunması gerekiyorsa o değildim, fakat bunun ya aslının en mükemmel

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

kopyası yahut –yüreğime inecekti– orijinal mektup olduğunu bilecek kadar çok sayıda suretini görmüştüm.

Jane Austen'ın kayıp mektuplarından biri.

“Dokunabilirsiniz, hayatım,” dedi Bayan Parrot omzuma tünediği yerden konuşarak.

Uzanıp sayfanın sonundaki imzanın altında parmağımı hafifçe gezdirdim.

J. Austen

Mektuptan başımı kaldırıp çabucak odayı taradım. Diğer mektuplar da tıpkı bunun gibi, raflardaki kitapların arasına gelişigüzel saklanmış olabilir miydi? Bayan Parrot gözlerimdeki edebi açgözlülük dalgasını fark etmiş olmalıydı ki mektubu nazikçe önümden çekip kitabın sayfaları arasına yerleştirdi.

“Bir dakika...”

Elini kaldırıp beni durdurdu. “Daha önce de belirttiğim gibi, size vereceğim görevleri başarıyla yerine getirmeniz şartıyla, başka mektupları da memnuniyetle göstereceğim.”

Şaka yapmadığından emin olmak için yüzüne baktım. Başta benimle dalga geçiyor ya da belki beni sınıyor olmasını ummuştum. Fakat hayır, dudaklarındaki ifadeden ve gri gözlerindeki cesur pırıltıdan ciddi olduğunu anlayabiliyordum.

“Ne tür görevler?” diye sordum dehşet içinde. İçindeki küçük-yaşlı-hanımefendi kimliği artık beni kandırmıyordu. Ayaklarını sürüsün sürümesin, Bayan Parrot dikkate alınması gereken bir güçtü.

“Zor değiller, fakat kendinizden bir şeyler vermeniz gerekecek.”

“Ne gibi?”

Seksen yaşı aşmış bir kadın olarak mümkün olduğunca gizemli bir gülümsemeyle baktı. “Göreceksiniz.”

Stanhope Gardens’tan ayrıldığımda, içimde Alice’e ve onun tavşan deliğinden düşüşüne karşı bir sempati uyanmıştı. Çantamda, verilen görevi yerine getirmeden açmayacağıma dair söz verdiğim mühürlü bir zarf vardı.

Birkaç dakika sonra Gloucester Caddesi’nde, metro istasyonunun karşısında Adam’la karşılaştım. Starbucks’ın önünde durmuş, üç paundumu büyük boy bir *latte*ye harcayıp harcamamaya karar vermeye çalışıyordum. Hayatımda kafeine ihtiyaç duyduğum an işte bu andı, fakat maddi sefaletimin de gayet bilincindeydim. Bayan Parrot görevlerimi yerine getirmek için gereken harcamalarda bana destek olmak konusunda tek laf etmemişti ve ben de konuyu açamayacak kadar gururluydum. O ya da bu şekilde yapmam gerekeni yapacaktım. Ömürde bir defa olacak bir keşifle arama paranın girmesine izin verecek değildim.

İşte bu yüzden, başımı kaldırıp Adam’ın, uzun ve esmer Adam’ın, kaldırımdan bana doğru yaklaşmakta olduğunu gördüğümde, Starbucks’ın önünde bir aşağı bir yukarı yürümekteydim. Kalbim iki kat daha hızlı çarpmaya başladı. Beni takip mi etmişti? Bayan Parrot’ı öğrenmesine izin vermezdim. Ama, hayır, aksi yönden geliyordu ve sabah evden çıktığımda uyuyordu. Hampstead’den bu kadar uzakta ne işi vardı?

“Emma!” O da en az benim kadar şaşırmış görünüyordu. “Burada ne işin var?” Omzunun üzerinden çabucak bir bakış attı ki bu da kuşkularımı artırdı. Ben onu gördüğüme ne kadar sevinmemişsem o da beni gördüğüne o kadar sevinmemişti.

“Ben... yani... Bir randevum vardı. Önemli bir şey değil.”

“Starbucks’a gözcülük mü ediyorsun?” Başıyla kahve dükkânını gösterdi.

Hayır anlamında başımı salladım. “Sadece bir latte içsem mi içmesem mi diye düşünüyorum.”

Derken, sanki zihnimi okudu. Bakışlarından, anladığını görebiliyordum. “Bırak ben ısmarlayayım,” dedi.

“Hayır, buna...” Fakat içeri girmişti bile. Peşinden gitmekten başka ne yapabilirdim ki?

“Bunu yapmana gerek...”

“Büyük boy latte,” dedi kasiyere. “Bir de orta boy günün kahvesi.” Tekrar bana döndü. “Tabii hâlâ her zamankinden içiyorsan?”

“Evet. Evet.” Şayet latte içmeyi o kadar istiyor olmasaydım, bu emrivakiye içerleyebilirdim.

Adam ödemeyi yaparken bekledim. Doğru miktarda bozukluğu temin etmekte hiç zorlanmadı. Bense hâlâ on kuruşun neden beş kuruştan o kadar büyük olduğunu çözmeye çalışıyordum. O sabah Güney Kensington’a giderken bir gazete satıcısına bir avuç bozuk parayı uzatıp ne kadar gerekiyorsa almasını rica etme yolunu seçmiştim.

Birkaç dakika sonra kahvelerimiz elimizdeydi. Yeniden Gloucester Caddesi’ne çıktığımızda Adam dükkânın önündeki boş masalardan birini işaret etti. “Vaktin var mı?” diye sordu.

Zarf, çantamın içinde alev almak üzereydi, fakat sabırsızlığımı belli etmemeye çalıştım. Ne kadar çabuk harekete geçersen, o kadar çabuk görevimi tamamlayacak ve zarfı açma hakkını elde edecektim. Böyle zamanlarda vicdan sahibi olmak çok münasebetsiz bir durumdu. Zarfı açıverip kurtulmak istiyordum.

“Demek çok gizli bir araştırma peşindesin?” diye sorup cevabımı bekledi.

“Bak, Adam...” deyip sustum. Edward’la aramızda geçenlerin ne kadarından haberdar olduğu hakkında hiçbir fikrim yoktu. Ah, akademik dedikodu çevrelerinden boşandığımızı duyduğunu biliyordum, fakat asistanımın yaptığı intihal suçlamalarından haberi olup olmadığından emin değildim. Edward’ın asistanıma arka çıktığından ya da akabinde işten atıldığından haberi var mıydı bilmiyordum. Hepsi sır gibi saklanmıştı. Üniversite, olay çıkarmamam şartıyla sessiz sedasız ayrılmama izin vermişti.

“Bak,” dedim tekrar, “kaba olmak istemem...”

“Her şeyden haberim var,” dedi. Yine zihnimi okuyor gibiydi. “Yine de soracaklarım var tabii.”

Homurdandım. “Sorular? Mesela, niye bir aptal gibi zırvalıyorum? Mesela, bir kadın nasıl olur da kocasının...” Sustum. “Affedersin. Bütün bunları dinlemek zorunda değilsin.”

“Edward akademide bir efsane, ama Tanrı değil. Bence davranışları onun ne olduğunun kanıtı. Sonuçta,” kahvesine baktı, “ilk değildi.” Bakışlarını bana çevirdi.

Birdenbire neden bahsettiğini anladım.

“İlk değil miydi?”

“Büyük Edward Fairchild’ın bir asistanla oynaşması mı?”
Başını salladı. “Hayır.”

Kalbim sıkışıyordu. “Beni daha önce de aldattığını mı söylüyorsun?”

Bütün o duygusal travmaya rağmen, mutfak masası kızının belki de Edward’ın –Jane Austen’in deyimiyle– ilk oynaşı olmayabileceği gerçekten hiç aklıma gelmemişti.

“Yüksek lisans yaparken...” Devam etmedi. “Boş ver.”

Bir dakika önce o kadar iyi gelen kahve midemde çamura dönmüştü. “Hiç bilmiyordum.”

“Biliyorum.”

Yeni bir aşağılanmışlık dalgası içime yayılıp yanaklarımı alevlere boğdu. Demek ki herkes biliyordu. Hatta Adam kadar uzak biri bile.

“Yani herkesin bildiği bir şeydi. Ne olmuştu?”

Adam omuzlarını silkti. “Korkarım öyleydi.” Uzanıp elini omzuma koydu. “Senin suçun değil, Em. Adam bir köpek. Hep öyleydi.”

Adam’ın Edward’ı sevmediğini, Edward’ı ona tercih ettiğimi düşündüğünü biliyordum. “O zaman biliyor muydun? Biz yüksek lisans yaparken?”

Adam başıyla onayladı.

“Neden bana söylemedin?”

“Dinler miydin?”

Cevabı biliyordum. “Hayır.”

Adam omuzlarını silkti. “Dediğim gibi, senin suçun değil. Huylu huyundan vazgeçmez.”

“Ve hiçbir kadın kocasını, nasıl desem, sofraya kurarken yakalamayı hak etmez?” Daha kelimeler ağzımdan çıkarırken dudaklarımın kenarlarında beliren gülümsemeye engel olamadım.

Adam şaşkınlıkla bana baktı ve ardından koyu saçlarına ve gözlerine yaraşır, zengin ve derinden bir kahkahayla gülmeye başladı.

“Eh, öyle de diyebilirsin.”

Aramızdaki bağı yeniden kuran bir rahatlama ve alay bileşimiyle ikimiz de kahkahalarla gülüyorduk.

Kahve dükkânının kapısından çıkarken kaptığım kâğıt bir peçeteyle gözlerimi sildim. “Londra’ya onca yolu sırf seninle karşılaşmak için geldiğime inanamıyorum.” Bu laf ağzımdan çıktığı anda kulağa ne kadar kaba geldiğini fark ettim. “Affedersin. Öyle demek istememiştim.”

“İroniyle dopdolmuş,” dedi Adam. “Austen buna onay verirdi.”

“Değil mi ya?” Ağzım kulaklarımdaydı.

“Gel yarın birlikte bir şeyler yapalım,” diyerek pat diye konuyu değiştirdi Adam. “Dertlerinden biraz uzaklaşman için.”

Nabzım hızlanmaya başladı. Adam yeryüzünde Edward’ın bana yaşattığı acıları anlayabilecek tek insan olabilirdi, fakat ona kayıp mektuplardan bahsedemezdim. “Olmaz. Günübirlik bir geziye çıkmak zorundayım.”

“Gerçekten mi? Nereye?”

Kahve bardağımın çevresindeki karton halkayı büküm. “Özel bir yer değil.”

“Özel bir yer değil demek? İngiltere’ye onca yolu özel olmayan bir yere gitmek için mi geldin?” Kalan kahvesini bir yudumda mideye indirip bitirdi. “Yemiyorum bunları, Em.”

Em. Çok sevilen, ama unutulmuş bir parfüm gibi hafiften kokusunu aldığım eski lakabım.

“Bu konuda konuşmaya hazır değilim. Araştırdığım şey hakkında yani.”

“Peki.” Saatine baktı. “Sana baskı yapmak istemiyorum. Bak şimdi, benim gitmem gerek.” İnceleyen bir bakış attı. “İyi olduğundan emin misin?”

“Daha iyi olamazdım.” Böyle güzel yalan söylemeyi ne zaman öğrenmiştim ben?

“Eve kaçta dönerim bilmiyorum.” Ayağa kalktı, ben de kalktım.

“İkimiz de yetişkiniz. Beni kontrol etmeni beklemiyorum ya da benim seni.” Zorla gülümsedim. “Yine de eve girerken kapıyı normalden daha yüksek sesle çalsam iyi olabilir, her ihtimale karşı.”

Onunla dalga geçmek, aniden gözlerimde biriken yaşları salıvermekten daha iyiydi. İngiltere’nin altüst olmuş hayatımdan bir kaçış olacağını umut etmiştim, fakat Adam’ın varlığı sözde bir evlilik uğruna arkadaşılığımı feda etmekle ne büyük bir hata yaptığımı bana düzenli olarak hatırlatmayı garanti ediyordu.

“Peki öyleyse. Sonra görüşürüz.”

“Evet. Görüşürüz.”

Kaldırıma doğru yürüdük. Yolun aşağısından, metro istasyonundan uzakta, yoluna devam etti ve ben yine nereye

BETH PATTILLO

gittiğini merak etmeye başladım. Beni sorguya çekmekle öyle meşguldü ki onun nereye gittiğini sormayı unutmuştum.

Ah, neyse. Ne önemi vardı ki? Gökyüzü kararmış ve erken bir yaz yağmurunun ilk damlaları düşmeye başlamıştı. Çantamı sıkıca kavrayıp metroya koştum.

Şimdi tek yapmam gereken Hampshire, Steventon'a, Jane Austen'in doğduğu yere, Adam ya da başka birinin nerede olduğumdan haberi olmadan nasıl gideceğimi bulmaktı.

Beşinci Bölüm

Steventon kasabasına en yakın istasyon olan Basingstoke'a bir bilet yaklaşık elli dolardı. İstasyondan kasabaya yaklaşık on iki millik bir yolu gitmek için taksi tutmam gerekecekti. Sonra da beklemesi için taksiye para vermem gerekecekti.

Anne-Elise'in çalışma masasında bulmuş olduğum bir zarfın arkasına harcamaların toplamını karalarken, Jane Austen'in sorununun, hayatının yarısından fazlasını Londra'nın yaklaşık altmış mil güneybatısındaki Hampshire'in kuytularında yaşamış olması olduğunu düşündüm. Burası o zaman da şimdi de tam olarak bir toplu taşıma merkezi değildi.

Kalemi bırakıp dirseklerimi masaya koydum ve başımı ellerime yasladım. Bayan Parrot'tan görevleri tamamlayabilmek için maddi yardım talep edemeyecek kadar gururlu davranmıştım. Şimdi bu gururdan pişmanlık duyuyordum. O kadar yolu gelip parasız kal... Hayır. Buna izin veremezdim.

Anne-Elise'in ön kapısı çarparak kapandı. "Ben geldim!" diye seslendi Adam, sanki gürültülü girişini fark etmemiş olabilirmişim gibi.

"Buradayım," diye ön kapının hemen dibindeki oturma odasından bağırdım. Ufacık alana bir çalışma masası, iki berjer koltuk, bir kanep ve bir şömine sığdırılmıştı. Hepsinin altında kocaman bir doğu halısı odanın bir ucundan diğerine uzanıyordu. Renkleri -avcı yeşili, yakut ve safir gibi koyu mücevher renkleri- mekânı olduğundan daha küçük ve daha samimi gösteriyordu.

"Hey." Adam kapıda belirdi. "Burada olmana sevindim. Piknik yapmaya ne dersin?"

Saatime baktım. Jane Austen'in Hampshire'daki mütevazı doğum yerine gitmek için gerekli parayı nereden bulacağımı düşünürken öğle vakti geçivermişti.

"Biraz ara vermek iyi gelebilir," dedim. "Nereye gitmeyi düşünüyorsun?" Adam'ın sırrımı öğrenmemesi için her ne kadar temkinli davranıyor olsam da, yıllar içinde birbirimize yabancılaşmış olduğumuz halde kendimi onun yanında tuhaf bir şekilde rahat hissediyordum.

"Kenwood'a yürümek ister misin?"

Iveagh Kontu'nun eski evi olan Kenwood Malikânesi, kasabanın kıyısında geniş bir park olan Hampstead Heath'in en değerli mücevheriydi. Palladio tarzı bu güzel evle ilgili pek çok şey duymuştum. Temiz, basit çizgileri ve görkemli manzarası mükemmel bir İngiliz köy evinin olmazsa olmazı kabul edilirdi.

Edward'la birlikte Londra'ya en son gelişimde orayı ziyaret etmek istemiştım, fakat bir konferansta makale su-

nacaktı, o yüzden Kenwood'u ziyaret etmek yerine bir otelin toplantı salonunda oturup hayatımda duyduğum en sıkıcı konuşmalardan birini dinlemiştim. Tabii o zamanlar sıkıcı olduğunu kendime itiraf etmemiştim. İnkâr ettiğim tek şey Edward'ın ukala çalışmaları değildi.

“Çok isterim.” Sırrım açığa çıkmasın diye Adam'dan kaçınmalarım buraya kadardı.

“Ben yiyecek ve içecekleri aldım bile.” Elindeki naylon torbaları kaldırdı. Adam bir alışveriş makinasıydı, ki her kadın bunu takdir ederdi. “Jambonlu börek, limonata, cips ve çikolata.”

“Harika görünüyor.”

Yirmi dakika sonra Heath Caddesi'nin kuzeye giden dik yokuşundan yukarı çıkıyorduk, sonra Jack Straw Kalesi'nin yakınından geçip asıl Hampstead Heath'e girdik. Vale of Health'in etrafından dolaşıp göleti ve çingene karavanlarını geçtikten sonra kendimizi kuzeye giden kumlu bir yolda bulduk.

Güneş tepemizde parlıyordu ve terlemiş olmama rağmen bu sıcaklık hoşuma gidiyordu. Sağlam bir yürüyüştü, ama nihayetinde parkın aşağısına eriştik ve ilk kez Kenwood Malikânesi gördüm. Solgun taşlar akşam güneşini yansıtıyordu ve sağımızdaki göle doğru alçalan koskoca çimenlik alana yayılmış onlarca insan vardı.

Hayranlıkla bakıyor ve en son Londra'ya geldiğimizde beni buraya getirmesi için Edward'a neden ısrar etmediğimi merak ediyordum. Acaba Jane Austen da Godmersham Parkı'nı, kardeşi Edward'ın, mirasına konma şansına eriştiği, Kent'teki görkemli evi ilk gördüğünde böyle kendinden geçmiş miydi?

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

Evin görüntüsünü içime çekerken Adam'ın beni izlediğini hissedebiliyordum.

Alaycı bir gülümsemeyle, “Adamlar nasıl etkileyici olacağını gayet iyi biliyorlarmış, değil mi?” diye sordu.

“Böyle bir yerde yaşadığını düşünebiliyor musun?” Yola devam ettim ve Adam da benimle geldi. Patika uzun bir kıvrımla eve doğru gidiyordu. Kenwood'un aynı zamanda bir müze olduğunu biliyordum. Servetini soyadı Guinness'i taşıyan ürün sayesinde yapmış olan Lord Iveagh, evi ve bazı kayda değer tabloları –Rembrandt, Turner, Vermeer– İngiltere'ye miras bırakmıştı.

“Austen'ın büyük evlerinden herhangi biri için model olmuş olabilir,” diye yanıtladı Adam. “Pemberley. Rosings. Mansfield Park.”

“Mansfield Park olamaz,” dedim başımı iki yana sallayarak. “Onun için fazlasıyla güzel.”

Adam bana yan yan baktı. “Mansfield Park güzel olamaz mı?”

“Austen onu gerçek anlamda hiç tasvir etmez; diğer evleri tasvir ettiği gibi değil. Fakat Rushworth'ler gibi bir ailenin böylesi zevkli bir yerde yaşadıklarını düşünemiyorum. Fazlasıyla ben-merkezciler. Bunun kıymetini bilecek tek kişi Fanny Price olurdu.”

Bu sırada tepeye tırmanmış, eve paralel giden çakıllı bir yola çıkmıştık. Çocuklar ellerinde dondurma külahlarıyla koşturuyor, aileleri de onlara yetişmeye çalışıyordu.

“Şurada bir yer var.” Adam çakıllı yoldan fazla uzakta olmayan boş bir çimenliğe işaret etti. “Hadi kapalım.”

Yazın ortasında bu çimenlikte çoğunlukla konserler ve ara sıra da havai fişek gösterileri olduğunu biliyordum. Şimdiyse çimenlik –kabaca futbol sahası kadar bir alan–, güneşin ve manzaranın tadını çıkaran çiftlerle ve ailelerle doluydu. Adam’ın peşinden, gösterdiği yere gittim. Bir yanımda bir anne ile baba, zırlıdayan çocuk sürüsüne sandviçlerini paylaştırmaya çalışıyordu. Diğer yanımda bir çift battaniyeye uzanmış, sadece birbiriyle ilgileniyordu. *Harika!* diye düşündüm iç çekerek. Artık bekâr olduğumu hatırlatacak bu kadar çok şeye ihtiyacım var mıydı?

“Peki, sence Anne-Elise ikimizi de aynı anda evinde kalmaya davet ettiğini fark etmiş midir?” diye sordum çimene otururken.

“Eninde sonunda fark edecek.” Adam poşeti açıp söz verdiği ziyafet sofrasını hazırladı. “Organizasyon konusunda çok da başarılı değil.”

“Hayır. Hiç olmadı.” Jambonlu böreğin paketini açıp koca bir ısırık aldım. Bir hanımefendiye yaraşır bir görüntü olmasa da kendime hâkim olamadım. Öğlen yemeği yemeyi unutmuştum ve açlıktan ölüyordum.

Bir müddet konuşmadan hapur hupur tıkındık. Nihayet Adam limonatayı kafasına dikip dikkatini bana verdi. “Burada olmanın asıl sebebini bana söylemeni isterdim.” Rastgele bir sözdü, ama kalbim gümbür gümbür atmaya başlamıştı.

“Dedim ya. Araştırma.”

İnanmaz bir bakış attı bana. “Bu çok muğlak.”

“Sadece biraz... uzaklaşmam gerekiyordu.” Aslında yalan söylemiyordum, ama kesinlikle gerçeği de söylemiyordum.

“Boşandıktan sonra... yani, sanırım biraz hava değişikliğine ihtiyacım vardı.”

Adam bir paket cips uzattı. “Edward’la ayrıldığınızı biliyordum, ama Edward’ın suçlamalarını ve senin kovulmanı da duymuştum.”

Yanaklarım yanıyordu. Demek ki her şeyi biliyordu. O utançtan da kurtulamamıştım. “Sanırım an itibariyle herkes biliyor.”

Benim utancım akademik camiada kendi başına çok dikkat çekmezdi, fakat Edward’a kadrolu hoca olarak önemli bir kürsü bahşedilmiş olması, sümkürse haber olması anlamına geliyordu.

“Ne oldu?” Adam kaşlarını çatmıştı, ama aslında bunu bana karşı yapmıyordu. Suratinin bu ifadesi dudak çevresi ile çenesinde erken kırışıklıklar oluşturuyordu.

“Eminim haber kaynağın –her kimse– sana söylemiştir..”

“Ben olayı senin tarafından dinlemek istiyorum.”

Gözlerim yaşlarla doldu. Son birkaç ayın hengâmesi içinde bana bunu söyleyen ilk kişi Adam’dı. İş arkadaşları, arkadaşlar, düşmanlar; hiçbiri Edward’ın ifadesini sorgulamayı aklından bile geçirmemişti ve şimdi bir zamanlar en iyi dostum olan bu adam bana beklediğim o fırsatı, Edward’ı kötöleme fırsatını veriyordu. Fakat bunu yapmanın onca zaman düşündüğüm kadar tatmin edici olmayacağını hissediyordum.

“Asistanım üzerinde çalıştığı bir makaleyi çaldığımı söyledi. Edward da onun suçlamalarına arka çıktı. Ondan sonra olaylar epey hızlı gelişti.” Durup yutkundum. “En azından bahar dönemini bitirmeme izin verdiler.”

“Edward neden kendi karısına karşı karısının asistanını savunsun ki?” Kaşlarını kaldırdı. “Hem bildiğim kadarıyla onun alanı John Milton’dı, Austen değil.”

Edward kendini yeryüzündeki en büyük Milton otoritesi olarak görüyordu ve akademik camianın büyük bir çoğunluğunu da buna inandırmıştı. *Kayıp Cennet*’in on iki cildinin tamamını ezberden okuyabileceğinden emindim.

Adam’ın sorusuna omuz silktim. Konuyu değiştirmeye çalışarak, “Çikolata var demiştin?” dedim, fakat Adam akademik kariyerimin yargıcı, jürisi ve infazcısı olarak hizmet veren iş arkadaşlarım kadar kolay ikna olmuyordu.

Torbadan bir paket, İngiltere’nin favorisi Cadbury çikolatası çıkardı, fakat elimi uzattığımda çikolatayı geri çekti. “Soruma cevap vermedin. Edward neden asistanının tarafını tuttu?”

“Sanırım onunla yatıyor oluşuyla bir ilgisi olabilir.”

“Haa. O asistan.”

“Evet. O.”

Adam, çikolatadan bir ısırıktan biraz fazla alıp kendi payını bitirerek dirsekleri üzerinde çimenlere uzandı ve uzun bacaklarını ileri uzattı.

“Yani orada doğrulanmaya muhtaç bir şekilde bekliyordun. Tüm kariyerini Austen üzerine çalışmaya adanmış olan sen, bir yüksek lisans öğrencisinin makalesini arakladın.” Bana gülümsedi. “Gerçekten çok çaresiz kalmış olmalısın.”

“Hayır yapmadım...”

“Tabii ki yapmadın,” dedi. Rahat. Basit. Rahatlama, serinlik ve teselli ipek gibi üzerime aktı. “Peki nasıl yapmış ki?”

“Neyi?”

“Ondan intihal yapmışsın gibi göstermeyi nasıl başarmış?” Gülümsedi. “Biliyor musun, çikolatayla doluyken ağzını açık tutmak hiç de iyi bir fikir değil.”

Çat diye ağzımı kapadım ve yutmadan iyice çiğnedim. “Gerçekten bana inanıyor musun?”

Homurdandı. “Tabii ki sana inanıyorum.”

“Bunda ilksin.”

Başıyla onayladı. “Sonuncu olmayacağım ama. Eninde sonunda fark edecekler.”

“Artık önemi yok.”

Aklansam bile intihal suçlaması hep peşimden gelecekti. Akademik camiada suçu-ispatlanana-kadar-masumdur diye bir şey yoktu. Bir skandal iması, bir fısıltı kariyerinizi mahvetmek için yeterliydi. İtibarımın bir parçasını bile kurtarmanın tek yolu utancımı herkese unutturup beni akademik aileye kucaklayarak geri almalarını sağlayacak kadar muazzam ve hayrete düşürecek bir şeyle ortaya çıkmaktı.

“Şimdi ne yapacaksın?” diye sordu Adam.

Omuz silktim. “Lehim yapmayı öğrensem?” dedim gözlerim yaşlı, gülümseyerek. Ağlamamak için dudağımı ısırdım. Ağlamaktan ve kaygılanmaktan bitap düşmüştüm. Artık yetmişti.

Adam dik oturdu. Uzanıp elini dizime koydu. Kot pantolonumun altından bile dokunuşunun sıcaklığını hissedebiliyordum. Evli olmanın en çok özlediğim taraflarından biri buydu: Fiziksel temasın sağladığı basit huzur; dokunan kişi Edward gibi bir alçak bile olsa.

“Kazanmasına izin veremezsin,” dedi Adam. “İnan bana, tecrübe konuşuyor.”

“Seni ne zaman yendi?”

Adam büyük başarılar kazanmıştı. Yakın zamanda çalıştığı üniversitede kadro almıştı ve kendi alanının önde gelen biliminsanlarından sayılıyordu.

“Yenmedi. En azından doktora savunmamdan beri, ama sırf onunla aramdaki mesafeyi koruduğum için.” Bana kederli bir bakış attı. “Demek ki şimdi de en az bizim onun asistanı olduğumuz zamanki kadar büyük bir pislik.”

“Neden hiç kimse bunu bana evlenmeden önce söylemedi?” Sözcükler dudaklarımdan öylesine döküldü.

Adam’ın yüzü gölgelendi. “Kimseye fırsat bırakmadın.”

“Haklısın.” Eskiler ne derdi? Çabucak evlen, geniş geniş pişman ol. Bay Knightley’yi bulduğumu sanarak her ikisini de yapmışım. Aslında bulduğum Bay Kâbus’tu.

“Bu da bizi esas soruma geri getiriyor,” dedi Adam. “Artık belirsiz cevaplar yok. Londra’da ne işin var?”

İstesem de şimdi ona söyleyemezdim. Bayan Parrot bana gizlilik yemini ettirmişti ve şayet o umut verici mektuplara erişmek için en ufak bir şansım olacaksa, yeminimi tutmak zorundaydım. O küçük entrikacı topluluğu, Bayan Parrot’ın deyimiyle Yenilmezler’i ele verecek en ufak bir imada bulunduğu takdirde görevime son verilecekti.

“Jane Austen mekânlarından çoğunu daha hiç görmedim,” dedim, ki bu doğrudu, her ne kadar Adam doğrunun peşinde olmasa da. “Artık vakti geldi diye düşündüm.”

“Kariyerin çöpe gitmiş olsa bile mi?”

“Ne hoş ifade ettin.”

“Affedersin.”

Duraksadım. “Telafi edebilirsin.” Adam’ı işime karıştırmak istemiyordum, fakat belki ne yaptığımı anlamasına izin vermeden ondan yardım alabilirdim.

“Nasıl olacak o?”

Kızardım. “Bazı yerlere gitmek için yardımına ihtiyacım olacak.”

“Benim yardımına neden ihtiyacın olsun ki?”

“Anne-Elise arabasını kullanabileceğimi söylemişti, ama ben düz vites kullanamıyorum.” Bu tamamen yalan değildi. “Bir şoföre ihtiyacım var.” Benzin parasını nereden bulacağıma dair en ufak bir fikrim yoktu, fakat her hâlükârda tren ve taksi ücretinden ucuza gelecekti.

“Nereye gitmek istiyordun?”

“Öncelikle, Steventon.”

“Orada pek bir şey olmadığını hep duyarım. Austen’ın büyüdüğü papaz evi çok uzun zaman önce yıkılmış.”

“Biliyorum, ama babasının kilisesini görebilirim.” Kilisede sergilenen cemaat kayıtlarının bir sayfasının, seyahatimin asıl sebebi olduğunu öğrenmesine izin veremezdim. Verilen görevi o sayfa olmadan tamamlayamazdım. “Ayrıca, sırf taşırayı görmek bile harika olur. Buraya hiçbir gelişimde Londra’nın dışına çıkmadım.”

Adam üşengeç bir şekilde gülümsedi. “Sanırım şoför rolünü üstlenebilirim. Ne zaman gitmek istersin?”

“Yarın?” dedim, ne kadar hevesli olduğumu göstermemeye çalışarak. Adam için bu sıradan gününbirlik bir geziydi, bir ölüm-kalım meselesi değil. Daha doğrusu benim kariyerimin ölüm-kalım meselesi.

“Tamam. Ama sabah trafiğinin bitmesini bekleyelim.”

BETH PATTILLO

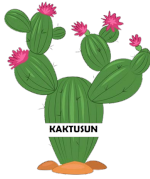
Her türlü önerisini kabul edebilirdim, yeter ki hedefime varmamı sağlasın. Ancak daha sonra, Anne-Elise'in evine yürüyüp uyumak üzere odalarımıza çekildikten sonra, Adam'ın onca yıllık yabancılaşmanın ardından neden bu kadar uzlaşmacı olduğunu merak etmeye başladım. Beni arabayla Hampshire'a götürmek için neden bu kadar hevesliydi. O sabah neden Güney Kensington'daydı ya da her şeyden önce, hakikaten Londra'da nasıl bir araştırma yapıyordu ki? Belirsiz olan tek kişi ben değildim.

Hayır, diye düşündüm, yastığa koyduğum başımı iki yana sallayarak. Edward'ın sadakatsizliği beni şüpheli yapmış, yok yere gizli amaçlar görür olmuştum. Gölgelerle dövüşüyordum. Edward'ın ihanetinin beni paranoyaklaştırmasına izin vermeyi reddettim. Bunu yapsaydım, evliliğimden çok daha fazlasını kaybederdim.

Altıncı Bölüm

Ertesi sabah saat dokuzu biraz geçe Hampshire'a gitmek üzere yola çıktık. Neyse ki Adam depoyu doldurdu da ciddi maddi sıkıntılarımı itiraf etmek zorunda kalmadan kuzenimin ufak Ford Fiestası'yla yola çıktık. Adam internetten yol tarifinin çıktıklarını almıştı, o yüzden ben de yolcu koltuğuna öylesine küçük bir arabada ne kadar çökülürse öyle çöküp, seyahatimizin komutasını Adam'a verdim.

Londra Büyükşehir sınırlarından çıkmamız âdeta bir ömür sürdü, fakat nihayet otoyola çıkıp güneybatıya yöneldik.

"Ne kadar sürer?" diye sordum.

"Yaklaşık bir buçuk saat, eğer trafiğe takılmazsak."

Yolun yanlışı tarafında sürmeyi nasıl başardığı beni aşıyordu. Manzaranın keyfini çıkarmak bana yetiyordu; Adam da araba kullanmak konusunda o kadar istekliydi ki sessizliğimizi umursamıyordu. Her şey o kadar yeşil ve pastoralı

ki *Masterpiece Theatre*³’dan bir sahneye düşmüş gibiydim. Sonunda otoyoldan çıktık ve gelişmekte olan Basingstoke ilçesinden geçtik.

“Birçok şirket burada dükkân açıyor,” diye açıkladı Adam, ben yağmurdan sonra türeyen ayrıkso otlar gibi yükselen ofis binaları hakkında yorum yapınca. “Londra o kadar doldu ki, büyük şirketleri şehir dışına yönlendirmeye çalışıyorlar.”

Jane Austen kendi bölgesini işgal eden çok uluslu şirketler hakkında ne düşünürdü tahmin edebiliyordum. Gayet emindim ki söyleyecek bir-iki şeyi olurdu.

Basingstoke’tan geçip ana yoldan çıktık ve küçük bir köy yoluna girdik. “Az kaldı,” dedi Adam. İki yanlış sapaktan sonra nihayet aradığımızı bulduk. Adam açık bir arazinin yakınındaki yol ayırımından sola döndü ve arabayı kenara çekti.

“İşte geldik.”

“Nereye geldik?” Çimenli, yeşil, çitlerle çevrelenmiş boş bir arazi sağında uzanıyordu. Ormanlık bir alana doğru yükselerek devam ediyordu. Arazinin tek sakini eski bir misket limonu ağacıydı.

“Haritaya göre Steventon papaz evi buradaymış.” Koltuğunda dönüp arkamızda kalan tepeyi gösterdi. “Şimdi de şurada işte.”

“Evin sonraki sakinlerinin, evi bir tepenin altında inşa etmenin Austen’ın mektuplarında bahsettiği gibi nemin yükselmesiyle bir alakası olduğunu çözdüklerini hatırlıyorum,” dedim, ama aslında tüm dikkatimi önümdeki manzaraya vermiştim. Arazi çok boş görünüyordu. Hoş ama boş.

3 Amerika’da yayınlanan ve BBC yapımı bölümler de içeren bir televizyon dizisi. (ç. n.)

“Bir tabela falan yok mu? Herhangi bir işaret?” diye sordu Adam.

Başımı salladım. “Yalnızca ağaç. Okuduklarımdan bildiğime göre, bu ağacı babasından sonra papazlığı devralan erkek kardeşi dikmiş.” Hayal kırıklığı kalbimde bir sancıya dönmüştü. En büyük İngiliz romancılarından birinin doğduğu yer nasıl böyle ihmal edilmiş olabilirdi? “Eğer erkek olsaydı, 3 metrelik bir heykeli olurdu,” dedim dişlerimi sıkarak. “Tabii bir de isminin verildiği bir bar.”

Adam başıyla onayladı. “Muhtemelen. Fakat böylesi de benim hoşuma gitti. Yalnızca senin gibi gerçek takipçileri bu alanın kıymetini biliyor.”

İkna olmamıştım. “Söz konusu olan senin kahramanın, Sör Walter Scott olsaydı da aynı şeyi söyler miydin? Yahut Shakespeare? Ya da Tanrı esirgesin, Milton?”

Adam, Edward’a yaptığım göndermeye güldü. Eh, hiç değilse espri anlayışımı tamamen yitirmemiştim.

“Haydi,” dedi Adam, motoru çalıştırıp arabayı vitesine geçirerek. “Belki kilise biraz daha etkileyicidir.”

Steventon’daki Aziz Nicholas Kilisesi yolun şaşırtıcı derecede ilerisindeydi; yarım milden fazla diye tahmin ettim. Belli ki dar yolda pek trafik olmuyordu. İleride, ağaç dalları arapsaçına dönmüştü. Bir turist otobüsünün, tavanına zarar vermeden buradan geçemeyeceğini düşündüm. Köy yolunda bir-iki dakika ilerledikten sonra aniden karşımıza çıktı. Devasa bir porsuk ağacı kilisenin tamamını görmemi engelliyordu. Fakat Adam arabayı ufak park alanına çekince görev yerimi ilk kez adam akıllı görebildim.

“Büyüleyici,” diye fısıldadım, bir serap gibi ortadan kaybolur diye yüksek sesle konuşmaya çekinerek.

On üçüncü yüzyılda inşa edilmiş olan bina, küçük, kare şeklinde bir çan kulesine doğru Normandiya tarzı bir kavisle yükselen dikdörtgen bir taştan ibaret basit bir yapıydı. Porsuk ağacı sol ön köşeye yakın büyümüştü, sanki binaya destek olması gerekmiş gibi. Turistlerin arabalarını belli bir mesafede tutmak üzere konmuş çit, boş park yeri ile ön kapıya doğru uzanan çakıllı yol arasında duruyordu.

“Ya açık değilse?” Bu korkunç fikir arabadan inmeye çalışırken aklıma geldi. *Aptal, aptal*, diye azarladım kendimi. Bunu niye daha önce düşünmemiştim ki?

“Dur, şimdiden panikleme,” dedi Adam.

Onun için söylemesi kolaydı. Tüm geleceği bu kiliseye girmesine bağlı olan o değildi.

Çitin etrafından dolanıp kapıya koşmamak için tuttum kendimi, ama yine de oldukça hızlı gidiyordum. Kapıya geldiğimde Adam’ı epey geride bırakmıştım. Titreyen elimle uzanıp kapı kolunu tuttum ve bastırdım. Kilitliydi.

“Hayır,” diye inledim. Kapıyı yumruklamak istiyordum, ama bir şekilde kendime hâkim oldum. Omuzlarımı düşürüp Adam’a döndüm. “Kapalı olduğuna inanamıyorum.” O veya bu şekilde kiliseye girmeliydim. “Şimdi ne yapacağız?”

İstifini bozmamasına sinir oldum. “Şuradaki tabelada papazı arayabileceğimiz yazıyordu. Belli ki birkaç cemaati birden idare ediyor.”

Kapıya yığıldım. “Hayır, bugün olmalı.”

Adam ayaklarıma doğru baktı. “Yazık ki altında anahtar olan bir paspas yok.”

Rastgele yaptığı bu yorum aklıma bir şey getirdi. Porsuk ağacına baktım. “Acaba...” Ağaca doğru ilerledim. Yaşlı dalları neredeyse yere kadar uzanıyordu. Bol yapraklı engelleri kaldırıp ağacın gölgesinde kayboldum.

Adam’ın arkamdan, “Emma? Ne yapıyorsun?” diye seslendiğini duydum.

Dalların altında hava serin ve loştu; burası kendi çapında bir sığınaktı. Ağacın devasa gövdesine iyice yaklaştım. Neredeyse bir buçuk metre genişliğindeydi ve yıllar içinde yarılıp ikiye ayrılmıştı. Bir yerlerde porsuk ağacının bu kadar yaşlandığında hayatta kalmak için artık gövdesine ihtiyaç duymadığını, dolayısıyla gövdenin çürüyüp içinin boşaldığını okumuştum. Bunu aynen görebiliyordum.

“Acaba hâlâ buraya saklıyorlar mıdır?” dedim hem kendime hem de peşimden porsuk ağacının gölgesine sığınan Adam’a. Elimi gövdenin içine uzatıp arandım. Bir an sonra aradığımı buldum. “Tam isabet,” diye fısıldayıp asılı durduğu yerden çıkardım.

Bir kilise anahtarıydı, fakat yaklaşık 30 cm boyuyla hayatımda gördüğüm en büyük anahtardı. Parmaklarımı tepesindeki kıvrımlarda gezdirdim. “Bir ton falan olmalı,” dedi Adam.

“Sayılır.” Jane Austen’in zamanında, cemaatten herhangi biri ihtiyaç duyduğunda girebilsin diye kilise anahtarının porsuk ağacının içinde saklandığını hatırlamıştım tabii ki.

“Sence işe yarayacak mı?” diye Adam’a sordum.

“Herhalde kullanıyor olmasalar hâlâ orada tutmazlardı. Orada olduğunu nasıl bildin?”

“Bir ara bir yerlerde okumuştum.”

Sırıttı. “Demek ki sadece gerçek Austen hayranları ne-reye bakmaları gerektiğini bilebilirmiş. Sıradan vandalların haberi bile olmazmış.”

“Evet.” Başarımdan duyduğum sevinçle ben de ona gü-lümsedim. Tekrar kilisenin kapısına döndük. Anahtarı nasıl kullanacağımı çözmeye çalışırken nefesimi tuttum. Biraz da Adam’ın yardımıyla anahtarı kilide sokmayı başardım ve çevirdim.

“İşte!” dedim kapı açılınca. Kalbim çarpıyordu. Giriş kıs-mına adım attık ve sonunda içeriyi görebildim.

Son on yılımı Jane Austen’la ilgili ne varsa öğrenmekle geçirmiştim, fakat kitaplarda ya da bilimsel dergilerde oku-duğum hiçbir şey kilisenin içlerine doğru ilerledikçe ken-dimden geçer gibi olmama sebep olan duygu seline karşı beni hazırlayamazdı. Göğsüm sıkışınca bir adım atıp en son oturma sırasının arkasından destek aldım.

“Emma?” Adam yanıma gelmişti, beni dirseğimden yakaladı. Güya deneyimli bir akademisyendim; çalışmasının kaynağına tarafsız yaklaşan bir gözlemci ve analist. Austen’ın ömrünün ilk yarısında zamanının çoğunu geçirdiği yer, büyüdüğü ev dışında, işte burasıydı. Austen’ı orada hayal edebiliyordum; ön sıralardan birinde, Cassandra ve bir sürü erkek kardeşinden biri arasında sıkışmış, babalarının vaazı sırasında kıpırdayıp dururlarken. Bunu ben de yaşamıştım; babam vaazını verir-

ken abimle birbirimizi dürtükleyip dururduk ve annem de uslu durmamız için bize rüşvet olarak limonlu şeker verirdi.

“Anglikanlar beyaz badanayı çok seviyorlarmış, değil mi?” dedi Adam. Beyaz duvarlardan, ısıltılı geniş tavana ve sunağı hafif yükseltilelerle çevreleyen kemerlere doğru, Adam’ın bakışlarını takip ettim. Birbirinin eşi olan kemerler her iki yanda girintiler oluşturunuyordu. Kilisenin orta kısmını sunaktan ayıran duvarın ön tarafında birisi boyayı kazımişti, böylece bir zamanlar kilisenin içini saran dekoratif boyanın solmuş renklerini görebiliyordum.

“Çoğu insan sever,” diye kötü bir espriyle⁴ yanıtladım. Biraz kendime gelip nefes alabilmek için ne olsa yapardım.

Temkinli adımlarla ilerlerken taş zemin ayağımın altında yankı yapıyordu. Koridorun ortasından itibaren serilmiş halı sesi biraz azalttı. Yürürken, tüm bunların gerçekliğine inanmak için bir dokunma çabası içinde elimi sıraların arkalıklarında gezdiriyordum.

Ön tarafa eriştiğimde sağıma doğru ilerledim. Küçük bir büfe büyüklüğünde bir masanın üzerinde birkaç hatıralık vardı ki bunların en önemlisi kilisenin kayıt kitabından bir sayfanın kopyasıydı. Bayan Parrot’ın talimatları doğrultusunda bulmaya geldiğim de bu sayfaydı. Aslında papaz tarafından tutulan vaftiz, evlilik ve cenaze kayıtlarını içeren kayıt defterinin ilk sayfasının bir örneği idi bu ve Jane Austen genç bir kızken bu sayfayı şaka olsun diye doldurmuştu.

Adam yanıma gelip omzumun üzerinden belgenin bu kopyasına baktı.

4 Beyaz badana yani “whitewash” İngilizcede örtbas etmek anlamında kullanılan bir metaforudur. (yay. n.)

“Bu nedir?” Bir müddet üzerinde yazanlara baktı. “*Londra’dan Henry Frederick Howard Fitzwilliam,*” diye okudu. “*Jane Austen’la.* İlk evliliği için etkileyici bir seçim. En azından bir baronet olsa gerek.”

Dalga geçiyordu tabii. Jane tıpkı diğerlerinde yaptığı gibi burada da gelinin adı olarak kendi adını yazmıştı.

“*Liverpool’dan Arthur William Mortimer.*” İkinciye yüksek sesle okudum. “Bir banker olabilir mi?” diye gülerek sordum Adam’a. “Çuval çuval parası olan birine benziyor.”

“Nasıl olmuş da başı belaya girmemiş acaba? Bu İngiltere’de resmî evrak yerine geçmez mi?”

“Babası cemaat kayıtlarını evde saklıyormuş,” dedim boş boş. “Ve bu yalnızca örnek bir sayfaymış. Gerçek bir kayıt değil.”

Yazılı belgenin üzerinde gözlerimi gezdirdim; gelin, damat ve şahitlerin isimlerinin geleceği yerler boş bırakılmıştı. Buraları genç Jane doldurmuştu, ama nasıl bir niyetle? Bu isimlerin sahipleri gerçek miydi? Yoksa yalnızca hayal dünyasının ürünleri miydiler? Günün birinde kitaplarında bahsedeceği kahramanların habercileri?

“Babasının zamanında kilise üyelerinin sayısı üç yüzden biraz azdı,” diye devam ettim. “Onca nikâhı, bir de üstüne vaftizlerle cenazeleri sadece bu adamın üstlendiğini hiç sanmıyorum. Kayıtları çok sık ortaya çıkardığından şüpheliyim.”

“Jane bunu yaptığında kaç yaşındaydı?”

“On beş ya da on altı.”

Bütün bunları adım gibi biliyordum, ama gerçek el yazısını görmek, kopyası bile olsa, tüylerimi diken diken etmişti. Bir zamanlar Jane Austen sıradan bir genç kızdı ve cemaat kayıtlarına yazdığı sahte bilgilerden iki şey çıkarabiliyordum. Birincisi, aşk ve evlilik konusunda kendi hayalleri de vardı. Bunu yazdığı ilk iki bilgiden anlıyordum. İkincisiyse, espri anlayışına küçük yaştan beri sahip olmasıydı. Yaptığı en son eş tercihi bunun açık kanıtıydı, zira yazdığı üçüncü bilgi şöyle diyordu:

Jack Smith ile Jane Smith, eski Austen.

Bir eş için çok etkileyici bir isim değildi ve ilk ikisi gibi zenginlik ya da prestij izlenimi vermiyordu.

“Sonuncusu aşkından olmalı,” dedi Adam düşüncelerimi dile getirir gibi.

“Belki de Jack Smith onun yedek planıydı,” diye Adam’dan ziyade kendi kendime söylendimse de Adam meraklı bir bakış attı.

“Yedek planı mı?”

“Herkesin yok mudur? Senin yok mu?”

“Yani ümitsizce anlaşılmaya vardığım biri gibi mi? Yaşlandığımızda ikimiz de yalnız kalmayalım diye?” Gözlerini devirdi. “Ne kadınsın.”

“Herkesin bir yedek planı vardır,” dedim sesimdeki savunma tonunu engellemeye çalışarak. “O kadar da tuhaf değil.”

“Peki, seninki kim?” diye sordu.

Soru karnıma bir yumruk gibi indi, çünkü Edward'la evlendiğim günden beri yedek planımı hiç düşünmemiştim; ta ki şu ana kadar.

“Benim yok...” Ne diyeceğimi bilemiyordum. “Yani...” İyi de ne söyleyebilirdim ki? Geri çekildim.

“Hey, özür dilerim.” Eli omzumdaydı. Beni kendine doğru çevirdi. “Düşünmeden konuştum.”

“Hayır, önemli...” Ağlamaya başladım. Yüksek sesle, zarafetsiz, salya-sümük ağlamaya.

“Em...” Beni kendine çekti ve yüzümü gömleğine gömdüm. Elbette yanımda kâğıt mendil, kumaş mendil ya da öyle bir şey yoktu. Son altı aydır yaşadıklarımın sonrasına gittiğim her yere yanımda gözyaşı silici bir şeyler taşımayı öğrendiğimi sanırdınız. Fakat böyle dağılmayı beklemiyordum. Burada değil. Şimdi değil. Ve kesinlikle Adam'ın karşısında değil.

“Özür dilerim.” Geri çekilip gözyaşlarımı elimin tersiyle olabildiğince sildim. “Bu tarz krizleri aştığımı sanıyordum.”

“Daha o kadar zaman olmadı.” Elini cebine sokup, hiç olmayacak bir şey, kumaş bir mendil çıkardı. “Al.”

“Bunu asla geri istemeyeceksin,” dedim, ama yine de elinden aldım; yan çevirip, biraz gürültülü de olsa, hakkını vererek kullandım.

Kuru bir sesle, “Muhtemelen haklısın,” dedi fakat sesindeki alayı hissedebiliyordum. “En iyisi sende kalsın.”

Son bir kez yüzümü silip yeniden Adam'a döndüm. “Bana iyi davranıyorsun. Anne-Elise'in evini paylaşıyorsun. Beni besliyorsun. Arabayla ta buralara getiriyorsun.”

Başını iki yana salladı. “Birincisi, Anne-Elise senin kuzenin, benim değil. Ben sadece boş odalarından birini kullanan eski sevgiliyim. İkincisi, benim de yemek yemem gerek, dolayısıyla alt tarafı senin için biraz fazladan alışveriş yapıyorum, böbreğimi bağışlamıyorum.”

Buna kahkahalarla güldüm. “Hayır, ama yine de çok incetin.”

“Üçüncüsüye,” dedi, bana doğru bir adım yaklaşıp, “hangi haysiyetli İngilizce profesörü Hampshire’ın en karanlık köşelerine girme cüretini gösterme fırsatını tepen ki?”

Artık kilisenin orta alanı ile sunağı ayıran duvarın önünde birbirimize çok yakın duruyorduk. Yüzyıllar boyu Steventon’lı her gelin ve damadın durduğu yerde, Jane’in belli ki günün birinde durmayı hayal ettiği yerde duruyorduk.

Bu hayalden ne zaman vazgeçmişti? Merak ettim. Ya da vazgeçmiş miydi ki? O da benim gibi babasının verdiği güvenceyle, onu özel bir yerlere getirecek ilahi bir plan olduğuna inanarak mı büyümüştü? Bekâr halinden memnun mu ölmüştü, yoksa o ana dek, edeceği evlilik yeminine layık bir erkek bulma ümidiyle mi yaşamıştı? Bir zamanlar tamamen akademik olan bu soru, şimdi son derece kişisel geliyordu kulağa.

“Steventon’daki Aziz Nicholas Kilisesi’ne git,” demişti Bayan Parrot, “ve cemaat kayıtlarındaki sayfayı incele.”

İyi de inceleyecek ne vardı? Jane’in bir anlık muziplikle uydurduğu hayali erkek isimlerinden daha ne öğrenilebilirdi ki? Sevip evlenecek birini bulma hayalleri kurduğu ortadaydı.

Bayan Parrot'ın anlamamı istediği şey bu muydu? Fakat bunu zaten biliyordum, hem de daha Steventon'a gelmeden önce. O halde bu görevin amacı neydi?

“İyi misin?” Adam anlayışlı gözlerle bana bakıyordu. “Solgun gibisin.”

“Belki biraz otursam iyi olacak.” Geri dönüp en yakın sıraya doğru ilerledim. Sıranın sert yüzeyine minnettar bir şekilde yığıldım. “Sanırım jet-lag hâlâ devam ediyor.” Gerçeğinden daha iyi bir bahaneydi; gerçekse, içinde bulunduğum durum göz önüne alındığında, Jane Austen'la olan bağlantımın fazla samimi bir hal almış olmasıydı. “Burada biraz oturacağım. Sen bahçeyi falan gezmek istiyorsan...”

“Emin misin?”

“Evet. Sadece biraz yalnız kalmam gerek.” İsrarına rağmen gitmeye istekli değildi. “Git.” Elimi kapıya doğru salladım.

“Birkaç dakikaya dönerim. Bana ihtiyacın olursa ara.”

“Ararım.”

Az sonra kapı arkasından kapandı ve kilisede yalnız kaldım. Çantamdan Bayan Parrot'ın vermiş olduğu zarfı çıkardım. Anlaşmamızı ihlal edip zarfı daha önce açmamış olmamın tek sebebi kendi onurumdu. Şayet Bayan Parrot'ın yerinde olsaydım, bana bu kadar güvenir miydim bilmiyorum.

Zarfın köşesini yırtıp tepesinden açtım. İçinde beyaz bir kâğıt parçası vardı. Yeni beyaz kâğıt; tıpkı evdeki yazıcımın içindekiler gibi.

BETH PATTILLO

Hayal kırıklığı beni paramparça etmişti. Bana bunun keşfedilmemiş mektuplardan biri olduğunu söylemişti. Belki de Bayan Parrot'a o kadar kolay güvenmemeliydim.

Kâğıdı açınca fotokopi olduğunu anladım. El yazısı ve tabii sayfanın altındaki imza, yazarın kim olduğu konusunda kuşkuya yer bırakmıyordu. Kalp atışlarım hızlandı ve nefesimi tutup okumaya başladım.

STEVENTON, ÇARŞAMBA, 20 MART 1793

Sevgili Cassandra,

Mektubunun hakkını vermeye çalışacağım, lakin maalesef hiç yeni haberim yok. Validemiz her zamanki şikâyetlerine devam ediyor, peder bey de kuzularından ümidi kesmiş...

Mektubu şöyle bir tararken sırf üzerindeki tarih bile kalbimin göğsümden fırlayacakmış gibi atmasına sebep oluyordu. Yayınlanmış, bilinen en eski mektubu Jane yirmi yaşındayken yazılmıştı. Buysa ondan en az iki yıl önce, Austen daha on sekiz yaşındayken yazılmıştı. Sırf bu gerçek bile bu mektubu hayret verici bir keşif haline getiriyordu.

...James bir giriş yazdı temsilimiz için...

...rica ederim jüpon siparişimin gereğini...

...Jack, peder bey için bonfile getirdi...

Jack. İsim sayfada resmen sırtıyordu. Peder Austen'a böyle şık bir hediye getirecek bu isimde birini hiç hatırlamıyordum.

Jack. Olamazdı. Fazlasıyla tesadüfiydi. Yalnızca bir isim uydurup, babasını eğlendirip annesinin yüreğine indirmek için cemaat kayıtlarına evlendiklerini işlemişti.

Öyle değil mi?

Jack. Tesadüf olsa gerekti. Öyle olmalıydı. Gizemli adamın adı tekrar geçiyor mu diye mektubu inceledim ama nafile.

Bayan Parrot'ın beni Steventon'a göndermesinin bir nedeni vardı. Kayıtlardaki sayfaya bakmamı söylemiş ve okumam için bir mektup vermişti. Benim bilmediğim bir şey biliyor olmalıydı. Jane Austen hakkındaki gerçeği açıklamaya söz vermişti, fakat şu anda kafam her zamankinden daha karışık.

Hâlâ orada oturmuş, mektubu sıkıca tutuyordum ki Adam bahçedeki gezintisinden döndü.

“Daha iyi hissediyor musun?” diye sordu, bense ne cevap vereceğimi bilemedim.

“Gitmeye hazırım,” derken mektubu çantama tıktım.

Kiliseden ayrılırken kapıyı dikkatlice kilitleyip anahtarı yeniden porsuk ağacının içine yerleştirdik.

“Öğle yemeğine ne dersin?” dedi Adam, ben de başımı sallayarak kabul ettim.

Arabayla kiliseden uzaklaşırken son bir kez dönüp baktım. *Jack.* O basit isim, o tek mektup, dünyayı tepetaklak etmişti. Steventon'daki kiliseyi daima hatırlayacaktım, çünkü

BETH PATTILLO

kalbimde bir yerlerde, kalbimin korunaklı sınırlarında, biliyordum ki hayatım değiştirilmişti.

Şimdi tam olarak nasıl değiştirildiğini öğrenmem gerekiyordu.

Yedinci Bölüm

Londra'ya dönüp, Adam'ın pişirmeye gönüllü olduğu klasik İngiliz tarzı yumurta, jambon ve kızarmış ekmekten oluşan akşam yemeğimizi yedikten sonra, Hampstead kasabasına gitmek üzere evden çıktım. Adam'dan biraz uzaklaşmaya ve Steventon'da öğrendiklerimi düşünmek için biraz zamana ihtiyacım vardı.

Nereye gittiğimden emin olamadan Hampstead Caddesi'nde ilerledim. O saatte bile kaldırım işten eve dönen ya da akşam yemeğine veya barda bir gece geçirmeye giden insanlarla doluydu. Sırf alışkanlıktan, yolun karşısına geçip Starbucks'a girdim. Pek İngilizvari bir davranış değildi, ama lattenin ve receği huzura aşırıyordum. Kahve siparişimi verdim ve boş bir masa bulmak için bakındım, fakat her yer doluydu.

“Bana katılmak ister misin?” diye sordu bir ses. Sağıma döndüğümde yaklaşık benim yaşlarımda, inanılmaz derecede yakışıklı bir adam gördüm. Hampstead'in ortasına düşmüş Kaliforniyalı bir sörfçüye benziyordu ve Amerikan aksanı gülümsememe sebep olmuştu.

“Ah, hayır...”

Karşısındaki boş sandalyeyi işaret etti. “Haydi. Avrupalılar bunu hep yapar.” Göz kırptı. “Yani, kalabalık kafelerde masalarını yabancılarla paylaşırlar.” Günah ve çikolata karışımı o zengin, derin ses dizlerimin bağını çözdü.

Hadi, Emma, diyordu kafamdaki ses. *Yaşa biraz*. Sonuçta çok hoş bir adamdı. Amerikalıydı. Hem de bana sanki en sevdiği tatlıymışım gibi bakıyordu. İtiraf etmeliyim ki Edward’ın ihanetinden sonra egomun biraz okşanmasına ihtiyacım vardı.

“Isırmam,” dedi. “Ama sen bilirsin.”

O rahat, lakayt tavırları kararı benim yerime vermişti.

“Teşekkürler.” Boş sandalyeye oturdum.

“Barry Morgan,” dedi.

“Emma Grant,” diye yanıtladım ve uzattığı eli sıktım.

“Pekâlâ, Emma Grant, Londra’ya niye geldin?” Sert, dik arkalıklı sandalyeye, sanki babamın televizyon koltuğuymuş gibi yayıldı.

Tam kahvemi ağızma götürürken donakaldım. “Şeyyy...” Basit bir soruydu, ama kaçamak cevaplar vermek benim için yeniydi. Bu konuda biraz pratik yapmam gerekecekti.

“Araştırma,” dedim. “Üniversitede hocayım.” Ya da eskiden öyleydim, fakat yeni arkadaşım Barry Morgan’ın bunu bilmesine gerek yoktu.

Gök mavisi gözleri ışıldadı. “Ben de. Santa Barbara Üniversitesi’ndeyim.” Kahkahamı bastırdım. Sörfçü gibi durmasının nedeni anlaşılmıştı. “Hangi okulda hocasın, Emma Grant?”

Gözümü bile kırpmadan eski işverenimin adını verdim. Haklı olarak etkilenmişti.

BETH PATTILLO

“Çok güzel. Uzmanlık alanın nedir?”

“Jane Austen.”

“Hemingway,” diye karşılık verdi klasik bir kötü çocuk sırtışıyla. “İçki, kadınlar ve minimalist düzyazı.”

Bana kur yapıyordu, fakat o kadar tecrübesiz kalmıştım ki kahkaha atmaktan başka nasıl tepki vermem gerektiğini bilemiyordum. Komik, yakışıklı ve akıllıydı. Ve benimle gerçekten konuşmak istiyordu. *Buna alışabilirdim.*

“Yıllık izindeyim,” diye devam ederken, âdeta kaynağından fışkıran su gibi doğal bir şekilde cazibe akıyordu üzerinden. “Londra’ya şöyle bir uğradım. İtalya’ya gidiyorum, ama Sophie önce burada biraz vakit geçirmek istedi.”

“Sophie?” Hayal kırıklığı zıncı diye içimi delip geçti.

Omuz silkti. “Meslektaşım. Benimle birlikte konferansa geliyor.”

Kahve bardağımı çok sıkmamaya dikkat etmeliydim. Buharı tüten lattenin elime boca olmasını istemiyordum.

“Peki ya sen?” diye sordu Barry. “Birlikte seyahat ettiğin biri var mı?”

Hayır, anlamında başımı salladım. “Eşim... eşim ve ben yakın zamanda ayrıldık.” İnsanlara bunu söylemek zamanla kolaylaşacak mıydı merak ediyordum.

Barry öne eğildiğinde dudaklarının çevresinde endişe ifade eden çizgiler belirdi. Kollarını küçük masaya uzattı. “Ne oldu?”

Ona söylemek istemedim. Söyleyemezdim. En azından gerçeği söyleyemezdim. Mutfak masası kısmını.

“Sadece birbirimizden uzaklaştık,” dedim, ki bu doğrudu; şayet ihaneti iki insanın birbirine uzaklaşması şeklinde tanımlarsanız.

Kederli bir şekilde başını salladı. “Aptalın teki,” dedi.

“Evet, yani...” omuz silktim. “*Que será, será.*”⁵

Doris Day’den çok önce bu sözler Bedford düklerinin düsturu olmuştu. Edward bunu bilirdi. Adam da bu göndermeyi anlardı. Barry ise yalnızca, sanki benim duymadığım bir müziğin ritmini tutar gibi, başını salladı.

“Peki, Londra’da ne kadar kalacaksın?” diye sordu.

“Emin değilim. Bir süre.”

“Birlikte bir şeyler yapmalıyız.”

Memnun mu olayım, korkuya mı kapılayım bilemeden yüzüne baktım. Meçhul Sophie’nin, Barry’yle bir şeyler yapmamdan pek de hoşnut olmayacağına dair bir his vardı içimde, ama belki de sahiden yalnızca arkadaşlıklar. İlgi ve alakasının öz saygım için harikalar yarattığı kesindi.

“Sen de burada öyle çok uzun kalacakmışın gibi görünmüyorsun?” dedim konuyu değiştirmeye çalışarak. “Hampstead’de mi kalıyorsun?”

Başını salladı. “Hayır. Savoy’da. Heath’i gezmek için geldik buraya, fakat Sophie’nin vücudunda kabarcıklar oluşunca otele döndü.”

“Umarım iyidir,” dedim, ama aslında Barry’yle tanışmama fırsat verdiği için içten içe ayrılmış olmasına seviniyordum.

Kayıtsızca elini salladı. “İyidir. E, akşam yemeği yedin mi?”

5 (İsp.) Her şey olacağına varır. (ç. n.)

Evet, anlamında başımı salladım. “Maalesef, evet. Ve gerçekten gitmem gerek.”

“Biriyle misin?” Gözlerindeki şüpheli ışıltıyı görebiliyordum.

“Kuzenimin evinde kalıyorum.” Yalan söylemiyor, yalnızca bazı bilgileri atlıyordum.

“Belki yarın? Sophie spa ya da öyle bir yere gidecek.”

“Belki.”

Cebinden telefonunu çıkardı. “Numaran kaç?”

Boşanmadan sonra cep telefonu kullanmaktan vazgeçtiğimi itiraf edemeyecek kadar utanıyordum. Öncelik gıda olmalıydı ve cep telefonu karın doyuramazdı.

“Yarın Güney Kensington’da bir randevum var,” demekle yetindim. “Orada buluşsak? Kensington Bahçeleri’ndeki Yuvarla Gölet’te buluşmaya ne dersin? Saat ikide?”

Evet, anlamında başını salladı. “Harika. Orada buluşur plan yaparız.”

Saatime baktım ve şaşırılmış gibi yaptım. “Ah, düşündüğümünden geç olmuş. Gitmeliyim.”

“Gizemli kuzene mi?” Şimdiden peşimden koşmaya hazırdı. Herhangi birini peşimden koşturmayalı epey uzun zaman olmuştu ve itiraf etmeliyim ki oldukça güzel bir histi.

Ben ayağa kalkınca o da kalktı. “Yarın görüşürüz,” dedim.

“Harika.” Elini uzattı ve tekrar tokalaştık. Dokunmasıyla kolumdan yukarı doğru bir elektrik aktı. “Yarın görüşürüz.”

Olabilirdi hızlı kaçtım. Nasıl olmuştu da kızgın tavadan yangına bu kadar çabuk dönüşmüştüm. Şimdi bir de Bayan Parrot’tan yeni görevimi aldıktan sonra Barry’yle yeniden buluşup, onunla biraz daha vakit geçirmem gerekecekti.

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

Alçak sesle biraz sövüp, Anne-Elise'in evine doğru yokuş yukarı tırmanmaya başladığımda, bir yandan acaba ne zaman dersimi alacağım, diye düşünüyordum.

Kapıdan girdiğimde Adam'ın mutfaktan gelen sesini duyabiliyordum. Çaktırmadan yukarı, odama çıkmayı düşündüm, fakat bunun ondan kaçıyormuşum gibi görüneceğine karar verdim. Ki yaptığım buydu. Dolayısıyla, tabii ki ondan gerçekten kaçamazdım, yoksa anlardı.

Telefondaydı. Mutfak kapısında durdum ve dikkatini çekmek için boğazımı temizledim.

"Evet, efendim. Hayır, efendim." Her kimle konuşuyorduysa, araya girip neredeyse tek laf edemiyordu. Sonra beni gördü ve yüzü ancak rahatlama diye tarif edebileceğim bir biçimde sarktı.

Eliyle ahizeyi kapatıp sesini çıkarmadan, "Annen," dedi dudaklarıyla.

Başımı salladım. Şiddetle. "Yokum," diye fısıldadım. "Onu arayacağımı söyle."

"Neden annenle konuşmak istemiyorsun?"

Hakikaten. Sadece verilen talimatlara uyamaz mıydı bu adam? Telefonu işaret ederek elimle boğazımı kesiyormuş gibi yapıp başımı hızla salladım.

"Onunla konuşmalısın," diye tısladı yeniden. Sonra ahizeyi uzattı ve ben de istemsiz olarak aldım.

Şu anda annemin hayatta konuşmak isteyeceğim son kişi olduğunu ona nasıl açıklayabilirdim ki? Anne ve babama

evliliğimle ilgili tüm gerçeği anlatamayacak kadar utanmış ve yıkılmışım. “Yürümüyor işte,” demiştim onlara telefonda, onlar da önce şaşırmış, ardından da ihanete uğramış gibi konuşmuşlardı; sanki onları kızlarının mutlu sonundan haz almaktan mahrum etmişim gibi.

Ahizeyi kulağıma götürdüm.

“Emmie, tatlım, çok endişelendik.” Annemin sesi, aynı anda hem tanıdık hem de rahatsız edici geliyordu telefonda. “Nasılslın?”

“Kiliseye gittin mi?” diye sordu babam.

“Baba?” Adam babamın da hatta olduğundan bahsetmemişti.

“Dur şimdi, Howard,” dedi annem. “Tatlım, neye ihtiyacın var? Senin için ne yapabiliriz?”

Otuzlarınızdayken bile ailenizin sizi içine düştüğünüz durumdan kurtaracağını bilmenin verdiği rahatlık çok tuhaf. Her ne kadar yaptıkları hiçbir teklifi yetişkinliğin verdiği bağımsızlığı son zerresine kadar feda etmeden kabul edemeyeceğinizi bilseniz bile.

“İyiyim, anne.”

“Peki ya maddi olarak?” Bu babamdı. Onları gözümde canlandırabiliyordum: Annem telsiz telefonda, babamsa Amerika’daki hâlâ çalışır durumda olan en eski çevirmeli telefonun dört buçuk metrelik kabloyla bağlanmış olarak mutfakta.

“Hesabına biraz para gönderebiliriz,” dedi annem. “Eğer ihtiyacın varsa.”

İşte bu. Çektiğim sıkıntılardan kurtulmanın bir yolu, en azından maddi sıkıntılarımdan. Çok heveslenmişim. Ama aynı zamanda bir yetişkindim.

“Hayır, teşekkürler,” dedim, daha kelimeler ağzımdan dökülürken aptallığıma lanet ederek. “Ben iyiyim. Sorun yok.”

“Eh, madem eminsin.” Annemin sesi rahatlamış geliyordu. “Bizi her hafta ara tamam mı? Ya da e-posta gönder.”

“E-posta gönderirim,” dedim, en ucuz yolu seçerek. “Anne-Elise’in burada internet bağlantısı var.” Bunun için son derece minnettardım.

“Pekâlâ öyleyse,” dedi babam. “Kiliseye git, tamam mı, tatlım? Benim için?”

“Elimden geleni yapacağım, baba,” dedim ve böylece günah listeme bir yalan daha eklemek zorunda kalmadım.

“Tatlım,” dedi annem, “Adam neden orada? Bu biraz, şey görünüyor, şey, tesadüfi.”

Tamamen aynı fikirdeydim. “Belli ki Anne-Elise kimi ne zaman davet ettiğini pek bilmiyor, o yüzden birlikte kalıyoruz. Çok büyük bir mesele değil.”

“Yine de...” Babam duraksadı. “Onunla evde yalnız olman hoşuma gitmiyor.”

“Baba o bir İngilizce hocası, Frankenstein’in canavarı değil.” En kısa şekliyle ebeveynim eski kafalıydı denebilir. “Yatak odalarımız aynı katta bile değil. Sorun yok, gerçekten. Hem Anne-Elise bugün-yarın döner.” Bu yalan değildi. Yalnızca tam olarak doğru değildi.

Babam kuvvetlice öksürdü ki bu, durumdan memnun olmadığını, fakat büyük bir sorun haline de getirmeyeceğini gösteriyordu. Elbette; otuz üç yaşında, yıllarca evli kalmış bir

BETH PATTILLO

kadındım. Fazilet konusunda bana vaaz vermeye başlaması için biraz geç olmuştu. Hem hayatım boyunca ahlaki değerlerim konusunda endişelenmelerine sebep olacak hiçbir şey yapmamıştım. Aslında hepimiz Edward'ın ahlaki değerleri konusunda endişeleniyor olmalıydık.

Vedalaştık ve telefonu kapattığımda büyük bir rahatlama hissi duyacağımı sandım. Bunun yerine bir başka yalnızlık ve hüznün dalgasına kapılmıştım. Bir noktada onlara evliliğimin bitiş sebebiyle ilgili gerçeği ve şu anda para getiren bir iş yapmaktan nasıl muaf olduğumu anlatmak zorunda kalacaktım. Yakın gelecekte, büyük ihtimalle yanlarına taşınacağımı.

Ama bunlar bekleyebilirdi. Şimdilik beni meşgul edecek bir sürü iş vardı; ertesi gün için Barry'yle randevulaşmayı nasıl olup da kabul ettiğimi anlamak gibi. Fakat asıl Bayan Parrot'a ne söyleyeceğime karar vermeliydim, çünkü Steventon'da bulmamı beklediği şeyin gizemli Jack Smith'le ilgili varsayımlar olduğundan emin değildim.

Artık kafam da en az yüreğim kadar karışık bir halde Adam'a şöyle bir iyi geceler deyip yatağıma sığınmak üzere üst kata çıktım. Şansım yaver giderse sabah her şey daha iyi görünebilirdi.

Sonuçta daha kötüsü olamazdı.

Sekizinci Bölüm

Şansıma, Bayan Parrot’a bir sonraki ziyaretim öğle yemeği davetini de kapsıyordu. Evini tepesine kadar kitaplarla, mobilyalarla ve ıvır zıvırla dolu düşününce yiyecekleri saklayacak yeri nerede bulmuş olabilir diye merak ettim. Fakat şu günlerde karnımı doyurmak isteyecek her kim olursa minnet duyuyordum.

“Aferin. Tam zamanında geldiniz,” dedi kapıda beni karşıladığında. Bu kez beni oturma odasına değil, daha içeride bir yere kabul etti.

“Umarım yemek odasını kullanmamamızdan rahatsız olmazsınız.” Beni bir masa ile sandalyelerin ancak sığacağı küçük, güneşli bir odaya götürdü. “Bir zamanlar burası kâhyanın kileriymiş, ama bence yemek yemek için gayet uygun.”

Aşına olduğum solmuş iri gül desenli kâğıtlarla kaplı duvarlar on dokuzuncu yüzyıl başlarının baskı zenginliğiyle böbürleniyordu. Çoğunlukla dönemin kadın dergilerinden

derlenmiş olan elbise modelleri gündelik elbiseleri, gece abiyelerini, binici giysilerini, asil bir kadının ihtiyaç duyabileceği her şeyi sergiliyordu. Jane Austen ya da daha büyük olasılıkla kardeşi Cassandra, bunları inceler ve buradaki fikirleri kendi zevklerine ve amaçlarına göre uyarlardı.

“İşte burası. Oturun. Ben de yemeği getireyim.”

“Lütfen. İzin verin yardım edeyim.”

“Hayır, hayır. Bir dakika bile sürmez.”

Ayaklarını sürüyerek yürüdüğü düşünülürse, Bayan Parrot'ın mutfaktan yemeği getirmek için bir dakikadan fazlasına ihtiyacı olacaktı. Beklemeye razı oldum. Ona yardım etmeyi tercih ederdim tabii, fakat annem daha erken yaşlarda bana görgü kurallarını öğretmişti ve ev sahibinin dediklerine uymak listenin en başında yer alıyordu.

Kilerin pencereleri evin arkasındaki küçük bahçeye bakıyordu. Bahçe düzenlemesi de evin içi kadar karmakarışık ve tuhaftı. Normal çiçek tarhları yerine gül, meyve ağaçları, kafesler ve kemerlerden oluşan bir karışıklık. Ama yapraklar yemyeşil ve canlıydı. Bayan Parrot işi mükemmel bir bahçıvana vermişti.

Kapı açıldı ve Bayan Parrot kapıda belirdi. “İşte geldim, hayatım.” Tepsiyi şaşırtıcı bir rahatlıkla taşıyordu, ama ben yine de ayağa kalkıp elinden almak için uzandım. “Ah, teşekkür ederim. Şuraya masanın üzerine bırakıverin.”

Tepside bir sandviç tabağı, Adam'ın piknik için getirdiği gibi iki paket cips ve bir şişe maden sodası vardı. Tepsiyi masaya koydum. Bayan Parrot sandalyesine yerleşti ve ben de aynısını yaptım.

“Demek,” dedi, bir sandviç alıp önündeki narin porselene koyarken, “Steventon’a gittiniz?”

“Evet, efendim.” Başka bir cevap vermem gerekip gerekmediği konusunda tereddüt ettim.

İngilizlerin deyimiyle, “Buyrun, sandviçinizin yanına cips de alın,” dedi, kızarmış patatesleri kastederek. “Damarlar için çok kötü, ama ben hiç karşı koyamıyorum.”

Gülümsememe engel olup söyleneni yaptım.

“Kilise hakkında ne düşündünüz?” diye sordu soda şişesine uzanıp bardaklara doldururken. “Hoş, değil mi?”

“Evet. Ve huzurlu. Turist akınına uğramamasına sevindim, ama keşke papaz evi de duruyor olsaydı. O boş tarla biraz heves kırıcıydı.”

Evet, anlamında başını salladı. “Evet, öyle, değil mi?” Sodasından bir yudum aldı. “Ya cemaat kayıtları?”

Dürüst olmaya karar verdim. “Açık konuşacağım, Bayan Parrot. Steventon’a beni ne bulmaya gönderdiğinizden çok emin değilim. Fakat kayıtlardaki sayfayı inceledim ve verdiğiniz mektubu okudum.” Sustum. “Mektup gerçekten orijinal mi?”

Bayan Parrot gülümsedi. “Elbette, hayatım.”

Daha fazla şey söylemesini bekledim, fakat o sadece sandviçinden bir ısırık aldı.

“Dediğim gibi, beni neyi aramam için gönderdiğinizden emin değilim...” Sözcüklerimin sonu gelmiyordu. “Çözüm gerektiğini biliyorum, fakat tek düşünebildiğim...”

“Neydi, hayatım?”

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

“Cemaat kayıtlarındaki şaka ürünü bilgileri gördükten ve mektubu okuduktan sonra, tek bulabildiğim Jack Smith’in belki gerçek bir kişi olduğuydu. Diğer ikisinden farklı olarak.”

Bayan Parrot onaylar biçimde başını sallıyordu. “Çok güzel. Evet, çok güzel. Zeki bir kız olduğunuzu biliyordum.”

Otuz yaşını aşmış olduğumdan muhtemelen bana kız denmesine itiraz etmem gerekirdi, ama hoşuma gitmişti.

“Öyleyse haklı mıyım? Jack Smith, Austen’ın hayal ürünü değil, gerçek bir kişi miydi?”

“Eh, bu cevabı vermek olurdu, öyle değil mi?” Bayan Parrot ağzına bir parça patates attı ve sevinçle çiğnedi.

“Cevabı vermenin yanlış bir tarafı yok, var mı?” Şayet yalvarmak gerekecekse yalvarabilirdim.

Bayan Parrot kumaş bir peçeteyle zarifçe ağzını sildi. “O zaman ne eğlencesi kalır ki, hayatım? Hayır, hayır. Günün konusu sabır. Zamanı gelince her şey açığa çıkacak.”

Benimle oynuyor muydu? Bu fikir birden aklıma düşüverdi ve hemen bastıramadım. İddialarına dair, verdiği mektubun gerçekliğine olan kendi nedensiz inancımdan başka aslında hiçbir kanıtım yoktu. Belki de yalnızca görmek istediklerimi görüyordum.

“Peki ilk sınavı geçtim mi?”

İç çekip peçetesini masaya bıraktı. “Görev, hayatım. Görev. Ve evet, oldukça başarılı bir şekilde tamamladığınızı söyleyebilirim.” Durdu. “Bir Austen uzmanı olup da Steventon’a daha önce gitmemiş olmanıza şaşırdım. Bu İngiltere’ye ilk gelişiniz mi?”

Başımı salladım. “Hayır.”

Detaylara girmedim. Bu soruya verdiğim cevabın başkalarının bakış açısından nasıl görüldüğünü anlamaya başlıyordum. İngiltere'ye pek çok kez gelmiştim, ama asla kendim için değil. Hep Edward için. Evliyken bunu çok net görememiş olmam ne kadar komik.

“Hımm,” demekle yetindi Bayan Parrot. “Eh, öyleyse ikinci görevinizi vermenin zamanı geldi.”

“Peki ya Jack Smith? Haklı mıyım? Gerçek miydi?”

Bayan Parrot'ın gözleri parıldadı. “Hayatım, dediğim gibi, bu, cevabı vermek olur.” Ayağa kalkıp arkamdaki büfeye geçti. “Bir sonraki göreviniz fazla seyahat etmenizi gerektirmiyor. Aslında, eğer isterseniz bu öğlen tamamlayabilirsiniz.”

Rahatladığımı gösterecek bir iç çekişi bastırdım. Şimdilik seyahat harcaması yok, çok şükür. “Nedir?”

“Hatchards'a bir gezi, canım. Piccadilly'de. Biliyor musunuz?”

“Kitapçı mı?” Jane Austen'ın Londra'ya geldiğinde alış-veriş yaptığı bilinen kitapçıydı.

“Evet. Artık sahibi Waterstone's zinciri, ama en azından hiçbir değişiklik yapmadılar.”

“Orada ne yapacağım?”

“E, bir Jane Austen romanı satın alacaksınız tabii.” Gü-lümsediğinde yüzü neşeyle aydınlandı. “Kesin konuşmak gerekirse *Emma*'yı. Ve sonra da okumalısınız.”

“Okudum zaten. İnanın.” Hepsinden çok, bu kitap beni şu an içinde bulunduğum yıkıma doğru götürmüştü.

“Hayır, canım, yalnızca zevk için okumaktan bahsetmiyorum. Dikkatli bir gözle okumaktan bahsediyorum.” Sustu

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

ve dikkatle bana baktı. “Bitirince de,” –büfeden aldığı zarfı elime tutuşturdu– “bunu açabilirsiniz.”

Nabzım hızlandı. Bir mektup daha.

“Ama önce,” dedi, “size daha önce verdiğim mektubu iade etmeniz gerekecek.”

Bu anın geleceğini biliyor ve korkuyordum. Talimatlarını sadakatle yerine getirmiştım. Mektubun fotokopisini almak ya da bir yerlere yazmak çok baştan çıkarıcı olmasına rağmen direnmişim, çünkü Bayan Parrot bana gizlilik yemini ettirdiğinde bunun mektupları kendi gözlerimle okumaktan başka hiçbir şey yapmamak anlamına geldiğinden emindim. Kendimi neden bu kadar sözüme sadık kalmak zorunda hissettiğimi hiç bilmiyordum, sadece Bayan Parrot bir şekilde başka bir zamana, söz vermenin büyük önem taşıdığı ve o sözü tutmamanın büyük günah olduğu, daha eski bir zamana aitmiş gibi geliyordu.

Çantama uzanıp zarfı çıkardım. “Buyrun.”

Bayan Parrot içine bakmadan zarfı aldı. Bana olan inancı gururumu okşamıştı. Ben olsam asla o kadar güvenmezdim.

“Mükemmel.” Tekrar sandalyesine oturdu. “Şimdi yemeğimizi bitirelim. Tanrı’ya şükür yalnızca sandviç. Şayet size sıcak yemek ikram etmiş olsaydım, şimdiye kadar buz gibi olmuştu.”

Gülümsememek için kendimi tuttum. Kesinlikle kurnazdı. Ama yine de, bir nedenden, bana doğruyu söylediğine inanıyordum. Ya da en azından *onun* mektupların gerçek olduğuna inandığına inanıyordum. Bunu zaman gösterecekti.

Bu arada bitirmem gereken bir sandviç vardı. Sonra da Kensington Bahçeleri’ndeki Yuvarlak Gölet’te buluşmam

BETH PATTILLO

gereken çapkın bir Hemingway profesörü. Sonrasında da Piccadilly'deki Hatchards'a bir gezi. Ardından *Emma*'nın yepyeni bir kopyasıyla, şansım yaver giderse, uzun, kesintisiz bir keyif.

Hiç de mevsimsel olmayan sıcak hava Londralıların sürüler halinde parklara akın etmelerine sebep olmuştu. Kensington Bahçeleri'nin orta yerindeki göleti çevreleyen banklardan birinde boş bir yer bulmayı umut etmiştim. Baryy'yle kısa bir sohbetten sonra bir bahaneyle ayrılabilirdim. Önceki gece Hampstead'de onunla tanıştığımda hissettiğim elektriğe rağmen, şimdi tereddüt ediyordum. Yaşadıklarımın sonra hayatımda bir erkeğin varlığına, sıradan bir flörtle bile olsa, kafamda bir deliğe daha ne kadar ihtiyacım varsa o kadar ihtiyacım vardı.

Yuvarlak Gölet, Kensington Bahçeleri'nin açık alanının ortasında yer alıyordu. Bunun tuhaf bir isim olduğunu düşündüm; sonuçta içinde yürüyüş yolları bulunan oldukça geniş bir çimenlikten ibaretti, hep sandığım gibi bir bahçe değildi aslında. Yürüyüş yollarının en geniş olanı Güney Kensington'da kuzeye doğru uzanıp parkın içinden geçiyor ve Bayswater Caddesi'ne çıkıyordu. Gölet parkın her iki girişine de eşit uzaklıktaydı. Paten kayanlar, köpek gezdirenler, cep telefonlarıyla konuşan gençler yürüyüş yolunu dolduruyorlardı ve boş bir bank bulma umudu da olmadığından, çimenlerin üzerinde bulduğum boş bir yere çöküp Barry'yi beklemeye başladım.

Orada otururken, son altı aydır hissetmekte olduğum gerginliğimin biraz azaldığını fark ettim. Belki de maceram aslında o kadar da çılgınca değildi. Bayan Parrot'la sadece iki saat geçirmiştım ve o gayet akli başında görünmüştü; ya da en azından oldukça akli başında. Ya şöyle olursa ya böyle olursa diye hayal kurmaya başladım. Ya verdiği bütün görevleri başarıyla tamamlarsam... Ya mektuplara erişmeme izin verirse... Ya onu mektupları yayınlamaya ikna edersem... Akademik hayata zafer kazanmış olarak döndüğümü hayal edebiliyordum. Edward'la bir arada çalıştığım üniversiteye değil de başka bir yere. Taze bir başlangıç. İtibarımı geri kazanmış olarak. Dürüstlüğüm bir daha sorgulanmamak üzere.

Orada oturmuş, göletteki ördekleri seyrederken fark ettim ki tek sorun gerçekten geri istediğim şeyi asla geri alamayacak olmamdı. Mutlu sonlara tekrar inanabilmek istiyordum. Bir erkeğe güvenebileceğime inanmak istiyordum. Oralarda bir yerlerde beni bekleyen Darcy, Knightley, Wentworth ya da Tilney ismini hak edecek bir kahraman olduğuna inanmak istiyordum.

"Emma. Buradaymıydın." Barry'nin sesiyle irkildim. "Beni ektiğini sanmıştım." Uzun bir adımda çabucak çimenlere geldi.

"Saklanıyorum sayılmaz," dedim, neşeli görünmeye çalışarak. "Sadece biraz yere yakın duruyorum."

Barry pat diye yanıma oturdu. "Sürüyle insan olmasını beklemiyordum." Arkasına yaslanıp bana uzun bir bakış attı. "Üzgünsün sen."

Sevecen bir ifade takınmaya çalıştım. "Değilim. Sadece düşünüyordum."

"Beni mi?" O anda kalbimi aydınlatıveren, çekici, erkeksi bir şekilde sırttı.

“Üzgünüm, ama hayır.” Sözlerimi bir gülümsemeyle yumuşattım yine de.

“Ben seni düşünüp durdum.” Mavi gözleri sahiden etkileyiciydi. Başımı epey belaya sokabilecek bir şey.

“Sophie nasıl?” diye sordum sahte bir canlılıkla. “Bugün için planları nedir?”

Omuz silkti, saygısızlıktan değil, ama meslektaşının programına uymak zorunda da değildi tabii. “Alışveriş, sanırım. Dolar işareti ile sterlin işareti arasında büyük bir fark olduğuna onu ikna edemiyorum. Finans değerlerinin değişimi konusunu pek anlamıyor.”

“Eyvah.”

“Aynen.” Elimi tutmak için uzandı. İzin vermemin en büyük nedeni bana dokunduğu anda yine o elektriği hissetmiş olmamdı. Kolumdan yukarı doğru ve sonra omurgamdan aşağı.

Uzun zaman olmuştu, dedim kendi kendime; ona izin verişime mantıklı bir açıklama getirmeye çalışarak. Tıpkı Kenwood’daki piknikte Adam elini dizime koyduğunda hissettiğim gibi olmuştu. Yalnızca basit, insani bir dokunuşa ihtiyacım vardı. Bundan başka bir anlamı yoktu. Fakat erkekler söz konusu olduğunda hatalarıma mantıklı açıklamalar getirmek konusunda hep çok başarılı olmuşum.

“Öyleyse güz dönemi dersleri başlayana kadar seyahat etmekte özgür müsün?” diye sordu.

Bu soruya sahiden cevap vermek istemiyordum, fakat şimdi bundan nasıl kaçınacağımı da bilemiyordum.

“Aslında üniversiteden ayrıldım.” Tüm detayları vermeye gerek yoktu. “Şimdi ne yapacağıma karar vermeye çalışı-

yorum.” Gölete doğru baktım, ördekleri izleyip Barry’nin bakışlarından kaçındım.

“Herkesin ara sıra değişikliğe ihtiyacı olur. Ne yapacaksın?”

Omuz silktim. “Hiçbir fikrim yok.”

Başparmağını avucumda gezdirmeye başlayınca elimi tutmasına izin verdiğime pişman oldum. Kendimi fazlasıyla iyi hissettiriyordu.

“Bir şey yapabilecek olsaydın, ne yapardın?” diye sordu, dikkatle gözlerimin içine bakarak.

“Herhangi bir şey mi?” Bu soruyu düşünmeyeli çok uzun zaman olmuştu.

“Bir çocukluk hayalin olmadı mı? Bir gençlik hırısı?”

Başımı eğip elimi tutan eline baktım ve hatıralar canlandı. “Evet. Dünya çapında meşhur bir yazar olacaktım.” Susup ziyadesiyle boş bir kahkaha attım. “Elime ne geçerse karalayıp duruyordum. Tükenmez kalem, kurşun kalem. Pastel boya.”

“Peki bütün o karalamalarına ne oldu?” diye sordu Barry. Bu en saklı düşüncelerimle bu kadar ilgilendiğine inanamıyordum, fakat üzerime odaklanmış bakışları ve derin ilgisi öyle olduğunu gösteriyordu.

“Karalamalarım mı?” Hep bir defter ya da peçete ya da yakınlarımda ne varsa onu arardım. “Galiba büyüyünce vazgeçtim.” Aslında yazmayı ancak Edward’la tanıştıktan sonra tamamen bırakmışım. “Bir an gelip, Muhteşem Amerikan Romanı’nı yazmayacağının farkına varman gerekiyor.”

Belki de yazma isteğimi bastırmayı öğrenmiştim. Edward’la evlendikten sonra çok fazla şey değişmişti. Bir şekilde kendi önceliklerimi onunkilerle birleştirmeye yönlendirmişti beni. Ya da doğruyu söylemek gerekirse, benim önceliklerimi ken-

disininkilerin altına koymayı başarmıştı ve ben de buna izin vermiştim. Böyle olması gerektiğini düşünmüştüm. Sonuçta, o zamanlar Edward kariyerinde çoktan bir yer edinmişti, bense daha yeni başlıyordum.

“Yani o romanı hiç yazmadın mı?”

“Ne?” Düşüncelere dalıp gitmiştim, o yüzden sorusunu anlamam biraz sürdü. “Ah, hayır. Geçici bir hevesti yalnızca.” Fakat bunları söylerken bile yalan söylediğimin farkındaydım.

Bir zamanlar genç ve yırtıcı bir yazar olmak istemiştim, fakat ailem üniversite düzeyinde öğretmenlik yapabileyim diye doktora derecesi almaya zorladı beni. *Yazar olmaya çalışmanın hiçbir güvencesi yok, derlerdi. Yedek bir planın olmalı.*

Edward ise bu hevesimi onunla paylaşacak cesareti topladığımda hiç aldırış etmemişti. *İyi bir akademisyensin, Emma. Enerjini boş bir hayalin peşinden koşmaya harcama.*

Ben de onlara inanmıştım tabii; Edward’a ve aileme. Neden inanmayacaktım ki? Doğru şeyi yapmak demek, güvenli şeyi yapmak demekti, her ne kadar bir akademisyen olarak yeteneklerim konusunda şüphelerim olsa da. Ders verme konusunda iyiydim ve konuları öyle işliyordum ki en tembel lisans öğrencisi bile Romantik şairleri yahut Rönesans tiyatrosunun önemini anlayabiliyordu.

Konuyu önceden hazırlar ve derste notlarımı takip ederdim. Edward’ın bana tekrar tekrar hatırlattığı gibi, yazma yeteneğimi kullanmanın en iyi yolu buydu. Ta ki asistanım, onun sevgilisi, kız tatildeyken taşınabilir bilgisayarını ödünç aldığımda o bilgisayarda yazdığım bir makaleyi alıp, ondan çaldığımı ispatlamak için delil olarak kullanmayı başarana dek. Eserin asıl yazarı kendisiymiş gibi göstermek için çok

da fazla teknik kabiliyete ihtiyacı yoktu. Ve çoğu durumda olduğu üzere, iş arkadaşlarım inanmak istedikleri şeye inanmışlardı, ki bu da, bana böylesi prestijli bir üniversitede hocalık yaptırılmasının tek nedeninin Edward'la aynı yatağı paylaşıyor olmam olduğuydu.

“Sen özel bir kadınsın, Emma,” diyen Barry beni geçmişten şimdiki zamana geri getirdi. Ben düşüncelere dalmışken, o da bir şekilde bana daha da yaklaşmıştı.

“Ee, şey, çok incesin.” Onu uzaklaştırmalı mıyım yoksa uzanıp beni öpmesine izin mi vermemliyim bilemiyordum. İkinci seçenek en azından aklımı dertlerimden uzaklaştırabilirdi; her ne kadar sonradan buna pişman olacağımı bilsem de.

“Belki biz bedbaht âşıklarızdır,” dedi gülümseyerek. “Tıpkı senin Austen’ın romanlarında olduğu gibi. Kaderimiz şimdi ve burada karşılaşmış.”

“Austen’da hiç bedbaht âşık yoktur,” dedim biraz daha yaklaşarak. Çekici ve yakışıklıydı ve benden hoşlanıyor gibi görünüyordu. Niye direnecektim ki?

“Belki olmalıymış,” diye mırıldandı. Sonra son hamlesini de yapıp beni öptü.

Uzun zamandır kimse beni öpmemişti. Gerçekten öpmemişti. Ve dürüst olmak gerekirse, mutfak masası hadisesinden önce Edward da beni aylardır gerçekten öpmemişti. Her ikimiz adına da haddinden fazla çalışarak çetelesini tutmuşum. Günün birinde kendiliğinden çözülecek geçici bir durumdu. Bana öyle bir ilgi gösteremeyecek kadar başka birini öpmekle meşgul olduğu hiç aklıma gelmemişti.

“Kesinlikle bedbaht,” dedi Barry dudaklarını dudaklarından çektikten sonra.

Öpücüğü sonlandırmasına sevinmiştim, zira buna gücüm olduğundan emin değildim. Bu düşünce kafamda tehlike zillerinin çalmasına sebep oldu. Fiziksel yakınlığın yalnızca geçici bir çözüm olduğunu kendime hatırlattım, ama aslında kendimi dinlediğim yoktu.

“Günün geri kalanını benimle geçir,” diye fısıldadı Barry.

Sorunlarımı çözmek için aşına olduğum “sırtımı bir erkeğe dayama” düzenine dönmek ne kadar kolay, ne kadar rahatlatıcı olurdu. Aynı zamanda çok da tehlikeli.

Israrlarına boyun eğmek istedim. Edward’ın egomda ve ruhumda açtığı yaraları sarmak için onu kullanabileceğimi biliyordum, fakat işte tam da bunu yapıyor olurdum; onu kullanıyor olurdum.

“Yapamam.” Beni içgüdülerimi takip etmeye ikna etmeden önce oradan uzaklaşmam gerektiğini biliyordum. Artık sahip olduğum tek şey dürüstlüğümdü.

Kafamın içindeki ses, *Bayan Parrot’a ihanet edip o mektupları yayınlatana dek*, diye fısıldadı.

“Barry,” –geri çekildim– “gitmeliyim.”

“Ama...”

“Çok üzgünüm.” Ayağa kalktım. Başka bir adamla birlikte olmak acımı yok etmeyecekti. “Gitmeliyim.”

“Emma...” Barry yalpalayarak ayağa kalktı ve ben yürürken peşimden geldi. “Bana yalnızca bir şans ver.”

Durdum, ona doğru döndüm. “Yapamam.”

“Yapmam demek istiyorsun.” Hayal kırıklığına uğramış şekilde parmaklarını sarı saçlarında gezdirdi.

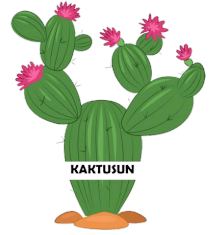
Duraksadım. “Yapamam. Üzgünüm.”

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

Bu kez dönüp yürümeye başladığımda beni durdurmaya çalışmadı. Hâlâ beni izleyip izlemediğini görmek için dönüp bakma isteğimi bastırdım. Bastırdım, çünkü olmak istediğim kadar, olmam gerektiği kadar güçlü olduğumdan emin değildim.

O an bir tatil aşkı belirsiz bir gelecekte çok daha cazipti, bu yüzden kendimi devam etmeye, yürümeye, kalbimin derinliklerine artık temelli yerleşmiş olan o tanıdık yalnızlık acısını göz ardı etmeye zorladım.

Dokuzuncu Bölüm

Barry'den kaçıyor olsam bile metroya bir bilet daha harcamayacak kadar pinti olduğumdan, Hyde Park'ı yürüyerek geçerken ılık hava adam akıllı sıcağa döndü. Bu kez bir sonraki hedefimi, Bayan Parrot'ın verdiği ikinci görevi yerine getirmek üzere doğuya yönelmiştim.

Parklar Londra'nın merkezinden, batıda Kensington'a, doğudaysa Trafalgar Meydanı'na kadar uzanan yeşil hatlarla birbirine bağlanır. Hyde Park'ın içinden Kensington Bahçeleri'ni geçip, Hyde Park'ın köşesindeki alt geçitlerden Piccadilly'ye, beş şeritlik taksi, otobüs ve kargo kamyonu kâbusunun ortasına çıktım. Buradan, Ritz Otel şato tarzı görkemiyle önümde belirene dek Yeşil Park'ın kenarından geçen yolu takip ettim. Az kalmıştı.

Topuğumun su topladığını hissedebiliyordum, fakat umursamadım. Önce Ritz'i, ardından Wolseley'yi, bir keresinde Edward'la akşamüstü çayı içtiğimiz seçkin restoranı geçtim; Fortnum'u ve Mason'ı, Majestelerinin marketlerini geçtim ve sonra nihayet tabelayı gördüm.

Hatchards

Kuruluş 1797

Heyecandan tüylerim diken diken oldu; Barry parmaklarını parmaklarıma kenetlediği zaman yaşadığım ürpertiden farksız değildi. Samimiyetin ve bağlanmanın ortaya çıkardığı elektrik akımıydı bu; yalnız bu seferki romantik değil ziyadesiyle kişiseldi. Küçük camlardan oluşan kavisli pencereler, karo taşlarla bezeli giriş, pirinç kapı kolları, tarih; hepsi birden beni çağırıyordu. Kapıyı açıp içeri adım attım.

Koyu renkli lambriler, tabandan-tavana raflar ve büyük, kıvrılan bir merdiven bu küçük mekânı dolduruyordu. Kitaplar her yerdeydi; odanın ortasındaki yuvarlak bir masanın üzerinde, merdivenin önünde üst üste yığılmış, en yüksek raflara tikiştirilmiş. Tüm modern konforuna rağmen –sağımda elektronik kasalar, elektrik lambaları, klimanın vınlaması– Hatchards’ın Jane Austen’in zamanından bu yana pek de değişmemiş olduğunu düşündüm.

“Yardımcı olabilir miyim?” diye sordu yaşlıca bir satış görevlisi.

Konuşamadım. Boğazım sıkışıyordu. Başımı sallayıp solumdaki kapıya doğru atıldım. Giriş katı kuytular ve köşelerle dolu bir tavşan yuvasıydı. Şurada seyahat kitapları. Orada yöresel ilgi alanları. Yeni çıkanlar, biyografiler.

Acele etmeden, parmaklarımı kitapların sırtlarında gezdirdim, arada bir de bir tanesini raftan alıp inceledim. Giriş katında dolanırken bir esenlik içime yayıldı. Meditasyondan ya da yeni bir çift ayakkabıdan daha iyiydi; hatta çikolata-
dan bile. Hayatım bir felaketti, fakat kitaplar hâlâ vardı. Bir sürü kitap. Bir sığınak. Bir teselli. Her biri yeni bir başlangıç ihtimali sunuyordu.

Jane de buraya geldiğinde kendini böyle mi hissetmişti acaba? Londra'yı pek sevmediği ortadaydı, fakat böyle bir yerdeki zenginlikleri takdir ederdi. Babasının, daha erken yaşta kullanmasına izin verilen kütüphanesinde beş yüz cilt vardı. Yine de, şüphesiz ki, günümüz alışverişçileriyle aynı nedenlerden bu kitapçıya gelirdi: En son çıkan çok satan romanı, en çok ümit vadeden anı kitabını, hatta belki bir vaaz kitabı almaya.

Klasikler iki ana odanın arasındaki küçük geçitin her iki yanına sıralanmışlardı. A harfindekileri bulup seçeneklerimi gözden geçirdim. Jane Austen'ın bütün romanları artık kamu malı sayıldığından, birçok yayıncı Austen kitaplarının kendi baskılarını piyasaya sürüyor. *Emma*'nın bir kopyasını raftan aldım ve açiverdim. Hayatımın son on yılında, yüksek lisans çalışmalarına başladığımdan bu yana, büyük romanların her birini her yıl yeniden okumayı alışkanlık haline getirmiştım. *Akıl ve Tutku*. *Aşk ve Gurur*. İlk iki kitabı ve pek çok açıdan en başarılıları. Sonra *Mansfield Parkı* ve ardından *Emma*. *İkna* ve *Northanger Manastırı* Austen kırk bir yaşında ölene dek yayımlanmamıştı, ama işte neredeyse iki yüz yıl sonra hepsi oradaydı; farklı şekillerde vücut bulmuş, hâlâ Hatchards'ın raflarındaydılar. Hâlâ dünyanın her yerinde kitap raflarında yer alıyorlardı.

O eski hayal, Barry'nin yalnızca bir saat önce Kensington Bahçeleri'ndeki çimenlerin üzerinde yeniden canlandığı o hayal, onu indirdiğim derinliklerden yukarı tırmanıyordu. Elimi *Emma*'nın cildi üzerinde gezdirdim, sonra raflardaki diğer kitaplara uzandım. Brontë kardeşler. Defoe. Dickens. Hiçbir zaman onlarla aşık atabileceğimi düşünmemiştim tabii ya da Jane Austen'la, fakat Barry bir zamanlar defterlere,

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

kitaplara ve not defterlerine bir şeyler yazarak saatlerimi harcadığımı hatırlamamı sağlamıştı. Ne olmuştu onlara? Uzun bir süre bir kutuda saklamıştım onları. Peki şimdi neredeydi o kutu? Bir sürü öyküye başlamış, şiirle uğraşmış, bir süre anı yazmayı denemiş, fakat zaman içinde kendi eserimi yaratmanın gerçek yazarların eserlerini çalışıp öğretmek kadar önemli olmadığı mesajını almıştım. O eserler şimdi etrafımı kuşatıyordu.

Jane Austen'ın ailesi küçük yaştan itibaren onun çalışmalarını teşvik etmişti. Babası, kısıtlı maddi imkânlarına rağmen, ona yazı kâğıdı temin etmeye devam etmişti; tıpkı ressam kardeşi Cassandra için resim malzemesi temin ettiği gibi. Austen'ın romanlarından biriyle bir yayınevinin kapısını ilk çalan da babası olmuştu, ama o görüşmeden bir sonuç çıkmamıştı.

Sonra, erkek kardeşi Henry ona bugünkü tabirle menajerlik yapmıştı. Ölümünden sonra son iki romanının basılmasını sağlayan da o olmuştur. Ve var olan mektuplarından açıkça anlaşılıyordu ki tüm aile bireyleri onun yazdıklarının ilk kopyalarını birden fazla kez okumuş ve kendi favori eserlerini belirlemişlerdi. Austen'ları gece şöminenin etrafında toplanmış, Jane onlara son çalışmasını yüksek sesle okurken hayal edebiliyordum. Ancak, kendi ebeveynlerimin ya da Edward'ın benim yazdığım herhangi bir şey için aynısını yaptıklarını hayal edemiyordum.

Fakat hayal kırıklığının suçunu başkalarına atmak çocukça değil miydi? Elimdeki *Emma* kopyasına baktım, kapağı şereflendiren isimsiz kadının eski tarz portresi üzerinde parmaklarımı gezdirdim. Hiç kimse yazmamı yasaklamamıştı ya da yazdığım takdirde beni terk etmekle ya da utandırmakla

tehdit etmemiştii; en azından açıkça. Ancak hayatımla ilgili dilekleri ve benim için neyin uygun olduğuna dair fikirleri gün gibi ortadaydı.

Klasiklerin yanında tünediğim yerden kalkıp dükkânın ön tarafına ilerledim ve *Emma*’nın bir kopyası uğruna kıymetli paralarımın bir kısmını feda ettim. Bir zamanlar hayallerim her ne idiyse, şu anda tek bir amacım vardı. Bayan Parrot’ın verdiği görevleri tamamlamak zorundaydım. O mektuplara ulaşmak zorundaydım. Onları yayınlatalmalı ve akademik itibarımdan geriye ne kaldıysa onu yeniden kazanmalıydım. Geçmiş bitmişti, tıpkı Edward’la ilişkimin bitmiş olduğu gibi.

Elbette eski hayaller beni halen kışkırtıyor olabilirdi, fakat bu onlara boyun eğmem gerektiği anlamına gelmiyordu. Aksine, bu baştan çıkarmaya karşı daha fazla mücadele etmeli, yolumdan sapmamakta daha kararlı olmalıydım. Bu noktada, halihazırda olduğumdan daha fazla pişman olmama sebep olacak bir şey yapmam söz konusu olamazdı ve şayet yazar olma hayallerimin yeniden doğuşuna izin verecek olsaydım, sonunda pişmanlıklarımın altında ölümüne ezileceğimden korkuyordum.

Bu fikre sıkıca tutunup, satış görevlisinden Hatchards logosuyla süslenmiş küçük, kâğıt poşeti aldım ve Piccadilly metro istasyonuna doğru yola koyuldum. Anne-Elise’in evine ne kadar çabuk dönüp *Emma*’yı okumaya başlarsam, o kadar çabuk amacıma ulaşacak ve eski hayallerimin tuzağına düşme ihtimalimi o kadar azaltmış olacaktım.

Hampstead'e döndüğümde Adam evde yoktu. Kısa ve öz notlarından bir tane daha bırakmıştı ve sadece, *Beni bekleme*, diyordu. Kahkaha attım, ama kulağa biraz boş geldi. Sanki dönmesini bekleyecektim gibi...

Açıkcısı evin bana kalmış olmasına bayılmıştım. Bir fincan çay yapıp, *Emma*'yla bir maraton seansına başlamak üzere kanepeye kurulurken, yalnızlığı ne kadar sevdiğimi kendime hatırlatıp durdum. Bayan Parrot'ın fark etmemi beklediği şey her neyse, üstü kapalı, hatta belki bir dipnota ya da bir Oxford profesörünün kaleme aldığı giriş bölümüne gizlenmiş bir gönderme olacağından emindim.

Her ne kadar Jane Austen'in bir sahtekâr olduğunu ortaya çıkarmaya, şu kayıp mektupları onun acı dolu bekâr hayatı ile romanlarındaki fantezi işlemeli mutlu sonlar arasındaki boşluğu aydınlatmak için kullanmaya kararlı olsam da, yazdıklarının büyüğü beni her zaman olduğu gibi çabucak kışkacına aldı. Highbury kasabası ve kasabanın başlıca sakinleriyle –ki en başta Emma Woodhouse ve babası yer alıyordu– yeniden bir araya geldiğim için mutluydum ve Bayan Parrot'ın kastetmiş olduğu herhangi bir ince detaya karşı tetikteydim.

Harriet Smith birilerinin öz kızıydı. Bu satır Emma'nın kanatları altına alacağı, statüsüne yakışmayan tavırlar öğreteceği ve ne kadar kötü çuvalladığını fark edene kadar defalarca çöpünü çöpmeye çalışacağı genç kadını tanıtıyordu. Harriet Smith karakteri, güzel, tatlı, çok zeki olmayan bir genç kadındı, ismi bilinmeyen bir beyefendinin gayrimeşru kızıydı ve adam kızıyla belli ki onun eğitim masraflarını karşılayacak kadar ilgiliydi, fakat kendini ifşa edecek kadar değildi. Harriet kasabanın kız okulunda öğrenciydi.

Harriet Smith. Jack Smith. Basit bir tesadüf müydü? Jane Austen'ın babası, uzun yıllar boyunca, saygıdeğer beyefendilerin erkek çocuklarını alıp kendi çocuklarıyla birlikte eğitmişti. Mektuplar ve günlükler sayesinde bunlardan bazılarının kimlikleri biliniyordu, fakat hepsinin değil. Eğer Jack Smith yeniyetme Jane'in hayal ürünü değil de gerçek bir kişiye, babasının öğrencilerinden biri olabilir miydi? Steventon papazlığında yaşamış, Jane'le birlikte büyümüş olabilir miydi?

Bu fikir beni yanımda getirdiğim birkaç araştırma kitabına sevk etti. Kitapları incelerken, bir yandan da mantıklı bir senaryo üretmeye çalışıyordum. Ve bir saat sonra, bir teoriyi yerine oturtmaya başlamıştım. Ya kim olduğu belirsiz Jack, Harriet Smith için ilham kaynağı olmuşsa? Harriet'tan farklı olarak söz konusu öğrenci, saygıdeğer bir beyefendinin, eğitimi için Rahip Austen'a emanet ettiği gayrimeşru oğluysa? Ya Jane'in yanı başında yaşamış, okumuş, yemiş, kriket oynamışsa? Elbette ki zaman zaman kendisini babasının öğrencilerinden biri ya da birkaçıyla aşk yaşarken hayal etmiştir. O durumdaki her genç kız bunu yapardı.

Aptal olma. Edward'ın sesi düşüncelerime tecavüz ediyordu. *Bunları uyduruyorsun, çünkü muhteşem bir şey bulmak istiyorsun. Seni akademiden dalga geçerek kovacaklar.* Ama ben zaten kovulmuştum. Yani, dalga geçerek değil, ama tekmeyle basarak kovmuşlardı. Bayan Parrot'ın ilerlememi istediği yolun bu olduğundan emindim.

Gecenin geri kalanını Emma ve araştırma kitaplarım arasında gidip gelerek geçirdim ve teorimin doğruluğunu kanıtlamanın yolunu bulamasam da, doğru olmadığını kanıtlayacak bir şey de bulamadım. Henüz romanı bitirmemiştim ki merakıma yenik düştüm ve çantamdan Bayan Parrot'ın

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

vermiş olduğu ikinci zarfı çıkardım. Daha fazla bekleyemezdim. Titreyen ellerle zarfı açtım ve beklediğim gibi içinde duran fotokopiyi çıkardım.

Mektup Cassandra'ya Ağustos 1797'nin sonlarında, Londra'dan yazılmıştı. Mektup Jane'in kimleri gördüğüne ve neler satın aldığına dair alışlagelmiş akıcılıktaki, neredeyse soluksuz anlatımıyla başlıyordu ve sonra âdeta sayfadan fırlayıp bana sırttan bir paragraf vardı.

Hatchards'a gittim ve Jack'in siparişini aldım. Defoe denize açılmayı bekleyen bir yüzbaşı için iyi bir seçim olmasa gerek; lakin madem benim zevkime itibar etmiyor, ben onunkini kabullenmek durumundayım.

Mektubun geri kalanını elimden geldiğince hızlı taradım, fakat Yüzbaşı Smith'ten ya da onun için satın aldığı kitaptan bir daha bahsedilmemişti. Kalbim çılgın gibi atıyordu. Ayağa fırlayıp Güney Kensington'a kadar koşmak istiyordum, böylece Bayan Parrot'ın kapısına dayanıp benimle oynamaya bir son vermesini isteyebilirdim.

Jack Smith sahiden de Jane Austen'in hayatının aşkı mıydı? Hatchards'tan ona bir kitap almak tam olarak bir sadakat ilanı sayılmazdı, hem Austen'in mektuplarında açıkça görüldüğü gibi Londra'ya ne zaman biri gitse, arkadaşları ve komşuları için her türlü ayak işine koştururdu.

Fakat bu tesadüf... Daha fazlası olmalıydı. Aklım tam olarak ikna olmamış olsa da bunu iliklerimde hissedebiliyordum. Bir an önce Bayan Parrot'ın evine gitmek istiyor olsam da, görevimin bir parçası olarak tüm romanı yeniden

BETH PATTILLO

okumayı kabul etmiştim. Tüm gece ayakta kalırsam, muhtemelen ertesi sabah erkenden bitirebilirdim.

Yeni bir kararlılıkla ikinci bir demlik çay yaptım ve Jane Austen'ı daha önce hiç okumadığım gibi okumak üzere kanepeye kuruldum.

Onuncu Bölüm

Ertesi sabah erkenden Bayan Parrot'ın kapısındaaydım; kitabı ne kadar hızlı bitirebileceğim konusunda kendi beklentilerimin bile ötesine geçmiştim. Adam'ın kahvaltıdan önce evden çıktığını duymuş ve hemen ardından ben de çıkmıştım.

“Bayan Grant. Ne çabuk?” Bayan Parrot şaşkınlıktan gözlerini kocaman açmıştı.

“*Emma*'yı bitirir bitirmez mektubu okuyup gelmemi söylemişsiniz.”

Bana şüpheyle bakıyordu. “Bir gecede mi?”

“Evet, efendim.” Gözlerim kan çanağıydı ve biraz sersemlemiştim, fakat dediğini yapmıştım. Jack Smith'le ilgili gerçeği öğrenmek için daha fazla bekleyemezdim.

Sanki ne yapacağına karar veriyormuş gibi duraksadı. “Gelin. Haydi bahçede biraz yürüyelim.” Kenara uzandı ve hırkasının cebine büyük, demir bir anahtar ile zarflarından birini daha koyduğunu gördüm.

Steventon kilisesinin kapısını açan anahtar kadar büyük olmasa da, ağırlığı yine de hırkasının bir yanının sarkmasına sebep oluyordu. Ne sebepten olduğunu bilmiyordum, ama beni evin içinde istemediğini düşünmeden edemedim. Bu da merakımı çeldi. Neyi -ya da kimi- saklıyordu? Bir an için, *Adam olabilir*, diye düşündüm, fakat sonra bu düşünceme güldüm. Bayan Parrot’la olan ilişkim beni kesinlikle parano-yak yapmaya başlamıştı.

Ön kapıyı arkamızdan kapattı ve onu merdivenlerden aşağıya, caddenin karşısına, istenmeyen kişileri meydanın orta yerindeki özel bahçenin dışında tutan yüksek demir parmaklığa kadar takip ettim. Uzun çalılar içeriyi gizliyordu, ama oyun oynayan çocukların seslerini duyabiliyordum.

“Ne kadar zamandır burada yaşıyorsunuz?” Bu Londra gayrimenkulü bir servet değerinde olmalıydı ve Bayan Parrot, gündelik eteği ve hırkasıyla, bana pek paralı izlenimi vermiyordu.

“Bekçi olarak görevlendirildiğimden beri 22 numarada yaşıyorum,” diye yanıtladı.

Daha fazla soru soramadan kapıya ulaştık ve açmak üzere anahtarı cebinden çıkardı.

“Nereden baksan yirmi yıl, sanırım.” Eliyle beni içeri buyur etti. “Bu günlerde zamanın akışıyla eskiden olduğu gibi ilgilenmiyorum.”

Kapıyı ardımızdan kapattı ve çakıl taşlı yola çıktık.

“Saatler ve takvimler genç insanlar içindir. Bu,” -bahçenin yemyeşil güzelliğini kastettiğini belirtmek için bir elini havaya kaldırdı- “zamansızdır.”

Mekânın güzelliği Bayan Parrot'a sormak istediklerimi aklımdan çıkardı. Onun yerine, kendimi yeşil çimlerin aralarındaki boşlukları doldurmak üzere özenle yerleştirilmiş çiçek tarhlarının büyüüne kaptırmıştım. Patikanın kenarlarına konmuş zarif ahşap bankların her birinin üzerinde küçük, pirinç birer plaka asılıydı. İlk birkaç tanesinin yanından geçerken üzerlerindeki yazıların anmalık olduğunu anladım.

Bayan Parrot beni bahçenin ortasına götürüp, oradaki banklardan birine oturmamı işaret etti. "Buyurun oturun, hayatım."

Yanına ilıştim, "onu seven kocası Arthur tarafından" Honoria Wellstone diye birinin anısına ithaf edilmiş banka oturdum ve Bayan Parrot'ı kurnazca sorgulayabilmeyi umdum.

"Sanırım bana neyi göstermeye çalıştığınızı anladım," diye başladım, ama sözümü kesti.

"Anlamamak için aptal olmanız gerekirdi."

Eh, keskin zekâma olan inancım da buraya kadarmış.

"Gayet açık, değil mi?" diye sordu nazik bir gülümsemeyle.

"Jack Smith'in, babasının öğrencilerinden biri olduğu ve Jane'in de ona âşık olduğu mu? Evet, gayet basit." Kayıtsız görünmeye çalıştım.

"Ah, basit bir tarafı yok, hayatım. Açık dedim, basit değil."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Şimdilik tahminleriniz nelerdir?" Dikkatle bana bakıyordu.

"Jack Smith'in Jane'in gençliğinde, hatta belki daha da eskiden, babasının adı bilinmeyen öğrencilerinden biri olduğunu sanıyorum. Masraflarını ödeyen, fakat kim olduğunun Jack tarafından bilinmesine izin vermeyen bir beyefendinin

gayrimeşru oğluydu. *Emma*'daki Harriet gibi. Şimdilik elimde sadece bunlar var.”

Bayan Parrot başıyla onayladı. “Doğru yerdesiniz o halde.”

Sözleri beni rahatsız etmişti. Oynadığı bir oyunun piyonu muydum? Hem bütün bunları neden bir başkasıyla değil de benimle paylaşıyordu?

“Bayan Parrot, Yenilmezler'den biri olduğunuzu söylemişsiniz. Bu ne anlama geliyor?”

Ellerini kucagında kavuşturdu ve birkaç metre önümüzde çimenleri didikleleyen kuşları inceledi. “Normalde bu bilgi görevlerinizi tamamlayana dek paylaşılmaz.”

“Normalde mi? Bunu çok sık yapıyor musunuz?”

Sustu. “Hayır. Nadiren.”

“Ama...” Sesim çıkmadı, çünkü itirazımı kelimelere dökemiyordum. Kendimi her şey hakkında o kadar... karanlıkta kalmış hissediyordum ki.

Eteğindeki bir kırıklığı düzeltti. “Bayan Grant, bir oyun oynuyormuşuz izlenimine kapılmış gibi görünüyorsunuz.”

Sözünü kesmek için ağzımı açtım, fakat bana öyle bir baktı ki dilimi tuttum.

“Benimle tanışmış olmanız bile sizin etrafıca incelenmiş olduğunuz anlamına geliyor. Burada bulunuyor olmanız ne bir merak ne de geçici bir heves sonucudur. Bu bir oyun değil.” Sanki ailede birinin öldüğü haberini veriyormuş gibi asık suratlıydı.

“Benimle görüşmüş olmanıza minnettarım...”

“Minnetle alakası yok, hayatım. Bu bir güven meselesi.”

“Güven?”

“Çok önemli bilgilere erişiminiz sağlanıyor. Buna uygun olarak hareket edeceğinize inanıyorum.”

“Neden? Beni hiç tanımıyorsunuz.” Suçluluk duygusu ağır bir şekilde mideme oturmıştı.

“Sandığınızdan daha fazlasını biliyorum.”

Açıkçası bu rahatsız ediciydi ve beni epey sinirlendirdi. “Demek öyle?”

“Bilmiyormuş gibi yapmayın. Yaşlı olabilirim, ama aptal değilim. Herhangi birinin öylesine aramıza girmesine izin veremezdim.”

“Aramıza derken?”

“Yenilmezler’i sormuştunuz.”

“Gerçek bir topluluk mu bu?”

“Elbette, hayatım. Neden olmayacakmış ki?”

Neredeyse iki yüz yıldır Jane Austen’in mektuplarını saklamakta olan süper gizli bir kadınlar birliği neden olmasındı? Tanrım, nereden başlasam ki...

“Kaç kişisiniz?”

“Sırrı tutmaya yetecek, fakat dikkat çekmeyecek kadar.”

“Peki ama gizlilik niye?” Dünyadan gizledikleri hazinenin büyüklüğü başımı döndürüyordu. Yalnızca akademisyenlerden değil, Jane Austen hayranlarından da.

“Çünkü bunu o istedi.”

“O mu?”

“Jane Austen.”

Ah. Tabii ya. Birden istemsizce kıkırdama ihtiyacı duy-
dum. “Bayan Parrot...”

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

“Tanınmak istemiyordu, romanlarının yazarı olarak dahi. Özel yazışmaları konusunda bundan farklı bir arzusu olabileceğine inanabiliyor musunuz?”

“Hayır, öyle olduğunu sanmıyorum. Fakat pek çok yazar mahremiyeti tercih eder ve ölümlerinden sonra mektupları ve diğer yazıları paylaşılmıştır.”

“Evet, ama onlar başka yazarlardı. Onlar Jane Austen değildi.”

“Ve Yenilmezler bunca zamandır onun sırrını korudular, öyle mi?”

“Evet. Grubu Cassandra oluşturdu elbette. Bazı arkadaşlarını, yeğenlerini ve büyük yeğenlerini görevlendirdi.”

Bir sonraki cümlemi doğru kurabilmek için sustum. “Anlattıklarınızın inanılamayacak kadar fantastik olduğunu ilk söyleyen ben olmayacağım sanırım.”

Bayan Parrot gözlerinin ışıldamasını sağlayan o nazik ifadeyle yeniden gülümsedi. “Tabii ki hayır. Sonuncu da olmayacaksınız.”

Evet, olacağım, diye düşündüm, beklenmedik bir dürtüyle. Eğer kayıp yazışmaları dünyaya sunma planımı gerçekleştirsem, Bayan Parrot’la böyle oturup Jane Austen’in kayıp mektuplarının gizemini çözmeye çalışan son kişi ben olacaktım.

Amaca giden her yol mübahtır, diye hatırlattım kendime. İnsanların o belgeleri bilmeye, incelemeye ve onlardan bir şeyler öğrenmeye hakkı vardı. Jane Austen’in zamanında bir beyefendinin kızı ticaretle uğraşarak kendini alçaltamazdı, satış işlemlerinden bir romancı kadar uzak biri olsa bile. Fakat günümüzde, eh, işler bir hayli farklıydı, öyle değil mi?

BETH PATTILLO

Bugün yaşasaydı, başarısıyla bir servet kazanmak bir yana, hakkında övgüler düzülür, şerefine şölenler yapılır, röportajları yapılır ve hürmet görürdü.

“Peki Yenilmezler hakkında başka bilgi vermeyecek misiniz bana?”

Bayan Parrot beni dikkatle süzdü. “Hayır. Fakat sizi grubumuzun bir başka üyesiyle tanışmaya göndereceğim.”

Hırkasının cebinden zarfı çıkardı. Ön yüzü yukarı gelecek şekilde kucağıma koydu. “Bath’ta yaşıyor, o nedenle bir sonraki ödeviniz bu. Bu adrese gidip onunla görüşeceksiniz.” Zarfın üstüne el yazısıyla yazılmış adresi gösterdi. “Üçüncü görevinizin detaylarını size o söyleyecek.”

Önüme baktım.

BAYAN HESTER GOLIGHTLY

4 NUMARA SYDNEY PLACE

BATH

“Bu, ailesiyle Bath’a taşındığında Austen’ın yaşadığı sokaklardan biri.”

“Evet, orada bir süre yaşadı, fakat bu sadece bir tesadüf.”

“Bunlardan hiçbirinin tesadüf olduğuna inanmıyorum.”

Bayan Parrot meşhur gülümsemelerinden biriyle karşılık verdi. “Hayatım, tesadüfün gücüne inanmaktan asla vazgeçmemelisiniz. Eminim Jane Austen da size aynıni tavsiye ederdi.”

Austen’ın romanlarını defalarca okumuş biri olarak, bunu başımla onaylamaktan başka çarem yoktu. “Evet, sanırım haklısınız.”

“Peki, Bayan Golightly’ye sizi ne zaman beklemesini söyleyeyim?”

Zarfa baktım. Talimatlarını yerine getirmeye istekli ol-
sam da, artık kendime ait bir görevi yerine getirip, aslında
beyhude çabaların peşinden sürüklenip sürüklenmiyor ol-
duğumu ya da Bayan Parrot'ın deliliklerinin belli bir düzeni
olup olmadığını anlamak için küçük bir araştırma yapmanın
zamanı gelmişti.

“Öbür gün olur mu? Önce yapmam gereken önemli bir
iş var.”

“Bundan daha mı önemli?” Bayan Parrot kaşlarını kaldırdı.

“Daha önemli değil,” diye çabucak düzelttim. “Sadece...
gerekli demeliydim sanırım. Bu yeni görevi yerine getirebil-
mem için gerekli.”

Beni baştan ayağa süzdü. “Hımm. Pekâlâ öyleyse. Bayan
Golightly'ye sizi öbür gün beklemesini söyleyeceğim.”

“Teşekkür ederim. Belli bir saati var mı?”

“Öğlene doğru herhalde. Onunla buluşmadan önce etrafı
biraz gezmek isteyeceksiniz.”

“Evet. Evet, isterim.” Bath'a daha önce hiç gitmemiştim.
Yalnızca fotoğraflarımı görmüştüm, ama çalışmalarım sıra-
sında hakkında çok şey okumuştum.

“Peki öyleyse. Anlaştık.” Bayan Parrot ayağa kalkınca ben
de kalktım. Geldiğimiz yoldan geri dönmek üzere bahçede
ilerlemeye başladı. “Görevi yerine getirdikten sonra gelip
beni görün.”

“Peki, efendim.” Bahçeden çıkınca kapıyı arkamızdan
dikkatlice kilitledi. Kapıya kadar ona eşlik ettim. “Tekrar
teşekkürler. Döndüğümde görüşmek üzere.”

“Tabii, hayatım.” Uzandı ve yıpranmış elini koluma koydu.
“Size güvenmekle doğru kararı verdiğimi biliyordum.” Yine o

yumuşak gülümsemesiyle baktı. “Son günlerde bunu yapmak kolay değil. Ne yaptığımızı çok az insan anlayabiliyor.” Elini çekti ve evinin kapısını açmak üzere döndü. “İyi yolculuklar,” dedi içeride kaybolmadan önce.

Uzun bir süre eşikte bekledim, suçluluk duyuyor ve kendimden nefret ediyordum. Böyle tatlı, yaşlı bir hanımefendiye nasıl ihanet ederdim? Hem de her şeyiyle bana güvenmiş bir yaşlı hanıma? Bunların hepsinin bir oyundan ibaret olduğu ortaya çıksa bile, Bayan Parrot’ı ele verdiğim zaman kendimi bir sıçanın üzerindeki pirenin üzerindeki amip gibi hissedecektim.

Geleceğini düşün, diye fısıldadı kafamın içindeki küçük ses; Edward’ın sesine çok benzeyen o ses. Kadrolu bir profesör ve bir akademisyen olmanın sağlayacağı ayrıcalık uğruna yazma hayallerimden vazgeçmeme neden olan Edward’ın, evliliğimiz süresince yükselttiği, o kibir ve hırsın sesi.

“Ah, kapa çeneni,” diye söylendim, Bayan Parrot’ın merdivenlerinden hızla inerken.

Elinde evrak çantası ve şemsiye taşıyan takım elbiseli bir adam geçerken bana tuhaf tuhaf baktı. Onu görmezden geldim ve aniden ter içinde kalmış elimde üçüncü zarfı tutarak yoluma devam ettim.

On Birinci Bölüm

Madem Bayan Parrot şimdilik Jack Smith'le ilgili daha fazla bilgi vermek istemiyordu, onu buna zorlayamazdım, fakat bu, bütün kararları onun vermesini kabul edeceğim anlamına gelmiyordu. Ayrıca bu kendi başıma biraz araştırma yapamayacağım anlamına da gelmiyordu. Soru nerede yapacağımdı?

Bariz seçenek, kurumların en prestijlisi, British Library'ydi, fakat orası da rastgele girip raflar arasında gezebileceğiniz, alışlagelmiş anlamda bir kütüphane değildi. Hayır, sadece sıradan kitaplara bakmak için bile giriş kartı için kayıt yaptırmanız ve saatlerce, belki de günlerce, talep ettiğiniz materyallerin gizli stoklardan temin edilmesini beklemeniz gerekiyordu. Benimse o kadar zamanım yoktu; kart başvurusu yapacak ya da birinin ihtiyacım olan kitapları bulmasını bekleyecek kadar.

Anlaşılan halihazırda kütüphaneye erişimi olan ve biraz da nüfuz sahibi birine ihtiyacım vardı. İşe bakın ki tam da

öyle biriyle ikinci dereceden tarihî eser George tarzı bir evi paylaşıyordum.

Adam.

Fakat niyetimi belli etmeden ondan nasıl yardım isteyebilirdim?..

“British Library’deki sergileri gezmek ister miydin?” diye gayet kayıtsız bir ses tonuyla sordum ertesi sabah kahvaltı ederken.

Bath yoluna düşmeden önce amacımı gerçekleştirmek için bir günüm vardı, dolayısıyla bu eli alabilmek için daha kestirme yöntemlere başvurmak zorundaydım.

“Ben gördüm. Gayet güzel.” *Financial Times*’a dalmış, ikinci kahvesini içiyordu.

“Benimle gelip yeniden görmek ister misin?” Kayıtsız görünmek için elimden geleni yapıyordum, fakat ses tonumdan bir ipucu yakalamış olmalıydı.

“Amacın ne?” *Times*’ı bir kenara bıraktı ve kahvesinden bir yudum daha aldı. Dudaklarında bir gülümseme belirliyordu.

“Neden bir amacım olsun ki?”

Kahkahayla güldü. “İyi denemeydi, Emma. Benden gerçekten ne istiyorsun?”

Eh, kurnazlık da buraya kadarmış; benim hafif versiyonum bile. Belki de iyi yalan söyleyememem iyi bir şeydi. Öte yandan, belki aldatma konusunda daha becerikli olsaydım, Edward’ın ihanetini çok daha önceden fark edebilirdim.

“British Library’deki bazı kitaplara ihtiyacım var, fakat detaylarla harcayacak zamanım yok.”

Omuzlarını silkti. “Elbette. Yardımcı olurum.”

BETH PATTILLO

Gülümsedim. “Ve nadir el yazmaları sergisini gerçekten görmek istiyorum.”

“Yine de kitapları almak biraz vakit alabilir.”

Duraksadım. “Şey, aslında...”

“Evet?”

“Orada epey araştırma yapıyorsun. Düşündüm de, seni tanıdıklarına göre, yani belki, işleri biraz hızlandırabilirler.”

İşte şimdi geniş geniş sırtıyordu. “Demek senin için sadece kitapları almamı istemiyorsun. Biraz torpil yaptırıp kitapları derhal almamı istiyorsun.”

“Şey, evet.”

Güldü. “Peki, ama sırf gizli işler çevirmeye çalışırken çok sevimli olduğun için.”

Ben de gülmeye başladım ve sonra donakaldım. Ahşap masanın karşısında oturan Adam’a baktım, o da bana bakıyordu. Bir an için, aramızdaki bağlantıyla sarsıldım; karşılıklı bir çekim olduğunun sinyalini veren o şok ve farkındalık bileşimiyle. Titredim ve elim kahve fincanıma çarpınca sıcak kahve kucağıma döküldü.

“Ah!” Masadan fırlayıp lavaboya koştum. Tezgâhtan bir mutfak havlusu alıp bacaklarıma bastırdı.

“İyi misin?” Adam aniden yanımda bitivermişti. Yanağımda nefesini hissedebiliyordum. “Yandın mı?”

“İyiyim. Gerçekten. İyiylim.” Aramıza gereken mesafeyi koyabilmek için yana zıpladım. Kahve ve güzel bir tıraş losyonu kokuyordu. Dökülen kahvenin çoğunu emdikten sonra bile havluyu bacaklarıma sürmeye devam ettim. “Ee, bugün gidebilir miyiz?”

Adam komik bir bakış attı ve masaya döndü. “Kafaya takmışsın, ha?” Ve sonra bana şüpheyle baktı. “Tam olarak neyi araştırman gerekiyor?”

“Yalnızca Jane Austen’la ilgili ufak tefek şeyler. O kadar önemli bir şey değil.”

“Ya, o kadar önemsiz ki kendi kartın için kayıt yaptırılmaz ve kitaplarını normal bir insan gibi bekleyemezsin.”

Hay aksi. Merakını cezbetmemek de buraya kadarmış. “Bitirmek üzere olduğum bir makale için bir dipnotu doğrulamam gerekiyor sadece.” Evet, resmen yalan söylüyordum, ama iyi bir amaç içindi.

Adam’ın ifadesi, ağzının çevresindeki çizgiler ve gözlerindeki karanlık bana inanmadığını açıkça gösteriyordu. “Bak, Em, bana rapor vermek ya da seni huzursuz edecek hiçbir şeyi anlatmak zorunda değilsin.”

“Ama? ‘Ama’ diyeceksin, biliyorum.”

“Ama oradaki insanlarla ilişkilerimi iyi tutmam gerekiyor. Her ne yapıyorsan dürüst ve saygın bir şeyler olduğundan emin olmam gerek.”

“Dürüst ve saygın?” Omurgamdan aşağı buz gibi bir akım geçti. “Niye böyle düşünesin...” Ve sustum. “Ah, tabii. Akademik kabahatlerim.”

Adam’ın masumiyetim hakkında şüpheleri olmasının beni bu kadar incitmemesi gerekirdi, fakat incitti, hem de çok.

“Meşru bir amaç için meşru bir araştırma yapıyorum,” dedim ki bu doğrudu; her ne kadar çocukça bir dürtüyle bir ayağımı kaldırmak istesem de.

“Tamam. Sana yardım edeceğim.”

“Sahiden mi?”

“Sahiden.”

Ilık ve akışkan bir rahatlama hissi damarlarıma yayıldı. “Gidip elektronik katalogda bir tarama yapayım da hangi kitapları istediğimi söyleyeyim.”

Şansım yaver giderse Jack Smith’in gerçekten var olduğuna dair bir bahis, kuvvetli bir kanıt bulabilirdim. Adam’ın yanına gittim; sağduyum beni durdurmadan önce, ona sarılmak için duyduğum ani istek beni harekete geçirdi.

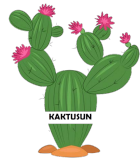
“Teşekkürler, Adam. Sana gerçekten minnettarım.”

“Bir şey değil.” Yine de hâlâ şüpheli görünüyordu. “Seninle gelmem gerekecek, biliyorsun. Fakat cazibemi kullanıp seni okuma odasına sokabilirsem, işine bakabilirsin.”

“Teşekkür ederim.” Sesimdeki içtenlik onu hain amaçlar uğruna kullanmadığıma inandırmış olmalıydı. Saatiime baktım. “Hangi kitaplara ihtiyacım olduğunu belirlemem için bana yarım saat ver.”

“Listeni yaptığın zaman onları ararım,” dedi Adam. “Kiminle konuşacağımı biliyorum.”

“Harikasin.” Bu kez ona yaklaştım ve kolunu sıkmak için uzandım. Kollarını önünde kavuşturmuş olduğundan elim pazısında kaldı. Çok sıkı bir pazı olduğunu belirtmeliyim. Özellikle de bir İngilizce profesörü için.

Aynı gün öğlene doğru, metronun Kuzey hattıyla tek seferde şehre inip British Library yoluna koyulduk. Adam dediği kadar vardı, bir şekilde yetkilileri beni okuma odasına almaya ve talep ettiğim kitapları önüme getirmeye ikna etti.

Kitaplar arasında –baskısı tükenmiş biyografiler ve Austen üzerine eleştirel yorumlar– hiç durmadan ümit ettim ki Jack Smith’in adını hiç değilse bir yerde göreyim, fakat araştırmamın beyhude olduğu anlaşıldı.

Öğleden sonra gözlerim kızarmış, bitkin bir haldeydim ve artık Bayan Parrot’ın bana boşa kürek çektiğine inanıyordum. Tüm bu süre boyunca Adam yanımda oturup kitap okudu. Kitabının üzerinden bakıp, ne yaptığımı görmeye çalışacağını sanmışım, ama gözlerini sayfadan ayırmadı.

“Olmuyor,” dedim; sabah ne kadar canlı idiysem şimdi de bir o kadar bezgin ve şevksizdim. “Aradığımı bulamıyorum.”

“Belki başka sefere.” Adam beni yüreklendirmeye çalışıyordu; bunu takdir ediyordum, fakat aynı zamanda samanlıkta iğne aradığımın da farkındaydım. Ne yazık ki Jack Smith gibi sıradan bir ismi olan bir iğneyi.

“Aradığım şeyin var olduğundan şüpheliyim,” dedim umutsuzca. Değerli bir günü bir hiç uğruna mı harcamıştım?

Adam kitapları iade etti ve okuma odasından birlikte ayrıldık. Nadir el yazmalarının bulunduğu sergi alanına doğru giderken hüsrânımı belli etmemeye çalıştım. Peşinde olduğum sır o kadar önemliydi ki, bunu açığa çıkarmak için kimseden yardım talep edemezdim, fakat çelişkili bir şekilde, eğer yardım isteyemeyeceksem ortaya çıkarmam da mümkün olmayacaktı.

“Buranın bu kadar karanlık olacağını düşünmemiştim,” dedim British Library’nin en nadir hazinelerine ev sahipliği yapan galeriye girerken.

Tıpkı eski bir katedralin içi gibi loş ve sessizdi. Cam kaplı teşhirler hem duvarlara sıralanmış hem de L şeklindeki

mekân boyunca büyük adalar oluşturmuştu. Sergi büyük değildi –belki birkaç okul dersliğinin toplamı kadar–, ama mekânda dolaşınca ziyaretçilerin kalabalığına rağmen neden o kadar sessiz olduğunu anladım. Pek çok insan için sergi, kalıntıların en kutsalını ihtiva ediyordu.

“Bunlar edebi el yazmaları,” dedi Adam, beni sol tarafa yönlendirerek. İlk teşhirde durdum. Bu vitrinde modern İngiliz edebiyatının doğuşu sergileniyordu; Beowulf, Sidney, Milton, Dryden. Nadir el yazmalarından göreceğim kadarını görmüştüm, fakat yan yana dizili bu yapıtlar, çok sevdiğim dilin ve edebiyatının bu nefes kesici kaydı, bir şekilde boğazımın düğümlenmesine neden oldu. Her el yazmasının yanında küçük açıklamalar, olabilecek en kısa arka plan bilgisini veriyordu.

Birinden diğerine ilerlerken Adam’ın yanımda olduğunun farkında bile değildim. İngiliz dilinin büyük yazarlarını çalışmak bir şeydi, orada durup gerçek yapıtlarına, el yazılarına, orijinal sayfada muhafaza edilmiş edebi ayak izlerine bakmak başka bir şey.

Ve orada, vitrinin sonunda, antika bir yazı masası duruyordu –daha ziyade ahşap bir kutu aslında– kâğıt, mürekkep, kalem uçları, kurutma kâğıtları ve gerekli diğer malzemeler içinde istiflenirken, kapağı kaldırılıp yazma yüzeyi olarak kullanılabilirdi.

“Bu onun,” diye fısıldadım. Adam’ın yanımda sırtıttığını hissedebiliyordum.

“Önünde diz çökmek ister miydin?”

Suratımı buruşturdum. “1990’ların sonuna dek bir akrabasının dolabında, valiz içinde saklanmıştı.”

Şaşırmış bir şekilde bana baktı. “Dalga geçiyorsun.”

“Hayır. Önümüzdeki yıllarda Austen’la ilgili ne tür şeylerin ortaya çıkacağını kimse bilemez. Yeğenlerinin çocuklarının her türden şeyi bir yerlere sakladıklarını tahmin ediyorum.” Bir de Yenilmezler’in elindeki zula var tabii.

Vitrine dönüp içindekileri dikkatle inceledim. Yazı masası açıldı ve üzerinde bir mektup duruyordu. Mektubun üzerinde bir kalem ve gözlük vardı, fakat yine de mektubu gayet açık görebiliyordum ve bu mektup son derece tanıdıktı; Bayan Parrot’ın verdiği fotokopilerden bile daha tanıdık. Eğer yaşlı hanımefendi beni kandırıdıysa, üst düzey bir kalpazanının hizmetlerinden yararlanmış olmalıydı.

“Orada da bir el yazması sayfası var,” dedi Adam, *Juvenilia*’nın⁶ bir kopyasına işaret ederek.

Ağlamamak için yanağımın iç kısmını ısırdım. Tam bir aptal gibi görünmek istememiştim. Sonuçta ciddi bir akademisyendim, bir hayran değil; fakat şu anda kendimi kesinlikle bir hayran gibi hissediyordum.

“Burada başka kimler var?” diye sordum, ilahi olana çok yaklaşmış bir inanan gibi devam etmek için kıvranarak.

Orada daha fazla durup masaya bakamayacaktım. Cam çevirili teşhirin yanında ilerlemeye devam ettik ve ben de böylesi muhteşem hazinelerin ışıltısından zevk almaya devam ettim.

6 Bir sanatçının gençlik dönemi eserlerini ifade eden bir terim olup, Jane Austen’in de ilk çalışmaları için de kullanılmaktadır. (yay.n.)

“Charlotte Brontë burada,” dedi Adam, *Jane Eyre*’nin son bölümünü göstermek üzere açılmış el yazması bir kitaba işaret ederken.

Okur, onunla evlendim.

En katı kalbi bile gözyaşlarına boğan bu akıldan çıkmayan sözlerin, beni ağlatmak için çok da uğraşmalarına gerek yoktu. Adam bana tuhaf tuhaf baktı, sonra elini cebine attı ve bir kumaş mendil daha çıkardı.

“Teşekkür ederim.” Gözlerimi ve yanaklarımı silerken gülümsedim.

“Dayanılmaz, değil mi?” dedi Adam. “Belki kafeye gidip bir fincan çay içsek iyi olur.”

“Ne kadar İngilizsin.” Gözyaşlarım arasında gülümsedim. İngiliz usulü *her derde bir fincan çayı* bu kadar sıkı savunan bir adamı sevmek zorundaydınız.

Galerinin hemen dışındaki modern kafede bir masaya oturduğumuzda, Adam karton bardağını avuçlarının arasına aldı ve gözlerimin içine bakmaya başladı.

“Pekâlâ, tam olarak ne arıyorsun, Emma? Bu kadar gizlilik niye?”

Ne gerçek ne de yalan olan bir cevap bulmaya çalışırken başka tarafa bakmak zorundaydım.

“Eğer benden yardım isteyeceksen, belki de bana güvenmelisin; sadece birazcık.”

Ona döndüm ve o anki ifademin en az yüreğim kadar soğuk olduğunu anladım. “Şu anda güven en güçlü özelliğim değil.”

Adam irkildi. “Mesaj alınmıştır.”

“Edward’dan sonra...”

Adam elini kaldırdı. “Bu kadarı yeterli. Ama yine de bir şeyi bulmaya oldukça kararlı görünüyorsun. Şuna ne dersin: Sana yardım etmeme izin versen, ama paylaşmak istemediğin hiçbir şeyi bana anlatmak zorunda olmasan?”

“Sahiden de araştırmam için bir veriyi doğrulamam gerekiyor,” dedim, ama kendimi tekrar etmeye başladığımın farkındaydım. İnsanın güvenilirliğini artırmasının en iyi yolu değildi bu.

“Bir veri için çok fazla sıkıntı gibi görünüyor.”

“Çok önemli.”

“Hımm.” Çayından bir yudum aldı. “Peki burada doğrulayamadıysan, bir sonraki adımın ne olacak?”

Daha büyük bir gizli sessizlik ittifakının bir parçası olarak, Jane Austen’in kayıp mektuplarının büyük bir kısmını muhafaza eden yaşlı bir kadınla buluşmak üzere Bath’a gitmeyi planladığımı ona söyleyemezdim. O yüzden, bunun yerine, omuzlarımı silktim. “Emin değilim.”

“Emma...” Sesindeki hayal kırıklığını duyabiliyordum. “Gerçekten buna inanacağımı mı sanıyorsun?”

“Neye inanacağını?”

“Şu çaresiz kadın numaralarına. Yemiyorum.”

“Kurtarılmayı bekleyen biçare kadın olmaya çalışmıyorum.”

“Orası belli.”

“Belli mi?” Tuhaf bir şekilde, suçlamaları kendimi daha kötü değil, daha iyi hissetmemi sağlamıştı.

“Peki, olaya benim gözümden bak,” dedi. “Edward’ı terk edecek kadar sağduyu sahibiydin ve birtakım akademik... ee... zorluklara rağmen buradasın ve senin için önemli bir

araştırmanın peşindesin. Bana kalırsa gayet çabuk toparlanmışsın.”

Tuhaf ama durumuma daha önce hiç bu gözle bakmamıştım, fakat Adam’ın ağzından çıkanları duydukça, içinde bulunduğum durumu bambaşka bir yerden görmeye başladım.

“Aslında bugün bir konuda daha yardımına ihtiyacım var,” dedim kendimi daha da cesur hissederek. Çaydan mıydı, Jane Austen’in yazı masasından mı, yoksa Adam’ın yürek-lendirmesinden mi bilmiyordum. Belki de hepsi birdendi.

“Burada senin için daha fazla iltimas yaptırabileceğimi sanmıyorum,” dedi, sanki benden korunmaya çalışırmış gibi ellerini kaldırarak. “Benim cazibem bile o kadar güçlü değil.”

Güldüm. “Bu seferki araştırma değil. Daha ziyade... ticari bir iş.”

“Bunun ne anlama geldiğini sormaya korkuyorum.”

Çantamdan sabahın daha erken saatlerinde oraya koymuş olduğum kadife keseyi çıkardım. Titreyen ellerle bağını çözüp içindekileri avucuma boşalttım. Tek taş pırlantam ve ona eşlik eden daha küçük taşlardan oluşan alyansım başımızın üzerindeki modern avizenin ışığı altında parıldadı.

“Nikâh yüzüklerin mi?” dedi Adam şaşırmış bir şekilde.

“Bunları rehin vermem gerekiyor, ama bu işlerin burada nasıl yürüdüğü konusunda hiçbir fikrim yok.”

Adam başını kaldırdı ve bakışları bakışlarımı yakaladı. “Emma...”

“Tartışmak istemiyorum, Adam. Sadece bunlardan kurtulmak istiyorum. Ve karşılığında ne kadar çok para alabilirsem almak istiyorum.”

Duraksadı, kelimelerini dikkatlice seçmekte olduğunu anlamıştım.

“Emma, parayı sana borç verebilirim. Bunu düşünmek için kendine biraz zaman tanı.”

“Ben bu kararı mutfağıma girip de onları...” Tam zamanında sustum, başımı salladım. “Bunlardan kurtulmam gerek, Adam. Bana yardım edecek misin? Sonra söz veriyorum, seni rahat bırakacağım.”

Gülümsedi. “Beni rahat bırakmanı istediğimden emin değilim. Sen piyasaya çıktığından beri hayat çok daha enteresan gelmeye başladı.”

Yanaklarımda bir kızarıklık belirdi ve neden olduğuna dair hiçbir fikrim yoktu. Ama belki de vardı. Birazcık.

“Bak, Em, belki bir gün yüzüklerini rehin vermek falan isteyebilirsin. Fakat bugün buna hazır olduğunu sanmıyorum. Henüz değil.”

Olayın en sıkıcı tarafı onun haklı olmasıydı. Tüm olan bitene rağmen, bir avuç para uğruna yüzüklerimi bir yabancıya vermek düşüncesi içimin tekrar sızlamasına sebep oluyordu.

“Ama...”

“Dediğim gibi, parayı sana borç vereceğim. Ne zaman istersen geri ödeyebilirsin... yani, ne zaman ödeyebilirsen.”

Anlayışı ve cömertliği beni utandırdı. Hakkımdaki fikirlerinde haklı olduğu düşünülecek olursa, fazlasıyla ince davranıyordu. Edward’la kendimi güvende hissettiğim anda arkadaşlığımızın kolayca bitmesine izin vermiştim.

“Anne-Elise’in ikimizi aynı anda davet etmiş olmasına memnunum,” dedim. “Seni özledim, Adam, ve yardım ettiğin için gerçekten müteşekkirim.”

BETH PATTILLO

“Sorun değil,” dedi. Saatine baktı. “Çayını bitirdiysen, gitsek iyi olur.”

“İyi fikir.” Orada oturup, Adam’la konuştukça ve gözlerinin içine baktıkça kendimi giderek daha savunmasız hissetmeye başlamıştım ve savunmasızlık bir daha asla kaldıramayacağım bir şeydi.

Kendime bu katı hatırlatmayı yaptıktan sonra Adam’ı takip ederek kafeden, kütüphaneden dışarıya, Londra’nın egzoz kokulu havasına çıktım.

On İkinci Bölüm

Günümüz insanları için bir mektup almanın hayatı nasıl değiştirdiğini hayal etmek zordur. Günümüzde kötü haberler telefonla, e-postayla ya da telefon mesajıyla gelir. Fakat Jane Austen'in zamanında önemli haberler postayla taşınmak zorundaydı ve birçok tarihî olayı, dönüm noktası olabilecek anları hâlâ sayfaların üzerinde görebiliriz.

Bath'a giden trende Jane Austen'in mektuplarından oluşan ktiabımı açtım ve Jack Smith'le ilgili bir ipucu bulabilmek için sayfalar arasında gezindim. Jane'in onunla ilişkisine dair birkaç iz duruyor olmalıydı; gerçi Cassandra'nın, kız kardeşinin vasiyetini yerine getirme konusunda kimsenin tahmin edemeyeceği kadar titiz olduğundan şüphelenmeye başlamıştım. Var olan mektuplardan bazıları elbette düzeltilmişti –genellikle bir makas yardımıyla–, fakat genel kanı Cassandra'nın yalnızca kardeşinin kindar yorumlarını ve bir hanımefendiye yaraşmayacak, bedensel konularla ilgili yazılarını çıkarttığı yönündeydi.

Bayan Parrot'la münasebetlerim artık Cassandra'nın mektupları iki kategoride toplamış olabileceğini düşünmeme sebep olmuştu: halkın tüketimine, yeğenler ile arkadaşlara hediye edilmeye yaraşacak kadar sıradan olanlar ve bir de Yenilmezler tarafından saklanmış olanlar.

Var olan mektupları incelerken, Jack Smith'in bahsinin geçtiği mektupların ikinci kategoriye girdiğini fark ettim. Bu da bana umut verdi, ama aynı zamanda da beni şimdiki Yenilmezler'in, Bayan Parrot'ın ve tanımadığım Bayan Golightly'nin iyi niyetine daha da bağlı hale getiriyordu. Bana söylediklerini aynen yerine getirmeliydim, ki bu sırlarını saklamaya devam etmek anlamına geliyordu; özellikle de Adam'dan. Yanımdaki koltuğa baktım, tren varış noktasına doğru ilerlerken Adam uyuyordu.

O sabah fark ettirmeden evden çıkmayı başaramamıştım. British Library entrikasından ve beni yüzüklerimi rehin vermekten vazgeçirdikten sonra, şüpheli bakışlarla beni inceleyip durmuştu. Besbelli neyin peşinde olduğumu merak ediyordu, fakat en azından başka soru sormayacak kadar kendini tutabiliyordu. Onun yerine, kendini Bath gezime davet ettirip, tren biletlerinin parasını ödemişti ve şimdi Bayan Golightly'yle olan randevuma gitmeden önce onu nasıl ekeceğimi bulmam gerekiyordu.

Tren şehir sınırlarından çıkıp İngiliz kırsalının uçsuz bucaksız manzarasına açılınca rahatladım. Geçtiğimiz son birkaç hafta kendimi sanki önceden yazılmış bir rolü oynuyormuş gibi hissederek olmuşum. Her ne kadar babamın Tanrı'nın planı diye tabir edeceği şeye olan inancımı kaybetmiş olsam

da, bir şekilde taşlar yerine oturuyordu. Tek sorun takip ettiğim yolun beni zafere mi yoksa felakete mi sürükleyeceğini bilemememdi ve geçmişime bakılacak olursa felaket daha muhtemel görünüyordu.

Önceki gün, yüzüklerimi hatırı sayılır miktarda para karşılığı elden çıkarmaktan son anda vazgeçtiğimde, yaptıklarımın benden çok daha önemli bir şeyin parçası olduklarını düşünmüştüm; sanki daha büyük bir oyunun piyonuymuşum gibi. Yüzükleri bırakmam gerekirdi. Bir tomar para ihtimali karşısında sevinçten dans etmem gerekirdi. Onun yerine, beklenmedik bir duygusallık yaşamıştım. Edward her zaman bir diktatör olmamıştı. Bir zamanlar mutluyduk. Yüzüklerim de işte bana bunu hatırlattı. Adam haklıydı. Onlardan ya da o anılardan ayrılmaya henüz pek hazır değildim.

Yanımda uyuklayan adam da, tabii, bir başka beklenmedik zorluktu, ama aynı zamanda hoş bir sürprizdi de. Kendime gerçeği itiraf edecek olursam, Adam'ı son derece çekici buluyordum. Hep bulmuştum. Ve tabii onunla birlikte olmanın kolay olduğunu da hep biliyordum. Ve...

Dur! Kendimi uyardım. Bu delilikti. İhtiyacım olan son şey eski bir arkadaştan hoşlanmak kadar düşüncesiz bir davranışın içine düşmektir. Hayır, etrafında dolanacağım tek erkek gizemli Jack Smith olacaktı. Kaybettiğim her şeyi bana geri verme kudretine sahip tek kişi oydu. Şu anda aklımda olan tek erkek oydu.

Austen'ın mektuplarını son bir kez daha gözden geçirdiğimde, tren Bath kaplıcalarındaki istasyona yaklaşıyordu, ben de Adam'ı uyandırımdı. "Geldik."

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

“Hıı?” Kalkıp bir gözünü açtı. “Ne?”

“Bath’a geldik.”

Dik oturup gözlerini kırıştırdı. “Ne çabuk?”

Güldüm. “Bir buçuk saat oldu.”

“İnanmıyorum.” Ama o ağır ve tembel bir şekilde sırttı ve o anda içim titredi. Derin bir nefes alıp, sahip olduğumu bildiğimden daha büyük bir kararlılıkla bunu yendim.

“Haydi. Gidelim,” dedim.

“Peki, efendim.”

Trenden inip, yüksek, Viktorya tarzı istasyondan çıkınca Bath’a girmiş olduk. Araştırmalarımın biliyordum ki şehir Jane Austen’in zamanından bu yana pek değişmemişti, ama üzerinde kendi silüeti olan mutfak havluları ve fincanları satan dükkânları görse ne yapardı bilemiyorum. Binalar gün ışığında altın gibi parlıyordu; klasik George tarzı hatları bir Austen romanı kadar zarif ve zamansızdı. Yerel bir kireçtaşından yapılmışlardı ve bal rengi görünümleri ile sadelikleri zarafet ve zevk göstergesiydi; zemin katlarında bir fast-food balık büfesi olsa bile.

“Nereden başlamayı düşünüyorsun?” diye sordu Adam.

Elbette, Google’ın haritalar bölümünden çalıştığım için tam olarak nereye gideceğimi biliyordum. Şehrin ortasından katedrali ve Roma hamamlarını geçip Pulteney Köprüsü’nden Sydney Bahçeleri’ne. Bayan Golightly, Sydney Place’te eski bahçenin karşısındaki bir evde olmalıydı. Fakat bir şekilde, burası ile orası arasında, aniden gergin görünmeye başlayan Adam’dan kurtulmam gerekiyordu. Sanki aniden ortaya

haydutlar çıkacak ve onu silah tehdidiyle soyacaklarmış gibi etrafına bakıp duruyordu.

“Bak,” dedim, elimle işaret ederek. “Sanırım merasim alanı şu tarafta.” Merasim alanı şehir merkezinde küçük bir parktı. “Haydi oraya gidelim.”

“Onun buradan neden o kadar nefret ettiğini anlamıyorum,” dedi Adam, caddede yürürken hâlâ etrafına bakınıyordu. “Harika bir yer.”

Vadinin her iki yanından dik tepeler yükseliyordu. Sağımızda ağaçların arasından tepenin üzerinde yerel üniversite binalarının çatılarını görebiliyordum. Solumuzda Bath’ın 1700’lerde inşa edilmiş eski kısmı uzanıyordu, ki o zamanlar şehir meşhur bir şifa yöresiydi. Aristokratlar ve asiller şehrin altındaki kaynaklardan akan suyu –hem içeriden hem de dışarıdan– almak için gelirlerdi. Ve işte orada, önümüzde, Bath Manastırı’nın çan kulesi göğe yükseliyordu.

“Özünde bir köy kızıydı,” dedim. “Bath onun bildiği her şeye yabancıydı.” Yalnızca birkaç gün önce Steventon’a yaptığımız geziyi düşündüm. Hareketli kaplıca şehri Austen’in sakin kasabasının antitezi gibiydi. “Ailesi taşınacaklarını söylediğinde bayılmasına şaşırmamalı.”

Babası, modern deyimiyle, emekli olduğunda Jane Austen yirmi beş yaşındaydı ve ailesi, Bath’taki kiralık eve taşınırken bütün mobilyalar ile kitapları ve Jane’in değer verdiği her şeyi satmaya karar vermişti. İşte şimdi, şehirden hoşlanmamasında Jack Smith’le ilişkisinin bir rolü olup olmadığını merak ediyordum. Sırf gözde ve tanıdık olduğu için mi Hampshire’da

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

kalmak istemişti? Yoksa orada kalırsa Jack'i görme ihtimali daha mı yüksek olacaktı?

"Hampshire'a o kadar mı bağlıydı?" diye sordu Adam düşüncelerimi yankılayarak.

"Sanırım o yüzden oldu-bittiye getirinceye kadar ona söylememişler," dedim. "Ona itiraz fırsatı vermemişler."

Pulteney Köprüsü'nün hemen altında bir bataklıktan akan nehre bakan geniş, taş bir korkuluğun kenarında durduk. Köprü alışılmışın biraz dışındaydı, zira her iki tarafında da dükkânlar vardı; dolayısıyla daha çok nehrin her iki yanına da yayılan uzun bir bina gibiydi.

"Bir-iki saat içinde burada buluşmaya ne dersin?" diye sordum, suratıma sahte bir gülümseme yapııştırıp. Şayet daha fazla parıldamam mümkün olsaydı, standart yüz watlık bir ampul niyetine kullanılabilirdim. "Benimle gelmiş olmandan memnunum, fakat sadece burada, Bath'ta olabilmek için biraz zamana ihtiyacım var. Sadece hepsini içime çekmek için. Anlıyor musun?"

Surat ifadesinden neden bahsettiğim hakkında en ufak bir fikri olmadığını anlamıştım.

"Bu bana anlatmadıklarının bir parçası mı?" diye sordu, kafası karışmış bir halde.

"Evet, tamam mı? Öyle. Fakat bu bir sır, bu yüzden yalnız gitmem gerekiyor."

"Gitmek mi? Sadece burada *olmaya* ihtiyacın olduğunu sanıyordum." Gözlerindeki alaycı parıltı midemin çok da nahoş olmayan bir şekilde kasılmasına sebep oldu.

“Adam...”

“Tamam, tamam.” Saatine baktı. “Geç bir öğlen yemeği için buluşabilir miyiz? Tek başıma yemeyi sevmiyorum.”

“Saat birde Sally Lunn’ın Yeri’nde buluşalım mı?” diye sorarken teklifim hoşuma gitmişti. Jane Austen’in zamanından çok önce bile bu küçük çay dükkânı kendi ismini verdiği çörekleriyle meşhurdur.

“Orası biraz turistik değil mi?”

Etrafımdaki iki katlı turistik gezi otobüslerine ve hemen her dükkânın vitrinini süsleyen Jane Austen hediyeliklerine baktım. “Burada turistik olmayan bir şey var mı?”

Adam başıyla onayladı. “Aslında, epey bir şey var, ki şayet iddia ettiğin gibi bir Austen uzmanıysan bunu bilmen gerekir”

“Hıh.” Buna verecek iyi bir cevabım yoktu, çünkü haklıydı, o yüzden alınmış görünmekle yetindim.

“Pekâlâ. Saat birde Sally Lunn’ın Yeri’nde buluşuyoruz.” Durdu. “Ama dikkatli ol, Emma. Lütfen.”

“Dikkatli mi? Neden? Araştırma yapıyorum, CIA için casusluk değil.” Hem korumacı tavrından rahatsız olmuş hem de iyiliğimi düşünüyor olmasından dolayı heyecanlanmıştım.

“Nasıl istersen.” Omuzlarını silktili, fakat onu sinirlendirdiğimin farkındaydım.

“Beni düşündüğün için teşekkür ederim.” Uzanıp kolunu tutmayacak kadar akıllıydım. Orada hissedeceğim gücü hatırlamaya ihtiyacım yoktu. “Lütfen anla beni. Bunu yalnız başıma yapmam gerekiyor.”

“Peki.” İfadesi rahatladı. “Sonra görüşürüz.”

Böylece dönüp manastıra ve Roma hamamlarına doğru uzun ve kararlı adımlarla kaldırımı aşarak yürümeye başladı. Bilmesem, onun da bir randevusu olduğunu düşünürdüm. Bense orada nehri kuşatan merasim alanının kenarında kalmış, bir sırrı taşımanın, geriye kalan tek müttefiğimi kendime yabancılaştırmama değip değmeyeceğini düşünüyordum.

Bayan Hester Golightly’nin Sydney Place’teki evinin içi çok da beklediğim gibi değildi. Axminster halılar, Staffordshire porselen köpekler, belki bir Robert Adams şömine hayal etmişim, ki bunların hepsi Austen romanlarından çıkmaydı ve yüzde yüz İngiliz’di. Judi Dench’in tıpatıp benzeri olan o ufacık kadın beni içeri davet ettiğinde, bunların yerine, kendimi çağdaş iç mimariye tek renkle riayet eden bir mekânda buldum. Binanın dışı tam anlamıyla George stili olabilirdi, fakat içeride her şey şık ve moderndi.

“Bayan Grant, ne hoş bir ziyaret,” dedi Bayan Golightly beni salona davet ederken. Kanepe o kadar temizdi ki gözlerimi acıtıyordu. “Oturmaz mısın? Çay alır mıydın?”

Dilim tutulmuştu, evet anlamında başımı salladım. Hester Golightly’nin kısacık kesilmiş sarı saçları vardı ve son moda kot pantolon üzerine fosforlu yazıları olan kapüşonlu bir ceket giymişti. Kanepeye oturmamı işaret etti. Korku ve

titremeyle dediğini yaptım. Bu lekesizliğe trenden taşıdığım herhangi bir şeyi bulaştırmamak için dua ettim.

“Seyahatin nasıldı?” Çaydanlığı alıp fincanlara doldurmaya koyuldu. “Ve lütfen bana Hester de.”

“Evet. Tamam. Tabii.” Buna hazır değildim... normallığe, tabii eğer böyle bir kelime varsa. Kanepeye dikkatlice oturdum.

Hester güldü. “Şaşkınsın!” Yanımda oturduğu sandalyeden uzanıp dizimi okşadı. “Bayan Parrot’la vakit geçirdikten sonra buraya gelince hep şaşkın olurlar, zavalcılıklar. Birbirimizden ancak bu kadar farklı olabilirdik, değil mi?”

Bunun cevap gerektirmeyen bir soru olduğunu düşündüm. Bayan Golightly neredeyse nefes almadan konuşmaya devam etti. “Eh, bu noktaya kadar geldin, bu iyiye işaret. Bayan Parrot kesinlikle emin olmadığı birini asla bana göndermez.” Tam fincanı bana uzatacakken geri çekti. “Sormayı unuttum. Süt? Şeker?”

“Hayır, teşekkür ederim.” Katıksız kafeine olan ihtiyacım la porselen fincana uzandım.

“Evet, buraya geldin ve şüphesiz kafan sorularla dolu.” Gizemli bir biçimde gülümsedi. “Bu en güzel kısımdır; yani, bir Yenilmez olmanın. Bir sürü nefis, meraklı soru.”

Çaydan bir yudum almamla dilimi yaktım. Acıdan gözlerim yaşardı ama dayandım. “Anladığımı kadarıyla bana vereceğiniz bir görevi yerine getirmem gerekiyor.”

Arkasına yaslanıp, sıcaklığına aldırmadan çayını yudumladı. “Tabii. O da var. Yoksa bu kadar eğlenceli olmazdı.”

Kimin için eğlenceli? diye sormak istedim, ama sormadım. “Bayan Parrot soru sorulmasını istemiyor gibi görünüyordu ya da şifreli cevaplar veriyordu.”

“Eh, evet, kapı bekçisi rolünü pek sever. Bazen kendini rolüne fazla kaptırıyor diye düşünüyoruz.”

Düşünüyorsunuz? Bunlar kaç kişiydi, Tanrı aşkına? Ben so-ramadan konuşmasına devam etti. “Peki, sanıyorum Jack Smith’le ilgili taşları yerine koydun.”

“Sanırım.” Çayım yeterince soğuduğuna göre dikkatlice bir yudum alabilirdim. Kanepeye damlatmaktan o kadar korkuyordum ki, elim titriyordu. “Babasının bir öğrencisiydi ve Steventon’dayken birbirlerinden hoşlanmaya başlamış olma-lılar. En azından cemaat kayıtlarına yazdıklarına bakılacak olursa Jane ondan hoşlanıyordu.”

“Evet. Çok güzel. Öyleyse bir sonraki adıma hazırsın.”

“Nedir o?”

Hester fincanını masaya bıraktı. “Jane Austen hayatta en çok neyi severdi?” diye sordu gülümseyerek.

Doğru cevabı aramak üzere sustum. Ailesini, okumayı, arkadaş ziyaretlerini severdi. Bir de roman yazmayı, elbette. Fakat hepsinden önemli bir şey vardı bayıldığı.

“Dans etmeyi,” diye yanıtladım. “Dans etmeyi severdi.” Hem yayınlanan mektuplarında, hem de ailesinin ve arkadaşlarının mektuplarında Austen’ın bir dans düşkünü olduğu fikri ortadaydı.

“Bath’ı sevmiyor olabilirdi,” dedi Hester, “ancak salonlardaki balolara bayılırdı.” Gösterişli bir hareketle fincanının yanında duran zarfa uzandı. “Bunu şimdi okuyabilirsin.”

“Görevi tamamlamadan önce mi?”

“Evet.”

Büyük bir hevesle zarfı elinden alıp, Noel ağacının altındaki hediye yığınının saldıran küçük bir çocuğun sabırsızlığıyla yırtıp açtım.

“Dikkatli ol,” diye uyardı Hester. “O orijinal.”

Ellerim anında durdu. “Orijinal mi?”

“Artık fotokopilerden sıkılmışsındır diye düşündüm.”

“Şey, evet. Yani, emin misiniz?” Kafamı kaldırıp ona baktım, şaşkınlığıma gülüyordu.

“Bayan Parrot sanki kutsal yazmalarım gibi mektupların üzerine titrer, fakat ben ziyaretçilerimin onlara dokunmalarına izin vermenin çok daha iyi olduğu kanısındayım.” Gözleriyle beni uyardı. “Çok dikkatli bir şekilde, elbette.”

“Evet. Tabii.” Birkaç dakika önce ne kadar sabırsızdıysam, şimdi de o kadar özenliydim.

British Library’de gördüğüm mektubu düşündüm; yalnızca galerinin loş ışığına maruz kalacak şekilde camın arkasında muhafaza edilmişti. Belki de Hester Golightly böylesi bir hazineye biraz özensiz muamele ediyordu, ama bu, zarfın içinden sararmış kâğıt parçasını çıkarmama engel olmadı. O tanıdık, düzgün el yazısı kalp atışlarımı hızlandırmıştı. Yukarıdaki tarihi görünce nefesim kesildi.

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

BATH, 3 HAZİRAN 1801

Ve ardından hitap.

Sevgili Jack...

Önce sahte olduğunu düşündüm. Kâğıt titreyen ellerimde sallanıyordu. “Ona yazmış olamazdı,” dedim, hoşnut bir ifadeyle beni izleyen Hester’a, “tabii eğer...” Elimdeki kâğıt parçasının ne anlama geldiğini düşününce sessizliğe büründüm.

“Tabii eğer onunla nişanlanmadıysa,” diye Hester benim yerime tamamladı. “Derler ya, işler çetrefilleşiyor.”

Yeniden mektubun üzerindeki tarihe baktım. Ailesi Mayıs 1801’de taşındıktan hemen sonra Bath’ta yazılmıştı. Mayıs ayındaki taşınma ile 1804 sonbaharı arasındaki dönemden hiçbir Austen mektubunun ortada kalmadığını kaynak kitaplara başvurmadan gerek olmadan biliyordum. Bu hiçbir zaman yeterince açıklanamamış uzun bir boşluktu.

Pek çok uzman Austen’ın sessizliğini Bath’ı sevmemesine bağlamıştı. Fakat Jane Austen gibi hevesli bir mektup yazarının yaşam koşullarından memnun değil diye bu işi topyekün bırakmış olabileceği hiçbir zaman aklıma yatmamıştı. Aslında, bunun tam tersi –Steventon’la ve Hampshire’daki arkadaşlarıyla bağlarını koparmamak için bir sürü mektup yazmış olması– daha muhtemel görünüyordu.

... çarşamba günü baloda tekrar görüştüğümüzde. Yeni elbisem Cassandra'nın hoşuna gitmedi, lakin ben elbisemi her şeyden daha çok beğeniyorum ve bundan böyle kendimi modanın takipçisi kabul edeceğim...

“Fakat eğer ona yazdıysa, nişanlanmış olmaları şart mı?”

Jane Austen her şeyden önce, fakirleşmiş bir beyefendinin kızı olarak sahip olduğu tek değerli şeyi -itibarını- koruyabilmek adına, görgü kuralları konusunda titiz biriydi. *Akıl ve Tutku*'daki Marianne'i ve ikiyüzlü Willoughby'ye yazdığı yığınla mektubu düşündüm. Marianne'in annesi ve kız kardeşi mektupları nişanlandıklarının gayriresmî kanıtı olarak kabul etmişlerdi. Fakat yanılıyorlardı. Austen'in bir beyefendiyle ancak nişanlı olduğu takdirde yazışacağını varsaymakla ben de mi yanılıyordum?

“İnsan öyle düşünüyor,” dedi Hester Golightly kaşlarını kaldırarak. “Fakat o mektupta ebedi aşk ilanları yok. Belki de bildiğimizden daha hoppa biriydi.”

Çabucak aklımdan bir hesap yaptım. Jane Austen mektubu yazdığında, yirmi altı civarında olacaktı. Mektubun içeriğinden Austen ve ailesi Bath'a vardıktan kısa bir süre sonra Jack Smith'in de oraya gitmesinin beklendiğini çıkarırdım. Salonlarda dans edeceklerdi. Peki, sonra ne olmuştu? Gönderdiği adresi görmek için mektubu çevirdim.

Sidmouth. Austen ve ailesinin 1801 yazında ziyaret ettikleri bir tatil kasabası. Acaba oraya Jane nişanlısını görebilsin diye özellikle mi gitmişlerdi? Yüzbaşı Jack Smith gemiye

çağırıldığı takdirde hemen görevinin başına geçebilmek için sahile yakın kalmak istemiş olabilirdi.

“Çoğunluğun bildiği bir nişanı sır olarak saklamış olmalarının yolu yok,” dedim, hem Hester Golightly’ye hem de kendime. “Cassandra kardeşinin mektuplarını kırpmış ve saklamış olabilir, fakat diğer herkesin iletişimini sansürleyebilmiş olmasına imkân yok.”

“Öyleyse gizli bir nişan olmalı,” dedi Hester gülümseyerek. “Ya da çok şaşırtıcı bir uygunsuzluk.”

“Ondan böyle bir şey beklemezdim.”

“Belki de gerçekten kim olduğumuz beklenmedik olanda saklıdır.” Hester bu açıklamayı Delfi’deki kâhin gibi yapmıştı.

“Kafam çok karıştı.” Mektubu dikkatle katladım ve tekrar zarfın içine soktum. “Artık neye inanacağımı bilmiyorum.”

“Bir çay daha al, tatlım,” dedi Hester demliğe uzanıp fincanımı doldururken. “Her zaman işe yarar.”

“Peki, görevim nedir öyleyse?” Çayı doldurmasını bitirmeden sordum. Bu mektupla, onun manası ve şaşırtıcılığına eşdeğer olabilecek neyi birleştireceklerini tahmin bile edemiyordum.

Hester başını kaldırdı. “E, bir balo salonunda dans etmelisin tabii.”

Dans? Balo salonunda? Güldüm. “Şaka yapıyorsunuz.”

Demliği tekrar tepsiye koydu. “Ah, hayır, tatlım. Dans konusunda asla şaka yapmam.”

“Peki, kiminle dans edeceğim?” Şimdi kendimi bir turist kalabalığının ortasında dönüp dururken hayal edebiliyordum.

“Yakışıklı, genç bir adamla dans etmelisin; Jane Austen olsa öyle yapardı. İşte o zaman Jane’in Bath’tayken kendini nasıl hissettiğine dair bir fikrin olacak.”

“Bayan Golightly...”

“Hester, tatlım. Ve gerçekten, bu görev o kadar da zor değil. Bath’ta tanıdığın erkek var mı?”

Etrafta dolaşıp Sally Lunn’ın Yeri’nde benimle buluşmayı bekleyen Adam’ı düşündüm. “Buraya birlikte geldiğim adam,” dedim istemeye istemeye.

“Harika o zaman.” Hester neşeyle ellerini kenetledi. “Senin için birini ayarlayabilirdim tabii, ama tanıdığın biri olursa çok daha iyi olur. Hoşlandığın biri.”

“Hoşlanmıyorum...”

“Elbette hoşlanıyor olmalısın.” Söylediğimi reddeder biçimde elini salladı. “Onu Bath’a getirdin. Şimdi çayını bitir, tatlım. Balo salonları bekliyor.”

“Sonrasında ne yapacağım?”

“Sonra mı?”

“Evet. Buraya mı geleyim? Bir mektup daha mı vereceksiniz?”

“Ah, Tanrım. Sanırım Londra’ya dönüp tekrar Bayan Parrot’ı göreceksin.”

“Pek emin değilmış gibisiniz.”

“Yani, açık konuşmak gerekirse, tatlım, bu noktada... araştırmacılarımızın çoğu bizim bir grup üşütük moruk olduğumuza karar verip cehenneme gitmemizi söyler.” Güldü. “Sen yeni bir soluksun.”

Harika. Demek ki aklı başında çoğunluğun içinde değilim. “Bayan Golightly...”

“Hester, tatlım. Haydi bakalım.” O ayağa kalkınca ben de otomatik olarak kalktım. “Balo salonlarına giden yokuşu tırmanmadan önce öğle yemeği yemelisin.”

Açık olup olmadıklarını bile bilmiyordum. Bayan Parrot ile Hester Golightly’nin bir tür tuhaf Austen tuzağının parçası olup olmadıklarını da kesinlikle bilmiyordum. Adam’ı benimle dans etmeye nasıl ikna edeceğimiyse hiç bilemiyordum, fakat hâlâ masada çay tepsisinin yanında durmakta olan o zarfın görüntüsü beni heyecanlandırdı.

Ayrıca, başka şansım da yoktu; her şeyimi buna bağlamıştım. Başka seçeneğim kalmamıştı.

“Tanıştığımıza çok memnun oldum, tatlım,” dedi Hester beni kapıdan uğurlarken. “Umarım sen ve senin şu genç adam Bath’ta harika bir gün geçirirsiniz.”

“Teşekkür ederim.” Başka ne diyebileceğimi bilemedim.

“Bir şey değil.” Uzanıp şöyle bir sarıldı. “Eminim çok başarılı olacaksın. Sadece kalbini izle. Her zaman istediğimi elde etmenin en iyi yolunun bu olduğunu görmüşümdür.”

BETH PATTILLO

Onunla tartışmak, ona şu ana kadar hayatımda kalbimi izlemenin beni felakete sürüklemiş olduğunu anlatmak istemedim, bu yüzden sadece başımı salladım, veda ettim ve şehir merkezine döndüm.

On Üçüncü Bölüm

Besbelli yapılacak tek bir şey vardı. Jack'le... yani, Adam'la buluşmalıydım. Adam'la buluşup onu balo salonlarına sürüklemeli ve benimle dans etmeye ikna etmeliydim. Ama önce öğle yemeği ısmarlayıp onu kıvama getirecektim. Sally Lunn'ın Parade Caddesi'ndeki evi Bath'ın, George dönemi öncesinden kalma, en eski eviydi. Yerel efsaneye göre genç Fransız kadın şehre 1600'lerin sonlarına doğru gelmiş ve adını verdiği çörekleri satmaya başlamıştı. Restoran bu meşhur ekmeği, her tür tatlı ve lezzetli sosla hâlâ servis ediyordu. Sally Lunn çörekleri hakkında bir şeyler okumuştum, fakat hiç denememiştim.

Kararlaştırdığımız buluşma saatinde restorana vardım, fakat Adam ortalarda görünmüyordu. Çıkıp onu aramaya çekiniyordum; ben aranırken gelir diye korkuyordum, bu yüzden restoranın ön camının önünde dikilip, sürekli ayak değiştirerek ekilmiş gibi görünmemeye çalıştım.

Beş dakika geçti. Sonra on. Ve yarım saat sonra Adam'ın gelmeyeceğini anladım. Ümidim yavaş yavaş beni terk ediyordu ve sonunda dibe indi. Adam çok güvenilir görünüyordu, hem bana yardım etmek için o kadar da istekliydi. Trene atlayıp Londra'ya mı dönmüştü acaba? Bath'ta daha iyi bir yemek arkadaşı mı bulmuştu? Hiçbir fikrim ya da onunla temasa geçmemin bir yolu yoktu.

Teslim olmuş bir iç çekişle, Sally Lunn'ın Yeri'nden ayrılıp manastıra doğru yola çıktım. Onu geçip, beni balo salonlarının dik yokuşuna götürecek olan uzun caddelerden birini bulacaktım. Bir dans partneri bulamasam da mekânı görmek ve Jane Austen'in burada dans ederken neler hissettiğini en azından hayal etmek istiyordum.

Tepeye tırmanmak azımsanacak bir iş değildi; zirveye varmadan çok önce oflayıp puflamaya başlamıştım. Austen'in zamanındaki nazik hanımların gerekli kas gücünü sağlayacak bir çift iri yarı hamalın taşıdığı tahtirevanları beklemelerine şaşmamalıydı. Neyse ki sonunda kendimi balo salonlarının önünde buldum. Ana giriş üçgen alınlığı ve destekleyici kolonlarıyla küçük bir Yunan tapınağını andırıyordu. Altından geçip içeri girdim.

Balo salonları Jane Austen'in zamanında balolar, konserler, iskambil partileri ve diğer eğlenceler için kullanılırmış. Bu mekânlar dört büyük alandan oluşuyordu; bir tür ana koridor vazifesi gören Oktagon, Oyun Odası, Çay Odası ve son olarak Balo Salonu. Bunları okumuştum tabii, fakat yolculuğumun şimdiye kadarki kısmında olduğu gibi, ihtişamlarına ya da Austen'in zamanından bu yana ne kadar az değişmiş olduklarını görmeye hazırlıklı değildim.

“Yardımcı olabilir miyim?”

Sağıma döndüğümde elli yaşlarında bir kadının yaklaşmakta olduğunu gördüm. Dar eteği ve düzgün saç modeli çok şey anlatıyordu.

“Evet. Mümkünse etrafı gezmek istiyordum.”

Somurtup başını salladı. “Üzgünüm ama şu anda kapalıyız.”

Kapalı mı? “Özür dilerim, kapıdaki tabelada diyordu ki...”

“Bu akşam özel bir parti için kapalıyız.”

Etrafa bakındım. Ortalıkta bu kadın ve benden başka kimse yoktu. Yüz ifademden düşüncelerimi okumuş olmalıydı.

“Çiçekçiler her an gelebilirler. Bir müşteri için özel bir resepsiyon düzenleyeceğiz.”

“Lütfen, çabucak etrafı gezebilir miyim? Ta Amerika’dan buraya sırf bu salonları görmek için geldim.” Yani, bir bakıma öyleydi. Gerçeği o kadar da çarpıtmıyordum.

“Hanımefendi...”

“Profesör,” dedim utanmadan. “Profesör Grant.” Eski okulumun adını bile söyleyiverdim.

Kadının tavrı tamamen değişti. “Araştırma mı yapıyorsunuz?”

Rahatladım ve gülümsedim. “Jane Austen.”

Kadın bilgece başını salladı. “Elbette. Peki,” dedi saatine bakarken, “sanırım birkaç dakika etrafı gezmenizin bir zararı olmaz.”

“Teşekkür ederim.” En yakındaki açık kapıya yönelip içeri girdim.

Salonları birer birer gezerek kendimi bu şaşaaya bıraktım. Onları güzel kılan sadelikleriydi ve cilalanabilir her yüzey ışıldayana kadar parlatılmıştı. Altın yaldızlar, yüksek tavanlar,

süslemelerin karmaşık detayları; geniş balo salonuna girdiğimde çoktan havalarda uçuyordum.

Dikkatli adımlarla salonun ortasına ilerledim. Işıltılı beyazdan oymalı süslemelerle bezeli buz mavisi duvarlar etrafımı sarıyordu ve parıltıyan ahşap zemin her yöne genişçe uzanıyordu. Görkemliydi. Heybetliydi. Ve çok ama çok boştu.

Yalnız olduğumdan emin olmak için omzumun üzerinden girişe doğru baktım. Ve sonra, kendimi tam bir aptal gibi hissederek, içimden bir şarkı mırıldanmaya başladım. Jane Austen zamanında nasıl dans edildiğini filmlerde ve hatta ortamı yumuşatmak için bir dans hocasının getirildiği akademik bir konferansta görmüştüm.

İleri-geri adım atıp, elimden geldiğince hareketleri ve dönüşleri taklit etmeye çalıştım. Jane Austen olduğumu hayal ettim; ailemin Bath'a taşınmasından mutsuz, fakat Jack Smith'i yeniden görmeye hevesli. Şehirdeydi, baloya geleceğine söz vermişti. Belirsizlik. Heyecan. Bunları hissetmeye çalıştım; onun çalkantılı hislerini iki yüz yıllık bir zaman tünelinden geçirmeye çalıştım.

Kesinlikle beceremiyordum.

“Ne yapıyorsun?”

Bunu duyar duymaz hızla döndüm. Adam kapıda durmuş, keyifle beni izliyordu.

“Dans ediyorum. Neye benziyor?” Şaşırtıcı, keskin bir öfke içimi sardı. “Gerçi seni ilgilendirmez.”

Bağışlanmayı istediğini belirtecek kadar başını eğip yaklaştı. “Özür dilerim, Em. Zamanın nasıl geçtiğini anlamadım. Seni Milsom Caddesi'nden geçerken görmeseydim...”

Umursamadığımı gösteren bir şekilde elimi salladım. “Her neyse. Sadece bir öğlen yemeğiydi.” Kalbimi katılaştırmıştım, çünkü bunu yapmaya mecburdum. Birkaç gün içinde Adam beni ayartıp zırhımı indirmeme sebep olmuştu. Edward’la yaşadığım onca şeyden sonra, aklımı başıma toplamış olmam gerekirdi. Erkek erkekti. Ama çoğunlukla köpekti.

“Cep telefonun olsaydı...”

“Ama yok.” Bu kadar sert bir çıkış yapmak istememiştim. “Bak, dediğim gibi, büyütülecek bir şey değil.”

Adam tekrar yaklaştı ve kendimi bir aslanın takip ettiği antilop gibi hissettim.

“Bir partnere ihtiyacın var sanırım.” Oldukça çarpık ve tamamen cezbedici bir gülümsemeye sırttı. British Library’de bana o kitapları o kadar çabuk alabilmesine şaşmamalı. Hiçbir kadın böylesi maskülen bir cazibeye karşı koyamazdı.

“Haydi. İzin ver.” Uzanıp elimi tuttu, sonra diğer elini belime doladı.

“Ne yapıyorsun?”

“Seninle vals yapmaya çalışıyorum.”

“Jane Austen vals yapmıyordu. O çok sonra çıktı. O zaman yalnızca menüet ve gavot dansı ile halk dansı vardı.”

“Öyleyse ne yapmamı istersin?”

Menüet ya da gavot dansı ve hatta halk dansı nasıl yapılır hiçbir fikrim yoktu. Yenilgiye uğrayınca omuzlarım düştü. “Peki öyleyse. Biz de vals yaparız.” Belki de bu, Yenilmezler hangi amaca hizmet etmesini bekliyorsa ona yeterince yaklaşabilirdi.

Aslında valse itiraz etmemin sebebi tarihsel doğruluk değildi. İşin aslı Adam’a o kadar yakın olmak istemiyordum.

Fakat bir an sonra seçme şansım kalmadı ve bir şekilde boştaki elim omzuna kondu.

“Müzik için ne yapacağız?” diye sordu.

Utancımдан hemen oracıkta ölmek istedim. Böyle bir anın romantizmine kapılmak için fazla yaşlı, yorgun ve yaralıyım, fakat belli ki Edward’ın aşağılaması, beni bir Jane Austen fantezisi olan, balo salonu ile Adam’ın oluşturduğu güce karşı başışık hale getirmeye yetmiyordu.

“Mırıldanabiliriz,” dedim ve yanaklarımda beliren kızarıklıklardan nefret ettim.

Ve sonra, bir yerlerden müzik sesi duydum. Gerçek müzik. Piyano sesiydi ve vals çalıyordu. Yumuşak notalar açık kapıdan içeri akıyordu. Birisi hemen dışarıdaki Oktagon’da çalıyor, muhtemelen akşamki resepsiyon için prova yapıyordu.

Başımı kaldırdığımda Adam’ın tuhaf bir ifadeyle bana baktığını gördüm. “Bu sana çok sık olur mu?” diye sordu.

“Ne olur mu?”

“İşte. Tuhaf tesadüfler. Neye ihtiyacın varsa pat diye gerçekleşmesi.”

“Neye ihtiyacım varsa herhangi bir zamanda gerçekleştiğini söyleyemem.”

Adam başını salladı. “Benim Anne-Elise’in evinde olmam. British Library’ye kartsız girişin. Ve şimdi de hayali müzik.” Dikkatle bana baktı. “Bilmesem, bir çeşit yazılı plana göre hareket ettiğini söyledim. Ya da en azından hayatının bu şekilde ilerlediğini.”

Söylediklerini düşünmek için durdum. “Aslında,” dedim, bu vakitte, burada, bu adamla olmamın ne kadar tuhaf bir durum olduğunun ilk defa farkına varıp, “haklı olabilirsin.”

Böylece dansın adımlarını uyguladı ve geniş zeminde dönüp durmaya başladı. Ayaklarımın altındaki cilalı ahşap cam gibiydi; Puma'larımı giymiş olmama rağmen bir melek gibi süzülüyordum. Belli ki Adam zaman içinde birkaç dans dersi almıştı. Jane Austen'in kahramanları onunla gurur duyardı.

Çok geçmeden nefes nefese kaldım, ama durmak istemedim. Tepemdeki devasa kristal avizeler ısıllı ısıllı parlıyordu ve beyaz oymalı soluk mavi duvarlar sanki bulutlarda dans ediyormuşuz havası yaratıyordu. Adam'ın eli belimi sıkıca kavıyordu, diğer eli de dönüp durdukça beni dengeliyordu. Jane Austen'in dansı bu kadar sevmesine şaşmamalı. Ve onun...

Ayaklarım Adam'ın kılıfına takılınca tökezledim ve bir an için rezil bir şekilde yere yığılacağımızı sandım. Sonra Adam toparlandı, onunla birlikte ben de toparlandım ve güvendeydik. Ama artık dönmüyorduk. Birbirimize dokunmuyorduk bile. Onun yerine, balo salonunun ortasında durmuş, nefes nefese, başka bir çeşit mahcubiyetle birbirimize bakıyorduk.

Dans ederken olabilecek en edepsiz ve şaşırtıcı şeyleri kafanda canlandır...

Austen'in ilk mektubundan, en azından şimdiye kadar bilinen en eski mektubundan sözler kafama takıldı. Tom Lefroy adındaki başka bir talipten bahsediyordu, Jack Smith'ten değil, fakat bu sözler daha önce, Jack'le birlikte doğmuş olabilirdi. Böyle bir anda.

"Gitme vakti," dedim, saatime bakıyormuş gibi bile yapmadan. "Treni kaçırmamamız gerek."

Adam'ın suratı asıldı. "Emma..."

“Hem burada yalnızca bir dakika kalmam gerekiyordu. Aslında kapalılar. Buraya nasıl girebildiğini de bilmiyorum zaten.”

“Kapıyı kollayan ejderhaya büyü yaptım. Em...” Adam uzanınca geri çekildim.

“En iyisi...” Fakat hemen bahane bulamadım. Beni dirseğimden yakaladı. Sıkı tutuyor ama acıtmıyordu.

“Emma, lütfen yapma...”

“Bak.” Kollarını kavuşturup, dudaklarını ince bir çizgi oluşturacak şekilde sıkmakta olan ejderha kadının durduğu kapıya işaret ettim. “Sanırım başımız belada.”

Kapıya doğru yürümeye başladım. Arkamdan Adam’ın yanıtını duydum.

“Sanırım mı? Başımızın belada olduğunu *sanıyor musun?* ”

Kendimi korumak adına onu duymamış gibi yaptım. Yürümeye, kaçmaya devam ederken nezaket kisvesinin altına gizlendim.

Yaklaştığımda kadın soğuk soğuk başını salladı. “Artık gerçekten gitmenizi istemek durumundayım,” dedi.

“Elbette. Biz de tam çıkıyorduk.”

Adam’ın adımlarını duyabiliyordum. Birazdan bana yetiştirirdi, fakat dikkatli, tarafsız bir yüz ifadesi takınmak için hâlâ çok değerli birkaç saniyem vardı.

Kadına, “Teşekkürler,” dediğini duydum ve sonra Oktagon’dan geçip ön kapıdan çıkarken yanımdaydı.

Kara bulutlar toplanmıştı ve uzaktan uğursuz gök gürültüsü sesleri geliyordu. Göklerin öfkelerini boşaltmak üzere olduklarını görmeye hazır bir şekilde yukarı baktım, fakat aradan hâlâ güneş ışınları parlıyordu.

“Sonsuza dek kaçamazsın, Em,” demekle yetindi Adam, şehir merkezine ve tren istasyonuna gitmek üzere dik yokuştan inişe geçtiğimiz sırada.

Cevap vermedim. Ne diyebilirdim ki? Her ne kadar beklenmedik olsa da hâlâ var olan tek arkadaşlığım da şimdi altüst olmuştu. Sürüklenmekten sıkılmışım. Romantizmden, çekimden ve beraberinde getirdiği bütün sorunlardan, tahripten sıkılmışım. Olup bitenlere, ilahi ya da değil, başıma gelenlere bir anlam yüklemeye çalışmaktan yorulmuştum. En çok da Jane Austen’in hayatımı mahvetmesinden sıkılmışım.

Şehir merkezine giden dik kaldırımın ortasına geldiğimizde, onunla hesaplaşacağıma dair ettiğim yemini tekrar ettim. Mutlu son vaadi beni acılara ve felakete sürüklemişti. Nasıl bir sahtekâr olduğunu ortaya çıkardığım takdirde gerçekten suçlanabilir miydim? Tüm kadınlara iyilik yapıyor olacağım kesindi.

Fakat Adam’ın yanında yürürken ve yağmur yağmaya başladığında, bulduğum bahanelerin tam da bu işe yaradığını biliyordum. Yüreğime ve hislerime sonsuza dek kilit vurmak için duyduğum ihtiyacı haklı çıkarmak için yapılmış zayıf girişimler. Çünkü kendimden çok emin bir şekilde biliyordum ki Edward’ın bana ettiği ihanet gibi bir şeyi bir daha asla kaldıramayacaktım ve inanmak istediğim kadar güçlü değildim.

On Dördüncü Bölüm

İngiltere'ye âşık olmaya gelmedim.

İngiltere'ye âşık olmaya gelmedim.

Eğer üçüncü sınıf öğretmenim olsaydım, bana bu cümleyi yüz kez karatahtaya yazdırırdım. Anlayacağınız üzere, üçüncü sınıf öğretmenim biraz eski kafalıydı, fakat bir yandan da herkes bilir ki öğrenmenin anahtarı tekrar etmektir.

Adam ve ben önceki gün nispeten sessizlik içinde Bath'tan Londra'ya dönmüştük. Birkaç resmî, nazik söz haricinde konuşmamış, eve giden trende kitap okumuş ve Anne-Elise'in evine döner dönmez birbirimizden ayrılmıştık. Yatak odama giden merdivenleri çıkarken aniden çok yorulmuştum; her ne kadar günün yorgunluğu fiziksel yorgunluktan ziyade, zihinsel bir yorgunluk olsa da.

Adam doğrudan, oturma odasındaki bilgisayara gitmişti ve gecenin ilerleyen saatlerinde bir bardak su almak için aşağı indiğinde hâlâ oradaydı. Ne işler çevirdiğini merak ettim,

ama sormak istemedim, çünkü sorarsam konuşmak zorunda kalacaktım ki bundan kaçınmak için çok çabalıyordum.

Onunla hiç dans etmemeliydim. Tam da bu yüzden benimle Bath'a gelmesine de izin vermemeliydim. Fakat erkeklerle bir daha işim olmaması konusundaki kararlılığıma rağmen, o bariz yalnızlık hissini üzerimden atamıyordum. Mutlu sonlara olan inancımı yitirmiş olabilirdim, fakat kendimi tek kişilik kaderime bırakmış olmam arkadaş ihtiyacımı ortadan kaldırmıyordu.

Adam'dan kaçınmaya devam edebileyim diye ertesi sabah çok erken saatte Güney Kensington yoluna düştüm. Mutfakta kahve yapmaya bile korkmuştum. Gözleri uyukulu bir tezgâhtar nihayet halime acıyıp da beni içeri alana dek High Caddesi'ndeki Starbucks'ın önünde sabırla bekledim. Sonra, ekstra güç kazanmak için latte yüklenmiş olarak Bayan Parrot'ın kapısına gittim.

Bu kez, Bayan Parrot sohbet etmek istemedi. Saatten mi yoksa salonda Yenilmezler'in gizli bir toplantısı olduğundan mıydı bilmiyorum, fakat her nedense, sadece işine konsantre olmuştu. Balo salonlarındaki görevimi tamamlayıp tamamlamadığımı bile sormadı. Dürüst olmak gerekirse, biraz rahatsız görünüyordu –turuncu saçları taranmamış, dişlerine ruj bulaşmış– ve kapının hemen arkasındaki bir sehpadan iki tane zarf alırken beni girişteki basamaklarda bekletti. Zarfları aceleyle elime tutuşturdu.

"Bitirince gel," dedi beni merdivenlerden kışkışlayıp 22 numaranın kapısını sıkıca kapatmadan önce.

Üstteki zarfta *İlk Açılacak* yazıyordu, ben de öyle yaptım. Bir not ya da başka tür bir dizi talimat bekliyordum. Onun

yerine, o akşam Covent Garden yakınlarında bir tiyatrodan sahnelecek, Sheridan'ın *Rakipler* adlı oyununa iki bilet buldum.

“Sanırım tiyatroya gidiyorum,” dedim kendi kendime. Büyük poodle cinsi köpeğini gezdiren zarif bir hanımefendi yanımdan geçerken bana merakla baktı. *Harika*. Şimdi de insan içinde kendi kendime konuşmayı alışkanlık haline getirmiştim.

İkinci zarfta *Sonra Açılacak* yazıyordu. Bunun oyundan sonra anlamına geldiğini düşündüm. İç çekip, biletleri ilk zarfa geri koydum, her iki zarfı da çantama atıp metro istasyonuna doğru yola koyuldum. Şimdi günün geri kalanını geçirmek için yapacak bir şeyler bulmalıydım, çünkü dünyada yapmak isteyeceğim en son şey Hampstead'e ve Adam'a geri dönmekti.

Covent Garden'a vardığımda mağazalar daha açılmamıştı bile. Bir zamanlar bu bölge zengin bir zerzevat ve çiçek pazarıydı, fakat bugün lüks mağazalar ve butiklerin yanı sıra, son moda zincirlerden Londra'nın en eski yemek mekânlarına kadar her tür restorana ev sahipliği yapıyordu.

Oysa şimdi, puslu sabah güneşinin altında, taş döşeli caddelerde işe gitmekte olan az sayıdaki mağaza çalışanı kız ve sabah turunu yapmak için geçen teslimatçılardan oluşan bir topluluk vardı. Şansıma, meşhur eczane Boots'un açık şubelerinden birini buldum. İçeri daldım ve birkaç dakika sonra beklenmedik bir alışveriş yapmış olarak çıktım: bir

defter ve bir kalem. Bunları çantama, Bayan Parrot'ın verdiği zarfların yanına tıktım ve amaçsızca dolaşmaya devam ettim.

Covent Garden'ın merkezi, ışıklandırmayla dolu tonoz kubbesi Londra'daki büyük tren istasyonlarının küçük bir örneği gibi görünmesine sebep olan erken dönem Viktor-yen çarşısıyla övünür. Bu kapalı mekânı gezerken, o günkü mallarını satışa hazırlayan pazar işportacılarını izliyordum. Edward olsa kalitesiz, ikinci el mallarına burun kıvrırdı, fakat ben bu pejmürde, nazik havadan çok etkilenmiştim.

Çarşının diğer ucunda kendimi St. Paul Kilisesi'ne –meş-hur katedral değil de Bedford Dükü için yapılmış olan ve sonra *My Fair Lady*'nin açılış sahnesiyle üne kavuşan küçük kiliseye– bakarken buldum. Edward'la birlikte olsaydım asla göremeyecek olduğum şeylerden biriydi bu da. O olsa tüm bölgeyi turistlerin uğrak yeri diye eleştirirdi, bense buraya bayılmışımdı.

Austen zamanında Covent Garden henüz bir zerzevat pazarıydı. Onu burada, erkek kardeşi Henry'yle yakınlardaki Henrietta Caddesi'nde kalırken hayal edebiliyordum. Belki de günlük patates ve bezelye alışverişine yardım etmiştir. Belki alışveriş yaparken Jack Smith'le karşılaşmayı planlamıştır; kazara tabii.

Pazar turumu tamamladığımda kafamda bu düşünceler vardı. Artık açlıktan ölüyordum ve küçük bir kafe bulup, kahve ve kruvasan sipariş etmeye çok hazırdım. Yine de önce Henrietta Caddesi'ni dolaşıp, kısa bir ziyaret için de olsa Jane'in Londra'ya geldiğinde nerede kaldığını görmek istedim.

Birkaç dakikalık yürüyüşün sonunda hedefime vardım. George tarzı sıra evler benim Hampstead'de şimdi kaldığım

evden daha uzun ve daha kasvetliydi, fakat klasik sadelikleri bakımından aynıydılar. Austen'in kaldığı yeri işaretleyen yeşil tabelayı buldum; orada gerçekten yaşamadığından, meşhur mavi tabelalardan⁷ değildi bu. Yine de Westminster belediyesi tarafından konan bu tabelanın Londra'da bir Austen mekânına yapılan tek atıf olduğunu okuduğumu hatırladım.

Karşı kaldırımda oyalanıp tabeladaki tarihlere baktım. 1813-1815 arasında burada kalmıştı; Jack Smith'le erken yaşta yaşadığı sevdadan çok sonra. Öyleyse belki de düşündüğüm gibi Covent Garden'da buluşma falan olmamıştı. Peki, acaba Jack onun bir parçası olmaya devam etmiş miydi? Austen en azından otuzlarının sonlarında olmalıydı.

Hâlâ cevaplanmamış pek çok soru vardı ve Bayan Parrot'ın bunu daha ne kadar sürdüreceğini hiç bilmiyordum. Kafamı sallayıp geri gitmek üzere döndüm...

Derken pat diye Barry'ye tosladım.

"Emma!" Düşmeyeyim diye omuzlarımdan yakaladı. Başımı kaldırdığım anda seksi gülümsemesi dizlerimin bağını çözdü. "Canını yaktım mı?"

"Hayır, hayır. İyiyim." Ben geriye doğru bir adım atınca elleri düştü. "Burada ne yapıyorsun?" Şimdiye kadar İtalya'ya gitmiş olacağını düşünmüştüm.

"Ben de sana aynı şeyi sorabilirim." Etrafına bakındı. "Burada görülecek ne var?" Gözleri karşı binadaki yeşil tabelaya takıldı. "Hâlâ Austen'in peşindesin, ha?"

Başımı salladım. "Şu aşamada ne yaptığımı bilmiyorum." Hâlâ bu tesadüfe, onunla tekrar karşılaşmama inanmakta

7 Bir mekân ile bir olay ya da ünlü bir kişinin bağlantısını ölümsüzleştirmek amacıyla kullanılan tabelalar. (yay. n.)

güçlük çekiyordum. “Peki, ben mi seni takip ediyorum yoksa sen mi beni takip ediyorsun?”

Omuz silkip gülümsedi. “Bizi bir araya getirdiği müddetçe hangisi olduğu umrumda değil.” Saatine baktı. “Haydi sana kahvaltı ısmarlayayım.”

Ateşle oynadığının farkındaydım. Muhteşem bir kötü çocuk ve Adam’a karşı hissettiğim acemice duygulardan kaçma ihtiyacımın birleşimi; ben bile bir felaket reçetesindeki malzemeleri bir araya getirdiğimi görebiliyordum.

Ben tereddüt ettim, ama Barry etmedi. “Gitmen gereken bir yer yok, değil mi?” diye sordu. “Herkesin kahvaltı için vakti vardır.”

“Sanırım.” Teklifi kabul etmenin en zarif yolu değildi, ama sağduyumla ölümüne savaş halindeydim.

“Şu köşedeki Fransız kafesine ne dersin?”

Başım la onayladım, nereyi kastettiğinden tam olarak emin değildim, fakat beni endişelendiren hangi kafeyi seçeceğimiz değildi.

“Bu kadar erken dışarıda ne işin var?” diye sordum, konuşmayı kendimden uzaklaştırmaya hazırdım.

“Sophie buralarda bir yerde bir spa randevusu daha aldı ve metroya kendi başına binmek konusunda hâlâ çok rahat değil.”

“Ah.” Başka nasıl bir tepki verebilirdim ki? İyi bir güneyli kız olarak doğup büyümüş olmama rağmen, yardıma muhtaç kadın numarasını hiçbir zaman başarıyla yapamamıştım. Dünyadaki tüm Sophie’ler bende olmayan gizli bir bilgiye sahipti.

“İşte burada.” Siyah üzerine altın karakterlerle *Paul* yazılı dükkâna işaret ediyordu. Tabelanın geri kalanı, mekânı bir fırın ve pastane olarak tanıtıyordu.

Barry önden girdi, girişteki yerleri siyah-beyaz fayans kaplı paket servis bölümünü geçip, samimi masaları ve duvarlarında rengârenk boyalı resimler olan arka odaya girdi.

“Bu nasıl?” diye sordu, köşedeki iki kişilik bir masanın sandalyesini benim için çekerken. Davranışı soruyu gereksiz kılıyordu.

Saygın hiçbir modern kadın bunu itiraf etmez, ama bazen bir erkeğin idareyi ele alması büyük rahatlık. Yine de bu gerçek, yalnızca olayın can sıkıcı bir hale gelmesi durumunda kadının adama bunu kesmesini söyleyebilecek imkâna ve güce sahip olduğu durumlarda geçerliydi. Bu basit gerçeği Edward’la evlendikten ve hem duygusal hem de ekonomik olarak ona bağımlı hale geldikten sonra çok iyi öğrenmişim.

Garson kız geldi, Barry’ye kur yapıp beni görmezden gelerek menülerimizi bıraktı ve sadece bir sürahi kahve alacak kadar bir süre için ortadan kayboldu. Çabucak siparişlerimizi verdik –Barry için krep, benim için omlet– ve masamızda oylanmak için başka bir bahane bulamadı.

“Sophie buna kızıyor mu?” diye sordum, garsonun arkasından işaret ederek.

Barry yüzde yüz erkekçe bir kendinden eminlik ifadesiyle omuz silkti. “Bilmiyorum. Şimdiye kadar bir şey söylemedi.”

Tabii söylemez, demek istedim, çünkü bir adamı kafeslemeye çalışıyorsan oyunu böyle oynarsın. Ama kendimi tuttum.

“Yani Covent Garden’a sırf bir tabelayı görmeye mi geldin gerçekten?” diye sordu Barry.

Başımı salladım. “Hayır. Biraz alışveriş yapmak istiyordum, fakat fazla erken gelmişim.” Ev arkadaşşıma karşı istemediğim hisler beslediğimden eve gidemediğimi itiraf edecek değildim. “Biraz gezerim diye düşündüm ve bir de bir tiyatroyu bulmak istemiştım. Bu akşam bir oyuna biletlerim var.”

“Hangi oyun?”

“Sheridan’ın *Rakipler’i*.”

Barry onaylar biçimde başını salladı. “Güzel seçim. On sekizinci yüzyıl tiyatrosu kötü bir seçim olamaz.”

“Sen aslında bir *entelektüelsin* değil mi?” dedim alaycı bir gülümsemeyle. “Maço Hemingway havalara rağmen.”

“Kimseye söyleme. Yoksa imajım mahvolur.” Sonra bana göz kırptı. “Sırrımı tutacaksın, değil mi?”

O göz kırpış, o işbirlikçi ses tonu, kontrol altında tutabileceğim her türlü asil dürtümü yavaş yavaş yok ediyordu. Acaba kaç kadın –kız öğrenciler, yüksek lisans öğrencileri, diğer hocaların eşleri– onun cazibesi karşısında kâğıttan evler gibi yere yıkılmıştır?

“Kimle gidiyorsun?” diye sordu Barry.

“Nereye?” Hâlâ o göz kırpışın etkisinden kurtulmaya çalışıyordum.

“Biletler demiştin. Çoğul. Kimi götürüyorsun?”

“Ah. Ee...” “Hiçkimse” demek istemiyordum, çünkü bu çok zavallı görünürdü, ama yalan söylemek de istemiyordum. Londra’da tanıyıp davet edebileceğim diğer tek insan Adam’dı ve mümkünü yok bunu yapmazdım.

“Seni, eğer boşsan,” dedim, benim için zoraki olduğu kadar beklenmedik bir kararlılıkla. “Tabii eğer Sophie’yle planların yoksa...”

Barry'nin beni etkilemek için neredeyse takıntılı çabalarına rağmen, bir diğer kadının oltaya çekmeye çalıştığı bir adamdan daha güvenli ne olabilirdi?

"Kaçta?" dedi Barry hevesli bir şekilde.

Perdenin açılış saatini söyledim ve yüzünde erkeksi bir memnuniyet ifadesiyle arkasına yaslandı. "Orada mı buluşalım?"

"Evet. Tekrar edeceğim ama Sophie bundan rahatsız olmaz mı?" Barry'yle ilgili hiçbir planım olmasa da vicdanım beni birazcık rahatsız ediyordu.

Tecrübeli elini şöyle bir salladı. "Sadece iş arkadaşısınız. Bir gece bensiz idare edebilir."

Cevabı vicdanımda bir rahatsızlık ateşi başlattı. "Çok anlayışlı bir kadınmış."

"İş arkadaşı," diye düzeltti. "Sadece iş arkadaşısınız."

İşte o an söylediği şeye gerçekten inandığını anladım. Tek sorun, meçhul Sophie'nin, ilişkilerinin böyle tanımlanmasına katılıp katılmayacağıydı.

"Yani çift değilsiniz?" Bir bakıma işlerine burnumu sokuyordum, fakat erkek ruhuna böyle serbestçe erişebilmek de beni cezbetmişti.

Omuz silkti. "Etiketleri sevmem. Çok sınırlayıcı oluyor."

Özellikle de libidosu için. "Peki ya Sophie? O sonsuza dek mutluluk peşinde değil mi?"

Barry güldü. "Dalga geçiyorsun, değil mi?"

Başımı salladım. "Geçmiyorum."

"Çok fazla Jane Austen okumuşsun," dedi ve buna katılmamam mümkün değildi.

“Öyleyse mutlu sonlara inanmıyor musun?” diye sordum.

“Bir ilişkiden istediğin gerçekten bu mu?” diye sordu Barry kaşlarını kaldırarak. “Bir son?”

“O lafın gelişi. Gerçekten son anlamına gelmiyor.”

“Kadınlar kullandıklarında o anlama geliyor.” Barry kollarını göğsünde kavuşturdu. “Kadınlar bir erkeğin evliliğe razı gelmesiyle her şeyin bittiğini nereden çıkarıyorlar?” Kollarını çözüp masaya dayadı ve bana doğru uzandı. “Bu sadece başlangıç.”

Kaşlarımı çattım. “Çok fazla bağlılık deneyimi olmuş bir adama benzemiyorsun.” Sonra onu gücendirmiş olacağımdan korktum, ama etkilenmemiş görünüyordu.

“İşte orada yanılıyorsun. Evlendim. İki kez. Ama bir daha asla. Evlilik yemini kadınların aklını başından alıyor. Zor kısmın bittiğini sanıyorlar.”

Yanaklarım kızardı, zira bu konuda ben de suçluydum. Edward’la bir evlensek gerisinin çok kolay olacağını düşünmüştüm. Sonuçta, Austen da romanlarında bunu vadetmiyor muydu? Bir kadın aşk için evlenecek kadar akıllıysa, gerisinin çantada keklik olacağını?

“Sanırım tüm kadınlar için bir genelleme yapmak haksızlık olur,” dedim zayıf bir kendi cinsini savunma çabası içinde.

“Belki. Belki de değil. Fakat erkeklerin çok daha pratik olduklarını inkâr edemezsin. Bizler kendimizi hayal kırıklığına hazırlamıyoruz.”

Edward’a âşık olup onunla evlendiğimde benim de yaptığım bu muydu? Her romantik ilişki, ışıltılı tazeliği kaybolunca gerçekleşmeyi bekleyen bir felaket miydi?

Garson yemeklerimizle geri geldi. Barry neredeyse o yokmuş gibi davranınca, tabakları masaya tak diye koyup ayağını yere vura vura gitti.

“Oyundan önce akşam yemeği yemek ister misin?” diye sordu, fakat hayır anlamında başımı salladım.

“Tiyatroda buluşuruz.”

Söylediklerini düşünmek, kelimelerini önüme koyup içlerinden gerçek parçalarını ayıklamak için biraz zamana ihtiyacım vardı. Evliliğimin sonlanmasında benim gerçek dışı beklentilerim de en az Edward’ın sadakatsizliği kadar büyük bir rol oynamış mıydı? Bunun doğru olabileceğine inanmak istemiyordum, fakat bu fikir zihnime yerleşmiş, köklerini salmıştı ve daha da büyümeye kararlıydı.

“Oyundan sonra akşam yemeği öyleyse,” dedi Barry. “Ivy’ye gittin mi hiç?”

Gitmiştim, ama bunun bir önemi var mıydı? Önerisi beni etkilemek içindi. Şehirdeki en gözde restoranlardan birinde aynı gün için bir masa ayırtabilirse gerçekten etkilenecektim. Edward bile bunu yapamazdı.

“Harika olur.” Çatalımı alıp omletime daldım. Gücümün yerinde olmasına ihtiyacım olacaktı gibi bir his vardı içimde, çünkü oldukça tuhaf başlamış olan gün, şimdi daha da gerçeküstü bir hal almaya başlamıştı. Üstelik daha ikinci zarfı açmamıştım bile.

On Beşinci Bölüm

Önümde neredeyse tüm bir gün vardı; Barry'ye veda ettim ve Long Acre'dan Charing Cross Caddesi'ne doğru yavaş yavaş yürüdüm. Bu işlek cadde uzun zamandan beridir kitapçılarla eş anlamlıydı; günü geçirmek için kitaplara gömülmekten daha iyi ne olabilirdi ki?

Yine de üçüncü dükkâna geldiğimde bunalmış ve sinirliydim. Thames yönünde yürümeye devam ettim ve kendimi bir zamanlar tanıdık olan bir bölgede buldum. Trafalgar Meydanı'ndan hemen önce, sağ yanımda, Londra'nın en sevdiğim yerlerinden biri vardı: Ulusal Portre Galerisi.

Pek çok kişi yüzlerce yıllık Avrupa başyapıtlarını sergileyen, Trafalgar Meydanı'ndaki Ulusal Galeri'yi tercih ederdi tabii. Fakat Portre Galerisi'ndeki kraliyet odaları, bir de üstüne en üst kattaki, pencereleri, yemek yerken Londra'nın manzarasına Peter Pan'ın bakış açısından bakma imkânı tanıyan restoran, benim için ruhani bir ev gibiydi. Her Austen

meraklısı, gerçek bir fanatik olmasa bile, Gainsborough ve Reynolds'ın Amiral Nelson, Lord Byron ve Kral 3. George gibi aydın portreleriyle bütün bir öğleden sonrasını geçirmekten büyük zevk alırdı.

Cam kapılardan geçip merdivenlerden yukarı çıktım, sonra da yürüyen merdivenle üçüncü kata. Özellikle bu müzeye olan tutkum, her ne kadar nihayet onu kraliyet galerilerine sürüklemenden önce gezdiğimiz tüm odalarla ilgileniyormuş gibi yapmak zorunda kalmış olsam da Edward'ın onayladığı bir şeydi.

O zamanın meşhur sanatçılarının zarif portrelerini seviyor olsam da, favorim olan portrenin neredeyse hiç sanatsal yanı yoktu. Ayrıca çok da küçüktü, sadece birkaç santimetrekareydi. Poz veren kişinin kız kardeşi karakalem ve suluboyayla hızlı bir çalışma yapmış, yarım bırakmış ve poz veren kişinin hiçbir akrabası tablodaki kişinin pozu verene pek de benzediğini düşünmemişti.

Yine de bu, Jane Austen'in bilinen ve doğrulanmış tek portresiydi.

On dokuzuncu yüzyıl başlarının sanatçıları ve yazarlarına adanmış olan odada bir metreden yüksek olmayan, tepesinde camdan bir kutu olan, küçük, ahşap bir sütunun önünde durdum. Ona doğru yaklaştıkça loş bir ışık camekânın içinde parıltıyor ve resmin üzerine soluk bir parıltı yayıyordu.

İşte oradaydı. Kollarını göğsünde kavuşturmuş, kendini sandalyeye hafifçe bırakmış, bana bakıyordu. Başında bir tür şapka vardı, ama birkaç koyu renk kıvrıkcık bukle aradan kaçmış, alnını süslüyordu. Biraz rahatsız görünüyordu, ama tatsız değildi; sanki biri işini bölmüş de o kişiyi sevdiğinden bu kesintiye tahammül ediyormuş gibi. Gözleri koyu renk,

yüzü yuvarlak, burnu güçlüydü. Babasının portrelerini görmüştüm ve onu andırdığını düşündüm. Annesinin bilinen hiçbir portresi yoktu. Aslında, Austen'ların sekiz çocuğundan yalnızca ikisi resmî portresini yaptırmamıştı: Jane ve zihinsel engelli ya da epileptik ya da bir şekilde fiziksel engeli olan kardeşi George. George erken yaşta yakındaki bir kasabadaki bakıcılara verilmişti, dolayısıyla onun portresinin olmaması sürpriz değildi. Ama Jane? Ailesi muhakkak bir tane yaptırmasını önermiş olmalıydı.

Bu gerçek portresine bakınca, resminin yapılmasından, en az karakterlerinin kelimelerle resmini yapmaktan aldığı zevk kadar şiddetle nefret ettiğine inandım.

Geri çekilince ışık söndü ve bir kez daha Austen'ı karanlıkta bıraktı. İleri doğru bir adım attım. Aydınlık. Geri. Tekrar gizemle örtüldü. Çok da üstü kapalı bir sembolizm değildi.

Etrafımda ziyaretçiler galeriler arasında dolanıyorlardı ve bir-iki tanesi Austen'ın portresine bakmak için durunca kenara çekildim. Yine de orada uzun süre kalıp, onu hem karanlıkta hem de aydınlıkta inceledim. Etraftaki yüksek tavanlı odaları donatan resimleri devasa kanvaslara işlenmiş olan, zamanının diğer büyük figürlerine kıyasla çok küçük görünüyordu.

Austen yaşadığı dönemde halk tarafından tanınmamıştı. Kitapları *Bir Hanımefendinin Kaleminden* ya da *Yazarından* diye basit atıflarla yayınlanmıştı, ama hayranları arasında sonradan Kral IV. George olacak Prens Regent da vardı. Bir beyefendinin kızı olduğundan, ticaretin pis kokusu onu kendini ifşa etmekten alıkoyuyordu. Fakat buna rağmen işte buradaydı, bu odada. En mütevazı ve birçok insana göre en büyük İngiliz roman yazarı.

Şayet babası destek olmasaydı, kardeşi Henry menajerliğini yapmaya istekli olmasaydı, ailesi ve arkadaşları yazdıklarını beğenip yeteneklerine iltifat etmeseydi ve yazmaya devam etmesi için onu yüreklendirmeselerdi, Austen kolaylıkla tarihten silinebilirdi. Romanlarının varlığı bile bir mucizeydi.

Bu düşünce, o anda, portresinin önünde dururken, yıllardır hissetmediğim bir arzuyu yeniden canlandırdı. Çantamı omzumdan alıp içinde o sabah aldığım defter ve kalem aradım. Etrafa bakınıp sabırsızca oturacak bir yer aradım, fakat bu galeride oturma yeri yoktu; ben de her türlü saygınlığı ve nezaketi bir yana bırakıp yere oturdum. Kalemim kapağını çıkarıp sayfanın üzerinde uçmasına izin verdim.

Sözcüklerin nereden geldiklerini bilmiyordum, fakat o kadar uzun zamandır kapalı kalmışlardı ki bir okyanusa dönmüşlerdi ve kalemimin izin verdiği hızda sayfanın üzerine akıyorlardı. Bir saat ya da daha fazla bir süredir orada oturmuş, rastgele düşüncelerimi ve yarı tutarlı anılarımı not ediyordum ki bir çift lacivert pantolon paçası yanımda belirdi. Yazmayı bırakıp yukarı baktım; daha yukarı, daha yukarı ve çok yüksekte bana somurtan güvenlik görevlisini gördüm. Eh, belki de o kadar yüksekte değil, ama sonuçta yerde oturuyordum.

“Hanımefendi?” dedi, tüm İngiliz saygınlığıyla. “Hastamısınız?”

Bu, tabii, çılgın Amerikalıların yerden kalkıp, oturacak adam gibi bir bank bulmaları gerektiğini söylemenin kibar yoluydu.

“Şey, evet. Yani, hayır. Hayır, iyiyim.”

İstemeye istemeye ve içimden beddua ederek defterimi kapattım, kalemimin kapağını taktım ve ikisini de çantama

tıktım. Yerden kalkmak bir dakika kadar sürdü, ama sonunda başardım. Böyle alışmadığım bir pozisyonda oturmaktan bacaklarım uyuşmuştu.

“Belki bir banka otursanız iyi olur? Yan odada birkaç tane var.” Ses tonu yine nazikti, fakat ne demek istediği açıktı.

“Hayır, teşekkür ederim. Bu galeride işim bitti.” Onu tamamen yanlış yolda olmadığımı inandırmak için neşeyle gülümsemeye çalıştım.

“Belki bir fincan çay...” Önerinin arkasını getirmedi. “Alt katta bir kafe var, kitapçının yanında.”

“Evet, harika. Ben en iyisi...” Döndüm ve elimden geldiği kadar asaletle yürüdüm.

Gerçekten kafeye gitmedim. Onun yerine müzeden çıkıp köşeden Trafalgar Meydanı'na geçtim. İnsanlar plazaya üşüşmüşlerdi, geniş basamaklarda ya da Nelson Anıtı'nı çevreleyen aslanların dibinde öğle yemeklerini yiyen bir grup. Tepede güvercinler uçuyordu ve trafik Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ile The Mall Caddesi'nin Buckingham Sarayı'na uzanan gezinti yerine kadar vızır vızır akıyordu.

Çay mükemmel bir fikirdi. Güvenlik görevlisine bu konuda hakkını teslim etmeliydim. Belki bir de sandviç. Meydanı geçip kemere doğru gittim. Hemen arkasında, The Mall'un güneyinde, St. James Parkı vardı; şehrin ortasında bir huzurlu, yeşil vaha daha. Ayrıca harika bir de kafe vardı. Kıymetli banknotlarımın bir kısmıyla daha vedalaşma vaktiydi, çünkü az önce olan şey kutlamayı hak ediyordu. Yıllardır gözardı ettiğim o yerleşmiş, neredeyse ilkel dürtüye teslim olmuşum. Yazmama izin vermiştim. Akademik makale, özet ya da kitap eleştirisi değil, gerçek, orijinal, kişisel yazılar. Olağanüstü bir histi.

Öğle yemeğim tavuklu ve jambonlu sandviçle, reçete edilen şu bir fincan çaydan ibaretti. Park boyunca uzanan gölün kenarında ağaç gölgesindeki bir banka oturdum. Kensington Bahçeleri gibi bu park da bir zamanlar, yakınlardaki bir kraliyet konutuna bağlıydı, yani St. James Sarayı'na.

Bulunduğum noktadan, suyun ötesinde Horse Guards diye bilinen görkemli beyaz binayı görebiliyordum. Onun arkasında London Eye, dünyanın en büyük dönme dolabı göğe uzanıyordu. Hemen yanında Parlamento binasının saat kulesi, altın rengi barok görkemiyle parılıyordu. Manzara bir kartpostal kadar mükemmeldi.

Hava daha serinceydi ve kalan son çançiçekleri yürüyüş yolunun kenarlarını süslüyordu. Sandviçim ile çayımın tadı bir harikaydı ve yedikçe gücümün geri geldiğini hissetmeye başladım. Yalnızca fiziksel güç değil, aynı zamanda manevi bir şeydi. Kendime daha tanıdık gelmeye başlamıştım; bedenimin içinde kendimi daha bir evimde hissediyordum.

Sandviçimin son lokmasını ağızıma atacakken sol elimi inceledim. Yüzük parmağımın dibinde kalan soluk bir çizgi Edward'la geçirdiğim hayatımdan kalan tüm kanıtların yok olduğunu hatırlatıyordu bana. Eh, hepsi değil. Sandviç bitince elimi tekrar çantama daldırdım, ama bu sefer defter ve kalem için değil. Bu kez parmaklarım fermuarlı iç cebe gitti. Fermuarı açtım ve aradığımı bulana dek karıştırdım. İçindekileri çıkarıp diğer elimin avucuna boşalttım.

Nikâh yüzüklerim. Parmaklarımı üzerlerine kapayıp ne kadar hafif olduklarına baktım. Sonra derin bir nefes alıp kalktım, suya doğru yürüdüm ve...

Tam yapacakken kendimi tuttum. Yüzüklerimi göle atmak yerine cebime koydum, kenardan küçük bir taş alıp suya attım. Pat diye suya düşüp dibe battı ve geriye sadece nereye düştüğünü gösteren, giderek genişleyen küçük halkalar bıraktı. Bir an içinde onlar bile kayboldu ve gölün yüzeyi yine eskisi gibi durgundu.

Banka geri döndüm, tekrar çantamı açtım, defter ile kalemi çıkardım ve bir kez daha işe koyuldum.

Akşamüstüne doğru, o kadar yazmaktan elim mi, ahşap bankta oturmaktan sırtım mı, yoksa beynim mi daha çok ağrıyordu bilemedim. Böyle yazmak kuru akademik çalışmalarından çok daha farklıydı. İçinde bulunduğum trans halinden çıkarken aklıma bir fikir geldi. Tiyatro için bir dizi uygun kıyafet tercihi mümkün olsa da, Ivy'de akşam yemeği için kotlarım, düğmeli beyaz gömleğim ve spor ayakkabılarımdan daha zarif bir şeyler gerekiyordu. Ve Hampstead'deki eve gidip üzerimi değiştirmek istemiyorsam alışveriş yapmak zorundaydım. Ama neyle?

Neredeyse kendiliğinden elim kotumun cebine gitti. Nikâh yüzüklerim. Daha önce Adam'a rehincileri sorduğumda yapamamıştım, ama şimdi...

Mantıksızdı. Şayet yüzüklerimi rehine vereceksem, elime geçen parayı en acil ihtiyaçlar için kullanmam gerektiğini

biliyordum; olur da hastalanırsam ya da eve dönmek için uçak bileti almanın başka bir yolunu bulamazsam. Alışveriş çılgınlığına, hatta minik bir alışveriş krizine bile kapılıp harcamamam gerektiği kesindi.

Fakat arkamda, Yeşil Parkın karşısında, Ritz'i ve Hatchards kitabevini geçince Bond Caddesi, Regent Caddesi ve Oxford Caddesi vardı. Bu üçü kadınların bildiği tüm marka ve sosyetik mağazaların olduğu yerdi. Hepsi tiyatrodan ve ardından Ivy'de akşam yemeğinde geçirilecek bir gece için uygun seçimlerle doluydu. Üstelik hepsi de bana açıktı, şayet o eski sorumluluk duygularımı bir kenara atıp bir kez olsun kendimi şımartmak istiyorsam.

Düşünmeme fırsat bırakmadan ayağa fırladım, öğle yemeğimden arta kalanları yakındaki bir çöp kutusuna attım ve hayatımın en büyük ekonomik düşüncesizliğini gerçekleştirmek üzere yola koyuldum.

Adam Mayfair'deki seçkin bir rehinciden bahsetmişti ve işlem hiç de uzun sürmedi. Dükkândan bir cüzdan dolusu parayla ve davul gibi gerilmiş sinirlerle ayrıldım.

Yürüyüş iyi gelmişti. Sinirlerimi gevşetti. Golf tişörtü ve yürüyüş ayakkabıları giymiş orta yaşlı turistlerin, rahatsız görünen öğretmenlerin liderlik ettiği okul gezisi yapan çocukların ve vücutları o kadar iç içe geçmişken nasıl yürüyebildiklerine hayret ettiğim dip dibe gezinen sevgililerin yanından geçtim. Old Bond Caddesi'ne ve oradaki lüks mağazalara doğru ilerledim. Nihayet aradığım mağazayı buldum.

Chanel.

Madem bir halt yiyordum, pekâlâ suyunu çıkarabilirdim.

Bir zamanlar giydiğim marka elbiselerin hepsini Edward seçip almıştı. O zamanlar beni böyle cömertçe şımarttığı için harika bir eş olduğunu düşünürdüm. Ancak mutfak masası gününden sonra bunun beni memnun etmek için değil, kontrol etme ihtiyacından kaynaklandığını anlamaya başlamıştım. Sonuç olarak, daha önce hiç marka bir mağazadan içeri girmemiştim ve bunu kot ve spor ayakkabılarla yapacağımı da kesinlikle düşünmemiştim. Fakat hayatta başıma gelebilecek en büyük utancı yaşamıştım: Asistanımın Edward'ın çıplak omzu üzerinden attığı acıma dolu bakış. Utançtan bakışlarını kaçırarak kadar bile görgüsü ya da kendini koruma duygusu yoktu. Bunu yaşamışken, züppe bir tezgâhtarın ellerinde çekeceğim acı daha ne kadar kötü olabilirdi ki?

Mağazanın, siyah vitrin düzeni ve kapının üzerinde o tanıdık Chanel karakterleriyle basit ama meşhur isminin yazılı olduğu ön kısmı beyazdı ve muhtemelen mermerdi. En kötüsüne hazırlanıp en iyisini umarak içeri süzüldüm. En iyisi, elbette Barry'nin ağzının suyunu akıtacak, astronomikten biraz daha az bir fiyata satın alınmış aşırı derecede güzel bir elbiseydi. Tiffany yüzükleri bile bir kadını ancak buraya kadar idare edebilirdi.

Karşılama gelen satış görevlisi –adı Jacqueline'di– bizim oralarda dediğimiz gibi dünya tatlısıydı. Beni dükkânın içine çekti, rahat bir koltuğa oturttu ve inanılmaz güzel bir sürü elbiseyi önüme serdi. İpek ve saten, klasik ve daha avangard. On beş dakika sonra suyu akmasın diye ağzımı kapatmam gerekti. Fiyatlarını sormaya çok korkuyordum. Sonuçta, Chanel'e girdiyseniz, para söz konusu bile olmamalı.

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

Her bir elbiseye hayran olmama rağmen, yine de hiçbir aklıma yatmadı. Ve sonra Jacqueline *benim elbisemi* getirdi.

Klasik Chanel bir elbiseydi. İncecik siyah şifonla kaplanmış, uçuk pembe, saten, askılı bir elbise. Büzgülü korseyi tutan ince siyah askıları ve göğüs altından geçen geniş, siyan saten kuşağı öne çıkaran oldukça açık bir dekoltesi vardı. Yarı şeffaf şifon etek dizimin biraz üstünde salınırken, altındaki saten de ikinci bir ten hissi verecekti. Siyah ve pembe bir Jane Austen mini elbisesi gibiydi. Cennetteydim ya da Chanel'in beni götürebileceği kadar yakınında.

Üzerimde denemek her şeyi daha da berbat etti. Üzerime tam oturdu ve pembe rengi tenime mükemmel uydu. Neredeyse bir yıldır ilk defa kendimi güzel hissettim. Çekici. Dikkate değer. Özgüvenimi modada aramamam gerektiğini biliyordum, fakat bir elbise kendinizi bu kadar iyi hissettirdiğinde ne yapabilirsiniz ki?

“Alıyorum,” dedim Jaqueline’e kabinden çıkınca.

Kalın banknot destesini uzatırken yeterli olacağı umuyla ellerim titriyordu. Bekledim, nefesimi tuttum, parayı sayarken Jaqueline’nin kusursuz makyajlı yüzünü izledim. Sonra başını kaldırıp bana gülümsedi ve üstünü verdi.

“*Bien*,” dedi ve torbaya koyduğu elbisemi uzattı. “Artık ona diz çöktürmeye hazırsınız,” dedi bilmiş bir ifadeyle bana kapıya kadar eşlik ederken.

“Kime diz çöktüreceğim?” diye sordum telaşla.

“Bu gece buluşacağınız adama. Mükemmel olacaksınız, *non*?”

Gülümsedim ve ardından bir kahkaha attım. “Açıkkçası, ben sadece tiyatroya gitmek için bir elbise...”

“Evet, evet, tabii. Sizi görüp nefesi kesildiğinde ona böyle dersiniz. Muhteşemsiniz.”

Her kadın düzenli olarak Chanel'den alışveriş yapmalı, diye düşündüm Jacqueline'e veda edip caddede yürümeye başlayınca. Hâlâ almam gereken şeyler vardı. Ayakkabı. Mücevher. Olur da tiyatro ya da restoran serin olursa diye bir kaşmir ya da şal. Böyle alışveriş yapmayalı, kız alışverişini yapmayalı uzun zaman olmuştu.

Edward genellikle internetten sipariş ettiğim terzi dikişi, daha akıllı başında kıyafetler giymemi tercih ederdi. Ama artık Edward yoktu ve kendi seçimlerimi kendim yapabiliyordum. Bir sürü başka muhteşem mağazanın olduğu Regent Caddesi'ne doğru giderken, partnerinin pistte çok fazla döndürdüğü bir dansçı misali biraz başım döndü. Bath'taki balo salonunda Adam beni döndürdüğünde hissettiğim gibi.

Elbiseyi onun için almamıştım tabii. Üzerimde görmeyecekti bile. Fakat Jacqueline'in sözleri Adam'ın dizleri üstüne çökmüş imgesiyle birleşince, Londra sokaklarında ilerlerken kendime hâkim olmama yardımcı olmuyordu.

On Altıncı Bölüm

Rakipler'in oynadığı tiyatro Shaftesbury Bulvarı'nın hemen ilerisindeydi. Çoğu Londra tiyatrosu gibi eski, biraz köhne, biraz demode ve kesinlikle muhteşemdi. Koyu renk ahşap kaplamalar, yakut kırmızısı halılar ve altın yaldızlı lambalardan tutun da balkonlara çıkan geniş basamaklara kadar her şeyden kültür, sihir ve gizem akıyordu. Tiyatro Edward'la benim anlaştığımız tek noktaydı.

Giriş kapılarına yaklaştığımda sabırsızlıkla beklemekte olan Barry'yi gördüm. Sabırsız olduğunu anlamıştım, çünkü yanına varana kadar geçen on beş saniye içinde üç kez saatine bakmıştı. Geç kalmamıştım bile, ama eğer onu ekeceğimi düşündüyse bu gururumu okşamıştı.

Ve beni gördü. Ağzı açık kaldı, öğlenki alışveriş yorgunluğuna ve bitkin, acılı ayaklarıma değmişti. Hatta Selfridge'deki güzellik standlarından birinde yarı beleş makyaj yaptırıp, kuaför salonunda çabucak fön bile çektirmiştim. Makyaj yarı beleşti, çünkü satış görevlisi beni o kadar güzelleştirince duyduğum suçluluk duygusuyla bñr şeyler satın almak zo-

runda kalmıştım. Zor durumda kalınca yüzüklerimin getirisi iyi işe yaramıştı.

“Harika görünüyorsun,” dedi Barry, yeşil gözleri saf erkek beğenisiyle parıldarken. Hiçbir şey egomu bundan daha fazla okşayamazdı.

“Teşekkürler. Sen de gayet şıksın.” Hâki pantolon, lacivert ceket ve yakası açık, çizgili bir gömlek giymişti. Hemingway tarzı bir adam kravat takmazdı. “Ivy’de sorun çıkarmazlar mı?” Yakasına işaret ettim.

“Daha önce hiç olmadı,” dedi kuru bir sırıtışla. Elini cebine atıp, buruşmasın diye dikkatlice katlanmış bir kravat çıkardı.

“Sahiden rezervasyon yapabildin mi?”

“Şüpheli mi vardı?”

İkimiz de güldük, sonra koluna girmemi teklif etti ve tiyatroya girdik. Arada içmek üzere bara içki siparişlerimizi verdikten sonra koltuklarımıza gittik. Londra tiyatroları belli ki insanlar çok daha küçük ebatlardayken inşa edilmişlerdi, o yüzden oturur oturmaz omuzlarımız temas etti. Barry dönüp gülümsedi ve ben de kırık kalbimin beni onun cazibesine bağışık hale getirmesine sevindim. Şayet hâlâ yakışıklı kahramanlara inanıyor olsaydım, Barry, Edward’ın performansına rakip çıkıp kalbimle oynayabilirdi. Fakat şimdilik güvendedim; arayışında ilerleme kaydediyordum ve uzun zamandır ilk defa kendimi güzel hissediyordum.

Zırhımı indirmemem gerektiğini bilmeliydim.

“Özür dilerim.” Sağımda bir ses, gri, çizgili, güzel bir takım elbise giymiş birinden gelen ses mutluluğumu yarıda kesti. Sesin sahibinin dizlerimle ön koltuklar arasından ge-

çebilmesi için hafifçe ayağa kalktım. Sonra kim olduğunu fark ettim.

“Adam!”

Şaşkın şaşkın bakıyordu ve eminim ben de aynı şekilde karşılık veriyordum. Adamakıllı ayağa kalktım, ki yine de ondan biraz daha kısa kalıyordum.

“Burada ne işin var?” diye sordum daha az klişe bir laf bulamayınca.

“Asıl senin ne işin var burada?”

Demek ki Adam da klişe konusunda benden daha iyi değildi. Traş olmuştu ve takım elbise ve kravatla harika görünüyordu. Yüksek lisans öğrencileri olarak birlikte geçirdiğimiz süre boyunca polo yaka tişörtten daha resmî bir şey giydiğini hiç görmemiştim. “Bu akşam tiyatroya gideceğini söylememiştin.”

“Haberim yoktu.”

Sonra Adam yanımda oturan Barry’yi fark etti. Barry de ayağa kalkmıştı. “Emma’nın arkadaşı mısınız? Tanıştığımıza memnun oldum.”

Tokalaştılar ve sonra Barry sahiplenici bir şekilde elini sırtıma dayadı. Adam sinirlendi. Bense koltukların altına kayıp en yakın çıkışa sürünmek istedim.

“Ben en iyisi yerime geçeyim.” Adam, Barry’nin yanından geçti ve durdu. Elindeki bilete baktı, sonra da koltuğun üzerindeki numaraya. İşte o zaman kaderin kilitlenme sesini duydum. Bayan Parrot. O olmalıydı. Yeryüzünde nerede olduğumu bilen tek kişi oydu. Belli ki Adam’ı da tanıyordu, çünkü Adam’a bileti veren o olmalıydı.

“Yerim burası,” dedi Adam, Barry’nin yanındaki koltuğu işaret ederek.

“Harika,” dedi Barry, ama o kadar da heyecanlanmış görünmüyordu. “Em, benimle yer değiştirmelisin. Aramızda otur.”

Ve işte her şey böyle gelişti, bütün bunlara bir anlam vermeye çalışan zihnim dönüp dururken, sağımda Barry’nin omzu ile solumda Adam’ın daha da geniş omzu arasında sıkışıp kaldım. Daha önce satın aldığım kaşmire ihtiyacım kalmamıştı. Sardalya gibi tıkışmıştık ve üşümek endişelenmem gereken en son şeydi.

Neyse ki ışıklar söndü ve oyun başladı. *Rakipler*’in konusunu unutmuştum, fakat açılış sahnesi hafızamı harekete geçirmeye yetmişti. Jane Austen, Sheridan’ın oyununu biliyor olabilirdi ve her tür oyunu sergilemekten zevk alan ailesi tahıl ambarında bu oyunu aile üyelerine ve dostlarına oynamış olabilirdi. On sekizinci yüzyılın sonlarında pek onaylanmayan yeni bir tür olan romana duydukları aşka, ancak tiyatro aşkları üstün gelebilirdi.

Rakipler, Lydia Languish adında, oldukça aptalca romantizm düşüncelerine uygun olarak fakir bir askerle evlenmeye kararlı bir kadın kahramanın çevresinde dönüyordu. Yüzbaşı ve bir beyefendinin oğlu olan erkek kahraman, onun kalbini kazanmak için kendini daha zavallı bir asteğmen olarak tanıtır. Yanlış anlaşılan kimlikler, yanlış talipler ve diğer kaba güldürü gelenekleriyle birlikte bir sürü şamata olur. Fakat sonunda Lydia fakirlik romantizmini bir kenara bırakıp her akıllı kadının yapacağı gibi zengin Yüzbaşı Jack Absolute’le evlenir.

Daha düellonun tarafları sahneye çıkmadan gülüyordum. Bayan Parrot bana bir mesaj daha gönderiyordu, fakat tıpkı Adam'ın varlığı gibi, bunun da tam olarak ne anlama geldiğinden emin değildim. Jane Austen da Lydia Languish gibi Jack Smith'e biraz da yoksul olduğu için mi âşık olmuştu?

Şimdiye kadar gördüğüm mektuplardan, el konulan ganimetlerden alacağı payla servet kazanmayı ümit eden beş parasız bir denizci teğmen olduğu açıkça anlaşıyordu. O zamanlar bir İngiliz gemisi düşman gemisini yakaladığında ganimetin rütbelere göre mürettebat arasında dağıtıldığını biliyordum. Napolyon Savaşları sırasında birçok erkek bu şekilde mal mülk sahibi beyefendiler olmuştu. Jack de onlardan biri miydi? Ve eğer değilse, Jane onu fakirliğinden dolayı mı reddetmişti?

Oyuna odaklanıp Bayan Parrot'ın ne istediğini çözmeye çalıştım, fakat iki yanımdaki adamlar büyük ölçüde dikkatimi dağıtıyorlardı. Bir noktada, ilk perdenin başlarında, Barry bana sarıldı, eli Adam'a dayandığım taraftaki omzumdaydı. Adam yan yan bakıyordu ve karanlıkta bile memnuniyetsizliğini görebiliyordum. Fakat bu kınama genel bir şey miydi yoksa kişisel mi? Ve Bayan Parrot'la bağlantısı neydi?

Ara verildiğinde artık o kadar gerilmiştim ki neredeyse ayağa kalkmak için bacaklarımı hareket ettiremiyordum. Neyse ki Barry bunu fark edemeyecek kadar kendisiyle meşguldü.

"İçkilerimizi alalım mı?" dedi koltukların arasından geçerken. Özgürlüğüme doğru kaçmaya hazırdım, fakat Adam'ın sesiyle durdum.

"Sakıncası yoksa yalnız olduğum için size katılacağım."

Barry omuz silkti. "Keyfine bak. Barda beklemen gerekecek ama."

“Aslında benim içkimi alabilirsin,” dedim ne söylediğimi düşünmeden. “Ben susamadım. Hem lavaboya gitmem gerekiyor.”

Barry’nin önüne geçip kaçmak için acele ederken diğer konuklara çarpmamaya çalışarak koltukların arasından neredeyse koşarak ilerledim. Gerçekten o kadar hızlıydım ki daha tüm kabinler dolmadan tuvalete varmıştım. En yakındakine dalıp kapıyı kilitledim, klozet kapağını kapattım ve üstüne çöktüm.

Adam neden buradaydı? Geçmiş birkaç günü düşündüm. Londra’da olmasını. Bayan Parrot’a gittiğim o ilk sabah Güney Kensington’da karşılaşmamızı. Beni hem arabayla Steventon’a götürmek hem de Bath’a giderken bana eşlik etmek konusundaki istekliliğini. Sally Lunn’ın Yeri’ndeki öğle yemeğini kaçırmasını. Gizemli bir şekilde ortadan yok oluşlarını ve gece yarılara kadar bilgisayar başında oturmasını. Ve son olarak şu anda tiyatroda bulunmasını.

Tüylerim diken diken oldu. Adam da Yenilmezler’in eline düşmüş olmalıydı.

Hepsi akla yatkın geliyordu. O da tıpkı benim gibi mektupların peşindeydi. Sör Walter Scott üzerine çalışırken, tıpkı benim gibi, Bayan Parrot’la karşılaşmış olabilirdi. Kolayca olmamış olabilirdi, ama bu ihtimal mantık sınırlarını aşmıyordu. Adam yalnızca kalbim için bir tehdit oluşturmuyordu. Kariyerimi düzene sokmak yönündeki bütün ümitlerimi de tehdit ediyordu.

“Hayır,” dedim. “Bu sefer değil.”

“İyi misiniz?” dedi bir ses kapının diğer tarafından ve duyulacak kadar yüksek sesle konuştuğumu fark ettim. *Harika.*

“Şey, evet, iyiyim. İvediyen çıkıyorum.”

İvediyen mi? Artık kim *ivediyen* diyordu ki? Dehşet içinde fark ettim ki annem böyle konuşurdu. Demek ki stres anlarında elli yaşlarında bir rahip karısına dönüyordum.

Çantama uzandım ve duraksadım. İkinci zarf. Hâlâ orada, oyundan sonra okunmayı bekliyordu. Fakat daha fazla bekleyemezdim.

Ellerim öyle kötü titriyordu ki neredeyse zarfı açamayacaktım, ama başardım. Yavaş ve dikkatli bir şekilde kâğıdı çıkardım –şükürler olsun ki fotokopiydi– ve açtım.

LONDRA, HAZİRAN 1801

Sevgili Jack,

Kısa keseceğim; o kadar kısa ki bu muziplikte başka bir yazarın parmağı olduğundan şüpheleneceksin, lakin dans etmeyi sürünmeye tercih ettiğimden, uzatmayacağım. Hatalıydım, elbette. Seni birdenbire reddetmekte oldukça hatalıydım. İsmimin benim için hiçbir önemi yok; Smith ismi senden daha aşağıdakilere olduğu kadar çok büyük adamlara da hizmet etmiştir. İtiraf etmeliyim ki servetine önem verdim; ya da servetinin yokluğuna. Hayatım boyunca ebeveynimin bakabileceğinden daha fazla çocuğu besleme, giydirme ve eğitime mücadelesini derinden hissettim. Onlarla aynı kaderi paylaşmamaya kararlıydım. Başkalarının da yardımıyla, servetin evlilikte sevgiye eşdeğer olduğuna kendimi inandırdım. Lakin senden haber alamadığım bu son aylar ne kadar aptal olduğumu anlamamı sağladı. Şayet bu yaz Devonshire’da ailemi ziyaret etme inceliğini gösterir-

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

sen ve eğer hislerin ve arzuların değişmediyse, büyük bir istekle ve sana ilk seferki gibi kötü davranmadan teklifini kabul edeceğim.

Sevgilerimle, vs...

JA

Ardından satır aralarına yukarıdan aşağıya yazılmış şu sözler geliyordu:

Aşk olmadan asla evlenmemem gerektiğini bilecek kadar tanıyorsun beni. Şu an da bu yoldan sapmamış olduğuma güvenebilirsin.

“Pek de sıcak değil,” dedim yine yüksek sesle.

“İyi olduğunuza emin misiniz?” Kapının öte tarafındaki kadının az önce endişeli olan sesi, şimdi telaşlı geliyordu.

“İyiyim. Evet, iyiyim. Pardon.”

Mektubu yeniden katladım ve çantama koydum. Öyleyse Jack Smith’i sevmişti, evlilik teklifini geri çevirmiş, sonra da fikrini değiştirmişti. O 1801 yazında bir ara Londra’ya gitmiş olmalıydı ve Jack’le ya orada karşılaşmış ya da ondan bir mektup almıştı. Bu kâğıt parçası ya da en azından orijinali, kariyerimi yoluna sokmak için tek başına yeterli olabilirdi.

“İnsanlar bekliyor.” Belli ki dışarıdaki kadın sabrının sınırına gelmişti. *Bir tek siz değilsiniz*, demek istedim bağırarak, fakat bu sefer düşüncelerimi kendime sakladım.

Kabinden çıktım, uzun kuyrukta sıra bekleyen kadınların bakışlarını görmezden geldim ve hâlâ Sindrella gibi

görüldüğümünden emin olmak için aynaya şöyle bir bakıp aceleyle tuvaletten çıktım.

Adam'ı orkestra katındaki barın yanında tek başına diki-
lirken buldum.

“Barry nerede?”

“Acil bir işi çıktı. Gitmek zorunda kaldı.” Adam süttten
çıkma ak kaşık gibi duruyordu. Hemen şüphelendim.

“Ne tür bir aciliyetmiş?”

Adam başını salladı. “Hiçbir fikrim yok. Sophie ve toplu
taşımayla ilgili bir şeyler söyledi ve sonra ayrıldı.”

Bir süre alt dudağımı kemirdim. Adam gerçeği mi söy-
lüyordu? İnandırıcı olacak kadar çok detay vardı, fakat onu
yalancılıkla suçlamaya yetecek kadar değil.

Bir şey söylemeye fırsat bulamadan Adam elimi tuttu ve
beni barın yanındaki bir kuytuya çekti. Küçük oyugun bir
kısımını uzun kırmızı kadife perdeler kapatıyordu.

“Konuşmalıyız,” dedi. En uygun koşullar altında söylen-
miş meşum sözlerle Adam'ın asık yüzü çok şey anlatıyordu.
Fakat haklıydı.

“Ne hakkında konuşmak istemiştin?” diye sorarken ne
kadar tedirgin olduğumu belli etmemeye kararlıyım.

“Emma, neler döndüğünü bilmem gerekiyor. Her ne
yapıyorsan, bu akademik araştırma değil.” Ne yapıyordum?
Dudaklarımı büzdüm.

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

“Evet, araştırma.” Ses tonumla birlikte tüm bedenim gerilmişti. “Mesleki nedenlerle buradayım.”

“Daha önce hiç kimsenin bu şekilde araştırma yaptığını görmedim. Bath’ta nereye gittin?”

Bakışlarımı öteye çevirip Adam’ın omzunun arkasındaki duvar kâğıdının kabartısını inceledim. Şüphelenmesine yetecek kadar çok şey biliyordu, fakat beni suçlamasına yetecek kadar değil. “Yapmam gereken bir şey vardı.”

“Gizli bir şey mi?”

Gözlerinin içine baktım. “Neden gizli bir şey yapayım ki?”

“Edward aradı.”

Gözlerimin fal taşı gibi açıldığını hissedebiliyordum.

“Ne zaman?”

“Biz Bath’tayken. Sen bu sabah evden çıktıktan sonra telesekreterde mesajını buldum.”

“Ne istiyormuş?” *Rahat ol. Korkma.*

“Onu aramanı istiyor.”

“Başka ne söylemiş?”

Adam uzanıp kolumu tuttu. “Emma...”

“Ne söyledi?”

“Onu aramanı istiyor.”

Başımı salladım. “Hayır.”

Bir adım daha yaklaştı. Öncelikle oyuk o kadar da geniş değildi ve şimdi ona koltuklarımızda olduğum kadar yakındım. Yalnız bu defa omuz omuza değil, yüz yüzeydik.

“Yapma,” dedim ama yine de biraz daha yaklaştı. O kadar yakındı ki bakmadığım halde göğsünün inip çıkışını hissedebiliyordum.

“Em...”

“Neden?” Soru tırmalayıcı ve rahatsız edici bir şekilde ve tamamen kontrolüm dışında ağızımdan çıkıverdi. “Neden?” diye tekrarladım, oysa anlamsız olduğunun farkındaydım.

Edward’ın aramış olması içime bir bıçak gibi saplanmışken, artık Bayan Parrot bile umrumda değildi. Birdenbire acım beni aldattığını öğrendiğim günkü kadar taze bir hal almıştı. “Bunu neden yaptı, Adam?”

“O aptalın teki, Em. Hep öyleydi.”

“O kadar çekiciyim ki aptallar beni aldatıyor, öyle mi?”

Adam kıkırdadı, ama kötü niyetle değildi. Sonra ellerini omuzlarıma koydu; bir eliyle çenemi tutup kaldırınca onunla göz göze gelmek zorunda kaldım.

“Edward’ın bir sürü özelliği var. Aptallık onun nispeten iyi özelliklerinden biri. Fakat ne olursa olsun, Em, seninle ilgisi yok.”

Ağlamamak için yutkundum. “Tabii ki ilgisi var. Onunla evlenecek kadar aptaldım. Dalaveresine inanacak kadar.”

Adam başını salladı ve elini çenemden çekti. Yokluğunu derinden hissettim; ta ki uzanıp elini başımın arkasına koyana dek. Anlaşılan beni öpebilmek için sabitliyordu.

Kimileri, Jane Austen gibileri, bir kuytuda bile olsa, tiyatrodaki insanların içinde bir erkeği öpmenin hoş olmadığını söyleyebilir, fakat ben buna katılmıyorum. Tek bildiğim, tüm olan bitene rağmen, başıma gelen onca şeye rağmen,

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

Edward'ın ihanetinden sonra kalbim ne kadar kırılmış olursa olsun ya da Adam'ın Bayan Parrot'la bağlantılı olmasından ne kadar şüphelensem de erkeklerle işimin bitmediğiydi. Ya da başka bir deyişle, aşkla işim bitmemişti.

Ve beni öpüşünden Adam'ın da böyle düşündüğünü anlayabiliyordum.

On Yedinci Bölüm

Çan seslerini duyduğumda Adam hâlâ beni öpüyordu. Düğün çanları değil. Daha ziyade zil sesleri. Aranın bittiğini haber veren, Adam'la beni kuytudan çıkmaya çağıran ziller. Ondandırılıp arkamı döndüm. Yanaklarım elbisemden çok daha pembeydi ve gözümün ucuyla Adam'ın saklandığımız yerden çıkarken gülümsemekte olduğunu görebiliyordum. Ona ne söyleyeceğimi hiç bilmiyordum, bu yüzden hiçbir şey söylemedim.

Koltuklarımıza birlikte döndük. Barry gitmişti, fakat günün erken saatlerinden kalan gündelik giysilerimle dolu Chanel torbası hâlâ oradaydı. Işıklar döndüğünde koltuklarımıza yeni oturmuştuk.

Sonra, ayakta alkış mecburiyetinden ve insan kalabalığı Londra gecelerine aktıktan sonra, şu gizli saklı öpüşme meselesini açsam mı yoksa çenemi tutsam mı hâlâ bilemiyordum.

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

Adam her zamanki gibiydi; sohbet ediyor, fakat aramızda geçenlere değinmiyordu.

Metroyla eve giderken bundan bahsetmeyi pek istemedim. Seyirciye ihtiyacımız yoktu. Hampstead'e vardığımızda, o kadar yorgundum ki Holly Mount'a çıkan yokuşu zor çıktım. Adam bir eline alışveriş torbamı aldı ve diğeriyle de dirseğimi tuttu; desteğine müteşekkirdim. Gece havası ılık ve yumuşaktı ve Hampstead'de şehre yayılmış olan egzoz dumanları neredeyse yoktu.

"Az kaldı," dedi Adam Anne-Elise'in evine yaklaşırken beni yüreklendirmek için, fakat sonra durdu. Ben de durdum.

"Işıkları bilerek mi açık bıraktın?" diye sordum. Ev Noel ağacı gibi ısıltı ısıltıydı.

Adam durdu, suratını astı ve Chanel torbasını yere bıraktı. "Ben ışıkların hiçbirini açık bırakmadım," dedi.

"Müzik de çalıyor," dedim. Yorgunluğun yerini endişe almıştı.

Ön kapiya yaklaştık. Adam kolu çevirdi. Kilitli değildi.

"Önce ben gireyim," dedi. Onunla tartışmak için enerjimi harcamadım, hemen ardından eşiği geçtim.

Koridordan mutfığa geçtik. Müzik -seksenlerin pop şarkıları- oradan geliyordu ve bu, beklenmedik ziyaretçiyi daha görmeden bilmem gerekeni bana anlatmıştı. Yani tam olarak ziyaretçi denemez; sonuçta burası Anne-Elise'in eviydi.

"Emma! Adam!" Mutfakta dans ederken düz sarı saçları uçuşuyordu; düşük belli kotunun beline bir mutfak havlusu sıkıştırmıştı. Anne-Elise uzun boylu, ince ve acı verecek kadar güzeldi. Aynı gen havuzunun herhangi bir parçasını paylaşmış

BETH PATTILLO

olduğumuz gerçeği hep mucizevi gelmişti; ya da en azından istatistiksel olarak olanak dışı.

“Anne-Elise! Burada ne işin var?” Sarılmak için ona koştum. Adam daha yavaş bir hızda beni takip etti.

“İkinizin bir refakatçiye ihtiyacı olduğuna karar verdim,” dedi, parlak ama zorlama bir gülümsemeyle. “O yüzden Paris’ten erken ayrıldım.”

Tam dönecekken onu bileğinden yakaladım ve kendime çevirdim. “İyi denemeydi, *chérie*, ama yemedim. Sorun nedir?”

Anne-Elise dans etmeyi bıraktı ve bir anda neşeden trajediye döndü. “Etienne. Onu başka bir kadınla yakaladım.”

Anne-Elise’in hayatında o korkunç Fransız olmadan çok daha iyi olacağı yönündeki fikrimi sunmamak için dilimi ısırardım. Onunla geçen yaz tanışmıştım; bir başka kuzenin düğününde popomu defalarca çimdiklediğinde.

Onun yerine, “Ne zaman döndün?” diye sordum.

Elmas işlemeli, pahalı saatine baktı. Muhtemelen suçlu Etienne’den bir vicdan azabı hediyesiydi. “Bir saat önce? Belki iki?”

Anne-Elise Amerikan aksanıyla konuşuyor olabilirdi. Hatta klasik bir Kaliforniya sarışını gibi görünüyor da olabilirdi. Fakat yüreğinde o annesinin kızıydı ve işini bilen herhangi bir Fransız kadını kadar cazibeli ve maharetliydi.

“Ailemden teselli bulmaya geldim,” dedi, bu dramdan zevk alarak. “Arkadaşlarımdan da,” diye ekledi Adam’a özür diler gibi bir gülümsemeyle bakarken.

“Onsuz daha iyi olacaksın,” dedim daha fazla dilimi ısırmadan. Kesinlikle tecrübeye dayanarak konuşuyordum.

“Haklısın.” Anne-Elise çaydanlığa uzandı. “Şimdiden üç fincan çay içtim bile; dolayısıyla bu gece uyumayacağım. Dördüncüyü içmeme yardım etmek ister misin?”

Evet, anlamında başımı salladım. “Elbette.”

Başka ne diyebilirdim ki? Kuzenim çaresizdi. Ayrıca, Anne-Elise’in gelişi Adam’la muhtemelen çok tuhaf geçecek bir konuşmadan, en azından ertesi güne kadar kaçınabileceğim anlamına geliyordu. Hem metroyla eve gelirken, öpüşmemizin hiçbir anlamı yokmuş gibi davranmaya karar vermiştim. Bir anlık heyecana, geçici deliliğe ya da Londra hastalığına bağlayacaktım. Çünkü darmadağın olmuş duygularım bir yana, hâlâ ona güvenebileceğimden emin değildim. Bir şekilde Bayan Parrot’la bağlantısı vardı ve tıpkı benim gibi her şeyi saklıyordu.

“Ben yatıyorum,” dedi Adam. Ne yaptığının, ondan kaçtığının kesinlikle farkında olduğunu gösteren bir bakış attı bana. “Siz kızları kadınlara özgü muhabbetinizle baş başa bırakıyorum,” diye ekledi, ama bunu söylerken bana bakıyordu. “Sabah görüşürüz.”

Demek ki o konuşmadan sonsuza dek kaçamayacaktım. Fakat en azından şimdilik ertelenmişti.

“Earl Grey mi istersin, Breakfast Blend mi?” diye sordu Anne-Elise, ben Adam’ın arkasından bakarken.

“Hangisi kafeinsizse ondan,” dedim, çünkü Anne-Elise’in tersine, geceyi uykusuz geçirmek için çaya ihtiyacım yoktu. Kendi kötü seçimlerim bu işi gayet güzel yapacaktı.

“Ee, Adam’la aranızda ne var?” Anne-Elise kesinlikle açık sözlüydü. Masaya oturduk, çay da hazırды.

“Ne demek istiyorsun?” O açık sözlü olabilirdi, ama ben belirsizliği bir sanat haline getirmiştım.

“Aptal numarası yapma, Emma. Sana yakışmıyor, özellikle de doktoranı bitirdiğinden beri.”

“Hiçbir şey. Sadece bir yanlış anlaşılma...”

“Onunla koklaştın, değil mi?” Anne-Elise kollarını masada kavuşturup öne uzandı; kedi gibi yeşil gözlerinde alaycı bir ışık vardı.

“Ne?” Masum rolü yapmaya çalıştım.

“Anlarsın işte, koklaşmak. Öpüşmek.” Artık gözleri parlıyordu. Benimle dalga geçmekten hep zevk alırdı.

“Hayır, öyle olduğunu sanmı...”

“Güzel.”

“Ne demek güzel? Bu bir felaket.” Çay fincanımı öyle sıkı tutmuştum ki sıcaktan parmaklarım yandı.

“Hah! Demek onunla koklaştın.”

“Şöyle demeyi keser misin?” Adam gideli çok olsa da, endişe içinde kapıya baktım.

“Bunun olmasını umuyordum.”

“Ne demek bunun olmasını umuyordum?”

“İkinizi de buraya kalmaya davet ettiğimde.” Artık memnuniyetle gülümsüyordu.

“Ama Adam’la ben on yıldır hiç konuşmadık. Nasıl olur da böyle bir şey olmasını beklersin?”

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

“Çünkü benim gözlerim var. Ve özellikle de on yıldır konuşmadığınız için. Sen Edward’la evlendiğinde çok öfkelenmişti.”

Başımı salladım. “Sadece tavsiyelerine kulak asmadığıma kızmıştı.”

“Dalga geçiyorsun, değil mi? Sırf egosu zarar gördü diye mi hayatından çıktığını sanıyorsun?”

“Öyle değil mi?”

Bana karşı öyle anlamsız bir öfkesi olmuştu ki, bu beni de kızdırmıştı. On yıl önce Adam’ı son gördüğümde Öğrenci Hayatı Merkezi’nin ortasında ettiğimiz büyük kavgadan sonra benden uzaklaşıyordu.

“Sorun egosu değildi, Emma. Bir akademisyene göre pek de gözlemci sayılmazsın.”

“Belki o yüzden artık işsizim.” Sonra bir anda Anne-Elise’in söylediği şeyin önemini fark ettim. “Yani sen beni buraya Adam’la aramızı yapmak için mi davet ettin?”

“Neden olmasın?” İşte bu içindeki Fransız kadınıydı. Hafif omuz silkişi ve *Ama tabii ki...* diyen gülümsemesi. “Birinin aşk hayatını yeniden diriltmesi gerekiyordu.”

“Aşk hayatımın böyle bir şeye hiç...” Tamam, bu cümleyi duyularımı yansıtmadan bitiremezdim.

“Sen ve Edward asla iyi bir çift olmadınız.”

“Ve sen de bunu baş nedimem olduğunda söylemeye gerek görmedin, öyle mi?”

“Dinler miydin?”

Sustum. Yutkundum. Çayımdan bir yudum daha aldım. Bana bu soruyu soran ilk kişi değildi.

“Ben de öyle düşünmüştüm.” Anne-Elise fincanını yeniden doldurdu. “Hiç kimse seni bunu yapmamaya ikna edemezdi. Edward’ın senin Bay Sprightly’n olduğundan emindim.”

“Bay Knightley.”

“Her neyse.” Boş ver anlamında elini salladı. Aynı zarafeti yakalayabilmek için bu hareketi aynanın karşısında yüz kez çalışmam gerekirdi. “Bir kahramanın olması gerektiğinden o kadar emindin ki bir erkek aramayı unuttun.”

“Ne?”

“Senin Jane Austen fantezilerinle kim boy ölçüşebilir? Sıradan hiçbir ölümlü seni tatmin edemezdi.”

“Biz mutluyduk.” Artık sesim yumuşamıştı ve gözyaşlarımın gelmekte olduğunu hissedebiliyordum. Alt dudagım titredi. “En azından ben mutluydum.”

“Hepsi geçmişte kaldı,” dedi Anne-Elise. Başıyla fincanıma işaret etti. “Biraz daha?”

“Hayır. Sanırım okyanusu aştığımdan beri bir gemiyi yüzdürecek kadar çay içtim.”

“Sadece bir gemi mi? O zaman kesinlikle devam etmelisin.” Anne-Elise fincanıma biraz daha çay koydu. “Edward geçmişte kaldı. Adam’ı istemiyorsan bile geleceğinde başka bir erkek olacak. Bundan daha basit ne olabilir?”

“Basit mi? Bu sence basit mi?”

“Emma, kendi hayatını hep kendin karmaşıklaştırdın.”

“Bu da ne demek oluyor?” İyi niyetli kuzen nasihati bir yere kadardı, ama artık kendim

i mikroskop altında bir böcek gibi hissetmeye başlamıştım.

“Mutlu son takıntın. Hayat böyle olamaz.”

Ama olabilir, demek istedim. Annem ve babamın evliliklerine baksana. Birlikte geçen yaklaşık kırk yıldan sonra bile, hâlâ birbirlerini çok seviyorlardı. Belki evlendikleri günkü gibi değildi ve her zaman güllük gülistanlık olmamıştı, ama seviyorlardı ve sevgileri hâlâ gerçektir. Öte yandan Anne-Elise'in ebeveynleri o daha on yaşındayken ayrılmışlardı. Benim bakış açımı hiçbir zaman anlamamıştı, çünkü onun hayatı çok farklıydı.

“Erkeğini başka bir kadınla yakalamanın karmaşık bir tarafı olduğunu sanmıyorum,” dedim fincanıma bakıp somurtarak, fakat şimdiye kadar hep kalbimi hüznle doldurmuş olan bu ifade, artık tanıdık bir ağrıya, sızlayan ama yakmayan eski bir yaraya dönmüştü.

Başımı kaldırıp Anne-Elise'e baktım. “Ah, kahretsin, tatlım. Unutmuşum.”

Bu sefer onun gözleri yaşla dolmuştu. “Mutlu sonlara inansak da inanmasak da kalbimiz kırılıyor herhalde,” dedi burnunu çekerek.

Bir kutu mendil aramaya gittim. Mendillerle döndüğümde Anne-Elise kendine çeki düzen vermişti bile.

“Demek Adam'la hiç ilgilenmiyorsun, öyle mi?” diye sordu, bakışlarıyla beni tartarak.

Bir an için donakalıp kendimle münakaşaya girdim. Ona Adam'la işim olmadığını söylemiştim. Şimdi yan çizemezdim.

“Hayır. Biz sadece arkadaşız.”

“Öyleyse bir mahsuru yoksa ben...” Sesi Fransızlara özgü o teklif eden, ama açıkça söylemeyen tonda alçalıp kayboldu.

“Şey, ee, hayır. Sanırım hayır. Yani, tabii ki hayır.” Ne diyordum ben? Ama kendime hâkim olamadım ve kendi

hislerimle mücadele ettiğimi belli etmeden ona Adam'dan uzak durmasını söyleyemezdim.

"Madem senin için sakıncası yok," dedi ve bir mendille gözlerini sildi.

"Ama Etienne..." dedim, yeni bir sevgili aramakta değil yas tutmakta olduğunu hatırlatma ümidiyle.

"O geçmişte kaldı." Katı duruşu tartışmaya yer bırakmıyordu. "İleri gitme zamanı. Hem Adam daima..." Yine omuz silkti ve devamını getirmedi. "Tabii eğer senin için sakıncası olmadığından eminsen?"

İşte o zaman gözlerindeki bilmiş ifadeyi fark ettim. Kimseyi kandırdığım yoktu. Anne-Elise'i değil, hele kendimi hiç değil. Adam'ı başka bir kadınla düşünmek en az Edward'ı başka bir kadınla düşünmek kadar can yakıcıydı.

O gece odama çıktığımda saat neredeyse sabahın üçüydü. Adam'ın kapısı kapalıydı ve kapının altından hiç ışık gelmiyordu. Bitkin bir şekilde geceliğimi giyip yatağa uzandım, fakat Anne-Elise'in sözleri kafamda dönüp duruyor, uykuyu benden uzak tutuyordu.

Gerçekten de bir kahraman bulmakla o kadar meşgul müydüm ki adamın kendisine yakından bakmamıştım? Eğer öyleyse, bu kesinlikle Jane Austen'in suçuydu. Darcy'leri, Wentworth'leri ve Knightley'leriyle beni bu yola o sokmuştu. Böyle adamların var olduklarına beni inandırmıştı.

Yorgunluğuma boyun eğmeden önceki son düşüncem, *O kadının verecek çok hesabı var,* oldu.

On Sekizinci Bölüm

Rahatsız uykuma rağmen sabah yedide uyandım. Ya da daha kesin konuşmak gerekirse, yatak odamın önündeki koridorda ayak sesleri duyunca uyandım. Adam kalkmıştı ve etrafta dolanıyordu.

Hangi içgüdüyle bilmiyorum, ama yataktan kalkıp üstüme bir şeyler giydim. Yüzümü yıkamak, dişlerimi fırçalamak ve saçımı tarayıp bir şekilde düzene sokmak için banyoya girdim. Tek dileğim, Adam'ın mutfakta kahvaltı hazırlıyor olmasıydı.

Fakat birkaç dakika sonra, tam spor ayakkabılarımı giyerken, ön kapının kapandığını duydum. Pek de düşünmeden, çantamı kaptığım gibi peşine takıldım.

Daha önce hiç kimseyi takip etmemiştim; ne açıkça ne de Adam'ı metroya doğru izlerken yaptığım gibi gizli saklı. Neyse ki aynı yöne gitmekte olan küçük bir çalışan kalabalığı vardı.

Asansörlere gelince işler biraz zorlaştı, fakat onunkinin hemen ardından geleni yakalamayı ve treni beklerken platform-

daki kalabalığın arasında kaybolmayı başardım. Ondan sonra her şey daha kolay oldu. Leicester Meydanı istasyonunda hat değiştirdi ve oradaki kalabalık ona yetişmemi zorlaştırıyordu. Adam uzun boylu olduğu için, Güney Kensington'a giden Piccadilly hattına doğru süzülen kafasını görebiliyordum ve yüreğimin ağzıma geldiğini hissettim.

Onun bir vagon arkasında trene bindim ve Gloucester Caddesi istasyonundan çıktığında artık nereye gittiğini kesinlikle biliyordum. Bayan Parrot'ın kapısına kestirmeden gittiğinde, delicesine, yataktan hiç çıkmamış olmayı diledim. Bazen bilmemek gerçekten de mutluluktur.

Bayan Parrot'ın kapısında durup, Adam'ın çıkmasını bekleyemezdim. Hem, düşünmek için biraz zamana ihtiyacım vardı, o yüzden yürümeye devam ettim, mahallenin çevresinde bir tur attım ve sonra nihayet metro istasyonuna doğru gidip, yol kenarında kimsenin birbirinin adını bilmediği bir kafeye girmeye karar verdim. Adam'ı buradan gözleyebilirdim, çünkü metroya gitmek için bu yoldan dönmek zorundaydı. En azından, bahanem buydu. Ne onunla ne de Bayan Parrot'la yüzleşmeye hazır değildim; şu an bildiğimden fazlasını öğrenene kadar değil.

Rakipler biletleri tesadüf değildi belli ki. Geçen geceden sonra Adam'la ne olmuş olursak olalım, şu anda rakiptik ve akademik rekabet profesyonel sporlarda ya da Wall Street tayfası arasında görebileceğiniz rekabetten çok daha amansızdı. Geleneksel bilgelik derdi ki, *Akademisyenler böyle acımasızca rekabet ederler; çünkü normal insanlar için çok önemsiz olan*

şeyler uğruna savaşılmaktadır. Ama zaten bugüne kadar hiç kimse akademisyenlerin normal olduğunu söylememiştir.

Adam benim Bayan Parrot'la münasebetlerimin ne kadarını biliyordu? Bu düşünce beynimde bir davul gibi yankılanıyordu. Önceki gece bana olan ilgisi gerçek miydi, yoksa tıpkı Edward'ın yaptığı gibi, benimle oynuyor muydu?

Lattemle çok fazla oyalanmama gerek kalmamıştı. Sıradan bir kafe zincirinin Gloucester Caddesi'ndeki şubesinin içinden, yoldan geçişini izledim. Gerçekten de metroya gidiyordu. Görüş alanımda kaldığı birkaç saniye içinde yüzünü elimden geldiğince iyi inceledim. Ağzının kenarına çizgiler yerleşmişti ve omuzları gergin görünüyordu. Adam normalde rahat bir adamdır. Son on yıldır onu görmemiş olabilirdim, fakat bazı şeyler unutulmuyor. Bir şeye çok üzülüyordu.

Ayağa kalkıp dükkândan çıkarken kahvemi çöpe attım ve duraksadım. Ne yapmalıydım? Adam'ın peşinden mi gitmeliydim? Yoksa Bayan Parrot'ın evine mi gitmeliydim? Kişisel ve profesyonel kişiliklerim arasındaki ikilik hiç şu an olduğu kadar açık olmamıştı benim için. Birini seçmem gerekiyordu. Ayrıca her bir seçimin bana neye mal olacağını da biliyordum.

Derin bir nefes alıp, bu defa başkası için değil, kendim için en iyi olanı yapmaya kararlı bir şekilde kaldırıma çıktım. Geleceğimi elime alıp, kaderimi ondan çekip alacaktım.

Bunu yapamazsam da en azından ne haltlar döndüğünü öğrenecektim.

“Emma, hayatım. Gelenin siz olacağını tahmin etmiştim,” dedi Bayan Parrot kapıyı açarken. “Haydi, hemen salona geçelim. Sanırım dün gecedan sonra konuşacak epey şeyimiz var.”

Olanları bir bilseydi. Ama bir dakika; muhtemelen biliyordu.

Davranışı son ziyaretinden bu yana tamamen değişmişti. O zaman benimle kapıda görüşmüş, zarfları elime tutuşturmuş ve göndermişti. Şimdiyse sanki bir sürü zamanı varmış gibi davranıyordu.

Salona gidince Adam’ın orada bulunmuş olduğuna dair bir ipucu aradım. Yeni bir çay tepsisi hazırды. Daha önce kullanıldığını gösteren bir işaret yoktu. Kanepenin minderleri kabarık ve düzgündü. Bayan Parrot hiçbir şey belli etmiyordu.

“Oyunu beğendiniz mi?” diye sordu.

Çay koymaya başlayınca kusacak gibi oldum. Bu İngilizlerin sıvı tüketimiyle ilgili sorunları neydi? Evet, Edward’ın ihanetinden sonra neredeyse ağırlığımca diyet kola içtiğim günler olmuştu, fakat bu uzun süre devam ettirebileceğim bir şey değildi.

“Çok beğendim,” dedim, sonra tereddüt ettim. Adam’dan bahsetmeli miydim? Yoksa sesimi çıkarmamalı mıyım?

“Jane Austen’in kendi durumuna yapılan göndermeyi anlamışsınızdır, tabii.”

“Gerçek miydi yoksa ironik mi, emin olamadım. Biliyorum ki seçimini destekleyecek para olmadan asla evlenmezdi. O her şeyden önce pragmatik bir insandı. Fakat düşündüm de belki...”

“Evet?”

“Jack Smith’in de Yüzbaşı Absolute gibi olduğu ortaya çıkmış mıydı? Gerçek babası onu kabul etmiş miydi? Herhangi bir şekilde ona maddi yardımda bulunmuş muydu?”

Cevabı zaten bildiğimden korkuyordum. Şayet Jack Smith’e bir miktar para verilmişse, hiç beklemeden Jane’i alır götürürdü. Fakat böyle bir şey olmamıştı. En azından, kimse böyle bir şeyin olduğunu bilmiyordu.

Bayan Parrot gülümseyerek başını salladı. “Göreceğiz.”

“Ama cevabı zaten biliyorsunuz,” dedim, onu açıklama yapmaya teşvik etmeyi umarak.

“Fakat size cevabı söylemek şimdiye kadar yapmış olduğunuz onca işi berbat eder, Bayan Grant.”

“Bu pek iş gibi gelmiyor.”

“Ama öyle. Önemli bir iş. Bunu zamanla anlayacaksınız.”

Titrek, turuncu kafalı bir emeklinin emirleriyle İngiltere’yi turlamakla ne kadar büyük aptallık ettiğimden başka neyi anlayacağımdan emin değildim. Tek yaptığının Jane Austen’la ilgili gerçeği –onun deyimiyle– öğrenme ayrıcalığını kazanmamı sağlamak olduğunu düşünmüştüm, fakat artık Adam’la da görüşüğünü biliyordum.

“Neden ben?” diye sordum, sesimdeki hayal kırıklığını gizlemeye çalışarak. “Yani saygısızlık etmek istemem, Bayan Parrot, ama neden buradayım? Benden ne istiyorsunuz?”

“Yenilmezler kiminle ilgileneceğimizi belli bir amaca göre seçer.” Gizemli bir şekilde gülümsemeye çalıştı, fakat o alev rengi saçlarla pek de işe yaramadı.

“Öyleyse beni seçmekteki amacınız neydi?” diye sordum, biraz bilgi vermesi için bastırarak.

“Akademik camiayı dikkatle takip ederiz. Yetiştirmek için...” Duraksadı. “Her neyse, duyduk ki sizin... güçlükleriniz olmuş. Masumiyetinize inandık.”

“Neye dayanarak? Beni tanımanızın nedeni...” İsmi söyleyemeden kendimi susturdum.

“Doğru. Ancak asistanınızın o makalenin yazarı olduğunu iddia etmesi gülünçtü. Yani azıcık kafası çalışan herkes bunun saçmalık olduğunu anlayabilirdi. Özellikle o çalışma Austen ve romanları için çok büyük bir tutkunun kanıtıydı. Asistanınızsa tutkusunu daha ziyade...” Bir yudum çay içti. “Eh, belki de ne kadar az konuşulursa, o kadar çabuk iyileşir.”

“Peki siz kimsiniz? Jane Austen mafyası falan mı?” *Yoksa bir tür kafayı sıyırmış iyilik perileri mi?* İkinci soruyu yüksek sesle sormadım.

Bayan Parrot omuz silkti. “Yalnızca kendi çıkarlarımızı gözetiyoruz.”

“Ben sizin çıkarlarınızdan biri miyim?” Evet, kesinlikle benim Jane Austen’la ilgili gerçeği öğrenmemden fazlası söz konusuydu.

“Bizim çıkarımız size hiçbir yetki vermiyor. Onu açıkça belirtiyim.”

“Yalnızca birkaç mektubu yayınlamama izin verirseniz...”

Üzgün bir gülümsemeyle başını salladı. “Bunu yapamayacağımızı biliyorsunuz.”

“Böyle ümitsiz bir durumda bile mi?” Panikten boğazım düğümlenmişti. “Bayan Parrot, ne bir işim, ne evim ne de param var. Çaresiz durumdayım.”

“Biliyorum, hayatım,” uzanıp elimi sıvazladı, “ama sonunda her şey yoluna girecek.”

Nasıl olacaktı ki bu? Çıglık atmak istedim. Kendimi zor tuttum.

“Bayan Parrot...”

“İki görev daha,” dedi, ayaklarının dibindeki örgü çantasına uzanırken. “Mükemmel ilerleme kaydediyorsunuz.”

İçimde büyüyen paniğe hayal kırıklığı da eklendi. “Bütün bunlar gerçekten gerekli mi?”

Bayan Parrot başıyla onayladı. “Evet. Fakat bu noktada bunu anlamanızı beklemiyoruz.”

O boş ümitler veren zarflardan birini daha çıkardı örgü çantasından. Ah, ayağa kalkıp, ona veda edip ayrılmayı ne çok isterdim. Bir başkasının kuklası olmaktan çok sıkılmışım. İplerimi elinde tutan kişinin Edward, Adam ya da Bayan Parrot olması neyi değiştirirdi ki? Ancak, her ne kadar içimden isyan ediyorsa da, bunu yapamayacağımı biliyordum. Kaderi belirleyen elmayı sunan Havva gibi, zarfı uzattı ve ben de kendimi tutamadım. Aldım.

“Bu kez nereye gidiyorum?” diye sordum yorgun ve rızasız.

“Lyme,” dedi Bayan Parrot göz kırparak.

Bütün kartlar –ya da aslında mektuplar– elindeyken işbirlikçi gibi davranmak onun için kolaydı.

“Lyme Regis’in Lyme’ı mı?”

Aslında bir soru değildi, fakat yine de sormak zorunda olduğumu hissettim. İngiltere’nin güneybatısındaki Dorset sahilinde yer alan tatil kasabasının Austen ve eserleriyle birçok bağlantısı vardı.

“Deniz kıyısında bir tatil size iyi gelebilir.” Bayan Parrot örgü şişleri ile yününü alıp, sanki hayatta başka hiçbir derdi

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

yokmuş gibi örmeye başladı. “Sizin adınıza bir kulübe kiralama cüretini gösterdik.”

“Fakat...” Şu anki bütçem bu tür konaklamaları kesinlikle karşılayamazdı.

“Biz ismarlıyoruz, tabii.”

Tabii. Bir oh çektim.

Bayan Parrot hiç durmadan devam etti. “Mektubu Lyme’daki Cobb’da okuyacaksınız,” dedi, Manş Denizi’ne kıvrılan uzun mendireği kast ederek. “Londra’ya döndüğünüzde de gelip yine beni görün.”

“Bayan Parrot...”

“Yorulduğunuzu biliyorum, hayatım, fakat inanın bana, çılgnlığımızın altında bir düzen var.”

“Jack Smith hakkında...” Sustum.

Bilmem gerekiyordu, fakat aynı zamanda cevabı duymak da istemiyordum. Austen onunla asla evlenmediğine göre bir şey olmuş olmalıydı. Fakat kalbi planlı olarak mı kırılmıştı yoksa kaderin işi miydi? İhanet mi şans mı? Bilmek istiyordum ki kendimi hazırlayayım. Önümdekine karşı çelikten bir duvar öreyim.

Mayıs 1801’den 1804’e kadar geçen üç yıllık sürede Austen’in yazdığı, en azından halka sunulmuş hiçbir mektup olmadığını biliyordum. Ancak içimden bir ses Lyme’da mektubu okuduğum zaman, bu sessizliğinin nedenini öğrenceğimi söylüyordu. Ayrıca Austen’in var olan mektuplarından ve kendi araştırmalarımından da biliyordum ki bu zaman diliminde roman yazmayı da bırakmıştı. Ufukta beliren kara bulutları görebiliyordum, fakat havanın ne kadar bozacağına dair en ufak bir fikrim yoktu.

BETH PATTILLO

“O kadar üzgün durmayın, hayatım,” dedi Bayan Parrot. “Dediğim gibi, gayet iyi gidiyorsunuz.”

Gırtlığımda yükselen acı kahkahayı yuttum. Bayan Parrot için *gayet iyi* ifadesinin oldukça geniş kapsamlı bir anlamı olmalıydı.

“Umarım haklısınızdır.” Verebildiğim tek yanıt oldu.

Yirmi dakika ve ikinci fincan çaydan sonra, evi ilk girdiğim zamankinden çok daha dertli –ve su tutmuş halde– terk ettim. Sorularımın hiçbirine yanıt alamamıştım. Aslında tam tersi olmuştu. Bayan Parrot’ın neyin peşinde olduğunu hâlâ tam olarak anlayamamıştım; o ve Yenilmezler’in benimle neden ilgilendiklerini. Ve şimdi güvenilebileceğim kimse de kalmamıştı, Adam bile. Kendimi Edward’ın ihanetinden sonra hissettiğimden daha yalnız hissedebilmemin mümkün olduğunu düşünmemiştim, fakat ne yazık ki bunun mümkün olduğunu gördüm. Hatta çok daha yalnız.

On Dokuzuncu Bölüm

Anne-Elise'in evine ve Adam'la muhtemel bir yüzleşmeye dönmek istemiyordum, fakat bir başka alışveriş nöbetine de param yetmezdi. O yüzden Hampstead'e dönüp, Lyme seyahatim için yanıma biraz kıyafet ve makyaj malzemesi almalıydım. Ya da... bir dakika. Bir rahatlama hissiyle fark ettim ki, benim yerime eşyalarımı hazırlayacak birini bulursam, eve gitmek zorunda kalmayabilirdim.

Caddedeki, Londra'nın simgesi kırmızı telefon kulübe-lerinden birinde durdum ve beş dakika boyunca şehir içi bir aramayı nasıl yapacağımı anlamaya çalıştıktan sonra –ki Londra'da telefon numaralarının sekiz haneli olması ve birden fazla “alan kodu” olması da işleri kolaylaştırmıyordu– nihayet Anne-Elise'e ulaştım.

“Benim için bir çanta hazırlayıp benimle Hyde Park'ta buluşman gerek.”

“Sanki bir çeşit casus filmindeymiş gibisin,” diye azarladı Anne-Elise. “Eve gel de neler olduğunu anlat.”

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

“Yapamam. Bu seferlik bana güvenmek zorundasın.”

“Adam’ın, sanki en sevdiği futbol takımı az önce Süper Kupa’da yenilmiş gibi tepinmesinin bununla bir ilgisi var mı?”

Cevap vermedim.

Anne-Elise içini çekti. “Umarım siz ikiniz nihayetinde bu kadar baş ağrısına değersiniz.”

“Siz ikiniz diye bir şey yok, Anne-Elise. Çöpçatanlığı bıraksan iyi olur. Hem, sen ondan hoşlanmıyor muydun?”

“Ya, tabii.” Şimdi doğma-büyüme Amerikalı özüne dönmüştü işte. “Sanki sizden dalga dalga yayılan çekimin farkında değilmişim gibi.”

“Son kez söylüyorum...”

“İnkâr etmeyi bırak da çantana ne koymamı istediğini söyle.”

Anne-Elise biraz acayip olabilirdi, fakat zor durumlarda iyi bir arkadaştı. İhtiyaçlarımın bir listesini çabucak sıraladım ve hepsini hatırlayabilmesi için dua ettim.

“Bana bir-iki saat ver,” dedi. Pazarlık edecek durumda değildim.

“Tamam. İki saat sonra görüşürüz öyleyse. Geçen sefer o muhteşem cheesecake’i yediğimiz Serpertine’in oradaki kafede.”

Uzun bir geçmişi paylaştığınız insanlarla ilgili en güzel şey kendinize has şifreli bir konuşma şekli geliştirmeniz oluyor.

“*Mon dieu*, inanılmazdı,” dedi Anne-Elise; yüzündeki mest olmuş ifadeyi hayal edebiliyordum. “Frambuazları hatırlıyor musun...”

“Anne-Elise!”

“Tamam, tamam. Gidiyorum. İki saate görüşürüz.”

“Adam’a da söyleme,” diye uyardım telefonu kapatmadan önce.

Telefon kulübesinden çıkıp kalabalık Londra caddelerine döndüm. Anne-Elise’le buluşacağım saate kadar vaktimi nasıl geçireceğimi bilmiyordum. Tabii her yerde yapabileceğim tek bir şey dışında. Yakınlardaki bir kilisenin bahçesinde bir bank buldum ve çantamdan defterimle kalemimi çıkardım. Bu dürtü beni korkutmaya başlamıştı, fakat bastırmanın tek yolu kalem ile kâğıdı buluşturmaktı. Banka yerleştim, trafiğin ve yayaların sesini unuttum ve sayfaya akan mürekkepte kendimi kaybettim.

Lyme’a gidebilmek için öğleden sonra Londra’nın Waterloo İstasyonu’ndan Axminster’a giden bir West Country trenine bindim. Oradan, Lyme Regis taksiyle sekiz kilometreydi. Bir an evvel Cobb’a gidip görevimden kurtulmak istemiştim, fakat sevimli küçük kulübeye giriş yaptığımda, hiçbir şey yapamayacak kadar yorgundum; yatağa yığılıp derin bir uykuya daldım.

Ertesi gün yalnız ve ümitsiz uyandım, fakat sonra yatak odası camlarının kepenklerini açtım ve dışarıya baktım.

Kulübe Sahil Yolu üzerine inşa edilmişti ve Cobb limanının manzarası nefes kesiciydi. Tekneler derin mavi suda sallanıyordu ve uzakta denizin içlerine doğru uzanan Cobb’u görebiliyordum. Alçak kil tepeleri yerlerini kumtaşı ve plaj-

lara bırakmıştı ve turistler hafta içi bile akın akın buraya geliyordu.

Manzaranın tadını çıkarırken, tek üzüntüm daha uzun kalamayacak olmamdı. Görevimi tamamlar tamamlamaz taksiye atlayıp Axminster'a ve oradan da ilk trenle Londra'ya gitmeyi planlamıştım.

Küçük mutfağa girince Bayan Pierpont adındaki ev sahibesinin bana epey erzak bırakmış olduğunu öğrendim. Ekmek, yumurta, jambon ve kahve; sağlam bir İngiliz kahvaltısı için gereken başlıca şeyler. Kurt gibi aç olmama şaşırdım.

Yumurtaları ve jambonu tavada kızartıp, küçükken annemin yaptığı gibi ekmeği ızgarada eski usul kızartarak kendimi yemeğe verdim. Bu kuvvetli öğün yalnızca gücümü yerine getirmekle kalmadı, cesaretimi de artırdı. Bugün Jack Smith'in sonunu öğrenecektim. Bundan emindim. Sadece, her neyse, Jane Austen için mutlu bir şekilde bitmiş olmasını diliyordum.

O kadar geç uyanmıştım ki Cobb'a gitmek üzere yola çıktığımda neredeyse öğlen olmuştu. Sahil Yolu'ndan giderken, plaj ailelerle ve zindelik kazanmak için denize girmeye gelmiş sağlıklı insanlarla doluydu.

Sonunda limana vardım ve denize doğru uzanıp yerel tekneler için güvenli bir havza oluşturan büyük taş duvara çıktım. Uzun taş duvar, Austen'in en meşhur sahnelerinden birinin, *İkna*'daki Louisa Musgrove'un, Yüzbaşı Wentworth'ün yakalamasını umarak, merdivenlerden inmek yerine Cobb'un yüksek bir kısmından atladığı sahnenin geçtiği yerd. Yüzbaşının başarısızlığı ve dolayısıyla Louisa'nın yaralanması, adamı kadına âdeta evlilik teklifi yapmışçasına bağlar. Aynı zamanda, sekiz yıl önce ikna edildiği üzere aynı ümit va-

deden fakat züğürt yüzbaşının evlilik teklifini geri çeviren, romanın uzun süredir acı çekmekte olan kadın kahramanı Anne Elliot'ın umutlarını da yok eder.

Şimdi, iki yüz yıl sonra, deniz suyu taşa çarpıyor ve canlandırıcı etkisi olan tuzlu hava yakana kadar ciğerlerime doluyordu. Martılar, turistlerden birkaç lokma kapma ümi-diyle, havada daireler çiziyordu.

Neredeyse elli metre yürüdükten sonra artık etrafımda deniz, rüzgâr ve güneşten başka bir şey kalmamıştı. Ailesinin deniz kenarı tatillerinden birinde Jane Austen'ı burada, benim gibi huzur, ihtişam ve hatta özgürlük duygusuyla dolmuş olarak yürürken kolaylıkla hayal edebiliyordum. Erkek kardeşlerinden ikisi donanmadaydı. Romanlarındaki, özellikle *İkna*'daki tasvirlerden, onların okyanus sevdalarını paylaştığını biliyordum. Belki de son romanının kahramanı olan Yüzbaşı Frederick Wentworth'ü ilk kez tam burada hayal etmişti.

Çıplak kayada oturacak yer yoktu, o yüzden mektubu çantamdan çıkardım ve oldukça sert rüzgâra karşı sıkıca tuttum. Tam mektubu açmak üzereydim ki adımı söyleyen bir ses duydum.

“Emma!”

Döndüm ve yüreğim ağzıma geldi. Edward'a tekrar rastlamayı bekleyeceğim son yer Lyme Regis'teki Cobb'du.

“Burada olduğuna inanmıyorum.” Ayaklarımın altındaki taşa kök salmıştım.

Edward'ın ağzı kulaklarındaydı, siyah-beyaz saçları denizden esen rüzgârda uçuşuyordu. Yakışıklı bir adamdı ve her şeye rağmen, o eski çekimi hissettim. Onu hep çekici bulmuştum. Bu değişmemiştir.

“Adam seni nerede bulacağını söyledi. Sahil yolundan geçerken seni gördüm, fakat yetişemedim.” Hâki pantolon ve ince bir anorakla, daha önce binlerce defa gördüğüm haliyle orada sanki bir rüyadan fırlamış gibi duruyordu.

Fakat onu Adam mı göndermişti? O nerede olduğumu nasıl biliyordu; tabii eğer Anne-Elise sözünü tuttuysa? Bu tuhaf durumu nasıl yorumlayacağımdan emin değildim. Adam, Edward'ı evliliğimi kurtarmaya çalışmam gerektiğine dair bir işaret olarak göndermiş olabilirdi. Ya da geçmişi bir kenara bırakıp yoluma devam edebilmem için göndermiş de olabilirdi.

“Ne istiyorsun?”

Artık gülümsemiyordu ve yüzündeki çizgilerin pişmanlık belirtisi olduğundan oldukça emindim. Sebep her neyse, iyi niyetime layık olduğunu göstermeye çalışmak için gelmişti. Kesinlikle Edward'a has olmayan, koyun gibi bir hali vardı.

“Hata yaptım, Emma. Dürüst olmak gerekirse birçok hata yaptım.”

Sular Cobb'a çarpıyor, saçlarımızı ve kıyafetlerimizi ıslatmadan havaya hoş bir serpinti bırakıyordu.

“Evet, farkındayım.” Hicvi sesime yansıtmamayı başarıyordum, fakat sözcüklerden koparamıyordum. Bedenimde dolaşan adrenaline rağmen kendimi bu kadar rahat hissetmem tuhaftı.

“Tekrar denemek istiyorum. Hatamı telafi etmek istiyorum.” Elime uzandı ve ben de tutmasına izin verdim. “Orta

yaş krizine ya da erkek aptallığına ver, ama artık geçti. Artık her şeyi daha açık görebiliyorum. Ne büyük aptallık ettiğimi biliyorum.”

“Ben de biliyorum, Edward.”

Birkaç ay önce özüne çok daha farklı tepki verirdim. Şimdiyse elimi elinden çektim. Bu sefer çok daha büyük bir dalga taş a çarptı; doğanın davetsiz insanlara tabii saldırısı. Bu kez serpinti çok daha güçlüydü; gömleğimi nemlendirmiş, saçlarımı ıslatmıştı. “Sorun evliliğimizden çok daha fazlası.”

“Fakat eğer eski halimize dönebilirsek...”

“Kariyerimin mahvolmasına yardım ettin,” diye çıkıştım. “İyi niyetimin, hem özel hayatımı hem de iş hayatımı mahvettiğin için seni affetmeme yeterli olacağını sanmıyorum.”

Yüzünü kızartacak kadar onuru vardı. Yanağındaki o kırmızı leke oldukça tuhaf görünüyordu, fakat yine de biraz tatmin edici buldum. Bana yaşatmış olduğu utancı hissetmesini istiyordum.

“Hakikaten düşündüm ki...”

“Sen bir yalancısın, Edward. Hep öyleydin.”

Tam isabet ettirmiştim. Edward sinirlendi. “Üzgün olduğumu söyledim, Emma. Cezamı da kabul ediyorum, ama burada durup sert sözlerinle beni yıldırmana izin veremeyeceğim.”

“Sen ciddi misin?” Bir adım geri gittim. Ellerimi kalçama koydum. “Gerçekten ciddi misin?”

“Beni aşağılamanın sendeki hasarı nasıl telafi edeceğini anlamıyorum,” dedi. İleri atılıp beni cazibesine geri çekmeye çalıştı. “Hatalı davranışlarımı açık etmenin sana ne faydası olacak?”

“Yani senin kefarete anlayışına göre sana geri döneceğim, ismimi temize çıkarmanı talep etmeyeceğim, ya sonra? Başka ne istiyorsun, Edward? Güneşin yanında ayı ve yıldızları da ister miydin?”

“Sen de mükemmel değildin, Emma. Evliliğimizdeki problemlerde benim kadar senin de payın vardı.” Darmadağın olmuş saçlarını gözlerinden çekti.

Uzun saç stili Edward’ın doğru yoldan saptığının ilk belirtilerinden olmalıydı. O ve her gece göbeğini düzleştirmek için çektiği mekikler.

“Benim kusurlarım mı?”

Demek ki, evlendiğin adamı sevip ona herkesten çok güvenmek artık bir karakter kusuru sayılıyordu. Yine de, adil olmak gerekirse, benim Edward’a olan inancım gerçekten de mühim bir muhakeme hatasıydı.

“Emma, bu aptallığı unut ve benimle eve dön. Hepsini çözeceğiz.” Durdu. “Seni seviyorum.”

Ona baktım, güneş yüzündeki tüm kırışıklıkları ve yaşlılık lekelerini ortaya çıkarıyordu. Bir zamanlar onun olgun bir yakışıklılığı olduğunu düşünürdüm. Şimdiyse yalnızca yaşlı görünüyordu.

“Niçin buradasın?” Vahim mutfak masası hadisesinden beri daimi arkadaşım olan şüphe yine ortaya çıkmıştı. “Neden şimdi?” Kırmızı bayraklar, yağmurdan sonra çıkan gelincikler gibi zihnime doluyordu.

“Bana güvenmemen için sana bir sürü fırsat sunduğumu biliyorum...”

“Birileri yalanını ortaya çıkardı, değil mi? Ya da en azından seninle ilgili kısmını?”

Yüzünün rengi geldiği gibi aniden gitti ve bembeyaz olunca haklı olduğumu anladım.

Güldüm, sevinçten değil de hınçtan. “İş üstünde yakalandın. Karına karşı yalancı bir asistanı savunduğun için başın ne kadar belada, Edward?”

Duraksadı, yutkundu, dudaklarını yaladı. Sonra ceketinin iç cebine uzanıp bir tomar katlanmış kâğıt çıkardı.

“Bunu imzalaman gerekiyor,” derken saygınlığını korumaya çalıştığını görebiliyordum.

Kâğıtları ondan alırken ellerim titriyordu, fakat titremenin korkudan mı yoksa mutluluktan mı kaynaklandığını bilemiyordum. Bu anın hayalini kurmuştum; her ne kadar gerçekleşmesinin çok az bir ihtimal olduğunu bilsem de. Fakat kâğıtları açıp başında üniversitenin logosunu görünce, Edward’ın hakkını bulduğunu anladım. Ben onu tek başıma alt edemezdim, fakat kamu önünde utanılabilecek duruma düşmekten kaçınan bir üniversitenin gücünü hafife alamazdınız.

“Bunu imzalayıp, ismin karalandığı, iftiraya uğradığın ya da buna benzer herhangi bir şeyden dolayı dava açmayacağını ifade etmeni istiyorlar.” Durdu. “Ayrıca hatalarını kamu önünde kabul edip seni yeniden işe almayı da teklif ettiler. Maaşına zam da yapılacak elbette.”

Böyle bir teklifin bir tek anlamı olabilirdi; üniversite elimde başarılı bir dava olduğunu biliyordu. Sayfaları okumama gerek yoktu. Edward’ın tutumu bilmem gereken her şeyi anlatmıştı. Kâğıtları yeniden katladım ve çantama koyup, çantamı omzuma astım.

“Kâğıtları inceleyeceğim. Bir avukata danışacağım.”

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

Edward başını salladı. “Onları yarın geri götüreceğime söz verdim. İmzalanmış olarak.”

“Gidiyor musun? Bu kadar çabuk?” Onunla alay etmek, içindeki kötülüğü zehirli bir çeşme gibi akıtmak istedim, ama sonra kendimi tuttum. Çünkü Edward’ın seviyesine inmek yalnızca Edward’ın seviyesine indiğim anlamına gelecekti. Ve bu yapmak istemeyeceğim bir şeydi.

“Sana haber veririm,” demekle yetindim ve yanından geçmek için bir adım attım. omzumdan yakaladı.

“Aptal olma, Emma. İkimiz de bundan zarar görmeden kurtulabiliriz. Ancak işbirliği yapman gerekiyor. Eğer beni yıkarsan, seni de kendimle birlikte çekerim.”

Güldüm, çünkü gerçekten, eski bir vodvildeki kötü adam gibi konuşmuştu.

“Hiç durma,” dedim. Çünkü o an bütün bu rezaletten kendimi nasıl sıyracağımı biliyordum. Cevap hemen oracıkta, çantamın içindeydi. Etrafımdaki herkes insafsızca kendi çıkarlarının peşinden koşuyordu. Ben kim oluyordum da bürokrasiyle kavgaya tutuşuyordum?

“Hoşça kal, Edward,” dedim ve kalbim olmasa da, başım dik, yanından geçip gittim.

“Saçmalıyorsun!” diye seslendi arkamdan, ama sözlerini rüzgâra bıraktım. “Pişman olacaksın.”

İngiltere’ye gelmemin bir nedeni vardı. Jane Austen’in nasıl bir sahtekâr olduğunu ortaya çıkarıp intikamımı alacaktım. Fakat artık gerçek aşkı avucunun içinde tutup, her nedense geri çevirdiğini bildiğimden, ne yapmam gerektiğini de biliyordum. Tüm dünyanın gerçeği öğrenme zamanı gelmişti. Benim gerçeği öğrenme zamanım gelmişti. Saçma ve

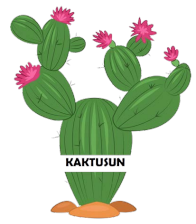
BETH PATTILLO

romantik sonsuza-dek-mutlu-yaşama fikirlerimden vazgeçmemin de zamanı gelmişti. Barry haklıydı. Kadınlar mutlu sonun ötesini düşünmüyorlardı. Bize hayatımızın bir erkeğin bağlılığını garantilemenin çevresinde döndüğüne inanmamız öğretilmişti.

Edward, Adam, Bayan Parrot, Jane Austen; önüme çıkan herkes bundan böyle kurban olmayacağımı anlamak zorundaydı. Kendi ayaklarım üzerinde durmamın zamanı gelmişti. Dünya Jane Austen'la ilgili gerçeği öğrenmeyi hak ediyordu, tıpkı Edward'la ilgili gerçeği öğrenmeyi hak ettiği gibi.

Cobb üzerinde sahile doğru kararlı adımlarla ilerledim. Şayet haklıysam, ahlaki olarak üstün durumda olduğumu iddia edebilirdim; fakat merak ettim. İntikamım ve onayım elimdeyse, kendimi hâlâ nasıl bu kadar ümitsiz ve mutsuz hissedebiliyordum?

Yirminci Bölüm

Bayan Parrot'ın söylediği gibi, mektubu Cobb'da okumak istemiştim, fakat hemen yakındaki plajla yetinmek zorundaydım. En azından rüzgârdan korunmak mendirektekinden biraz daha fazla mümkün olabilecekti. Kumda ilerleyip, turistlerin arasında oturacak bir yer buldum. Bu şekilde hiç değilse kalabalığın arasına karışmış olacaktım. Şayet Edward geri dönerse, beni görmesi zor olacaktı.

Az önce olup bitenler düşünülecek olursa, ellerim şaşılacak kadar sakindi. Bu mektubun diğerlerinden daha uzun olduğunu fark ettim; Austen'ın okunaklı yazısıyla yazılmış dopdolu iki sayfa. Ve diğerlerinde olduğu gibi, bunda da fotokopinin bazı kısımları bulanıktı, fakat çözmeye çalıştım.

Mektup Jane tarafından, kardeşi Edward'a ve eşi Elizabeth'e çoluk çocuklarını büyütmede yardımcı olmak için yaptığı pek çok yardım gezisinden birine çıkıp Kent'teki Godmersham'a gitmiş olan Cassandra'ya, Londra'da yazılmıştı. Mektupta hiç

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

hoşbeş yoktu. Austen haberleri doğrudan ve acil bir tonda iletliyordu. Ancak bazı ifadeler sayfada öne çıkıp, kalbimin güm güm atmasına neden oldu.

...tam onu dünyanın en mutlu erkeği yapmaya karar vermişken...

...bu defa ben dünyanın en mutsuz kadını olmak durumundayım...

Yüreğim ağzımda, okumaya devam ettim.

Gemi Portsmouth'tan yola çıkışının üzerinden daha bir gün bile geçmeden battı. Kalemim bu gerçeği sayfaya işliyor, lakin yüreğim doğruluğuna inanamıyor. Belki de zihnim böyle bir bilgiyi idrak edemeyecek. Onun serveti ve benim kalbim, hayatım ve elim-ayağımla birlikte, artık denizin dibinde yatıyor. Sevdiğim o manzaralara nasıl bakacağım; dahası birlikte izleyip sevdiğimiz o manzaralara? Sidmouth, Dawlish, hatta Southampton ve Lyme artık benim için uğursuz olacak.

Denize ve koyu mavi ufuk çizgisine doğru baktım, ardından sayfanın tepesindeki tarihe göz attım. Eylül 1801. Austen bunu mektuplarındaki uzun boşluğun ilk zamanlarında, yaklaşık dört yıl süren sessizliğin başlangıcında yazmıştı. Öyleyse bu mektup diğerlerinin ortadan kalkışını açıklıyordu, zira Austen'ın Jack Smith'le ilişkisi gerçekten yalnızca Cassandra tarafından biliniyorduyorsa, Cassandra, Jack'e yapılan

tüm atıfları ve Jane'in kaybını ortadan kaldırmış olabilirdi. Ayrıca o kadar titiz çalışmıştı ki, Yenilmezler'i kurana dek, mektupların hiçbirini kendisinden başka kimse görmemişti.

Jack'in ölüm haberi, tabii iki yüz yıldan daha eski olduğunu düşününce buna haber denilebilirse, boğazımdan üzüntüden kaynaklanan hafif bir inilti çıkmasına sebep oldu. Beklenmedik bir kayıp değildi. İlişkilerini bitiren bir şey olduğunu biliyordum. Ve bir bakıma, Jack'in bir Willoughby'ye ya da bir Wickham'a veya benim Edward'ım gibi birine dönüşmemiş olması beni rahatlatmıştı. Yine de...

Rüzgârda uçup gitmesinler diye bir elimi üzerlerine koymaya dikkat ederek sayfaları kucağıma bıraktım. Plajda uzun süre oturdum ve bu belgenin önemini düşündüm. Sadece bir kopya olsa da, ihtiva ettiği bilgi her Austen uzmanı için yıkıcıydı. Adam bunu görmüş müydü acaba? Merak ettim. Ve Hampstead'e döndüğümde yeni edindiğim bu bilgiyi ondan nasıl saklayacaktım?

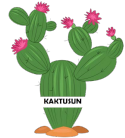
Sıcak bir gün olmasına rağmen titremeye başladım. Mektubun içeriği üzerine çok fazla kafa yormak istemedim. Bu gibi şeylere basit birer nesne muamelesi yapmak daha iyi olacaktı. Duygusal önemi üzerine düşünecek olsaydım, bunu çok derinden hissedebilirdim. Jane Austen bir adamı sevmişti, fakat evlilik teklifini geri çevirmişti, çünkü yoksul bir hayat sürmekten korkmuştu. Sonra kararından pişmanlık duyup, bir mektupla ona fikrinin değiştiğini bildirmişti. Jack çok mutlu olmuş ve teklifini yineleyeceğini söylemişti. Evlenmek üzere buluşmayı planlamışlardı.

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

Ve sonra Jack ölmüştü. Öyle birdenbire. Jane bir başına, bekâr ve düşüncesizce evlenirse olacağından korktuğu kadar fakir kalmıştı.

Biraz iç çektim, biraz hıçkırdım ve uzanıp yanağıma dokundum. Ağladığımın farkına varmamıştım.

Daha sonra, Edward'ın gittiğinden emin olduktan sonra, Bayan Parrot'ın benim için kiraladığı kulübeye dönmek üzere yola çıktım. Ancak kulübenin mavi kapısını geçip onun yerine ev sahibesinin ofisine doğru gittim. Edward'ın ortaya çıkışı ve bu mektup içimde bir şeyleri harekete geçirmişti. Modası geçmiş romantizm ve gerçek aşk inancına çok uzun süre tutunmuştum. Artık akılcı olma zamanıydı.

Bayan Pierpont'un çalıştığı darmadağın ofisin kapısından içeri kafamı uzattım.

“Fotokopi makinanız var mı?” diye sordum.

Suçluluk duygusundan yanaklarım kızardı, ama Bayan Pierpont'un neyin peşinde olduğum hakkında en ufak bir fikri yokken şimdi niye böyle tepki gösterdiğimi bilmiyordum. Ama düşününce, yaşlı kadın *onlardan* biri olabilirdi. Gizli bir Yenilmezler üyesi. Paranoyak olmak istemiyordum, fakat Bayan Parrot'ın bunu yapmasına da şaşırırmazdım. Sonuçta kulübeyi o kiralamıştı.

“Sanırım şu yeni yazıcı bunu yapabilir,” dedi, geniş maun masasının köşesini işgal eden devasa ofis aletine başıyla işaret ederek. “Deneyebilirsiniz.”

Şansıma, yazıcı evdeki yazıcımdan çok farklı değildi. Çantamdan zarfı çıkardım, mektubu çıkarıp açtım ve ilk sayfasını tarayıcının cam yüzeyine yerleştirdim. Kapağını kapatıp, tek bir düğmeye basarak Bayan Parrot'a ihanet ettim. Alet vızıldadı, döndü ve birkaç saniye sonra üçkâğıdımın kanıtını çıkardı.

“İşe yaradı mı?” diye sordu Bayan Pierpont. Nazik sorusuna rağmen, o kadar dalgın ve ilgisiz görünüyordu ki, bunun yalnızca bir Yenilmez olmadığı anlamına gelebileceğine inanmak istedim.

“Mükemmel,” dedim, ama içimde hiç de mükemmel hissetmiyordum.

Fakat Edward'ın hem evliliğimizi diriltme isteğini geri çevirip hem de kariyerimi yoluna sokmak için yardım talebini elimin tersiyle ittiğine göre, bir çeşit garantiye ihtiyacım vardı; ya da en azından tamamen aklımı kaçırmadığımı ispatlayacak bir şeye.

Meşum mektubun ikinci sayfasını da kopyaladım; yüreğim ağzımdaydı, ama Bayan Pierpont benim farkımda bile değilmiş gibi görünüyordu.

“Teşekkür ederim,” diye ekledim, sayfaları çantama koyup el sallarken. Muhasebe defterinden başını kaldırıp belirsiz bir gülümsemeyle o da el salladı ve odaya girdiğimde yapmakta olduğu işe devam etti.

Besbelli, Edward'ın beni bir zamanlar suçladığı gibi bir sahtekâra döndüğümün farkında değildi.

Günün ilerleyen saatlerinde Hapmstead'e döndüğümde tek yapabildiğim cesaretimi toplayıp Anne-Elise'in kapısına gitmek oldu.

"Evde kimse var mı?" diye seslendim, girişten mutfağa doğru ilerlerken sessizlikle karşılanmayı ümit ederek.

"Buradayım," diye yanıtladı Adam. Mutfaka girdim ve hissedemediğim bir umarsamazlıkla hareket etmeye zorladım kendimi.

"Selam," dedim. Baştanbaşa kâğıtlarla kaplı geniş ahşap masada oturuyordu. "Araştırmaya devam mı?"

"Evet." Kibar ama mesafeliydi. "Nasıl oldun?"

Tamam, mesafeli falan değildi. Öfkeliydi. "İyi," dedim ve keşke seslenmek yerine parmak uçlarıma basarak yukarı sıvışsaydım diye düşündüm.

"Peki ya Lyme Regis?"

Daha fazla rol yapamayacaktım. "Bana niye kızdın?"

Elindeki kalemi masaya attı. "Dün hiç kimseye tek laf etmeden çekip gidiyorsun, gece eve gelmiyorsun ve neden kızgın olduğumu merak ediyorsun, öyle mi?"

"Ama biliyorsun ki ben..." sustum. "Bir dakika. Nerede olduğumu nasıl bildin? Edward'ı göndermiştin." Fakat elbette Bayan Parrot'la işbirliği içindeydi. Nerede olduğumu bildiğine göre öyle olmalıydı.

Adam homurdandı. “Sonunda aileni arayıp nereye gittiğini bilip bilmediklerini sormakla tehdit edince Anne-Elise söyledi.”

“Sen de Edward’ı gönderdin.”

“Evet.”

“Neden?”

“Göndermese miydım?”

Buna ne cevap vereceğimi bilmiyordum. “Bilmiyorum,” diye dürüstçe yanıtladım.

Adam boynunu uzatıp arkamdan koridora doğru baktı. “Burada mı?”

“Ne?”

“Edward seninle gelmedi mi?”

Öyle şaşırmıştım ki, bunu hemen hakaret olarak kabul etmedim, ama öfkemin gelmesi de uzun sürmedi. “Çok teşekkür ederim.”

“Dizlerinin üzerinde sürünerek ve elinde üniversitenin seni tekrar işe almasını sağlayacak belgelerle geldi. Daha ne isteyebilirdin ki?”

“Adam...”

“İtiraf etmeliyim ki, önce senin Hebrid’lerde ya da aklıma gelen herhangi bir uzak İskoç bölgesinde olduğunu söylemeyi düşündüm.”

Adam’ın sözleri kalbimi pır pır ettiriyordu. Kesinlikle kıskanıyordu. Bu fikir beni bu kadar mutlu etmemeliydi. Sonuçta ben teoride, ilişkilerde doğrudan iletişim kurmaya ve dürüstlüğe inanan, modern bir kadındım. Fakat Adam’ın

yüzündeki ifade... Sanki beni öpsün mü yoksa benden kaçsın mı bilemiyor gibiydi. İtiraf etmeliyim ki oldukça heyecan vericiydi.

“Edward’ın nerede olduğunu bilmiyorum,” deyip kapının kenarına yaslandım.

“Gerçekten mi?”

“Gerçekten.”

Bu onu uzun bir süre sessiz tuttu.

“Sen de geri döndün.”

“Eh, bütün eşyalarım burada.”

“Pes.” Her zaman çok çekici bulduğum o kendini aşağılayan gülümsemesi yayıldı yüzüne. “Sanırım bunu hak ettim.”

“Adam...” Ona Bayan Parrot’ı sormalıydim, ama aniden korktum; Edward, Cobb’da ortaya çıkıp, istediğim her şeyi bana tepside sunduğunda korktuğumdan çok daha fazla korktum.

“Dün...” Bir an için cesaretimi kaybettim. Ona mektupları soramazdım. Tekrar denedim. “Geçen gece, tiyatrod...” Hayır, bu da olmadı.

Jane Austen olsa ne yapardı?

“Bu bugün postayla geldi,” dedi Adam, önündeki kâğıt yığınının altından bir zarf çekerek. “Affedersin. Karışıklığın içinde kaybolmasını istememiştim.”

Zarfı –sevgili, lanetli, tanıdık, Bayan Parrot zarfını– aldım ve sanki mahvetmemeye çalıştığım bir resimmiş gibi kenarlarından tuttum.

“Bugün mü?” dedim onu tekrar ederek.

“Kimden gelmiş?” diye sordu Adam.

Zarftan başımı kaldırıp, itinayla nazik bir ifade yerleştirilmiş yüzüne baktım. Ve işte o an anladım ki yalan söylüyordu. Kelimelerle değil. Fakat sahte bir masumiyetle. Bunu kuramsal olarak kanıtlayamazdım, fakat tüm benliğimle emindim ki Adam mektubun kimden olduğunu biliyordu.

Daha ziyade sırtış denilebilecek ufak bir gülümsemeyle tekrar aşağı baktım. “Annemin eski bir arkadaşı sanırım.”

Sonra, başımı kaldırıp onunla göz göze geldiğimde, onun da benim yalan söylediğimin farkında olduğunu görebiliyordum. Sahtekârlık orada, aramızda, neredeyse dokunulabilir halde asılı duruyordu. Ve ben bir türlü konuşamayınca, tüm odayı kaplayana kadar büyüdü.

“Sanırım ben gidip... bunu okuyacağım,” diye beceriksizce bitirdim cümleyi. Hâlâ mutfak kapısında duruyordum ve aramızda yalnızca bir metre kadar mesafe vardı. Fakat pekâlâ okyanus kadar da olabilirdi.

“Adam...”

“Bunu bu gece bitirmeliyim,” diyerek beni âdeta odadan dışarı itmiş kadar oldu. Hiçbir şey tartışmayacaktık. Ne Bayan Parrot’ı. Ne Jane Austen’in mektuplarını. Ne de dünyamı alt üst eden öpücüğü.

“Peki öyleyse,” dedim, açıklama anının geçtiğini bile bile hâlâ oyalanırken. “Ben gidip okuyayım...” zarfı salladım, “mektubumu,” diye beceriksizce cümlemi tamamlayarak.

“Görüşürüz,” dedi Adam. Kalemını eline aldı ve kâğıtlarının bir kısmını karıştırdı. “Anne-Elise dönünce yemek yemeğe gideceğiz. İstersen sen de gel.”

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

“Tabii,” dedim ve hatta boğazımda düğümlenen hıçkırıkların dışarı çıkmasına engel olmayı da başardım. “Harika olur.”

Topuğumun üzerinde dönüp olabildiğince vakur bir çıkış yaptım. Merdivenleri çıkıp odamda teselli aramaya başladıktan sonra bile, konuştuğumuza –daha doğrusu konuşmadığımıza– inanamıyordum. Edward’la yaşadığım yenilgiden hiçbir şey öğrenmemiş miydim? Ya da Jane Austen’in ertelemelerinden? Ya da Tanrı yardımcım olsun, Bayan Parrot’tan? Neden kalbimi Adam’a açamıyordum?

Kendimi yatağa atıp, bazı tuhaf Avrupalıların hakikaten uyurken kullandıkları sert, silindir yastığı sıkıca kavradım. Benim durumumda sadece gözyaşlarımı silme vazifesi görüyordu.

Tüm olanlardan sonra hâlâ Edward’ı mutfak masamda bulduğum günkü kadar pısırik olduğuma inanamıyordum. Ve birdenbire anladım. Hayatımı mahveden Jane Austen değildi.

Bendim.

Yirmi Birinci Bölüm

Artık İngiliz demiryolları sistemi gerçekten midemi bulandırmaya başlamıştı. Önceki gün olanlardan sonra hâlâ cesaretimi toplayıp Adam'a beni Bayan Parrot'tan aldığım son görevin mekânı olan Chawton'a götürmesini isteye-memiştim.

Basingstoke'un hemen arkasında, Alton'daki istasyon ufaktı, fakat Austen'in çok kısa ömrünün son yıllarını geçirdiği kır evine en yakın olandı. Annesi ve kız kardeşiyle oraya yerleşip, yeniden yazmaya başlamıştı. Bir şekilde, kalemini ve sesini yeniden bulmuştu. Tek ümidim çantamdaki mektubun Jane'in bunu nasıl başardığına ve benim bu dersi kendi hayatıma nasıl uygulayabileceğime dair bir ipucu verecek olmasıydı.

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

Aralık 1804'te, Jane Austen'ın yirmi dokuzuncu doğum gününde, iyi dostu Madame Lefroy bindiği attan düşerek ölmüştü. Bir ay sonra, Jane'in babası, yetmiş dört yaşında vefat etti. Ölümü dul eşini ve evlenmemiş kızlarını adama-kıllı fakirleştirmişti.

Austen erkekleri, anneleri ve kız kardeşleri için ellerinden geleni yapmaya söz vermiş ve gerçekten de bir miktar maddi yardımda bulunmuşlardı. Bu üç muhtaç kadına sunmadıkları tek şey, kendilerine ait bir evdi. Jane yirmi dokuz yaşından otuz dört yaşına gelene dek, gezgin ev halkı, ya akrabaların yanında ya da arada bir Bath'ta veya bir sahil kasabasında, ucuz kiralık odalarda kaldı.

Jane ve Cassandra, bakire teyzeler, kendilerini erkek kardeşlerinin ailelerine muhtaç halde buldular. Varlıkları sevgiden dolayı arzulanıyordu, fakat işlevsel nedenleri de vardı. Erkek kardeşleri Edward Austen Knight ve karısının on bir çocuğu vardı ve daima yardıma ihtiyaçları vardı. Ağabeyleri James duldu ve Cassandra ile Jane'in hayran oldukları üç yaşındaki kızıyla yalnız kalmıştı.

Bayan Austen, Cassandra ve Jane, 1809 yazında niha-yet Jane'in büyüdüğü Steventon'dan ve papazlıktan çok da uzakta olmayan, Hampshire'daki Chawton kasabasına gelene dek bir yere yerleşmediler. Kır evi Jane'in zengin akrabalar tarafından evlat edinilen kardeşi Edward'a miras kalan bir gayrimenkulün parçasıydı.

Taksi Alton'dan Chawton'a doğru ilerlerken, bu pastoral kırsalın Jane'i neden yeniden kalemini eline almaya teşvik

ettiğini görebiliyordum. Bugün bile, büyüüp modernleşmiş olmasına rağmen, cazibesini koruyordu.

Taksi şoförü beni kasabanın ortasındaki sağlam, dikdörtgen, kırmızı tuğlalı kır evinin önünde indirdi. Ev yolun neredeyse tepesinde, asfaltın ikiye ayrılıp bir tarafta Edward'ın evi olan Chawton Great House'a, diğer taraftaysa Winchester'a gidip daha da batıyı gösterdiği yerdeydi.

Hafta içi öğlene doğru gelmiştim, fakat turistler ve edebi hacılar çoktan Jane Austen'ın evinde belirmişlerdi bile. Giriş, evin yoldan bir çit, bir kaldırım ve stratejik biçimde yerleştirilmiş bir bankla ayrılan muhteşem bahçesine bakan yan tarafındaydı. Alçak kapıdan eğilerek müzeye girmeyi bekleyen kısa kuyruğa katıldım.

Jane Austen Evi Müzesi'nde gönüllüler çalışıyordu. Küçük bir antreden –satışa sunulmuş hediyelik eşyaların sergilendiği ortadaki geniş masa dışında–, muhtemelen şimdi bile Austen'ın zamanındaki halini koruyan oturma odasına geçiliyordu. Köşedeki kasada oturan kadının yanına gidip giriş ücretimi ödedim ve gezmeye başladım.

Bayan Parrot'ın son zarfının arkasında *Bunu Aç* yazıyordu ve ben de Hampstead'deki odamın mahremiyetinde bunu yapmışım. Talimatları basitti, fakat yine de tereddüt etmişim. Bu görev birçok bakımdan altısı içinde en zoru olacaktı, fakat hâlâ onu mektuplara erişmeme izin vermeye ikna etmek konusunda kararlıydım, o yüzden sebat ettim.

Omuzlarımı dikleştirip, piyanoya ve şöminenin yanındaki terzi mankenlerine giydirilmiş hükümdarlık kostümlerine hayranlıkla bakmak için duraklayarak, oturma odasının çev-

resini yavaşça gezdim. Ancak sahte ilgimi uzun süre devam ettiremedim. Odanın karşı tarafındaki açık kapıdan içeri girip, bir zamanlar evin esas girişi olan küçük oyuğu geçtim ve yemek odasına girdim.

Odanın caddeye bakan tarafında geniş bir cam vardı ve bir sürü penceresi olması geniş bir manzaraya olanak tanıyordu. Bu açıklığın büyüklüğü burada yaşayanların yemek yerken çok fazla ışık olmasından hoşlandıklarını göstermekle kalmıyor, aynı zamanda posta arabasının geldiğini ilk görenlerin de onlar olduğu anlamına geliyordu.

Ortada, ön planda sağlam bir yemek masası ve sandalyeler vardı ve uzaktaki duvardaysa yanları dolaplarla kuşatılmış bir şömine. Fakat benim ilgimi çeken pencere olmuştu. O ve yanına çekilmiş olan küçük masa ile tek sandalye. Bu ikisi iplerle çevrelenerek ayrılmıştı ve yaklaşınca masanın üzerinde küçük bir işaret gördüm.

Dokunmayınız.

Dönüp yemek masasındaki altın rengi baklava desenli porselenlere bakıyormuş ve odanın hoş uyumuna hayran oluyormuş gibi yaptım. Arkamdan iki yaşlı kadın girdi ve onlar diğer tarafa, bir zamanlar mutfak olan, fakat şimdi hediyelik eşya dükkânına dönüşmüş bölgeye ilerleyene kadar oyalandım.

Masaya doğru bir adım atmıştım ki, arkamdan başka birinin odaya girdiğini duyup durdum. İçindekileri inceliyormuş gibi yaparak odada bir daire daha çizdim. Biraz daha porselen. Hatta duvar kâğıdını bile inceledim. Bu küçük kır evinin bu kadar popüler olacağını kim bilebilirdi?

Nihayet, tam on beş dakika sonra, oda bana kaldı. Çabucak pencereye gidip aşağı baktım.

Bahçe satışında alacağınız türden bir şeye benzeyen, basit, küçük, sıradan bir masaydı sadece. British Library'deki yazı masasını düşündüğümde ahşap kutunun masanın üstüne nasıl mükemmel oturduğunu gözümde canlandırabiliyordum. Yüreğim ağzımda, omzumun üstünden şöyle bir baktım. Gelen giden yoktu. Hızlı bir hamleyle uzanıp parmağımı ahşabın kenarında gezdirdim.

Alarm çalmaya başlamasını ya da asık suratlı bir gönüllünün aniden belirip beni yakamdan tutarak sarsmasını bekledim, fakat hiçbirisi olmadı. Bunun yerine, gizlice yaptığım bu hareketle kaptığım bir yaşam gücü gibi ılık bir ısıltı tenime yayıldı. Geçmiş birkaç ayın üzüntüleri ve mücadeleleriyle yumuşamış, hafif yaşlar yanaklarıma süzüldü. Mektubu Lyme'da okuduktan sonra, Chawton'a gelmenin beni daha da fazla üzeceğini düşünmüştüm, fakat burada bir tür huzur vardı. Bir doğruluk ve huzur hissi; sanki Austen'ın bir parçası hâlâ buralardaymış gibi.

Burada, bu masada, Austen küllerinden doğan bir anka kuşu gibi hayatının enkazından doğmuştu. Neredeyse romanlarının hepsini bu ufak ahşap parçasının üzerinde, işlek kasaba caddesine bakan bu muhteşem pencerenin önünde yazmış ya da yeniden yazmıştı. Arkasındaki odada aile üyeleri ve hizmetkârlar dolaşıp duruyordu. Austen için muhteşem bir yalnızlık ya da huzurlu bir ıssızlık söz konusu değildi.

Tüm bu dikkat dağıtıcılara rağmen, başyapıtlarını yaratırken kâğıt, kalem ve mürekkepten başka hiçbir şey kul-

lanmamıştı. Virginia Woolf yazar olmak isteyen her kadının yılda beş yüz paunt geliri ve kendine ait bir odası olması gerektiğini söylemesiyle meşhurdur. Austen bunların hiçbirine sahip olmamıştı ve yine de bir şekilde, çok daha büyük maddi imkânlarla sahip yazarlardan daha çok parlamıştı.

“Hanımefendi?” Bir gönüllünün sesi beni düşüncelerimden kopardı. Hemen gözyaşlarımı elimin tersiyle sildim.

“Evet?”

“Özür dilerim. Fakat bugün erken kapatıyoruz.”

“Erken mi?”

Saatine baktı. “Maalesef, evet.” Sonra nazikçe gülümsedi. “Bir tek siz değilsiniz, biliyor musunuz? Çok sık olur, aslında,” dedi, gözyaşlarıyla lekelenmiş yanaklarına işaret ederek.

Gülümsemesine biraz daha ıslak bir gülümseyle karşılık verdim. “Teşekkür ederim. Bu iyi geldi.”

Neredeyse-mistik yazı masası deneyiminin, Lyme'daki plajda yaptığım planları yeniden düşünmeme sebep olacağını zannedebilirsiniz, fakat yanılmış olursunuz. Bir kadının işler her zaman planladığı gibi gitmese dahi ne yapması gerekiyorsa onu yapacağını herkesten önce Jane Austen anlardı.

Kır evinden çıkıp bakımlı bahçeye geçtim ve uzak bir köşede oturacak bir yer aradım. Ayağımın altındaki çimenler capcanlıydı, hava polenlerle ve çiçek kokularıyla doluydu. Minnettar bir iç çekişle kendimi banka bıraktım. O kadar

uzun süredir İngiltere’de değildim, fakat o an, sanki geldiğimden beri bir ömür geçmiş gibi geliyordu.

Mektuplardan birini açarken ellerim artık titremiyordu. Artık daha da tanıdık gelen el yazısını çözmek kolaylaşmıştı. Mektubun içeriğiye beni şaşırtmaya ve heyecanlandırmaya devam ediyordu. Bu kez tonu düşünceliydi. 1817’de, Austen’ın ömrünün son zamanlarında, kardeşleri Henry’yi Londra’da ziyaret eden Cassandra’ya yazılmıştı.

...Kır evimize sığınıp geçirdiğimiz bu yıllar, şayet kendi evim ve eşim olsaydı, romanlarımı dünyaya getiremeyecek olduğumu bana öğretti. Eğer ki yeğenler insanın bu kadar zamanını alıyorsa, bir anne olarak kendime iki dakika ayıracak zamanım olmazdı herhalde. Yazı kutum ve pencere kenarındaki küçük masam en mutlu son oldu. Sen, sevgili kız kardeşim, bunun doğru olduğunu anlayacaksın, lakin beni daha az tanıyan başkaları bunu anlamayabilir. Yalvarıyorum, makası eline al ve aleyhime kullanılabilecek bütün mektupları kes. Şayet bu işi meşakkatli bulursan, yak onları; yahut kendi uygun gördüğün biçimde gizlemenin yolunu bul. Ne yapıp edip çocuklarımı başkalarının adi ve kaba eleştirilerinden sakın. Dünya sözcüklerimi öğrenebilir, ancak kalbim için böyle bir ayrıcalığı yok.

Nefesim kesilmişti, Bayan Parrot’ın ilk buluşmamızda bana okuduğu sözlerin yankısıydı bunlar. Daha basit ne olabilirdi? Cassandra kardeşinin doğrudan talimatı üzerine

hareket etmişti. Kamuya sunulan mektuplar, Austen'ın romanlarının kıymetini düşürmemek için özenle seçilmişti. Diğer mektuplar, özellikle de Jack'le ilgili konularla dolu olanlar hatıralardan silinmişti.

Okumuş olduğum pek az mektuptan yola çıkarak, diyebilirim ki bunları okuyan hiç kimse Jane'in gönül durumundan şüpheye düşmezdi. Cassandra'nın halka arz ettiği Tom Lefroy mektuplarının en maharetli illüzyoniste yakışır kurnazlıkla ve ustalıkla yapılmış bir yanlış yönlendirme olduğunu fark ettim. Sırlarını o kadar iyi tutmuşlardı ki Yenilmezler'in işi de hakikaten yenilmez olmuştu.

Chawton Kır Evi'nin girişine, ayrılmakta olan, gönüllülerin onları evden çıkarmak için harcadıkları tüm çabaya rağmen hâlâ oyalanan ziyaretçi kalabalığına baktım. Şayet Cassandra Austen kardeşinin emrini yerine getirmeseydi, Jane Austen hayranları bu uzak mekâna sürüler halinde gelir miydi? Yoksa Austen kaybettiği kendi aşkını durmaksızın yeniden canlandırmaya çalışan başarısız bir kız kurusu olarak bir kenara mı atılırdı?

Gerçek şuydu ki bir kadının aşk hayatı daima iş hayatının önemini azaltmak için kullanılabilirdi. Bu durumda, Austen başarısızlıkla sonuçlanan aşk macerasının romanlarına gelecek tepkileri zehirlemek üzere kullanılacağını biliyor olmalıydı. Niyet değil koşullar onu evlenmekten alıkoymuştu. Sevmiş ve kaybetmişti ve sonra bir daha bu riski almamayı tercih etmişti. Onun yerine, sayfalar üzerinde riske girmişti ki bu da kendi çapında çok daha fazla cesaret gerektiren bir şeydi.

Kendisi kadar genç denizci bir subayın evlilik teklifini reddeden genç bir kadının öyküsünü anlatan son romanı *İkna'yı* düşündüm. Genç kadın başkaları tarafından, adamın fakirliğini gözardı edecek kadar ihtiyatsız olmaması gerektiğine ikna edilir. Sekiz yıl sonra, adam yeniden onun hayatına girer, artık savaş ganimetlerinden kazandıklarıyla zengin olmuştur, fakat kadının teklifini geri çevirmiş olmasından dolayı hâlâ açıkça hınç duymaktadır. Roman boyunca, kadın kahraman kendi ayakları üzerinde durmayı ve kendi kararlarını vermeyi öğrenir. Erkek kahraman da kadının onu reddetmiş olmasını affetmeyi öğrenir. Ve sonunda tekrar bir araya gelirler ve birlikte bir hayat kurabilirler.

Bu son mektuptan dolayı biliyordum ki Jane Austen yaptığı seçimi kabullenmişti. Hayatına devam etmenin yolunu bulmuştu ve hayatı gençliğinde hayalini kurduğu gibi devam etmemiş olsa da, şüphe götürmez ve değiştirilemez biçimde ona ait olmuştu. Seçimlerine gelince, kimileri ödüllendirilmiş, kimileriyse ümitlerini ve hayallerini yıkmıştı. Elinden geldiğince kendi yolunda ilerlemişti ve bu açıdan şimdiye kadar yaşamış ya da yaşayacak hiçbir kadından farklı davranmamıştı.

“Epeydir burada oturuyorsun.” Bu tanıdık ses beni sıçrattı. Birdenbire Barry, bankta yanımda oturuyordu.

“Sen nereden çıktın?” Etrafıma bakındım. “Burada olduğumu nereden biliyordun?”

Omuz silkti. “Büyük zihinler benzer düşünüyor, sanırım. Sophie kıtaya geçmeden önce Jane Austen evini ziyaret etmek istedi.”

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

Ona inanmadım. Bana Londra’da sadece birkaç gün kalacağını söylememiş miydi?

“Kimsin sen?” Ondan bankın elverdiği kadar uzağa kaydım. “Niçin beni takip ediyorsun?” Daha önce onu çekici bulmuş olabilirdim, fakat şimdi sadece tüylerimi ürpertiordu.

“Emma...”

“Bunların hepsi bir oyundu, değil mi? Ne yapıyordun sen, o ilk sefer Hampstead’de beni mi takip ediyordun?”

“Takip etmek denilemez. Daha çok... bekliyordum.”

Ayağa kalktım. “Peşimden gelme,” diye sıkılmış dişlerimin arasından tısladım, fakat emirlerim bir işe yaramadı. Ayağa fırladı ve yanımda yürümeye başladı.

Caddeye doğru yürüdüm ve sonra durdum. Deli bir adamı atlatmaya çalışırken kalabalık bir bölgeyi terk etmek iyi bir fikir değildi.

“Açıklayabilirim,” dedi Barry, fakat hiç değilse beni durdurmaya çalışmak için kolumu tutmayacak kadar sağduyu sahibiydi. “Bana üç dakika ver.”

Saatime baktım. “Bir dakika veriyorum. Ve başladı.”

Bir elini yumuşak, söfçü saçlarında gezdirdi ve orada tuttu. Aniden, o horoz ibiği kendimi daha iyi hissetmemi sağladı. Bir adamın saçları havaya dikilmişken tehditkâr görünmesi epey zordu.

“Farkındayım ki... bir çaba içindesin,” dedi nihayet.

“Kırk saniyen kaldı,” diye yanıtladım.

“Sana yardım edebilirim.” Kollarını göğsünde kenetledi. “Sen de bana yardım edebilirsin. Düşündüm de karşılıklı olarak uzlaşmacı bir... şey yani uzlaşabiliriz.”

“Pek bilgece. Özellikle de bir Hemingway uzmanı için,” diye azarladım.

“Ben gerçekten profesörüm. Üniversitenin web sayfasından bakabilirsin.”

Çok geç. Tanıştığımız gün yapmıştım zaten ve o an polis çağırıyor olmamın tek sebebi de buydu.

“Yirmi saniyen kaldı,” dedim.

“Sana yardım edebilirim.” Sözcükler ağzından bir nefeste çıkmıştı. Barry kollarını yana düşürdü, fakat ellerini yumruk yapmıştı. “Elindekileri yayınlatman için gereken yardımı sağlayabilirim.”

“Efendim?” Tamam, belki de şu polis çağırma işini yeniden düşünmem gerekiyordu.

“O mektupları yayınlatmalısın. Bunu yaparsan itibarının ne kadar artacağını herkesten iyi biliyorsun. Ve ben de bir çeşit... kurulu, diyelim, temsil ediyorum ve onlar da Austen’ın mektuplarının gün ışığına çıkmasıyla ilgileniyorlar.”

“Kimler? İsim ver.”

“Yapamam.”

Saatime baktım. “Süren doldu.” Yürüyüp gitmek üzere döndüm.

“Sana para da vereceğiz. Yüz bin dolar.”

İşte bu beni durdurdu. Ona baktım. “Ciddi misin sen?”

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

“Mektuplardan birini görmeme izin ver,” dedi. “Ondan sonra iş konuşmaya başlayabiliriz.”

Elimi çantama atıp zarfı çıkardığıma inanamıyordum, fakat son birkaç aydır koltuk minderlerinin altında bulduğu bozuk paralarla idare eden bir kadın için o kadar çok sıfırlı bir rakam günaha davetin ötesindeydi.

“İşte bu.” Mektubu açıp ona doğru, fakat uzanıp alamayacağı mesafede tuttum.

“Ver de...”

“Hayır. Buradan bakabilirsin.”

Yüzünü ekşitti. “Orijinal değil bu.”

“Fotokopi.”

Omuzları sarktı. “Üzgünüm, ama orijinal olması gerekiyor. Fotokopinin bizim için hiç kıymeti yok.” Duraksadı. “Ama teklifimi tekrarlayacağım. Şayet orijinal mektuplardan getirebilirsen, keşif ve yayın haklarının tamamını sana vereceğiz ve bahsettiğim miktarı ödeyeceğiz.”

“Nesin sen, rakip edebiyat çetesinin üyesi falan mı?”

Cevap olarak verdiği gülümseme hem tatmin olduğunu gösteriyordu hem de yapmacıktı. “Öyle de diyebilirsin.”

Harika. Austen’ın Yenilmezleri, varsa, demek ki Hemingway’in de kendi haydut çetesi vardı. Yani, haydut değil de, yaltakçı hocalar işte.

“Bilmiyorum.” Etrafıma bakındım, aniden tanımadığım bir Yenilmez’in bütün bu konuşmayı dinliyor olabileceğinden endişelendim. “Bunu düşünmem gerekecek.”

“Düşünecek bir şey yok.” Öne uzanıp alçak sesle, “Zaten onları yayınlatmayı planlamadığını söyleme bana,” dedi.

Yanaklarımı kaplayan kızarıklık gerçekten yakıyordu. İnkâr bile edemiyordum.

“Ben de öyle düşünmüştüm.” Elini lacivert ceketinin iç cebine attı ve bir kartvizit çıkardı. “Burada numaram ve e-posta adresim var. Kararını bana bildir.”

Utanç verici, ama kartı ondan aldım.

“Ama çok fazla bekleme,” dedi mide bulandırıcı bir göz kırpma hareketiyle. “Sonuçta tek seçeneğimiz sen değilsin.”

Adam. Acaba Bayan Parrot’ı şimdiden mektupların bir kısmını vermeye ikna etmeyi başarmış mıydı? O son zarfı Anne-Elise’in masasının üzerindeki kâğıt yığınının altından çekişini hatırladım. Zarfı benden saklıyor muydu? Ve eğer öyleyse, neden fikrini değiştirip, ortaya çıkarmıştı?

“Sana haber vereceğim.” Tek söyleyebildiğim buydu. Sonra kalktım ve caddede resmen koşmaya başladım. Nereye gittiğim hakkında en ufak bir fikrim yoktu. Tek bildiğim olabildiğince hızlı kaçmam gerektiği idi. Tek sorun şuydu ki en çok uzaklaşmak istediğim kişi kendimdim.

Yirmi İkinci Bölüm

Her zamanki gibi Adam'ın notu kısa ve hoştu.

Kenwood'da buluşalım.

Ona nereye gittiğimi ya da ne zaman döneceğimi söylememiş olduğum düşünülürse fazlasıyla iyimser olduğunu düşündüm. Fakat yine de, şayet Bayan Parrot'la işbirliği içindeyse, şüphesiz, bütün gün nerede olduğumu tam olarak biliyor olmalıydı. Onu Kenwood'da, geniş çimlere yayılmış bir battaniyenin üzerinde uzanırken hayal edebiliyordum. Orada yaptığımız piknik sanki bir ömür önceymiş gibi geliyordu.

Anne-Elise de evde yoktu ve Adam'ınkinin altına karaladığı notu en az diğeri kadar kısa ve özdü.

Yap şunu, diye diretiyordu. Belli ki Adam'dan sonra çıkmıştı ve biraz yüreklendirmeye ihtiyacım olacağını düşünmüştü.

Beni rahat bırak. Sayfanın altında kalan boşluğa yazmak istediğim buydu, fakat mesajı okuyacak kimse yoktu; benden başka.

Anne-Elise'in mutfağının ortasında durup, seçeneklerimi gözden geçirdim. En kolayı Bayan Parrot'ın mektuplarını ele geçirmeyi başarana dek Adam'ı tamamen görmezden gelmek olurdu. Eğer üst kattaki odama gitseydim ya da ne olduğunu bilmediğim şeyler için harekete geçseydim, kendimi bir sürü kalp sızısından kurtarmış olabilirdim. Tamam, kurtarmış değil, ama kesinlikle ertelemiş olurdum. İnkâr genellikle kısa vadeli bir strateji olarak işe yarardı.

Saatime baktım. Neredeyse altı olmuştu. Üzerimi değiştirip, Kenwood'a yürüyene kadar en az yedi olurdu. Ama belki de çok geç değildi.

Kimi kandırıyordum? Edward'la evlenmeyi kabul ettiğim andan itibaren ben ve Adam için çok geç olmuştu. Ya da en azından Adam'a Edward'la evlenmeyi kabul ettiğimi söylediğim andan itibaren.

Küçük bir kapanış yapmanın zararı olmaz, diye kendimi inandırmaya çalıştım. Adam'la buluşup, ondan resmî bir şekilde ayrılmak yapılacak en olgun hareketti. Mantıklı olan buydu, Yenilmezler'e ettiğim kutsal yemini bozmadan önce onunla bir gece daha geçirebilmek için ümitsizce çaba harcamak değil.

Üst kata koştum ve yanımda getirdiğim tek yazlık elbiseyi giydim. Adam'a veda etme, ilişkimizin sonuna geldiğimizden emin olma vakti gelmişti, çünkü ne yaptığımı öğrendiği zaman gözlerindeki bakışa dayanabileceğimi sanmıyordum.

Her ne kadar onun Bayan Parrot'ı mektupları vermeye ikna etmek konusunda rakibim olduğuna kendimi inandırmaya çalışmış olsam da, bunu yapamamıştım. Adam öyle birisi değildi işte. Bayan Parrot'la ilişkisi her neyse, onun tezgâhını ortaya çıkarmayı planladığına inanmıyordum.

Ne yazık ki, uygun koşullar altında benim tam da öyle birisi olduğumu keşfetmiştim.

Merdivenleri çıkarken daha önce hiç yapmadığım bir şekilde giyinmeye, saçımı ve makyajımı yapmaya kararlıydım.

Bir saat sonra, Kenwood Malikânesi'ne çıkan son yokuşu tırmanırken, yazlık elbise-sandalet kararımından pişman oldum. Ne kadar terletici ve tozlu bir yürüyüş olacağını düşünmemiştim. Yokuşun altındaki göle hasretle baktım. Maalesef burası bir halk kaplıcası değildi, ben de yoluma devam ettim.

Epey oflayıp pufladıktan sonra nihayet tepeye ve eve paralel giden çakıl taşlı yola ulaştım. Son gelişimde olduğu gibi, yamaç piknik yapan çiftlerle ve ailelerle doluydu. Ancak o akşam evin yanındaki düz alana bir orkestra yerleşmişti. Kalabalığı incelerken kendimi güçsüz hissettim. Ya beklemekten sıkılıp gitmişse?

“Emma. Buradayım.” İşte oradaydı; tıpkı hayal ettiğim gibi, yanında açık bir kitapla battaniyenin üzerine yayılmıştı. Hâki pantolon ve polo tişört giymiş, her zamanki gibi görünüyordu, fakat onu görmek aniden mideme kramp girmesine neden oldu.

“Selam,” diye seslendim birden utanarak.

Yaklaşık on metre ilerideydi. İnsanların, battaniyelerin ve piknik sepetlerinin arasından kendime bir yol çizdim.

“Gelebileceğinden emin değildim,” dedi Adam, kitabını kapatıp oturur vaziyete geçerken. “Gelebilmene sevindim.”

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

Son asabi karşılaşmamızdan sonra onu böyle asil bulmayı beklemiyordum. “Zamanında dönebildiğime sevindim.”

“Günün iyi geçti mi?”

Evet, anlamında başımı salladım. “Evet.” Ancak daha fazla bilgi vermedim.

“Otur,” dedi; bir emir değil bir davetti. “Aç mısın?”

“Beni hep besliyorsun,” dedim ve bu yorum anıların acıtmasına sebep oldu.

Yüksek lisans öğrencisiyken bile beni beslemeyi kendine iş edinmişti. Çalışırken yemek için pizza, çin yemeği, patlamış mısır. Anılar akın akın geri gelmeye başladı ve ben de onları kabul edecek kadar yorgundum.

“Açlıktan ölüyorum,” dedim sıradan konuşmalarla kendimi dengede tutmayı umarak. “Neler var?”

Son birkaç gündür olanları unutup sadece Adam’ın eşliğinden zevk almak şaşırtıcı derecede kolay olmuştu. Daha ciddi bir konuşmanın yaklaşmakta olduğunu biliyordum. Öyle olmalıydı. Fakat Adam, ekmek, peynir ve zeytin çıkardı ve ben artık ümitsiz vakaydım.

Yarım saat sonra orkestra çalmaya başladı. Güneş battı ve sonunda yıldızlar çıktı. Müzik durmaksızın devam etti. Bir süre sonra arkama yaslandım ve Adam, ne kadar yorgun olduğumu görünce, yaslanmam için göğsünü sundu.

“Teşekkürler,” diye mırıldandım ve çok geçmeden gözlerimi kapadım. Müzik, karanlık, huzur ve güvenlik hissi bir araya gelip, haftalardır uyuduğum en derin uykuya dalmamı sağladılar.

Bir süre sonra, Adam'ın dudaklarının başımda gezdiğini fark edince uyandım. "Hey, Em, gitme vakti."

Paniklemiş vaziyette kalkıp etrafa bakındım. Herkes piknik sepetlerini toparlıyor ve battaniyelerini katlıyordu.

"Saat kaç?"

"Onu geçti," diye yanıtladı Adam. Doğrulup ayağa kalktı. "Seni uyandırmak istemedim, ama geceyi çimenlerin üzerinde geçirmek istemeyeceğini düşündüm."

Duraksadım. Aslında bana çok kızmış olması gerekirdi. Benim de ona kızmış olmam gerekirdi. Fakat bu gece fırtına öncesi sessizlik gibi olmuştu ve bunu mahvetmek istemiyordum.

"Nasıl yardımcı olabilirim?" diye sordum ve Adam'ın getirdiklerini birlikte toparlamaya başladık. İnsanlar gece karanlığında kaybolurken, biliyordum ki bundan sonra ne olursa olsun, en azından birlikte huzurlu bir gece geçirmiş olacaktık.

Korktuğum konuşma Kenwood'dan eve giderken başladı. Adam Anne-Elise'in arabasını almıştı, böylece karanlıkta Hampstead'e yürümek zorunda kalmamıştık. Minnettar bir şekilde Adam'ın peşinden park yerine yürüdüm ve küçük Ford'a bindim. Anahtarı kontağa takmadan önce bana döndü.

"Em, birbirimize karşı dürüst olmanın zamanı geldi."

"Bilmem, dürüst olmama konusunda o kadar iyiyiz ki, belki de böyle devam etmeliyiz."

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

Tam da umduğum gibi kıkırdayıp gülümsedi. “Keşke işe yarasaydı.”

“Asla bilemezsin...”

“Evet, bilirsin.”

Haklı olmasından nefret ediyordum. “Peki. Sanırım en iyisi başlayıp bitirmek.”

İkimiz de hüznle gülümsedik.

“Adam...”

“Önce ben.” Duraksadı. Sonra uzanıp elimi tuttu. “Em, Edward’la olanlardan dolayı üzgünüm. Gerçekten. Ondan hiçbir zaman hoşlanmadım, fakat hiç kimse onun sana yaptığı muameleyi hak etmez.”

Ağlamamak için gözlerimi kırıştırdım. “Teşekkürler. Ve ‘ben sana demiştim’ demediğin için de teşekkür ederim.”

“Bir şey değil. Ama ben sana demiştim.”

“Evet, demiştin,” diye üzgün bir kıkırdamayla yanıtladım. “En azından artık buna gülebiliyorum.”

“Bu da bir şey.”

Derin bir nefes aldım. Kenwood’da yapmaya karar verdiğim şeyi yapmanın zamanı gelmişti. Sadece ne kadar çok acıtacağını fark etmemiştim.

“Adam, seni Londra’da görmek harikaydı.”

“Bu hiç iyiye alamet değil.”

“Sadece, şey, geçmişti atlatmanın tek yolunun her şeyi geride bırakmak olduğuna karar verdim.”

“Her şeyi mi? Yani, neyi? Edward? İşin? Ben?”

Evet, anlamında başımı salladım, ama boynumu işbirliği yapması için zorlamam gerekti. “Yeni bir başlangıç yapmalıyım. Tek başıma.”

“Seni bunu yapmaktan alıkoyduğumu bilmiyordum.” Elimi bıraktı.

“Sorun sende değil. Bende.” Sözcükler yüksek sesle söyleyince, içimden söylediğimden olduğundan daha az basma kalıp değildi.

“Yazar olmak isteyen bir kadın için bu çok klişe bir bahane.”

“Lütfen kızma.”

“Kızmayayım mı? Ah, Emma, sen hakikaten tuhaf birisin.”

Bunu kaldırmanın acılı olacağını biliyordum, fakat yine de tahmin ettiğimden daha da çok acıttı.

“Bir iki gün içinde Londra’dan ayrılıyorum,” dedim. “O zamana kadar, belki biz... bilemiyorum, kendi yolumuza gitsek daha iyi olur.” O zaman evden gizlice çıkmak zorunda kalmaz ya da Adam’ın beni Bayan Parrot’ın evine kadar izlemesinden endişelenmezdim. Ve ben de onu aynı yere kadar izlemek için tahrik olmazdım.

“Emma...”

Elimi kaldırdım. “Bunu uzatmak için çok fazla neden göremiyorum. Ben kararımı verdim.”

Adam sırtını sertçe koltuğa dayadı. “Her zamanki gibi yine benim hakkımda varsayımlarda bulundun.” Ellerini direksiyona koydu. “Seni tanıdığım süre boyunca, ilişkimiz hep seninle ilgili oldu. Senin aşk hayatın. Senin mutlu sonun. Yeterince iyi olmak konusundaki kaygıların. Ben de seni

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

dinledim ve destekledim ve hepsinde yanında oldum. Ta ki Edward'a kadar.”

“Sonra ondan hoşlanmadığın için beni terk ettin.” Bir darbe de ben indirdim, çünkü yaptığı saptamada beni rahatsız edecek kadar gerçek payı vardı.

“Böyle mi düşünüyorsun? Arkadaşlığımızdan Edward'dan hoşlanmadığım için vazgeçtiğimi mi?”

“Doğru, değil mi?”

“Elbette doğru. Fakat sebebin bu olduğunu düşünüyor-
san salaksın.”

“Anlamıyorum.”

“Hayır, anlamıyorsun. Hiç anlamadın, Em. Hiç anlamadın.”

“Adam...”

“Mutlu sonu kafaya takmakla ilgili sorun şu ki, Emma, yolculuğun tadını çıkarmayı unutuyorsun. Yanındaki insanların kıymetini bilmeyi unutuyorsun.”

“Senin kıymetini her zaman bildim.”

“Seninle ilgilenmemin kıymetini bildin, sonra Edward'a âşık olunca, artık bana ihtiyacın olmadığını açıkça ortaya koydun.”

Bu tam isabet olmuştu. “Özür dilerim. Kendimi ana kap-
tırdığımı biliyorum...”

“Hayır, öyle olmadı.” Bana baktığında bakışları beni bir ok gibi deldi. “Sen, ben ve Edward arasında açık bir seçim yaptın, Em.”

“Sen sadece o danışmanımız olduğu için bunu onayla-
madın.”

BETH PATTILLO

“Salak olduğun tespiti mi tekrarlamak istiyorum.”

“Adam...”

“Emma, bir adamın sana âşık olduğunu anlayacak kadar sağduyulu yok mu?”

“Şu anda yere tek bir iğne düşse top kadar ses çıkarırdı.

“Yoksa sen...”

“Tabii ki.”

“Ama biz arkadaştık...”

“Senin seçimindi. Benim değil. Senin Darcy’n olacak kadar düşünceli ya da Knightley’n olacak kadar küçümseyici değildim.”

Sular yükseldiğinde kıyıya vuran dalgalar gibi üzerime vuran pişmanlık ve utanç dalgasını hissetmek istemiyordum.

“Bugüne kadar bir kez olsun bana Londra’da ne yaptığımı sordun mu? Laf olsun diye değil, gerçekten sordun mu?” dedi.

“Bana gerçeği söylemezdin,” diye çıkıştım Bayan Parrot’ı düşünerek.

“Nereden biliyorsun? Hiç fırsat vermedin ki.”

“Peki, öyleyse neden Londra’dasın?” Huysuz bir çocuk gibiydim ama umurumda değildi.

“Bir iş teklifi aldım.”

Bu duymayı beklediğim son şeydi. Ellerimi kucagımda sıkıca kenetledim. “Nerede?”

“Londra Üniversitesi. King’s College.”

“Ah.” Başka ne desem bilmiyordum. Sonunda titrek bir, “Tebrikler,” demeyi başardım.

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

“Buradayken başka bir şey daha yapıyordum. Seninle ilgili bir şey.”

“Benimle mi? Londra’ya benim için mi geldin?”

“Hayır, fakat iki hafta kadar önce Anne-Elise’in evindeyken tuhaf bir telefon geldi. Bayan Parrot diye birinden. Senin bir arkadaşın olduğunu söyledi. Bir ölüm-kalım meselesi için beni çağırdı. Senin ölüm-kalım meselen; en azından mecazi anlamda.”

“İki hafta önce?”

“Nereden bildiğini bilemiyorum,” dedi Adam. “Belki de Soğuk Savaş döneminde MI5 ya da 6, buradaki adı her neyse onun için çalışmıştır. Fakat o kadın casusluk konusunda CIA’e ders verebilir.”

“Neyi nereden bildiğini?” Yüreğim ağzımdaydı.

“Sana karşı neler hissettiğimi nereden bildiğini. Geçmişimizi. Senin hakkında on santim kalınlığında bir dosyası olmalı.”

Yemin ediyorum, o an zaman durdu. İnsanlar bunu hep söyler, biliyorum ve bunun hep abartılı olduğunu düşünmüştümdür, fakat o an doğru olduğunu anladım.

“Fakat sen ve ben... o çok uzun zaman önceydi.” Sesim zayıftı, tıpkı dizlerim gibi.

“Senin için, belki.” Bundan başka bir şey söylemedi. Fakat bu kadarı bile birisi göğsümün içinde ciğerlerimi sıkıyormuş gibi hissetmeme yetti.

“Yani Bayan Parrot’ın seninle romantik nedenlerden görüştüğünü mü söylüyorsun?” Böyle bir olasılığı hiç aklıma getirmemiştim doğrusu.

“Evet. Bana danışmanlık yapıyordu diyebiliriz sanırım. Senin hayatına tekrar nasıl girebileceğimi çözmeme yardım ediyordu.”

“Demek sen o yüzden...” Tam zamanında sustum. Adam’a onu iki gün önce Güney Kensington’a kadar takip ettiğimi söylemeye hazır değildim.

“Tiyatroda mıydım? Evet. Sana biletleri verdikten sonra beni aradı ve beni davet edip etmediğini sordu. Hayır deyince, gişeye benim adıma bıraktığı bileti almamı ve seni orada bulmamı söyledi. Fakat yanında biri olacağından bahsetmemişti.”

“Barry’yi bilmiyordu.” Başım dönüyordu. “Adam, onun sıradan bir deli olmadığını nasıl bildin?”

“Dalga mı geçiyorsun? Kim olduğunu bilmiyor musun?”

Boş olduğundan emin olduğum bir bakış attım ona. “Kimmiş?”

İç çekti. “Emma, Tanrı aşkına bütün o ziyaretlerde onunla ne konuştun sen? On dokuzuncu yüzyıl İngiliz kadın yazarları konusunda, yaşayan en büyük uzmanlardan biri olduğunu bilmiyor musun?”

“Olamaz. Onun adını hayatımda hiç duymadım.”

“Şimdiki Parrot adını değil, ilk kocasının adını kullanıyor. Gwendolyn Garnet-Jones’u duymuşsundur.”

Arabanın koltuğunda oturuyor oluşum iyi bir şeydi. Gwendolyn Garnet-Jones dünya çapında tanınan bir akademisyendi. Akademik camiadaki pek çok kadın ilk yayın yaptıkları isimlerini profesyonel hayatlarındaki isimleri olarak kullanırlardı, ama bu kadarı fazlaydı.

“Dalga geçiyorsun. Ben onu bir münzevi sanıyordum.”

“Eh, o da pek öyle konferans gruplarına katılmıyor, değil mi?”

“Neden?” Başımı salladım. “Neden umurunda olsun ki?”

“Sanırım kendine göre sebepleri var.” Adam omuz silktilti.

Bütün bunlar çok fazlaydı. “Adam, eve gitmek istiyorum.”

“Ama konuşmamız daha...”

“Evet, bitti.” Gerekeni yapabilmek için kendimi katılaştırdım. “Bayan Parrot’ın seni bunun içine sürüklemesine üzuldüm ve bana karşı bu kadar iyi olmanı takdir ediyorum. Fakat dediğim gibi, geçmişî geçmişte bırakıp yoluma devam etmeye hazırım.”

“Bu kadar mı yani?”

Evet, anlamında başımı salladım, çünkü boğazımdaki düğüm artık konuşmama el vermiyordu.

“Pekâlâ.” Artık adamakıllı sinirlenmişti. “Pekâlâ. Madem öyle istiyorsun, Emma, öyle olsun.”

Arabayı vitese takıp park yerinden hızla çıktı. Ben de sıkıca tutundum.

“Kabullendiğinden çok daha fazlasına layıksın, Em,” dedi Anne-Elise’in evine doğru ilerlerken. “Çok daha fazlasına.”

Hayır değilim, demek istedim. Sanırım bunu baştan beri biliyordum ve zayıflığım şimdi bunu kanıtlıyordu. Mutlu son-
dan yoksunluğumun suçunu Edward’a atmaya devam edebilirdim, fakat gerçek şuydu ki kendi hayatımdan memnun olmayışımın sorumlusu benden başkası değildi. Ayaklarımı yerden kesecek birini arayıp durmuştum. Beni toparlamaya gönüllü olan, kurgusal bir kahraman değil de gerçek et ve

BETH PATTILLO

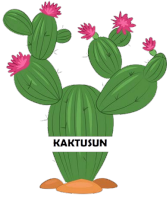
kemikten birini aramak yerine. Beni uzun vadeli sevecek birini. Adam gibi birini.

Başka bir şey söylemedim, sadece gözlerimi kapatıp hemen orada, arabanın içinde eriyip biterek Adam'a gerçeği, -o kadar yıl önce ona âşık olmadığım halde, şu anda kesinlikle olduğumu ve bu fikrin beni, o an direksiyonu bana verip yolun yanlış tarafında araba kullanmamı istemesinden çok daha fazla korkuttuğunu- söylemeden önce çabucak Anne-Elise'in evine varmayı diledim.

Yirmi Üçüncü Bölüm

Kasım 1802’de, Jack Smith’in ölümünden bir yıl sonra, Jane Austen en yakın iki arkadaşının kardeşi olan Harris Bigg-Wither’ın şimdilerde kötü bir ünü olan evlilik teklifini kabul etti. Harris’e zengin bir ailenin oğlu olarak büyük bir miras ve epey gayrimenkul kalmıştı. Şayet Austen onunla evlenmiş olsaydı, hayatı boyunca rahatlık ve konfor içinde yaşayacaktı. Annesine ve kız kardeşine cömertçe yardımda bulunabilecekti. Ve tamamen, adamakıllı mutsuz olacaktı.

Austen’in *Aşk ve Gurur*’da yazdığı gibi: “Ne yaparsan yap, sevgi olmadan evlenme.” Ancak Austen’in güçlü ilkeleri bile bazen sallantıya düşüyordu.

Evlilik teklifini kabul ettiği günün ertesi sabahı, Austen evlilikten vazgeçtiğini açıkladı. Bunu takip eden zor durum ve utanç, onun Bigg-Wither’ların Hampshire’daki evleri olan Manydown’dan kaçmasına sebep oldu. Dolayısıyla Austen yalnızca Jack Smith’le olduğu gibi aşktan kaynaklanan bir

evlilik teklifini geri çevirmenin acısını değil, aynı zamanda aşk olmadan, para için evlenmenin dayanılmaz cazibesini de deneyimlemişti.

Adam'la yaptığımız meşum pikniğin ertesi sabahı, gök delindi ve bir filo gemiyi yüzdürecek kadar yağmur yağdı. Ben de Londra sokaklarındaki su birikintilerinden atlaya atlaya işe giden insan sürüsüne katıldım. Son kez Güney Kensington'a ve Bayan Parrot'ın Stanhope Bahçeleri'ndeki evine gittim.

"İçeri gelin de yağmurda kalmayın, hayatım," dedi Bayan Parrot, ıslak şemsiyemi elimden alıp, fil-ayağı şemsiyeliğine tıkarırken. "Ceketinizi alayım."

Eski anorağım daha iyi günler görmüştü, fakat Bayan Parrot ona sanki en iyi kalite minkmiş gibi muamele edip, saten kaplamalı bir askıyla koridordaki dolaba astı. Utançtan yanaklarım yanıyordu. Hiç böyle birini kandırmaya çalıştığımı hatırlamıyordum ve bunun üzerine kafa yormamam gerekiyordu, yoksa cesaretimi kaybedecektim.

"Demek Chawton'a gittiniz," dedi, ben peşinden salona giderken. "Seyahatiniz nasıl geçti?"

"Güzel." Suçluluktan dilimi yutmuştum.

"Peki, görevinizi tamamlayabildiniz mi?" Her zamanki koltuğuna oturdu ve ben de sol tarafındaki kanepede yerimi aldım.

“Evet, ama amacının ne olduğundan pek emin değilim.”
Bir masaya dokunmak çok da Herkül gücü gerektiren bir çaba değildi.

“Ama eminim hissetmişsinizdir, değil mi, hayatım?”

“Hissetmek mi?”

Başını salladı. “İyi yalan söyleyemiyorsunuz, Bayan Grant. Varlığını orada hissettiğinizi gözlerinizden okuyabiliyorum. Huzuru.”

Kendimi kanepenin yastıklarına bırakıp, evet, anlamında başımı salladım. “Evet. Evet, hissettim.”

“Peki ya mektubu hakkında ne düşündünüz?”

“Her şeyi yeterince açıkladığını düşündüm.”

“Evet, öyle. Dilekleri açtı. Kadın olduğu için hayatındaki ayrıntıların, eserlerinin değerini düşürmek için kullanılacağından korkuyordu ki haklıydı. Sonuçta, şu zavallı Brontë’lerin başlarına gelene baksanıza.”

“Kız kardeşine çok güvenmiş olmalı.” Birisine böyle güvendiğimi hayal bile edemiyordum, hele ki Edward’la olanlardan sonra.

“Gerçekten öyle ve görünen o ki güveni boşa çıkmamış.”

“Cassandra Yenilmezler’i ne zaman kurdu?” Sesimi sakın tutuyor, uzuvlarımdaki titremenin sesimi etkilemesine izin vermiyordum. Bayan Parrot ve işbirlikçilerini dünyaya ifşa etmeden önce bilgi toplamak için bu son şansımdı.

“Hayatının sonuna doğru; ancak seçimlerini bundan çok daha önce yapmaya başlamış olmalı.”

“Peki ya siz nasıl grubun bir parçası oldunuz?”

Başını salladı. “Bu yabancılarla paylaşmadığımız bir bilgi.”

“Öyleyse birisinin gerçek bir üye olup olmadığını nereden anlıyorsunuz? Herhangi biri kapınıza gelip bir Yenilmez olduğunu iddia edemez mi?”

Bayan Parrot sustu ve dudaklarını büzdü, sanki karar vermeye çalışıyormuş gibi. Sonunda, “Pekâlâ. Size şu kadarını söyleyebilirim: Aynı anda bizden sadece birkaç kişi vardır. Asla beşi geçmez, kesinlikle. Bir düzenbazı hemen tanırız,” dedi.

“Öyleyse siz ve Bayan Golightly ve...” Diğer isimleri de verir ümidiyle arkasını getirmedim, fakat bu kadar beceriksiz bir hamleden daha iyisini düşünmem gerekirdi.

“Bu bizim sırrımız,” dedi Bayan Parrot.

“Öyleyse bana niye anlatıyorsunuz?” Daha önce de sormuş-tum, ama tatmin edici bir cevap alamamıştım. “Beni buraya çekiyorsunuz, özel hayatıma burnunuzu sokuyorsunuz...”

“Sizi bize getiren özel hayatınızın yanı sıra profesyonel referanslarındı,” dedi Bayan Parrot.

“Ama Adam’ı nereden tanıyorsunuz?” Muhtemelen bu en şaşırtıcı soruydu.

Tanıştığımızdan beri ilk kez Bayan Parrot rahatsız göründü. “Bir parça hile yaptığımı itiraf etmeliyim. Birkaç ay önce kuzeninizi, o muhteşem Anne-Elise’i aradım ve sizin oldukça prestijli akademik bir ödüle aday olduğunuza inanmasını sağladım.” Bayan Parrot ağzını eliyle kapatıp öksürdü. “Sizin adınıza çok heyecanlanmıştı ve oldukça... konuşkandı.”

Ufak bir inilti koyuverdim. Anne-Elise hiçbir zaman kendini tutabilen biri olarak tanınmamıştı. Özellikle de sevdiği insanlar söz konusu olunca.

“Peki ya evinde kalma daveti? Adam ve ben aynı zamanda? Tahmin ediyorum bu sizin fikrinizdi.”

“Sadece önerdim, hayatım. Planın ne kadar parlak olduğunu hemen fark etti.”

“Peki ama aşk hayatıma neden karıştınız ki?”

Bayan Parrot uzanıp elimi okşadı. “Çünkü Jane’in hissettiklerini hissetmenizi istiyorduk, böylece kararımızın ardındaki bilgeliği görebilecektiniz. Hayatımızın eserini. Aşkı kaybedip, yeniden bulmuş bir kadın tam da aradığımız gibi biriydi.”

Orada, ağzım açık, ne diyeceğimi bilemez halde otuyordum. Bu açıklamalara ne cevap verecektim ki ben şimdi?

“Şimdi, işimize bakmalıyız,” dedi Bayan Parrot, kendi gündemiyle devam etmeye hazır.

“İşimize mi? Görevlerin bittiğini sanıyordum.”

“Bitti.” Eğilip, önümüzdeki sehpa da duran bir dosyayı açtı. “İşte buradalar.” İçindeki kâğıtlara bakarak başını salladı. “Gördüğünüz tüm mektupların orijinalleri.”

“Bath’ta Bayan Golightly’de olanın bile mi?” Şaşkınlıkla ona baktım.

“Evet. Onun bile.”

“Fakat nasıl...”

“Lütfen, hayatım, ne yaparsanız yapın, ama beni aptal yerine koymayın. Mektuplardan birini halihazırda kopyaladığınızı biliyorum, fakat onunla hiçbir şey yapmadığınızı da biliyorum. Bu gerçekten beklenen bir şey. Size karşı kötü bir niyetim yok. Hem sanırım ben de çok dürüst olmadım. Sonuçta bir sınav söz konusu.”

“Ama demiştiniz ki...”

“Kararınızı vermenin vakti geldi.”

“Kararımı mı?”

“Az sonra odayı terk edeceğim.” En üstteki kâğıda parmağını birkaç kez vurdu. “Burada yeni bir mektup var. Okuyun lütfen. Ve altında da benim bıraktığım kısa bir not var. Sonrasında karar sizin.”

“Ne kararı benim?”

“Hay aksi, açıkça söylememi istiyorsunuz, değil mi? Madem öyle, bana verdiğiniz sözü tutup tutmama kararı sizin. Şayet mektuplarla birlikte ayrılmaya karar verirsiniz, sizi durdurmak için hiçbir şey yapmayacağım.”

Bembeyaz kesildim. Bunu biliyordum, çünkü tüm kanın yanaklarımdan çekildiğini hissedebiliyordum. “Bunu yap...” Fakat devamını getiremedim. En azından hâlâ yüzüne karşı yalan söyleyemeyecek kadar ahlakım vardı.

“En üstteki mektupla başlayın,” diye tekrarladı Bayan Parrot ayağa kalkarken. “Yolunuz açık olsun, Bayan Grant. Uzun yıllardır hiç kimse bu kadar ileri gidememişti. Size olan inancımın hakkını vereceğinize inanıyorum.” Gözleri mi dolmuştu yoksa sadece yaşlılıktan sulanmış mıydı? “İyi günler.”

Topallayarak odadan çıkışını izledim, göz alıcı turuncu saçlarının arkası pek taranmamıştı ve yer yer beyaz kafa derisini ortaya çıkarıyordu. Elbisesinin kırmızı çiçekli deseni saçlarıyla korkunç bir şekilde tezat oluşturuyordu. Tüm tuhafılıklarına rağmen, Bayan Parrot’ı sahiden özleyecektim.

Ve tabii ki tam da bir fincan çaya ihtiyaç duyduğum sabah saatinde bana çay ikram etmemişti, dolayısıyla yığının üzerinde duran mektubu elime alıp, kafein yardımı olmadan okumak zorunda kalmıştım.

BETH PATTILLO

WINCHESTER, 15 TEMMUZ 1817

Sevgili Cass,

Sen artık evin içindeyken bile mektup yazıyor olmamı tuhaf bulabilirsin, lakin yüreğim kelimeleri kâğıt üzerinde, dudaklarımda olduğundan daha iyi kaldırıyor. Dün gece sorduğun soruya yanıt olarak seni temin ederim ki, senin hayat arkadaşım olmandan mutluluk duyuyorum. Elbette bir genç kız olarak, iyi bir ailenin oğlu olan ve saygıdeğer bir statü kazanmadan evvel ufak bir gotik romans yaşayabileceğim Henry Tilney'ye hasrettim. Gençliğimde, bir Bay Darcy aşkı yahut hiç değilse bir Bay Knightley'nin sevgi dolu bağlılığını ümit ederdim. Jack'in ölümünden sonra zorluklar karşısında sağlam duracak, sessiz bir din adamı olan Edward Ferrars'ımı bulmayı düşündüm. Şimdiyse, sonunda, aradığım o kahramanı -ölümün benden çok çabuk ayırdığı o kahramanı- ancak sayfalar üzerinde yaratabileceğimi öğrendim. Yüzbaşı Wentworth, tabii ki, benim sevgili Jack'im ve kalemim sayesinde hâlâ yaşıyor. Belki de sonsuza dek yaşayacak, zira ben...

Durmak zorundaydım çünkü gözyaşları gözlerime dolmuştu.

...Dün gece, bana yıllar önce evlenmeme konusunda ettiğin ihtiyatsızca nasihatlere uyduğum için pişman olup olmadığımı sordun. Bu yükü omuzlarına almana izin

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

vermeyeceğim. Hayat benim hayatımdı ve başka türlü yaşayamazdım. Yüreğimin sınırları ve karakterimdeki kusurlar düşünülecek olursa, her kadının yapabileceği kadar cesurca ve akıllıca sevdim.

Sevgilerimle,

J. Austen

Mektubu diğerlerinin üzerine koydum, ama ondan önce yığının içinden lavanta rengi, zarif bir kâğıdı çekip çıkardım. Bayan Parrot'ın el yazısını tanımıştım artık. Dört kat katlanmış olan kâğıdı açtım ve okumaya başladım.

Sevgili Bayan Grant,

Yenilmezler adına, çabamızda bize yardımcı olmak üzere bizlere katılmanız için bu daveti iletiyorum. Hem ahlaklı hem de cesur olduğunuzu kanıtladınız ve sizi de aramızda görmekten büyük mutluluk duyacağız.

Sevgilerimle,

Gwendolyn Higginbotham Garnet-Jones Parrot

Hangi mektubun beni daha çok şaşırttığını söyleyemezdim.

Eğer evliliğimin nasıl biteceğini bilseydim, bunu değiştirir miydim? Evet, demek istedim; o acıya ve ızdıraba değmeyeceğini söylemek istedim, fakat yapamadım. Eğer nasıl

biteceğini bilseydim, Edward'ı sevecek cesareti bulamayabilirdim. Austen gibi, olabildiğince cesur ve akli başında ve kusurlu biçimde sevmiştim. Jane Austen'ın mektuplarından öğrendiğim buydu. Geleceği bilmeye çalışmanın, aşkın sonucunu tahmin etmeye çalışmanın, bir mutlu son ihtimalini daima geçersiz kılacağını öğrendim.

Kalp kırıklığı mutluluktan daha yaygındır. Kimse bunu söylemek istemez, ama doğru. Bize öğretilen, yalnızca herkesin mutlu sona layık olduğuna değil, aynı zamanda yeterince çaba gösterirsek bunu elde edebileceğimize inanmaktı. Durum kesinlikle bu değil. Mutlu sonlar, ömür boyu süren aşklar hem çabanın hem de şansın ürünüdür. Bir noktaya kadar bunları kontrol edebiliriz ve her ne kadar duygularımız kendi başlarına hareket ediyorlarmış gibi görünseler de, en azından kendimizi aşka açabiliriz. Ancak şans, diğer bileşen... eh, o konuda yapabileceğimiz hiçbir şey yok. İster Tanrı'nın planı deyin, ister kader, ister ilahi aracılık, fakat hepimiz onun merhametine kalmışız. Ve bazen Tanrı pek de merhametliymiş gibi görünmez. Jane bana bunu öğretti.

Başımı eğip, elimdeki mektuplara baktım. Hepsi yedi tane. Yenilmezler'in elindeki hazinenin sadece bir kısmı. Fakat şayet ayağa kalkıp, onları da yanımda götürerek Bayan Parrot'ın evinden ayrılmaya karar verecek olursam, yeterliydi. Gerçeklikleri doğrulanabilirdi, ben de Jane Austen'ın hayatının aşkı üzerine makalemi yazabilirdim ve sonra sihirli değnek değmiş gibi akademik camiadaki itibarım iade edilirdi. Bir iş bulabilir, konferanslara konuşmacı olarak davet edilebilir, Edward'ın suratına tükürebilirdim. İstedğim her şey oradaydı; gerçek anlamda elimin altında.

Ya da Bayan Parrot'ın davetini kabul edip, bilebileceğim en büyük sırrı tutmasına yardım edebilirdim, ki baştan beri Yenilmezler'e ihanet etmek için her türlü kötü niyete sahip olduğum düşünülecek olursa, bu görev için tamamen vasıfsızdım. Fakat bir sebepten bana güvenmişti ve bütün farkı o inanç yaratmıştı.

Yavaş, dikkatli hareketlerle kâğıtları parmak uçlarımla düzelttim. Sonra da aynı dikkati göstererek tekrar sehpayaya koydum, hem Austen'in mektuplarını hem de Bayan Parrot'inkini. Göğsümde başlayan ağrı bana neredeyse diz çöktürecek, fakat fiziksel değil duygusal olduğunu biliyordum. Kanepenin yastıklarından kendimi sıyrıp kalktım, çantamı yerden aldım ve salonun kapısına doğru ağır ağır yürüdüm.

"Bayan Grant?" Bayan Parrot'ın arkamdan seslendiğini duyabiliyordum, ama durmadım. Tam tersine hızlandım, fayans döşeli antrede neredeyse kayarak ilerliyordum.

Kapı kolu açmak için yaptığım ilk hamleye direndi, ancak sonra boyun eğdi. Kapıyı ardına kadar açtım, basamaklardan aşağı tökezleyerek indim ve kendimi Stanhope Bahçeleri'ne doğru savurdum. Beş metre sonra koşmaya başladım. İnsanların meraklı bakışlarını ve koşarken çarptıklarımın hakaretlerini görmezden geldim. Koşmak zorundaydım. Mümkün olduğunca hızlı. Fikrimi değiştirmeden önce. Her şeyi elimin tersiyle itiyordum; aptal gibi, deli gibi.

Onurlu bir insan gibi.

Çünkü sonuçta, hayatımı kirleten Jane Austen'in bulaşıcı mutlu son eğilimi değildi. Bu süre zarfında içime işlediği şeref duygusuydu. Yenilmezler'i ne ifşa edebilir ne de onlara katılabilirdim ve hayatıma kattığı anlamı göz önüne alacak

BETH PATTILLO

olursam, artık Jane Austen'ın hayatını kesinlikle mahvedemezdim.

Ancak metro istasyonuna varıp nereye gittiğim hakkında hiçbir fikrim olmadığını fark ettiğimde koşmayı bıraktım. Düşünmek için zamana ihtiyacım vardı. Kafeine, tercihen latteye, ihtiyacım vardı. Ve şimdi hayatımı nasıl yoluna koyacağımı çözmem gerekiyordu.

Yirmi Dördüncü Bölüm

Birkaç saat ve iki vanilyalı latte sonra, ailemi arayıp, onlara evliliğimle ilgili gerçeği ve neden bittiğini anlattım. İlk şoku atlattıktan sonra oldukça destekleyiciydiler. İkinci aramayı Anne-Elise'in evine yaptım.

Adam telefona cevap verince, "Hatchards'ta buluşalım," dedim.

"Ne? Kimsiniz?"

"Ben Emma. Benimle Hatchards Kitabevi'nde buluşabilir misin? Hemen?"

Derin bir nefes aldığını duydum ve ben de kendi nefesimi tuttum.

"Emma..."

"Lütfen, Adam. Çok önemli."

"Artık beni görmek istemediğini sanıyordum."

"Bunun istemekle alakası yok. Sana açıklamam gereken bir şey var."

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

“Sanmıyorum...”

“Sadece son bir kez, Adam. Bir daha başka bir şey istemeyeceğim.”

Uzun bir sessizlik. Ve sonra, nihayet: “Peki. Bir saate orada olabilirim.”

“Klasikler bölümünde bekliyor olacağım.”

Telefonu kapattıktan sonra, telefon kulübesinden çıkmadan önce birkaç derin nefes aldım. Tüm kalbimle sevdiğimi yeni fark ettiğim adama söyleyecek doğru sözcükleri bulmak için bir saat.

Rahat ol.

Boğuk bir kahkahayla, Hatchards’a doğru yola koyuldum.

Geldiğinde orada onu bekliyordum. Biraz edebi cesaret toplamak ümidiyle, *İkna*’nın bir kopyasını gözden geçiriyordum.

“Selam,” dedi.

Nefes nefeseydi ve bu gerçek, kalbimin pırpır etmesine neden oldu. Sizinle buluşmak için acele eden bir adam –hem de kendisine benim Adam’a yaptıklarımı yapmışken– sıkıca tutup bırakmamaya degecek bir adamdı. Kalbim kaburgalarımın çarpıyordu ve beklenti tüm sinir uçlarımı ateşe vermişti.

“Selam.” Havadan sudan konuşamadım. Böyle bir zamanda olmazdı. Bir çırpıda, “Geri dönüyorum,” dedim.

“Edward’a geri mi dönüyorsun?” Adam’ın suratı asıldı.

“Hayır, eve dönüyorum. Ailemin yanına taşınıyorum.”

“Ah.” Hiçbir şey anlamıyormuş gibi bakıyordu. Sonra, ağzı gerildikçe, biraz hayal kırıklığı ve hatta biraz öfke sezinledim. “Bunu telefonda söyleyemez miydin?”

Başımı salladım. “Hayır.”

Uzanıp elimi tuttu. Dokunuşu güzel ve doğru hissettiriyordu; kendimi kollarına bırakmamak için mücadele etmek zorundaydım. Bunu yapmak, beni kurtarmasına izin vermek çok kolay olurdu. Tekrar aynı hataya düşmek.

“Emma, bunu yapma. Burada benimle kalabilirsin,” dedi, bakışlarını bakışlarıma sabitleyip. “Benimle evlenebilirsin. Yeni bir başlangıç yapabiliriz. Üniversite sonbaharda lojman veriyor. Muhtemelen sana hocalık ayarlayabilirim.”

“Ama o zaman Edward’la yaptığım hatanın aynısını yapıyor olurum.” Nasıl başardığımı bilmiyorum, fakat elimi elinden kurtardım. “Bir mutlu son daha bulmak için öyle çok çabalıyor olurdum ki, tuhaf bir bilgeliği olan birinin bir zamanlar söylediği gibi, mutlu başlangıcı kaçırıyor olurdum.”

“Seni seviyorum, Em.”

Geçen sefer, kalbimi kıran Edward olmuştu, ancak bu kez, onu kendim kırıyordum. “Ben de seni seviyorum, Adam.”

“Bunun hiçbir anlamı yok.”

“Evet var. Sadece alışık olduğun şekilde değil.”

“Hâlâ anlamıyorum.”

“Biliyorum. Ama Jane Austen anlardı.”

Sanki Tanrı’dan yardım diliyormuş gibi yukarı baktı. Aslında belki de diliyordu. “Peki, madem hâlâ benimle birlikte olmak istemiyorsun, neden ta Hatchards’a kadar gelmemi istedin?”

“Seninle birlikte olmak istemediğimi söylemedim. Seninle birlikte olamayacağımı söyledim. Henüz değil.” Sustum, yutkundum, *İkna*’yı ellerimde sıkıca tuttum. “Bunu söylediğime inanamıyorum, ama biraz daha zamana ihtiyacım var, Adam.”

“On yıl yetmedi mi?” dedi kaba bir kahkahayla.

“Belli ki yetmedi.” Topuğunun üzerinde dönüp ağır adımlarla uzaklaşmaması ne kadar iyi bir adam olduğunun kanıtıydı.

“Ne kadar zamandan bahsediyoruz? Birkaç hafta mı? Birkaç ay mı?”

“Hiçbir fikrim yok.”

Somurtunca yüzü gölgelendi. “Em, belki bir gün ikimizin birlikte olmasının doğru olduğuna karar verirsin diye bekleyip duramam.”

“Biliyorum. O yüzden senden bunu yapmanı istemiyorum.” Jane Austen’ı ve onun Jack’ini düşündüm. Evet, tüm aşk hikâyeleri Austen’ın romanları gibi sonlansaydı harika olurdu, fakat gerçek hayat böyle değildi. En azından benim gerçek hayatım. Jane’inki de.

“Amerika’da ne yapacaksın?”

“Seni aramadan önce ailemle konuştum. Babam yerel bir özel okulda bana öğretmenlik ayarlayabileceğini düşünüyor. Ve...” Duraksadım, planımın diğer kısmını paylaşıp mı bilemedim. Fakat Adam bilmeyi hak ediyordu. “Tekrar yazmaya başlayacağım.”

Gözlerindeki esirgeyici ve onaylar bakış, o an fena halde ihtiyaç duyduğum cesareti verdi. “Muhtemelen boş bir hayal olduğunu biliyorum,” diye devam ettim, “ama denemeliyim. Çok geç olabilir ya da ben çok kötü bir yazar olabilirim, fakat

bu benim bir parçam, Adam. Ben de buna saygı duymak ve beni nereye götüreceğini görmek zorundayım.”

Babam olsa bunun Tanrı'nın isteği olduğunu söylerdi. Jane Austen bir romancının yüreğinden geçen in-kâr edilemeyeceğini söylerdi. Fakat benim tek söyleyebildiğim, nihayet beni doğru yola sokabilecek tek şeyi bulmuş olduğumdu. Ve bunun için Jane Austen'a, aileme, Adam'a ve hatta belki de ilahi bir plana teşekkür borçluydum.

“Sana çok şey borçluyum,” dedim, fakat elini kaldırıp karşı çıktı.

“Bana hiçbir şey borçlu değilsin, Em.”

“Bu arzu ettiğin mutlu son olmadığı için üzgünüm.”

Ufak, gergin bir gülücük attı. “Eh, kim bilir. Belki de hikâyemiz daha bitmemiştir.”

Gözlerimde yaşlarla gülümsemesine karşılık verdim. “Umarım öyledir. Sanırım bunu zaman gösterecek.”

Tekrar ellerime uzandı. “Sen gidene kadar birbirimizden uzak durmak zorunda mıyız?”

Başımı salladım. “Hayır, ama beni yoldan geçen ilk çift katlı otobüsün altına itmek istersen seni suçlamam.”

Sanki bu fikri gözden geçiriyormuş gibi duraksadı, ben de güldüm. “Adam...”

Ve sonra elimi sıktı. “Ben sadece mutlu olmanı istiyorum, Em. Her zaman sadece bunu istedim. Yani, hemen hemen her zaman.”

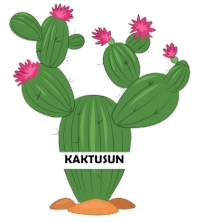
“Aynen,” dedim.

Sonra ikinci kez beni öptü, hemen oracıkta, Hatchards'ta, Brontë'lerin, Dickens'ın, Shakespeare'in ve herkesin önünde.

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

Ve biliyordum ki seçtiğim yol kolay olmasa bile, her şey iyi olacaktı. Bunun için Jane Austen'a teşekkür borçluydum.

Son Söz

Sonuçta, bir türlü Winchester'ı, Jane Austen'ın meşhur katedralde son uykusuna yatırıldığı Hampshire kasabasını ziyaret edemedim. Ailesinin, anıtının üzerine yazarlığıyla ilgili hiçbir şey yazmadığını, bunun yerine onu “iyi niyetli yüreği, tatlı huyu ve Tanrı vergisi olağanüstü zekâsı” nedeniyle övdüklerini biliyordum. Aslında, katedralde gömülme şerefine erişmesinin nedeni romanları değil, ailesinin kiliseyle bağlantılarıydı. O din adamlarının kızı, kız kardeşi ve arkadaşıydı.

Winchester'a ölümünden kısa bir süre önce, acılarını biraz olsun dindirecek bir doktor bulma ümidiyle gelmişti. Ancak son günlerine, sonunda muhtemelen özlemini duyduğu avuntuyu bulamadan, Chawton'daki küçük kır evinden uzakta katlandı. Çağımızın uzmanları, Austen'ın, bir enfeksiyondan kaynaklandığı düşünülen böbreküstü bezleri yetmezliği olan

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

Addison hastalığından muzdarip olduğundan şüpheleniyorlar. Austen kırk bir yaşında öldü.

İki romanı –yıllar önce tamamladığı ilk romanı *Northanger Manastırı* ve sonuncusu *İkna*– ancak ölümünden sonra yayınlanmıştı. Yıllar boyu hayatına dair bilinen tek şey, kardeşi Henry’nin kaleme aldığı, bu iki romanın önsözü olarak basılan kısa biyografiydi.

Bayan Parrot’ın evinden kaçtıktan sonra, Austen’ı son günlerindeki haliyle düşünmek istemedim; hastalıktan zayıf düşmüş ve yıkılmış. Daha ziyade onun mektuplarındaki keskin zekâyı, romanlarının ihtişamını, yıkıcı kayıplar karşısındaki cesaretini, ailesine olan bağlılığını hatırlamayı tercih ettim. İngiltere’yi, Stanhope Bahçeleri’ne yaptığım son talihsiz ziyaretten birkaç gün sonra terk ettim. Adam ve Anne-Elise benimle havaalanına geldi. Yolda bir posta kutusunun önünde durduk, böylece Bayan Parrot’a yazdığım özür mektubunu postalayabildim. Ani ayrılışıma rağmen, bana olan inancına ne kadar minnet duyduğumu bilmesini istedim.

Uçakta dönerken, yanımda oturan kişi New York’taki bir yayınevinin editörü çıktı. Amerikan toprağına ayak bastığımızda, üzerinde çalıştığım romandan birkaç sayfayı ona göndermemi teklif etmişti bile. Tabii ki, ona ortada henüz sayfa falan olmadığını söylemedim. Sanırım Jane olsa bunu onaylardı.

Ailem beni dünyanın diğer ucunda bekliyordu ve beni destekledikleri için onlara müteşekkirdim. Dönüp dolaşıp

BETH PATTILLO

aynı yere gelmiştim, fakat aynı zamanda yeni bir başlangıç yapma şansını da elde etmiştim. Bu, en beklenmedik şekilde, hayal edebileceğim en mutlu başlangıçtı.

Yazarın İtirafı

Bildiğim kadarıyla, Jack Smith karakteri, tıpkı Bayan Parrot ve Yenilmezler gibi kurgusal. Steventon'daki Aziz Nicholas Kilisesi'nin bekçileri anahtarı hâlâ porsuk ağacının içine saklamıyorlar ve Chanel ailesine özürlerimi sunarak belirtmeliyim ki tarif ettiğim gibi bir elbise hiç olmadı. Bunların hepsi benim edebi yetkimin ürünleri.

Gerçek olan, Jane Austen'ın hayatıyla ilgili temel hakikatlerdir. Anglikan bir din adamının sekiz çocuğundan biriydi, ailesi onun yazma çabalarını desteklemişti, romanları isimsiz olarak basılmıştı ve hiçbir zaman evlenmedi. Cemaat kayıtlarına o girişleri yapmıştı, ancak bildiğimiz kadarıyla, bunlar sadece bir genç kızın şakalarıydı. Babası gerçekten de kendi oğullarıyla birlikte eğitmek üzere başka öğrencileri de kabul etmişti ve hepsinin isimleri bilinmiyordu. Kardeşi

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

Cassandra'nın yarım bıraktığı küçük, suluboya resimden başka, Austen'in resmî bir portresi bulunmamaktadır.

Sonraki yıllarda Cassandra, yeğenlerinden birine, Jane'in deniz kıyısında tanıştığı, çok hayran olduğu ve daha sık görmeyi dilediği bir adamdan bahsetmiştir, fakat adam arkadaşlıklarını daha ileri götüremeden ölmüştür. Ve bildiğimiz kadarıyla Cassandra ölümünden önce kardeşinin mektuplarının büyük bir kısmını ortadan kaldırmıştır.

Jane Austen'in sınırlı köy hayatı ve kardeşinin uyguladığı sansür, onu oldukça üstü örtülü bir edebiyat figürü haline getirmiştir. Yıllar boyu, başta büyük yeğeni James Austen-Leigh olmak üzere biyograflar ve akademisyenler, onu sessiz, mesafeli, görgülü bir kadın olarak sunmuşlardır, fakat hiç de o kadar ağırbaşlı bir kadın olmadığını anlamak için romanlarını okumak yeterlidir. Dehası, sanatı ve hiçbir zamana ait olmayan yazıları sır değildir, ancak Cassandra'nın makası sağ olsun, hayatına dair başka pek çok konu muhtemelen gizemini korumaya devam edecek. Tek ümidim, benim de içlerinden biri olduğum pek çok hayranının spekülasyonlarının affedilmesi ve hem bu romanın hem de Austen'la ilgili başka romanların, onun hayatına ve eserlerine duyulan ilginin sürekliliğini sağlamasıdır.

Beth Pattillo

Şubat 2009

Okuma Grubu Rehberi

1. Ana karakter Emma Grant, daima bir mutlu sonu hak ettiğine inanmış; aslında, Jane Austen'ın ona bir mutlu son vadettiğini düşünüyor. Sizce bizim toplumumuz böyle bir ideali fazla mı destekliyor? Neden? Sizin mutlu son-
dan anladığınız nedir? Sizce bu kitabın mutlu bir sonu var mı?
2. Emma'nın İngiltere'de kalmak yerine eve dönüp yeni bir başlangıç yapma seçimi hakkında ne düşünüyorsunuz? Onun yerinde olsaydınız siz ne yapardınız?
3. Hem Emma hem de Jane Austen din adamlarının kızları. Sizce bu durumun onlar üzerinde nasıl bir etkisi olmuştur? Bu romandan ya da Jane Austen'ın romanlarından örnekler veriniz.
4. Bazı açılardan Jane Austen zamanının standartlarına uyum sağlamış, bazı açılardansa gelenekleri hiçe saymıştır. Erkeklerle ve kadınlara farklı davranış standartlarının dayatılması gerektiğine inanıyor musunuz? Neden?
5. Yenilmezler Jane Austen'ın mektuplarını gizlemekte haklı mıydı? Onların yerinde olsanız siz ne yapardınız?

JANE AUSTEN HAYATIMI MAHVETTİ

6. Emma'nın babası ona Tanrı'nın, hayatı için bir planı olduğunu öğretmişti. Bunun doğru olduğuna inanıyor musunuz? Cevabınız evetse, Tanrı'nın planı ne kadar katidir? Bizim bunun üzerinde ne kadar seçme şansımız vardır? Cevabınız hayırsa, hayatın tesadüfi seçimler ve bunların sonuçlarından ibaret olduğuna inanıyor musunuz? Sizi bu inanca yönlendiren nedir?

